

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2023	4
Aanbiedingsbrief	5
Aanbiedingsbrief	6
Leeswijzer	13
De programma's	16
1 Publieksdiensten	17
2 Samenleving	22
3 Wonen	41
4 Milieu	45
5 Bereikbaarheid	52
6 Beheer openbare ruimte	57
7 Ruimtelijke ordening	63
8 Veiligheid	73
9 Economie	77
10 Bestuur en concern	82
Overzichten	85
1 Algemene dekkingsmiddelen	86
2 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien	93
De paragrafen	96
1 Lokale heffingen	97
2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	104
3 Onderhoud kapitaalgoederen	117
4 Grondbeleid	123

5 Financiering	128
6 Bedrijfsvoering	136
7 Verbonden partijen	148
8 Wet open overheid	164
Jaarrekening 2023	166
Financieel resultaat 2023	167
Balans en toelichting	177
Financiële overzichten	200
WNT	216
SiSa	220
Rechtmatigheidsverantwoording college van B&W	268
Bijlagen	270
1 Beleidsindicatoren	271
2 Overzicht kredieten	274
3 Verslag Auditcommissie	281
4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	284
5 Portefeuilleverdeling	295
Afkortingenlijst	296

Jaarverslag 2023

Aanbiedingsbrief

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

In deze jaarrekening kijken we terug op het jaar 2023. Per programma geven we overzicht van de werkzaamheden van het afgelopen jaar en hoe deze hebben bijgedragen aan de beoogde effecten uit de begroting. In de begroting en de Najaarsnota hebben we reeds stilgestaan bij een aantal onderwerpen waarvan we hebben gezien dat deze een grote invloed hebben gehad het afgelopen jaar. Zo hebben we onder andere bestaanszekerheid en jeugdzorg benoemd. Ook de opvang van gevluchte Oekraïners en de invloeden van de veranderende omstandigheden op de woning- en arbeidsmarkt zijn onderwerpen die onverminderd actueel zijn. In deze jaarrekening ronden we het jaar 2023 af met een verantwoording over de werkzaamheden van het afgelopen jaar.

Brede veiligheid

Het thema veiligheid neemt in gewicht toe. Purmerend heeft het afgelopen jaar te maken gehad met een reeks geweldsincidenten en explosies bij woningen en bedrijfspanden. We zien dat bij sommige incidenten minderjarigen betrokken zijn. Dat is een landelijke trend. Het gaat om een ernstige vorm van criminaliteit die een voelbaar effect op de omgeving heeft en bijdraagt aan een onveiligheidsgevoel. We hebben nauw opgetrokken met het Openbaar Ministerie en politie en hebben verschillende bestuurlijke veiligheidsmaatregelen genomen om de openbare orde te handhaven, onder andere door panden te sluiten en cameratoezicht te plaatsen in buurten. We zien dat er een opgave ligt rondom jeugd en veiligheid. In de Voorjaarsnota 2024 worden hier keuzes aan u voorgelegd die daarbij aansluiten.

Om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan hebben we het afgelopen jaar meerdere integrale controles uitgevoerd, waarbij we in samenwerking met partners als politie en douane controleren op het naleven van wet- en regelgeving. Ondermijning tegengaan gaat in samenwerking met de samenleving, en daarom zijn er ook meerdere campagnes en bijeenkomsten geweest om meer bewustwording te creëren. Verder zien we toenemende aandacht voor databeveiliging. De data die we als gemeente beheren is gevoelig en er kan schade mee worden aangericht. Data en gegevensuitwisseling moet daarom veilig gebeuren. Als gemeente hebben we te maken met nieuwe wetgeving op het gebied van privacy, zoals de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het afgelopen jaar heeft de organisatie zich verder voorbereid op deze ontwikkelingen.

Jeugdzorg

De hoge kosten van de jeugdzorg zijn zorgwekkend. Niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk. De individuele trajectkosten kunnen hoog oplopen en er is een toegenomen vraag naar langdurig specialistische jeugdzorg. Gevolg daarvan zijn niet alleen gestegen kosten, maar ook wachtlijsten. De situatie en ontwikkeling die we daarin zien maken dat we structureel iets anders moeten doen. Het afgelopen jaar is de nieuwe Jeugdnota door de gemeenteraad vastgesteld. Het doel is te komen tot een zorgstelsel waarin het kind, de ouders en het sociale netwerk centraal staan. Een stelsel

waarin de ontwikkeling van (steeds meer) specialistische hulpverlening wordt omgekeerd naar een duurzame en krachtige samenleving met aandacht voor elkaar. Waar niet voor elk probleem wordt gekeken naar de zorg, maar naar het oplossend vermogen van het kind en het netwerk daaromheen.

Het Maatschappelijk Beleidskader

Afgelopen jaar is het Maatschappelijk Beleidskader hernieuwd. Aanleiding daarvoor was een verouderd Beleidskader (2011) dat aan vervanging toe was. Er volgde een gezamenlijk proces met subsidiepartners en gemeenteraad om tot een gedragen stuk te komen dat de basis vormt voor de inzet van subsidiemiddelen binnen het maatschappelijk domein. Het nieuwe Maatschappelijke Beleidskader gaat vooral over hoe de gemeente werkt en hoe we samenwerken met gesubsidieerde maatschappelijke organisaties en gemeentelijke uitvoerders. Het geeft weer welke werkwijze we samen voorstaan en dat we proberen aan te sluiten bij wat er al is in de wijken of netwerken. Het zijn voorbereidingen waar we de komende jaren uitvoering aan geven.

Van zorg naar preventie

Afgelopen jaar zijn voorbereidingen getroffen op het gebied van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). IZA is een samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars, zorgpartners en ministeries. Het is een voorbereiding op een kantelpunt in de maatschappij, dat de zorg van de toekomst niet altijd meer vanzelfsprekend is. Specialistische zorg op basis van een indicatie, zoals onder andere de jeugd- en ouderenzorg, moet steeds meer in het netwerk en dichtbij georganiseerd worden. Dat zal een merkbare verandering zijn. We treffen daarom nu de voorbereidingen om daar later een antwoord op te hebben, en doen dat door meer aandacht te geven aan preventie in plaats van zorg. Als regionaal coördinerende gemeente hebben we een regiobeeld en regioplan gemaakt, om goed zicht te krijgen op wat we zien veranderen en gebeuren in de regio. We zien dat onder andere eenzaamheid, de arbeidsmarkt en de verschillen tussen wijken en buurten belangrijk zijn om op te anticiperen. Nu ook deze kaders staan, gaan we de beweging inzetten met maatregelen in de komende jaren.

Het uitvoeren van de woningbouwplannen

Nog altijd zien we een groot tekort aan woningen in alle segmenten. Hierdoor moeten jongeren langer thuis wonen, wat bijvoorbeeld bij scheiding tot moeilijke situaties kan leiden. De gestegen bouwkosten en rente maken dat het lastiger wordt om projecten uit te voeren. In 2023 zijn er minder woningen opgeleverd dan de jaren daarvoor: 222 woningen. Het vraagt om een actievere rol van de gemeente om projecten vlot te trekken. De voorbereidingen voor enkele grotere gebiedsontwikkelingen en de bouw van meer woningen zijn in volle gang. Zo zijn in 2023 de grondexploitatie van het Waterlandkwartier en de gebiedsvisie De Koog vastgesteld. Het zijn voorbereidingen waarmee we verder werken aan de toekomst van onze gemeente en die een bijdrage leveren aan de woningvoorraad.

De gemeente stond ook in 2023 op diverse plekken in de steigers. Naast de woningbouwopgave bestaan ook andere opgaven die zorgen voor verandering van de leefomgeving van de gemeente, waaronder de bereikbaarheid en de openbare ruimte. Om het groen op te waarderen zijn de voorbereidingen voor het Kooimanpark getroffen en nu in uitvoering. Het afgelopen jaar hebben we meer dan € 20 miljoen aan investeringen gedaan om de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls te geven. Wegen, riolering, gemalen, bruggen en lantaarnpalen worden op grote schaal onderhouden of vervangen. Die werkzaamheden gaan ook de komende jaren door, maar de beschikbare

capaciteit in de markt en de leefbaarheid maken dat ook niet alle investeringen tegelijk kunnen worden gedaan.

Op het thema bereikbaarheid merken we dat we groeien als gemeente. Op de wegen in en rondom Purmerend wordt het steeds drukker. Met het mobiliteitsprogramma hebben we de koers ingezet om de bereikbaarheid te verbeteren, mede door het aantrekkelijker te maken om de fiets te pakken. Toch is een bereikbare en aantrekkelijke binnenstad met de auto ook belangrijk. Daarom is in 2023 de parkeergarage onder het Stadhuisplein opgeleverd. Na een aantal jaren voorbereiding en ongeveer 3 jaren bouwen is deze vlak voor Kerst geopend, waarmee de bereikbaarheid van het stadje toeneemt. Deze ontwikkeling heeft ook dynamiek gebracht door de vaststelling van de bedrijfsinvesteringszone, waarmee ondernemers en gemeente nadrukkelijker samenwerken aan de ontwikkeling van de binnenstad.

Weersinvloeden op onze omgeving

De storm Poly, die op 5 juli 2023 over Purmerend raasde, hebben we benoemd in de Najaarsnota. Dat is niet zonder reden: deze krachtige zomerstorm heeft merkbare en voelbare schade aangericht. Zo zijn er het afgelopen jaar ontzettend veel bomen geruimd die de komende jaren ook weer herplant moeten worden. Door de storm is ook de deklaag van het Trimpad aangetast. We hebben het afgelopen jaar onderzoek gedaan naar het risico daarvan en gaan dit jaar aan de slag met het herstel van die laag. Maar de weersinvloeden worden steeds merkbaarder en gaan verder dan alleen deze storm. We zien dat er steeds meer bufferplekken nodig zijn voor regen- en hoogwater. In augustus is de parkeergarage onder het wooncomplex Triton onder water gelopen na extreme regenval. Het betekende grote schade voor de gebruikers van de parkeergarage. Het toont de gevolgen van de steeds extremer wordende weersinvloeden waarvan de verwachting is dat die toenemen.

Met die veranderende weersinvloeden moeten we steeds meer rekening houden bij de inrichting van de openbare ruimte en bij woningbouwontwikkelingen. Daarom zijn we het afgelopen jaar verder gegaan met het ontvlechten van de riolering en de hemelwaterafvoer in de Wheermolen-Noord. Bij onze eigen projecten besteden we aandacht aan de weersinvloeden voor de toekomst, door onder andere onderwerpen als waterberging mee te nemen als de straat wordt opgeknapt. Ook bij het verlenen van vergunningen en bij woningbouwprojecten brengen we het weer van de toekomst onder de aandacht.

Ketelproblemen bij Stadsverwarming Purmerend (SVP)

Er is in het jaar 2023 veel gesproken over de bij SVP ontstane problemen, de financiële effecten en het vervolg. In het begin van 2023 is SVP geconfronteerd met onverwachte problemen in de BioWarmteCentrale. Zowel in de buizen als in de ketelwand bleek er sprake van onverwachts snelle degeneratie, met een aantal lekkages tot gevolg. De ketels zijn uit bedrijf genomen om herstelwerkzaamheden uit te voeren. In de tussentijd is het nodig geweest om een deel van de warmtelevering te doen met de gasgestookte hulpwarmtecentrales. Ondanks dat het gelukt is om continu in warmte te blijven voorzien, betekende het een grote onverwachtse financiële tegenvaller. De naschok van de snel gestegen energieprijzen van 2022 zijn daarin nogmaals voelbaar geweest. Het is SVP gelukt om nog voor het einde van het jaar en het begin van het koude seizoen de laatste ketels na herstelwerkzaamheden weer in gebruik te nemen. Als gevolg van de onverwachte ontstane ketelproblemen en de financiële impact die de problemen hebben op het

resultaat van 2023 zal SVP in 2024 over 2023 geen dividend kunnen uitkeren. Het dividend 2023 is bij de begrotingsbehandeling 2024 afgeraamd.

Opvang van vluchtelingen

Ook het afgelopen jaar is er een beroep op gemeenten gedaan om vluchtelingen op te vangen. Naast het grote aandeel ontheemden dat in het land blijft of in de landen om Oekraïne heen, vluchten Oekraïners nog altijd naar Nederland op zoek naar een tijdelijk veilig onderkomen. In 2023 hebben we in Purmerend zo'n 550 ontheemden van opvang voorzien op verschillende locaties in de stad en heeft het college een plan voorbereid om tijdelijk woningen neer te zetten in de Purmer Zuid-Zuid. Een plan dat heeft geleid tot een stevig maatschappelijk debat, maar niet is doorgegaan vanwege het niet rondkrijgen van de financiering. Het is een ingewikkelde opgave waarin we de balans proberen te zoeken tussen enerzijds voldoende woningen voor Purmerenders en anderzijds vluchtelingen niet in de kou te laten staan. We zien dat we, in lijn met een landelijke trend, geld overhouden uit de rijksuitkering. Omdat gemeenten in Nederland landelijk geld overhouden verwachten we de komende jaren minder geld vanuit het Rijk. Het college stelt daarom voor om het overschot op de rijksuitkering in 2023 toe te voegen aan een bestemmingsreserve.

Onduidelijkheid over de gemeentefinanciën

Deze programmaverantwoording 2023 is tegelijkertijd opgesteld met de Voorjaarsnota. Ook in 2023 is er niet meer duidelijkheid gekomen over de gemeentefinanciën. Sinds het Rijk een nieuwe financieringssysteem heeft gekozen en daaraan vasthoudt, komt het 'ravijn van 2026' steeds dichterbij. Dat terwijl de Rijksbijdrage op belangrijke opgaven zoals jeugdzorg al jaren te laag is. Landelijk vrezende we samen met andere gemeenten voor een terugval in het kwaliteit-, dienstverlenings- en voorzieningenniveau. Het huidige financiële vooruitzicht is wrang, zeker in een tijd dat de opgaven en taken voor gemeenten toenemen. Met de val van het kabinet in juli is er niet meer zicht op duidelijkheid over wat we als gemeente mogen verwachten vanaf 2026. Er zijn nog verschillende scenario's denkbaar aan compensatie vanuit het Rijk. In de Voorjaarsnota 2024 lichten we toe hoe we dit voor ons zien.

We doen veel, maar voelen de knelpunten

Het takenpakket waar we als gemeente voor staan is veelzijdiger geworden. De samenleving om ons heen verandert in een rap tempo en dat brengt uitdagingen met zich mee. We hebben een opgave in de toekomstige leefomgeving met het bouwen van huizen, maar ook één in de bestaande gemeente met aandacht voor bereikbaarheid, leefbaarheid en toekomstbestendigheid. Nieuwe wetten en wettelijke taken, zoals de WOO en de Omgevingswet hebben gevolgen voor het werk. Als gemeente anticiperen we op wat er om ons heen gebeurt. Dat alles uitkijkend over een financieel onzekere horizon, waarin mogelijk dingen minder of anders moeten. Het college heeft bij de Voorjaarsnota voorbereidingen getroffen om het gesprek over de toekomst van onze gemeente te starten. Ondanks dat blijven we verder werken aan de ingeslagen koers en zoeken daarin continu naar de kansen in de gemeente en voor de inwoners.

Financiële Verantwoording

Incidenteel geld leidt tot flink overschot

Ook dit jaar valt weer op door een flink overschot in de programmaverantwoording. Zo'n € 16,1 miljoen. Het jaarresultaat over 2023 is de uitkomst van enerzijds ontwikkelingen waarop

de gemeente geen invloed heeft en van anderzijds eigen beleid en keuzes. Een groot gedeelte van het positieve jaarrekeningresultaat is veroorzaakt door incidentele meevallers. Zo hebben we extra geld ontvangen van het Rijk aan het einde van het jaar, bedoeld voor de energietoeslag en de omgevingswet. Er resteerde geen tijd om deze middelen volledig te besteden. Ook zien we dat de groei van de gemeente en het ambitieniveau dat we daar bij hebben leidt tot knelpunten in de uitvoering waardoor de planning niet is gehaald. Dit speelt bij de beheerplannen groen, wegen, kunstwerken en openbare verlichting, maar ook in de gebiedsontwikkelingen- en visies in de gemeente. Vooral deze twee verklaringen vragen van ons aandacht: strakker plannen en alles uit de kast halen om op een krappe arbeidsmarkt toch de mensen te vinden. Ook zien we dat ontwikkelingen trager gaan door bouwkostenstijgingen en vergen Rijksopgaven veel (extra) capaciteit. Binnen het sociaal domein zien we nog steeds een duidelijke stijging van de totale kosten in de jeugdzorg. Wat betreft het aantal jeugdigen zien we alleen bij het onderdeel landelijke inkoop een stijging van het gemiddeld aantal jeugdigen. Bij de overige onderdelen zien we juist een daling van het aantal jeugdigen dat hulp nodig heeft, maar wel met een stijging van de kosten. Dat betekent dat een kleiner wordende groep steeds duurdere, intensievere en langdurigere zorg krijgt. We hebben te maken met een aantal jeugdigen dat in dure settings (verblijf en maatwerk) zit en er langer verblijft dan verwacht. Daarnaast zijn vanwege de omvorming naar kleinschalige woonvormen de kosten voor verblijf gestegen. We houden vooral veel incidenteel geld over bij de regeling voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Voor de opvang. Voor de opvang van de ontheemden van de Oekraïne ontvangen we van het Rijk een vergoeding voor het aantal beschikbare opvangplekken en transitiekosten van de opvanglocaties. In eerste instantie ging het om een bedrag van € 100 per gerealiseerde opvangplek per dag. Eind 2022 is die vergoeding bijgesteld naar € 83 en vanaf 1 januari 2024 geldt een bedrag van € 61. In de praktijk is gebleken dat Purmerend makkelijk uitkomt met de verstrekte subsidies vanuit het Rijk. Hierdoor hebben we in 2023 een overschot van € 10,2 miljoen. Dat is niet geoormerkt, dus in principe vrij te besteden voor andere zaken. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 10 miljoen toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve ontheemden Oekraïne voor 2024 en verder. De opvangvraag wordt ingewikkelder en duurder. We hebben te maken met opvangplekken/locaties waar het Rijk niet alle transitiekosten voor het geschikt maken van een locatie wil vergoeden en met locaties waar we in de komende jaren niet uitkomen met het normbedrag van € 61 per gerealiseerde opvangplek.

Het totaal van de grondexploitaties vraagt aandacht. We zien het verdienvermogen van Baanste Noord afnemen door stroomproblemen en forse kostenstijgingen. De reserve gronden kreeg dit jaar nog voeding door winstnemingen op de grondexploitaties Baanste Noord, Brantjesstraat en Kop van West, maar door hogere verliesvoorzieningen bij de grondexploitatie Wheermolen-Oost en de Bol-locaties en de instelling van de verliesvoorziening Waterlandkwartier is de reserve in deze jaarrekening leeg. Om de reserve gronden de komende jaren op peil te houden gezien de grote projecten in het kader van Purmerend 2040 (De Koog, Karekietpark, Wheermolen-Oost, Waterlandkwartier, Oostflank en bijbehorende mobiliteitsopgave) zijn extra middelen noodzakelijk. De analyse van het MPG toont dit aan. Om hierin te voorzien kunnen we afwijken van de afgesproken 50%-50% regeling bij winstneming, door bij de besluitvorming over jaarrekening 2023 100% van de winst toe te voegen aan de reserve gronden.

Het beeld van de afgelopen jaren is dat er veel incidenteel geld beschikbaar is in de jaarrekening, maar dat de begroting niet meer te sluiten is door wegvallende rijksinkomsten. De regel is dat gemeenten structurele kosten moeten dekken met structurele inkomsten. De begroting kan dus

niet met incidenteel geld worden gesloten. Hierdoor ontstaat er een situatie in Purmerend dat er voldoende geld lijkt te zijn door de jaarlijkse overschotten door incidenteel Rijksgeld, die echter niet structureel ingezet kunnen worden en meestal het jaar erop wordt uitgegeven.

Het financieel resultaat

Het jaar 2023 sluiten we af met een positief resultaat van € 16.058.372. Dit is € 18.189.856 positiever dan vermeld in de Najaarsnota 2023 (€ 2.131.484 nadelig). Het totaal van de programma's en overzichten laten per saldo een voordeel zien ten opzichte van de Najaarsnota 2023, bij de reserves wordt er per saldo meer toegevoegd. In de programma's worden in het onderdeel *Wat heeft het gekost* de financiële afwijkingen groter dan € 100.000 toegelicht, maar incidenteel ook kleinere mutaties om politieke redenen en/of voor de aansluiting op het saldo. Voor een uitgebreid overzicht over de mee- en tegenvallers (groter dan € 250.000) verwijzen wij u naar het onderdeel *Het financieel resultaat 2023*.

Resultaatbestemming

Het totaal van bovenstaande afwijkingen op de programma's, algemene dekkingsmiddelen, overhead en reserves telt op tot een financieel resultaat vóór bestemming van ruim € 16,1 miljoen voordelig. In perspectief van totale bijgestelde begroting van ongeveer € 391 miljoen bedraagt de afwijking 4,11%. Het positieve resultaat van € 16,1 miljoen wordt veroorzaakt door circa € 6,1 miljoen onderuitputting en € 10 miljoen incidenteel voordeel op de Oekraïne regeling. Dit resultaat moet expliciet door de gemeenteraad worden bestemd. Ons voorstel is circa € 3,8 miljoen over te hevelen naar 2024 voor niet gebruikte incidentele budgetten, zodat het werk waarvoor dit budget bestemd was in 2023 kan worden uitgevoerd, een bedrag toe te voegen aan een bestemmingsreserve opvang ontheemden (€ 10 miljoen) en een deel te gebruiken voor de aanvulling van de bestemmingsreserve gronden (€ 1,6 miljoen). In het hoofdstuk *Het financieel resultaat 2023* en het bijbehorend raadsbesluit bij de jaarstukken worden de resultaatbestemmingen nader toegelicht.

Het voordelige resultaat na voorgestelde bestemmingen bedraagt € 2.293.661. De gemeenteraad moet dit resultaat expliciet bestemmen. Het restant van € 2.293.661 wordt regulier gestort in de algemene reserve. Op basis van de analyse van het MPG2023 wordt voorgesteld af te wijken van de nu gehanteerde regeling bij winstneming van de grondexploitaties, namelijk dat 50% van de winst naar de algemene reserve gaat en 50% naar de reserve gronden. De reserve gronden wordt door de verliesneming op de grondexploitatie Wheermolen Oost negatief en is op nul gesteld eind 2023. De solvabiliteit van de gemeente is nog boven de 20%. Om die reden wordt voorgesteld om te besluiten 100% van het jaarresultaat van de grondexploitaties 2023 te storten in de reserve gronden en om de reserve woningbouwprogrammering (€ 1,8 miljoen) op te heffen en toe te voegen aan de bestemmingsreserve gronden. Hierdoor wordt voorgesteld om het restant rekeningresultaat van € 2.293.661 voor € 722.329 toe te voegen aan de algemene reserve en voor € 1.571.332 toe te voegen aan de reserve gronden.

Als dit voorstel wordt bekrachtigd bedraagt de algemene reserve ultimo 2023 € 65.432.710. Dat is 14,4% van het balanstotaal.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze jaarstukken is de eerste door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording

opgenomen. Vanaf het dienstjaar 2023 is het college zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt opgenomen. Met ingang van 2023 heeft het college zelf getoetst op de rechtmatige naleving van het door de raad vastgestelde normenkader. In lijn met de gemaakte afspraken tussen uw raad en het college is de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld en is in de paragraaf bedrijfsvoering de aanpak en bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend,

De waarnemend gemeentesecretaris

De burgemeester

M. Van der Weit

E. van Selm

Leeswijzer

Hoofdstukindeling

Voorliggende jaarstukken 2023 van gemeente Purmerend zijn opgesteld volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Achtereenvolgens komen aan de orde:

- De verantwoording van de programma's
- De algemene dekkingsmiddelen
- Het overzicht overhead, VPB en onvoorzien
- De verplichte paragrafen als onderdeel van het jaarverslag
- De jaarrekening met het financieel resultaat, de balans en toelichting, het overzicht van baten en lasten op programma- en beleidsveldniveau, het overzicht van baten en lasten per taakveld/programma, overzicht incidentele baten en lasten programma's en reserves, Overzicht reserves en voorzieningen, WNT, Sisa-verantwoording 2023 (dit betreft de verantwoording naar het Rijk), en de rechtmatigheidsverantwoording (verantwoording door het college van B&W).

In de bijlagen treft u ten slotte aan:

- De beleidsindicatoren
- Afgesloten kredieten en nog doorlopende kredieten
- Verslag auditcommissie
- De controleverklaring
- De portefeuillevverdeling van het college van B&W

Opbouw van de hoofdstukken

De aanbiedingsbrief

In de aanbiedingsbrief gaat het college kort in op een aantal in het oog springende resultaten uit 2023 en de oorzaak van het financieel resultaat. Ook doet het college een voorstel aan de gemeenteraad voor de bestemming van het resultaat. Voor een uitgebreid overzicht over de mee- en tegenvallers verwijzen wij u naar het onderdeel *Financieel resultaat 2023*.

De verantwoording van de programma's

In de bijlage 'Portefeuillevverdeling' vindt u de portefeuillevverdeling en portefeuillehouders.

Per programma komt aan de orde:

- De inleiding van het programma. Hierin staat kort het doel van het programma, zoals verwoord in begroting 2023.

- Wat willen we bereiken met het programma? Ofwel, wat zijn de beoogde maatschappelijke effecten? In deze paragraaf geven we aan wat Purmerend in de huidige bestuursperiode wil bereiken met het betreffende programma.
- Wat hebben we daarvoor gedaan? Ofwel, wat hebben we gedaan om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken? Als we bepaalde voor 2023 toegezegde acties en prestaties niet konden afronden, geven we aan waarom en of we de actie alsnog uitvoeren en afronden.
- Wat heeft het gekost? In deze paragraaf behandelen we eerst de lasten en baten per programma en afwijkingen in de beleidsvelden ten opzichte van de Najaarsnota 2023. Daarna volgt een toelichting op de afwijkingen bij de reserves, voorzieningen en investeringen. In afwijking van de financiële verordening 2023 worden alleen de individuele afwijkingen groter dan € 100.000 op de baten en/of lasten ten opzichte van Najaarsnota 2023 toegelicht (in de afwijkingen kolom presenteren we begroting minus realisatie). Incidenteel worden kleinere afwijkingen toegelicht als er politieke redenen voor zijn of voor verduidelijking van de saldo afwijking. Het totaaloverzicht van de investeringen is opgenomen in bijlage II. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen zichtbaar zijn tussen de som van de afzonderlijke producten en het gehele programma.

Algemene dekkingsmiddelen

Met inachtneming van het BBV moet er ook verplicht een onderdeel overzicht algemene dekkingsmiddelen in de programmaverantwoording staan. Dit onderdeel is opgenomen in het hoofdstuk overzichten.

Deze middelen kennen, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij besteedbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, verantwoord.

Het overzicht overhead, Vennootschapsbelasting en onvoorzien

In de programma's moeten alleen de kosten worden opgenomen van het primaire proces. De kosten moeten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken en activiteiten. Activiteiten die onder de overhead vallen, zijn grofweg in te delen in: ondersteunende afdelingen (zoals activiteiten van personeelszaken, facilitaire zaken, financiën) en ondersteunende personen op de taakvelden (zoals activiteiten van leidinggevenden, secretariaat). Om te kunnen vaststellen welke kosten onder de overhead vallen, is de volgende definitie opgesteld: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces."

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen. Voor Purmerend is een post onvoorzien opgenomen van € 50.000.

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen als zij een fiscale onderneming hebben. Dit onderdeel is hier ook opgenomen.

De paragrafen

In de paragrafen doen we verslag van het (financiële) beleid en de uitvoering daarvan.

Het financiële resultaat 2023

In dit hoofdstuk geven we een samenvattend overzicht van de baten en lasten van de afzonderlijke programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Dit noemen we het resultaat voor bestemming. Conform het BBV presenteren we hierna de mutaties in de reserves. Deze vergelijken we met de mutaties zoals opgenomen in de begroting en de bijstellingen op de begroting die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Hierna resteert het zogenaamde resultaat voor bestemming. We doen de gemeenteraad een voorstel om aan dit bedrag een bestemming te geven. Dit resultaat krijgt een bestemming in de besluitvorming door de raad bij vaststelling van de jaarstukken. Daarnaast is er een uitgebreid overzicht opgenomen met de mee- en tegenvallers groter dan € 250.000.

De balans en toelichting

In dit hoofdstuk zetten we allereerst uiteen welke waarderingsgrondslagen we hanteren in Purmerend. Daarna volgt een beschrijving en toelichting van de afzonderlijke onderdelen van de balans en de mutaties die in 2023 zichtbaar zijn.

Financiële overzichten

In de financiële overzichten staan overzichten die informatief zijn voor de raad. Dit betreft:

- Overzicht baten en lasten per programma/beleidsveld en taakveld/programma.
- Overzicht incidentele baten en lasten.
- Overzichten reserves en voorzieningen.
- Overzicht Wet Normering topinkomens (WNT).
- Overzicht Single information, Single audit (SISA).
- Rechtmatigheidsverantwoording van het college van B&W.

Bijlagen

In de bijlagen staan overzichten die informatief zijn voor de raad. De bijlagen lichten we hier verder niet toe. Twee bijlagen zijn pas beschikbaar kort voor vaststelling van de rekening door de gemeenteraad. Dit betreft:

- *De controleverklaring van de accountant.*
In de controleverklaring zit o.a. een oordeel over de SISA.
- *Het verslag van de auditcommissie*
De auditcommissie formuleert een advies aan de gemeenteraad over de jaarstukken, mede aan de hand van het accountantsverslag en de controleverklaring.

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Visie

Bij onze dienstverlening staat het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats en gemak centraal. Binnen de geldende wet- en regelgeving leveren wij maatwerk. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak. Wij werken aan een hoge klanttevredenheid. Met het inwerking treden van de Omgevingswet op 1 januari 2024 voldoen we aan de minimale acties van de VNG. Naast voldoen aan de minimale acties zoeken we naar een Purmerendse invulling van de besluiten en instrumenten, om het nog beter te doen voor onze stad en dorpen.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van vragen, aanvragen en (terugkoppeling van) meldingen. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. Inwoners die minder digitaal zijn, worden geholpen bij hun vragen. Daarom blijven loketten en telefoon voor persoonlijk contact uiteraard volledig open. Ook staat de bescherming van privacy hoog in het vaandel. Inwoners, ondernemers, medewerkers en overige betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig met hun persoonsgegevens omgaan.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Omgevingsvergunningen

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is de beslistermijn voor vergunningen (ook voor de complexe) meestal 8 weken geworden. Goed vooroverleg, met betrekking tot initiatieven die in strijd zijn met het omgevingsplan, is daarmee nog belangrijker geworden.

- In 2023 hebben we geoefend met het vooroverleg om bekend te raken met de werking van de nieuwe Omgevingswet. Het doel is om in een vroegtijdige fase van een initiatief adviezen te kunnen geven op een moment waarop deze nog kunnen worden meegenomen.
- Er is verder gewerkt aan een eerste omgevingsplanwijziging. Dit is de opvolger van het bestemmingsplan. Deze wordt naar verwachting in 2024 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.
- Vanwege het uitstel van de Omgevingswet tot 1 januari 2024 stond 2023 in het teken van verdere voorbereidingen op de Omgevingswet. Werkprocessen zijn waar nodig aangescherpt en personeel is opgeleid om met de nieuwe wet- en regelgeving te werken.

Burgerzaken

E-diensten/ digitalisering

In 2023 heeft team Burgerzaken een kleine stap gezet om meer digitale producten en diensten

af te nemen. Het team heeft documenten gedigitaliseerd ter voorbereiding op het gebruik van een e-dienst. Dit proces is gestagneerd door de plotselinge val van het kabinet en de daaruit voortgekomen Tweede Kamerverkiezing in november 2023. Het aantal e-diensten blijft daarmee op 12. De e-diensten die in gebruik zijn, zijn wel geüpdatet in 2023. Het verder uitbreiden van de e-diensten blijft in ontwikkeling, waarbij samen met de teams ICT en IV keuzes worden gemaakt in de wensen en prioritering. Ook is in 2023 een start gemaakt met het digitaliseren van het archief Burgerzaken.

(Team)ontwikkeling

In 2023 hebben we veel aandacht besteed aan personeelszorg binnen het team Burgerzaken. De effecten van deze investering in tijd en energie zijn zeer positief. De gezamenlijke focus op voortuitgang en ontwikkeling is verder doorgezet.

- We hebben kunnen investeren in ontwikkeling van vakmanschap. Er zijn diverse opleidingen gevolgd door medewerkers op het gebied van wetwijzigingen en documentcontrole. Voorbeelden van wetwijzigingen zijn het kunnen kiezen van een dubbele achternaam, en het gezag van ouders. Ook zijn vakbijeenkomsten bijgewoond, bijvoorbeeld op gebied van naamkeuze en ondermijning.
- We hebben verder gewerkt aan de adreskwaliteit. Er zijn 2 medewerkers aangenomen om de juistheid van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) te verbeteren en bewaken.

Klantreis

Eind 2022 heeft de klantreis 'digitaal aanvragen reisdocumenten' plaatsgevonden. In 2023 zijn de aanbevelingen opgepakt en verwerkt in de processen. Door verschillende omstandigheden zoals de eerdergenoemde verkiezingen, een herverdeling van werklust(en), wisseling in medewerkersbestand en de hoge werklust bij de verschillende aangesloten teams, is in 2023 geen nieuwe klantreis opgepakt.

Klantcontactcentrum

Door het regelmatig meeluisteren naar, en feedback geven op, de gesprekken van medewerkers, borgen wij continu de ontwikkeling in professionele dienstverlening. Ondanks forse personele tegenslagen (door externe oorzaken) is het KCC erin geslaagd de informatie-uitwisseling met andere teams te intensiveren en de kennisbank aan te vullen. Hiermee is een belangrijke bijdrage geleverd in het adequaat beantwoorden van de steeds complexere vragen en verzoeken van inwoners.

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat van rechtswege het tijdelijk omgevingsplan. In 2023 werd het eerste omgevingsplan voor de gemeente Purmerend voorgelegd aan de gemeenteraad. Tot 2030 loopt de transitieperiode om het tijdelijke omgevingsplan stapsgewijs naar eigen inzicht om te vormen richting het definitieve omgevingsplan. Dat doen we door het eerste 'deel' van het omgevingsplan constant te wijzigen en aan te vullen met nieuwe gebieden. We stellen daarvoor dit jaar een plan van aanpak (de zogenaamde transitiestrategie) op. In 2023 hebben we geoefend met besluiten van de gemeenteraad over het adviesrecht en uitgangspunten voor participatie bij vergunningaanvragen, met als doel ze in 2024 te evalueren.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur. De Woo markeert een nieuwe fase voor de transparantie van de overheid: digitale informatie die op orde, openbaar en vindbaar is.

Openbaar, omdat de samenleving het recht heeft op onze informatie. Op orde, omdat onze documenten goed opgeslagen en gearhiveerd moeten zijn, zodat we dit op de juiste manier naar buiten kunnen brengen. En vindbaar, zodat de informatie die we openbaar maken, toegankelijk en goed te vinden is door inwoners en geïnteresseerden.

In 2023 hebben we een verdubbeling van het aantal Woo verzoeken (60) geconstateerd ten opzichte van de voormalige Wob verzoeken. Deze hebben we in behandeling genomen. Daarnaast is begonnen met de aanpak voor een tijdige actieve en passieve openbaarmaking op de verschillende onderdelen, waarbij we in gesprek met de verzoeker de vraag achter de vraag blijven onderzoeken.

Digitale dienstverlening: Informatievoorziening en digitaal documentbeheer op orde.

Inwoners en ondernemers willen steeds vaker op digitale wijze zaken doen met de gemeente of informatie digitaal ontvangen. Dit stelt eisen aan de wijze waarop we data en informatie opslaan; want informatie die van blijvende waarde is moet duurzaam digitaal worden bewaard en in de toekomst toegankelijk zijn voor inwoners. Het komt erop aan hoe we aan de voorkant werkprocessen kunnen inrichten en automatiseren (archiving by design) en of de applicaties voldoen aan de eisen van duurzame toegankelijkheid. In 2023 is verder gegaan met digitaliseren van onder andere bouwdoSSIers en werken we alleen nog maar vanuit een digitaal origineel.

Digitale toegankelijkheid purmerend.nl

Een aanzienlijk aantal mensen heeft een vorm van beperking, zoals blindheid, slechtziendheid, kleurenblindheid, doofheid, slechthorendheid, motorische beperkingen, verstandelijke beperkingen, autisme of laaggeletterdheid. Bij gemeente Purmerend willen we dat iedereen toegang heeft tot dezelfde (digitale) informatie. Een beperking zou hierbij geen belemmering mogen zijn. Daarom committeert gemeente Purmerend zich aan de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. Dit vraagt een andere manier van denken én werken.

De website purmerend.nl is getoetst op toegankelijkheid, om te bepalen of de gemeente voldoet aan de wettelijke verplichtingen. Er is in 2023 gewerkt aan aanpassingen die uit de audit van Q4 2022 zijn gekomen. Denk hierbij aan het correct kunnen gebruiken van tabtoets en spraaksoftware. De website heeft een B-status en voldoet hiermee gedeeltelijk.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)

Het wetsvoorstel voor de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) is aangenomen. Het doel van de aanpak is om de juistheid van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) te verbeteren. We gaan onderzoeken hoe wij deze aanpak op de afdeling kunnen integreren. Daarbij zijn de samenwerkingsverbanden en gegevensuitwisselingen binnen en buiten de gemeente zeer belangrijk, en ook de vastlegging hiervan.

Verkiezingen

Vanaf 2023 vinden de komende 5 jaar jaarlijks verkiezingen plaats, waarbij de kans bestaat dat dit meerdaagse verkiezingen worden.

Wat heeft het gekost

PGR01	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-8.049	-8.714	-9.813	-9.930	-116
Baten	4.771	4.664	4.381	4.752	371
Saldo	-3.277	-4.050	-5.432	-5.177	255

Het programma Publieksdiensten heeft per saldo een voordelige afwijking van € 255.000 Dit komt door € 116.000 hogere lasten en € 371.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Publieksdiensten

BV011 Publieksdienstverlening	Lasten	Baten
Loon en leges opbrengsten dienstverlening		
In 2023 waren de aanvragen voor reisdocumenten, rijbewijzen, naturalisatie en huwelijksvoltrekkingen hoger dan verwacht. De hogere baten in verband met leges opbrengsten zijn voor het grootste gedeelte al bijgeraamd in de najaarsnota 2023. De hogere personele lasten die horen bij de dienstverlening van deze producten zijn toen niet meegenomen.	-152	102
OZB woningen		
In 2023 is het aantal bezwaren meer dan verdubbeld ten opzichte van afgelopen jaar, dit heeft hogere juridische kosten tot gevolg gehad.	-154	
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2023 (WABO)		
Door landelijke ontwikkelingen, zoals de hoge bouwkosten, gestegen rente en de inwerkingtreding van de Omgevingswet was het lastig te plannen voor welke bouwprojecten nog tijdig een omgevingsvergunning ingediend zouden worden. In de Najaarsnota hebben we de opbrengst WABO leges naar beneden afgeraamd op basis van de prognose die we op dat moment met zekerheid konden stellen. De realisatie viel uiteindelijk minder negatief uit dan verwacht.		230
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)		
Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), ontving de gemeente Purmerend een bijdrage van € 148.956 budget. In 2023 zijn er geen uitgaven geweest op dit budget. De verdere implementatie vindt plaats in 2024. Hiervoor is budget nodig. Het voorstel is om het budget 2023 te bestemmen in 2024.	149	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	41	39
Totaal	-116	371

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. Zo kunnen inwoners zich goed ontwikkelen met als doel dat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen zijn. We streven er naar dat Purmerenders zo lang mogelijk in de thuisomgeving kunnen blijven functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituatie. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Zo werken we samen met partners en inwoners aan een inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. Medewerkers, zowel van de gemeentelijke loketten als van maatschappelijke organisaties, zoeken elkaar steeds vaker op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner. Dit is geheel in lijn met de koers waar we voorstaan en die we de komende jaren verder gaan ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft. We stellen de uitvoering in staat om te handelen vanuit deze manier van werken. De komende jaren staat de koers, zoals opgeschreven in het nieuwe maatschappelijke beleidskader, centraal en zijn onze acties erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op. Om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, maar vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen per gemeente.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Welzijn

Door middel van het welzijnswerk streven we ernaar het welzijn van onze inwoners te bevorderen, om zo complexe situaties te voorkomen waarbij meerdere problemen zoals, financiële, opvoedkundige of sociale problemen, spelen. De Purmerendse samenleving groeit - uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer van de mensen in de samenleving verwacht; denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. Het welzijnswerk helpt hierbij: zij staan dichtbij onze inwoners (van jong tot oud), ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- In de wijken en dorpen zijn de signalen en vragen van de inwoners vanuit samenwerking opgepakt, waarbij vrijwilligers en medewerkers naast onze inwoners staan. Samen gaan ze eropaf en zijn ze zo laagdrempelig mogelijk aanwezig op de verschillende plekken.
- Er is ingezet op het versterken van het eigen netwerk bijvoorbeeld door middel van de inzet van Eigen Kracht Centrale en Eigen Plan.
- De waakvlam is begonnen in de wijk Wheermolen Oost. Hier zoekt hij contact met de kwetsbare mensen in de wijk in samenwerking met het welzijnswerk, zorginstellingen en/of woningcorporaties. Dit is inmiddels uitgebreid naar de andere wijken en ook de bibliotheek heeft ondersteuning vanuit de waakvlam ontvangen, omdat vanuit hier het signaal kwam dat er daar veel kwetsbare inwoners samenkomen.
- In samenwerking met Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland (HZW) zijn we met een aantal huisartsen gestart met een directere doorverwijzing vanuit de huisarts naar de wijkteams. Door nog meer de handen ineen te slaan, bekijken we gezondheid niet alleen in medische of psychische zin, maar ook door in te zetten op veerkracht, functioneren en meedoen.
- Het zorgstelsel staat onder druk, steeds meer zorgvragen waar voorheen geïndiceerde hulp op werd ingezet, worden (ook) in het preventieve veld opgepakt. Deze verschuiving van specialistische zorg naar het voorveld is in 2023 meer dan ooit merkbaar in de wijken. Dit vraagt om intensieve samenwerking tussen (zorg)partijen, korte lijnen en een andere manier van samenwerking met de gemeentelijke loketten, maar bovenal focus op het versterken van het netwerk van de inwoners zelf. Hier gaan we in 2024 mee verder.
- De kantine van sporthal De Vaart is verbouwd om deze op verschillende manieren in te kunnen zetten voor en door de wijk. Na de verbouwing zijn veel activiteiten opgezet en verplaatst naar deze locatie in de Purmer Zuid.
- Eind 2023 is het nieuwe jongerencentrum Kenjedia geopend in de Wheermolen. In deze pilot van ongeveer 1,5 jaar is een plek gecreëerd waar jongeren elkaar op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten. Door deze nieuwe locatie komen jongerenwerkers van Clup Welzijn makkelijker in contact met deze jeugd en kunnen ze hen ondersteunen bij allerlei dingen waar ze tegenaan kunnen lopen in het leven.

Kunst & Cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat in de stad. Cultuur zorgt voor sociale cohesie en draagt bij aan de vermindering van eenzaamheid. Cultuur maakt een brede ontwikkeling mogelijk van onze inwoners. Purmerend heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk kunst- en culturaanbod. Iedere inwoner kan met kunst en cultuur in aanraking komen door onder meer combinaties met onderwijs en zorg. We investeren in financieel gezonde culturele instellingen en verenigingen en stimuleren inwoners die weer actief aan het culturele leven deelnemen.

- In 2023 is een start gemaakt met de nieuwe cultuurvisie. Er zijn bijeenkomsten geweest waarin onder meer is gesproken over het belang van cultuur, toekomstbestendigheid en de zichtbaarheid van het culturele aanbod.
- De verbinding tussen cultuur, economie en toerisme is versterkt; voor de cultuurvisie wordt onder meer gesproken met toeristische partijen en de BIZ binnenstad.
- Toekomstbestendigheid van het culturele veld en het behoud en werven van vrijwilligers worden in de cultuurvisie meegenomen. Diverse culturele partners hebben in 2023 meegedaan aan het initiatief 'Purmerend ontmoet en doet' om vrijwilligerswerk onder de aandacht te

brengen. Daarnaast zijn de subsidies van het Steunpakket COVID-19 voor het culturele veld allemaal afgerond.

- Er hebben diverse culturele activiteiten in de buitenlucht plaatsgevonden. We blijven cultureel aanbod in onder andere het Amfitheater stimuleren.
- Er is een vervolg gegeven aan gesprekken tussen het onderwijs en het culturele veld om cultuureducatie in het onderwijs te versterken. Er is door meerdere culturele partners een gezamenlijke flyer uitgebracht met informatie over het aanbod.

Jeugd

Een fijne jeugd in Purmerend en hulp krijgen wanneer dat nodig is. Het is belangrijk dat gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning ontvangen. Door vanuit vroegsignalering meer in te zetten op lichte vormen van hulp en ondersteuning voorkomen we onnodige inzet van specialistische jeugdhulp. Een betere samenwerking zorgt ervoor dat inwoners effectiever geholpen worden.

- In december 2023 is de Jeugdnota 'samen leven' vastgesteld. Daarin staat beschreven hoe we de komende jaren inzetten op normaliseren, preventie en integrale samenwerking.
- We hebben ons gericht op alle Purmerendse kinderen en hun omgeving waarbij de focus lag op het 'normale' opgroeien en opvoeden (normalisering). We hebben ingezet op een kansrijke start voor jonge kinderen bijvoorbeeld tijdens de bijeenkomst in november in De Beuk: door de geboortezorgketen met elkaar in contact te brengen, kunnen ze samenwerken ten goede van de pas geworden ouders en pasgeboren baby's.
- Juist rond een ingrijpende gebeurtenis als het krijgen van een kind, is het belangrijk om hier niet alleen voor te staan: gratis zwangerschapscursussen zorgen voor verbinding van ouders. Voor Purmerendse ouders is de online cursus van OudersInc beschikbaar om ze inzichten te geven in het ouderschap tijdens de eerste levensjaren van het kind.
- We hebben ingezet op het trainen van professionals op het gebied van mediation. Hiermee hebben we de juridische kennis op het gebied van scheiden vergroot, de gespreksvaardigheden versterkt en heeft men meer praktische tools in handen om de inwoners te begeleiden in het proces rondom scheiden.
- Er is verder gewerkt aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak 'Thuis voor Noordje'. Zaanstreek-Waterland realiseert hiermee, samen met andere regio's in Noord-Holland, een toereikend aanbod voor jeugdigen waarin kleinschalige woonvoorzieningen, die zo veel mogelijk voelen als thuis, worden nagestreefd.
- We hebben ingezet op het werken in de wijk met de ketenpartners als scholen, POH GGZ Jeugd, schoolmaatschappelijk werk en wijkinitiatieven om gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning te geven.
- Er is aandacht geweest voor de werving van pleeggezinnen door onder andere deel te nemen aan de landelijke campagne "Open je wereld". We hebben aan deze landelijke campagne lokaal een schakel in de keten toegevoegd, namelijk Buurtgezinnen.
- Het Pgb is met succes geïmplementeerd, Loket Jeugd beoordeelt Pgb's conform de verordening en de nadere regels. Het gemiddelde toegekende PGB per budgethouder is in 2023 ook gelijk aan het landelijke gemiddelde. Er is daarbij ook meer aandacht voor kwaliteit, het doelmatig behalen van resultaten en er wordt vanuit de inhoud gekeken.
- We hebben breder ingezet op het verstevigen van de eigen krachten van een gezin/jeugdige en het sociale netwerk om te voorkomen dat jeugdigen onnodig in de specialistische jeugdhulp terecht komen. Er is geïnvesteerd in samenwerking met ketenpartners als de Eigen Kracht

Centrale en Eigen Plan, maar ook Buurtgezinnen, Homestart en Clup Welzijn om ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden.

- We hebben de capaciteit bij Veilig Thuis met succes uitgebreid. De wachttijden zijn hierdoor significant gedaald. Daarnaast hebben we ingezet op versteviging van de samenwerking tussen het lokale veld en Veilig Thuis zodat inwoners effectiever geholpen zijn.
- Met de regiogemeenten Zaanstreek-Waterland, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen (GI's) en de Raad voor de Kinderbescherming hebben we ingezet op minder schakels in Jeugdbeschermingsketen (JB-keten). We signaleren tijdig de zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.

Onderwijs

Kinderen krijgen optimale ontwikkelkansen en groeien veilig op. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende leerlijn. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer kinderen extra hulp nodig hebben.

- Samen met de schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en regiogemeenten zijn we gestart met het opstellen van een regionale ontwikkelagenda Inclusief Onderwijs. Het doel van deze ontwikkelagenda is om gezamenlijk te werken aan het creëren en faciliteren van optimale ontwikkelkansen voor kinderen, dichtbij huis, in de regio Waterland.
- We hebben het afgelopen jaar ingezet op meer aanwezigheid van leerplicht en jongerenadviseurs van het Jongerenloket op de MBO's in Purmerend. We zien dat jongeren door deze preventieve samenwerking sneller op weg worden geholpen naar een andere opleiding, werk of dagbesteding wat schooluitval en thuiszitten voorkomt.
- Docenten in het primair onderwijs zijn getraind in Rots en Water, zodat zij elementen uit de methode kunnen toepassen tijdens de (gym)lessen. Hierdoor wordt op een laagdrempelige manier de sociale en emotionele competenties van kinderen vergroot.
- Op bijna alle basisscholen en middelbare scholen zijn voorlichtingslessen gegeven door middel van theater. Ook op het (voortgezet) speciaal onderwijs zijn de lessen aangeboden en met enthousiasme ontvangen. Hierin worden verschillende maatschappelijke thema's behandeld, zoals middelengebruik, omgaan met geld en sociale media.
- Op de basisscholen in de Beemster is de pilot gestart om techniek eerder aan te laten sluiten bij kinderen en dit te stimuleren.
- De bibliotheek op school is uitgebreid om het leesonderwijs een impuls te geven en te stimuleren. De boekencollectie is aangevuld en er zijn leescoördinatoren aangesteld. Op het Gerrit Rietveld is een bibliotheek geopend.
- Eind 2022 zijn 4 Lü-mobielen aangeschaft om bewegend leren te stimuleren en deze zijn in 2023 in gebruik genomen. Door middel van deze apparaten kan bewegen gecombineerd worden met het curriculum van de school. Hierdoor wordt niet alleen het bewegend leren gestimuleerd, maar wordt er ook bijgedragen aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.
- In januari 2023 is een regionale vervolgbijeenkomst geweest met pedagogisch medewerkers van de kinderopvang en jeugdverpleegkundigen van het CJG om het voorveld beter met elkaar te verbinden en elkaar te inspireren. Op basis van de input is besloten gerichte trainingen te organiseren op het gebied van gedrag en gesprekstechnieken.
- In samenwerking met Kuna Mondo (school voor nieuwkomers) is een pilot gestart bij basisschool de KlimOp. In de kleutergroepen starten veel kinderen die de Nederlandse taal nog niet voldoende machtig zijn. Door extra NT2-ondersteuning, in groepjes van 4 kinderen, wordt

deze achterstand ingelopen, zodat de kinderen met een voldoende woordenschat in groep 3 kunnen starten.

- In mei is de eerste voorschools maatschappelijk werker (vsmw) gestart bij Clup. Net als bij de inzet van het schoolmaatschappelijk werk, beoogt deze rol een betere verbinding te maken tussen het gezin, de buurt en het onderwijs, in dit geval de voorscholen (voornamelijk gericht op peuters).

Sport

Purmerend als sportieve en vitale gemeente: een leefbare stad die bruist, met sportieve en vitale inwoners. Het verenigingsleven is sterk ontwikkeld en de buitenruimte nodigt voldoende uit om te bewegen. De sport- en recreatievoorzieningen zijn goed en er is een gevarieerd aanbod van activiteiten, zodat inwoners worden verleid om gezond te leven en elkaar te ontmoeten. Sport draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen en speelt een belangrijke rol bij het verbinden van alle maatschappelijke beleidsvelden, zoals onderwijs, zorg, participatie, armoede, jeugd en ouderen. We helpen verenigingen organisatorisch en financieel gezond te zijn en te blijven om ruimte te houden voor het stimuleren en realiseren van een gezonde (sport) omgeving.

- We hebben uitvoering gegeven aan de Sportvisie, Sportakkoord en Preventieakkoord naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma, door alle geplande activiteiten voor zowel sport- en preventieakkoord te starten en/of te realiseren. Aan de verschillende, in de stukken opgenomen, onderwerpen is invulling gegeven.
- Het proces om sponsoruitingen vanaf de sportvelden op de omgeving te richten, zodat verenigingen meer mogelijkheden hebben om inkomsten te verwerven, is gestart maar nog niet afgerond.
- We helpen verenigingen te ontwikkelen na corona, naar vereniging 2.0 met de integratie van multi sportoplossingen. Hierbij valt te denken aan de inzet van VR toepassingen binnen verschillende sporten om ouderen te helpen te blijven bewegen of om de slagtechniek te optimaliseren. Ook zijn er verschillende initiatieven gestart om jongeren meer aan het bewegen te krijgen en te houden.
- Versterken van de doorverwijzing naar sportaanbieders door actief in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen zoals onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Met de oprichting van Sportkoepel Purmerend- Beemster voor sportaanbieders en de aanwezigheid van de Sportraad is er een breed netwerk voor ondersteuning van maatschappelijke vraagstukken.
- We zetten in op de gezonde wijk waarin sporten, spelen en gezonde voeding dichtbij huis zijn. Er is nadrukkelijk deelgenomen aan de ontwikkeling van verschillende parken behorende bij het parkenplan. Hiermee krijgt sport en spelen een prominente plek in park en wijk. Verder wordt bij renovatie van wijken en/of speelvoorzieningen gekeken naar de mogelijkheid tot sport en spelen voor alle doelgroepen. Ook is er aandacht voor de verbindingroutes om deze toegankelijker en veiliger te krijgen.
- Vitale sportaanbieders zijn ondersteund in het aangaan van de verbinding en opstarten van maatschappelijke projecten. Zo zijn er meerdere evenementen en activiteiten georganiseerd voor verschillende doelgroepen. Ook is in gezamenlijkheid invulling gegeven aan maatschappelijke gezondheid gerelateerde vraagstukken, waarbij sport en bewegen soms het doel maar veelal ook het middel was.
- We hebben gewerkt aan een nieuw te realiseren sporthal de Karekiet. Gestart is met het inzichtelijk maken van de capaciteitswens voor binnensporten en bewegingsonderwijs. Naar aanleiding van het ophalen van de eisen en wensen is het benodigde omgezet naar een

massastudie en volumemodellen, met verschillende scenario's. Dit wordt in 2024 meegenomen in de gehele gebiedsontwikkeling van de Karekiet.

- Voor de uitbreiding van het Leeghwaterbad is na het haalbaarheidsonderzoek een verdiepend onderzoek verricht. De uitkomsten van het verdiepend onderzoek heeft geresulteerd in een voorstel tot het aanvragen van krediet voor de realisatie uitbreiding Leeghwaterbad met een extra bad. Dit voorstel is op 2 november 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Gezondheid

We streven er naar dat Purmerenders, jong en oud, zoveel mogelijk bewust en gezond leven. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papepel' wordt ingegoten.

- Eerstgeborenen kunnen vanaf hun 4^e maand gedurende 8 weken een gezonde BabyGroenteTas ontvangen. In 2023 zijn 500 tassen thuisbezorgd voorzien van recepten voor de ouders om de groente op de juiste wijze te bereiden.
- JOGG Purmerend organiseert geregeld webinars 'Hoe wordt mijn kind een makkelijke eter?'
- Op de peuteropvang kunnen alle peuters een gezonde lunch of 'snack' ontvangen.
- In 2023 heeft de leefstijlcoach 37 kinderen bezocht, vaak vanwege eetproblemen (slecht of niet eten) of overgewicht. Middels een paar sessies bij de mensen thuis, worden acties ingezet. Het gaat vaak om structuur, supermarktsafari, gezondere keuzes en beweging in samenwerking met Spurd.
- Scholen die zich hadden aangemeld voor het EU-schoolfruit, hebben 'verlengd schoolfruit' ontvangen: dit overbrugde de periode waarin EU-schoolfruit niet levert.
- In samenwerking met Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland (HZW) is de voorstelling 'Dromen vangen' georganiseerd voor alle huisartsen over positieve gezondheid. Huisartsen worden daardoor gestimuleerd meer aandacht te schenken aan de gezondheid van de patiënten dan alleen de ziekte.
- Het theatergezelschap 'De STOPpers' is tweemaal in De Purmaryn geweest om rokers en hun omgeving te stimuleren om te stoppen.
- We hebben uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waar bovenstaande punten een uitwerking van zijn. Daarnaast hebben we door GALA alle basisscholieren een Dopper gegeven om water te drinken op school, gezonde kooklessen mogelijk gemaakt voor groep 7 bij de kinderboerderij, een bijdrage geleverd aan de QR-fitroute in Beemster en voorlichting gegeven over drugs en alcohol aan basisscholieren.
- Alle openbare speelterreinen (speeltuintjes en trapvelden) zijn voorzien van een Rookvrij-tegel.

WMO en mantelzorg

Met de ingekochte hulpmiddelen en dienstverlening zijn inwoners goed ondersteund in het langer thuis kunnen blijven wonen en hun zelfredzaamheid. De ondersteuning sluit aan bij de behoefte van onze inwoners. Mantelzorgers worden ondersteund.

- De contracten voor hulp bij het huishouden, individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf, zijn gestart per 1 januari 2021. Jaarlijks, op 1 januari, kunnen nieuwe aanbieders van deze diensten in aanmerking komen voor een contract als zij aan de eisen voldoen. In 2023 hebben 3 nieuwe aanbieders een contract gekregen.
- De kwaliteit en onderhoud van de (maatwerk) producten en diensten zijn gemonitord door contractmanagement Wmo en met behulp van Toezichthouders van GGD Amsterdam.

- De nieuwe samenwerkingsagenda gemeenten regio Zaanstreek-Waterland en Zilveren Kruis 2023 e.v. is vastgesteld en maakt nu onderdeel uit van het IZA Regioplan. Inwoners ondervinden minder hinder van de 'schotten' die bestaan tussen de Wmo, Wlz en ZvW.
- Er is samen met verschillende maatschappelijke organisaties een start gemaakt om bewustwording te creëren op het gebied van verschillende soorten mantelzorgers en de verschillende behoeftes die er spelen.
- De campagne 'Wat is mantelzorg' is voortgezet om bewustwording van mantelzorgers te vergroten en de weg naar ondersteuning laagdrempeliger te maken.
- Organisaties die mantelzorgondersteuning bieden werken op regionaal niveau samen om van elkaar te leren. De mantelzorgregisseur uit Purmerend heeft hier een coördinerende rol. Deze manier van werken zorgt ervoor dat er breder wordt gekeken naar de vraag van de mantelzorger en de zorgvrager. Door breder te kijken naar deze vraag kan er vaak laagdrempeliger ondersteuning worden geboden en kan geïndiceerde zorg worden uitgesteld.
- In respijthuis Het Buitenhuis is gestart met een pilot Coffee & Care. Mantelzorgers hebben, naast behoefte aan logeerszorg, ook behoefte aan mogelijkheden voor dagopvang. Opvang die bijvoorbeeld plaats vindt van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Dit wordt vaak ingezet wanneer een mantelzorger een lange dag van huis is (denk aan een uitvaart of bruiloft). Dit is regionaal vanuit GALA opgezet.

Ouderen

Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben en hebben de mogelijkheid te verhuizen naar een woning passend bij de levensfase. Zorg kan ondersteund worden door de gunstige ligging van de locatie en slimme aanpassingen in huis.

- De gefaseerde toewijzing van 75+ aanleunwoningen is afgerond. Woningzoekende ouderen kunnen nu digitaal reageren op 75+ aanleunwoningen. Voor inwoners die moeite hebben om dit digitaal op te pakken is er ondersteuning vanuit het sociale wijkteam.
- Wij blijven in structureel overleg met zorgaanbieders over mogelijkheden om extramurale zorg en ondersteuning af te stemmen op de individuele situatie van ouderen. Door de mogelijkheden te ondersteunen met slimme technologie (e-health) kan de zorg worden ontlast. Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben.
- De pilot Thuisgekookt is gestart en heeft dit eerste jaar thuishoks en aanvragers langdurig aan elkaar kunnen koppelen. Hierdoor worden buurtgenoten aan elkaar gekoppeld en ontvangt de aanvrager op regelmatige basis een maaltijd van een buurtgenoot die graag een portie extra. kookt.
- Er is een start gemaakt met de ketenaanpak valpreventie. Vanuit GALA is Valpreventie een onderdeel. Hierbij wordt ingezet op beweging en het aanbieden van erkende valpreventie interventies voor ouderen.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving. Het brengt Purmerenders samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor vele maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers is een grote uitdaging waarin we zoveel als mogelijk gezamenlijk optrekken. We zien een trend van de steeds ouder wordende vrijwilliger en het tekort aan nieuwe aanwas van (jongere) vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen zien we de behoefte aan meer vrijwilligers.

- In 2023 organiseerden we met diverse vrijwilligersorganisaties een tijdelijk informatiepunt 'Ontmoet & Doet' in het voormalige ABN AMRO kantoor. Doel ervan was om meer vrijwilligers te werven en in de actiemodus te krijgen. De opkomst en het aantal nieuw geworven vrijwilligers viel tegen. Oorzaken zijn de beperkte openingstijden, vindbaarheid van de locatie (entree achterzijde Koemarkt), de (koude) winterperiode en de beschikbare capaciteit bij de verenigingen. Komende periode zetten we in op andere innovatieve manieren die bijdragen aan het vinden van nieuwe vrijwilligers. Denk hierbij aan acties zoals vrijwilligersmarkten in het stadje en flyers in welkomststasjes voor nieuwe inwoners.
- Daarbij is er een actieve werkgroep van vrijwilligersorganisaties ontstaan dat zich bezig houdt met diverse acties voor het vinden en binden van vrijwilligers. Clup Welzijn heeft hierin de trekkersrol.
- Afgelopen jaar investeerden we, met behulp van subsidie van de Provincie Noord-Holland, in een nieuwe interactieve website voor het vrijwilligerspunt (vrijwilligerspunt.nu). Op de achtergrond vinden de laatste werkzaamheden plaats om te komen tot een platform waar matching van vraag en aanbod mogelijk is.
- Het vrijwilligerswerk heeft tevens een prominenter plek op de website van Purmerend gekregen (purmerend.nl/vrijwilligerswerk).
- De gemeenteraad heeft de motie Maatschappelijke Diensttijd aangenomen. In overleg met onze maatschappelijke partners verkennen we de mogelijkheden van dit initiatief.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten -dichtbij inwoners- stimuleert een inclusieve samenleving.

Purmerenders worden zoveel mogelijk thuis of in de wijk ondersteund. Op die manier vangen we eerder signalen op en kunnen we passende hulp organiseren.

- De kennis over psychiatrie en psychische kwetsbaarheid in de wijk is geborgd en de samenwerking tussen ketenpartners rondom personen met onbegrepen gedrag is geïntensiveerd op verschillende niveaus. Alle ketenpartners blijven onverminderd hun inzet tonen door zorg te dragen voor afvaardiging vanuit hun organisatie.
- We zetten in op het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en de voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving. In de letterlijke zin: samen leven. Waarin vragers van ondersteuning of zorg ook dragers voor anderen kunnen zijn. In navolging op het advies van de commissie Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' blijven we bezig het ondersteuningsaanbod te ontwikkelen voor cliënten. Dit heeft de gemeente geëffectueerd door zorgprofielen op te stellen en aan te vullen met een variant die voorziet in het realiseren van 24/7 bereikbaarheid van een zorgprofessional. Dit is bedoeld voor inwoners die in de eigen woonomgeving ggz-ondersteuning ontvangen middels 'beschermd thuis' product.
- Er wordt gezocht naar een locatie om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden.

Armoede en schulden

Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder (problematische) schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- De herijking van het armoedebeleid is in september 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. We zijn aan de slag gegaan met de ontwikkelrichtingen en de verruiming van een aantal

regelingen. Als onderdeel van de herijking van het armoedebeleid is gestart met het onderzoek naar een meedoen-pas.

- In 2023 is er aan 4.831 huishoudens energietoeslag verstrekt. Alle inwoners die energietoeslag hebben ontvangen is ook informatie verstrekt over de MeerDoen regelingen.
- In het kader van de actie "Slim met energie" hebben 1.026 huishoudens in 2023 gratis energiebesparende producten besteld. Vanaf de start in november 2022 tot en met 31 december 2023 hebben in totaal 2.342 huishoudens een bestelling gedaan. In 2023 is hiervoor meerdere malen een reminder gestuurd aan huishoudens die de energietoeslag hebben ontvangen.
- We hebben binnen team Schuldienstverlening 75 "energieheld" trajecten ingezet. Hierin hebben we kwetsbare inwoners geholpen bij het besparen op hun energierekening.
- In het kader van vroegsignalering hebben wij in 2023 6028 meldingen (betalingsachterstanden van minimaal 2 maanden) opgepakt. We hebben hierbij met verschillende interventies inwoners hulp aangeboden om te voorkomen dat zij in een problematische schuldsituatie terecht zouden komen.
- We hebben 4464 inwoners op een laagdrempelige manier kunnen helpen met de online geldfittest van de Nederlandse schuldhulprouwe (NSR). Naar aanleiding van de geldfittest hebben tenminste 173 inwoners hulp gezocht en gekregen in de vorm van bijvoorbeeld schuldhulpverlening, inzet SchuldHulpMaatje, Humanitas of Clup Welzijn.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever ondersteunen.

- Werkom is in samenwerking met Purmerend en Zaanstad aan de slag gegaan met de uitvoering van de strategische agenda die eind 2022 werd vastgesteld. Zo heeft Werkom in 2023 onder andere gewerkt aan interne en externe werkleertrajecten die beter aansluiten op de behoefte van de kandidaten van Werkom.
- De pilot ontwikkelbanen en verlengde werkleertrajecten liep in 2023 ten einde en is tussentijds geëvalueerd. Hieruit zal een voorstel volgen in 2024.
- In 2023 is het wetsvoorstel breed offensief in werking getreden. Dit is een brede regionaal georiënteerde agenda vanuit het Rijk om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. In 2023 is regionaal samengewerkt om een goed beeld te krijgen van de wijzigingen en wat dit betekent voor onze inwoners, de lokale uitvoeringsorganisatie en onze regionale re-integratieverordening.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk op weg geholpen ten behoeve van integratie. Daarbij wordt voor iedereen een plan op maat gemaakt.

- Ook in 2023 heeft Purmerend voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders. Ten opzichte van 2022 was deze fors hoger (203 in 2023 en 123 in 2022). De uitgaven bijzondere bijstand zijn ten opzichte van 2022 dan ook gestegen, omdat er meer werd uitgegeven aan kosten voor woninginrichting.
- In 2023 is het formele taalaanbod voor inburgeraars aanbesteed. De aanbesteding is gewonnen door de partijen IVIO en Fiolet. Zij gaan de komende 4 jaar inburgeraars in Purmerend de Nederlandse taal leren.
- In 2023 zijn stappen gezet om de samenwerking tussen verschillende organisaties rondom inburgeraarstrajecten beter op elkaar te laten aansluiten. Zo werken partijen als

Vluchtelingenwerk, Werkom, de taalscholen en Newbees nu intensiever met elkaar samen om beter aan te kunnen sluiten bij de behoefte en leefwereld van de inburgeraar.

- Voor het creëren van praktijkplekken voor inburgeraars in de B1 en Z-route is een pilot met Newbees gestart.

Oekraïne

- Op basis van de regeling "opvang ontheemden Oekraïne" wordt aan de opgevangen Oekraïners leefgeld verstrekt.
- Over de maand december 2023 ontvingen 149 huishoudens (= 212 personen) leefgeld.
- Oekraïners kunnen met hun vragen terecht bij de consultants participatie. Werkom kan hen ook begeleiden naar betaald werk.

Toeslagenaffaire

- We hebben halverwege 2023 een toename gezien in de behoefte aan brede ondersteuning, gedupeerden waren voorzichtig toe aan de "nieuwe start". Specifiek ingezette consultants luisteren naar de betreffende inwoner, kijken naar passende oplossingen en bieden zo maatwerk.
- Doordat er actiever gebruik gemaakt wordt van brede ondersteuning is € 146.000 meer aan individuele tegemoetkomingen toegekend in 2023 dan ten tijde van de Najaarsnota 2023 werd geprognosticeerd.
- De totale kosten voor deze individuele tegemoetkomingen wordt gedeclareerd bij het Rijk op de SiSa regeling brede hulpverlening. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.

Wijkmanagement

De dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren van de wijken en dorpen. Meer inwoners en ondernemers zijn op de hoogte van de werkzaamheden van de dorps- en wijkmanagers, en weten hen makkelijk te vinden om hen te raadplegen en te informeren over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden inwoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten ze elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt zich in positieve zin.

- De ruimtelijke ontwikkelingen in de stad zijn er meer dan ooit, wat een grotere druk legt op de adviezen en input vanuit wijkmanagement. Om deze vraag te kunnen bemensen is het accountmanagement vorig jaar uitgebreid. De accountmanager ondersteunt het wijkmanagement door de specifiek fysieke vraagstukken in de wijk op te pakken. Zij vormen een brug tussen de situatie buiten/signalen in de stad/inwoners meldingen en het ruimtelijk domein en bedrijfsvoering.
- Er is een wijkoverstijgende wijkmanager ingezet om thema's en hoofdzaken die zich niet beperken tot 1 wijk aan te pakken en de context hiervan op passende wijze op tafel te leggen, zowel intern als extern. Hierdoor kunnen de wijkmanagers hun focus op de wijk behouden.
- De werkruimte in de wijken Beemster en de Purmer Zuid zijn uitgebreid om meer zichtbaar te zijn in de stad en dorpen.
- Afgelopen jaar stond in het teken van een toename van veiligheidsvraagstukken en geweldsincidenten, zoals jongerenoverlast, messenverbod, dak- en thuislozen en mensen met onbegrepen gedrag. De inzet vanuit wijkmanagement hierop is divers: toevoegen van de context

in de wijk, bruggen slaan met inwoners, verbindingen leggen, gezicht namens de gemeente naar buiten, signalen oppikken en een bemiddelende rol hebben.

- Werken in wijken is voortgezet, ook de loketten vanuit het maatschappelijk domein worden hier steeds meer op toegerust.
- Meer dan voorgaande jaren is er ingezet op bewonersinitiatieven en gebruik gemaakt van wijkbudgetten.

Zorgfraude

Voorkomen van zorgfraude zodat het budget ook daadwerkelijk besteed wordt aan die mensen die het nodig hebben.

- We willen zorgfraude binnen de Jeugdwet en WMO vroegtijdig signaleren en effectief ingrijpen als het zich voordoet. Daarvoor houden we pro-actief toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid van verstrekkingen (minimaal 1 fte is daarvoor nodig). We hebben een tool gebruikt om beter te kunnen screenen.
- Consulanten worden getraind om signalen beter te kunnen herkennen.

Belangrijk om te weten

Maatschappelijk beleidskader en de koers

In 2023 is het nieuwe maatschappelijk beleidskader vastgesteld. Dit betreft een overkoepelende visie over de manier van werken voor de gemeente met uitgangspunten die onze manier van werken kenmerken en waarover we met elkaar in gesprek moeten gaan én blijven, zodat we onze inwoners zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Het gaat over rollen en verwachtingen. Tezamen met de verschillende nota's (die vooral aangeven wát er moet gebeuren) en de algemene subsidieverordening, sluit dit stuk goed aan door richting te geven aan hÓe we werken.

Wat heeft het gekost

PGR02	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-175.957	-156.628	-196.159	-194.049	2.110
Baten	46.248	32.714	57.615	68.146	10.530
Saldo	-129.710	-123.914	-138.544	-125.903	12.641

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 12.641.000. Dit komt door € 2.110.000 lagere lasten en € 10.530.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
BVo21 Kunst en cultuur					
Lasten	-8.369	-8.096	-8.820	-8.986	-166
Baten	1.198	1.327	1.032	1.382	350
	-7.172	-6.769	-7.789	-7.604	184
BVo22 Sport en recreatie					
Lasten	-10.085	-9.047	-9.692	-10.129	-436
Baten	2.563	1.972	2.823	3.060	237
	-7.522	-7.075	-6.869	-7.068	-199
BVo23 Wijkmanagement					
Lasten	-1.063	-1.031	-1.229	-1.207	22
Baten	2	-	-	-	-
	-1.061	-1.031	-1.229	-1.207	22
BVo24 Jeugd					
Lasten	-37.201	-37.034	-42.069	-43.736	-1.667
Baten	100	20	20	102	82
	-37.100	-37.014	-42.049	-43.634	-1.585
BVo25 Onderwijs					
Lasten	-13.180	-12.569	-12.958	-13.354	-396
Baten	3.557	2.992	3.804	3.821	17
	-9.623	-9.577	-9.154	-9.532	-378
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning					
Lasten	-56.329	-45.905	-67.647	-63.870	3.777
Baten	14.813	3.072	22.872	31.014	8.142
	-41.516	-42.832	-44.775	-32.856	11.918
BVo27 Werk en inkomen					
Lasten	-49.731	-42.946	-53.744	-52.768	977
Baten	24.015	23.330	27.064	28.767	1.703
	-25.716	-19.616	-26.680	-24.001	2.679

Afwijkingen beleidsveld Kunst en cultuur

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Kaartverkoop		
Bij de najaarsnota is de opbrengst van de kaartverkoop verlaagd met € 237.000. Op dat moment zag het er naar uit dat de kaartverkoop 25% lager uit zou vallen. De tendens is dat de losse ticket verkoop steeds later, korter op de voorstelling plaats vindt. Deze verandering maakte het lastig om het precieze effect te bepalen. Bij de start van het		243

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
theater seizoen in september is de kaartverkoop en het aantal bezoekers hersteld naar het begrotings niveau van de reguliere begroting 2023.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-166	107
Totaal	-166	350

Afwijkingen beleidsveld Sport en recreatie

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Spuk Neas		
In december 2023 hebben we een specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (SPUK-NEAS) ontvangen van € 104.000. Deze regeling is bedoeld om amateursportverenigingen eenmalig gedeeltelijk te compenseren voor de gestegen energiekosten.		104
Spuk stimulering sport		
De specifieke uitkering stimulering sport 2023 is € 132.000 hoger berekend dan waar we rekeningen mee hadden gehouden. Deze regeling is ter compensatie van de BTW die in rekening wordt gebracht voor de investeringen in sport.		132
Spurd		
In 2023 hebben we € 236.000 meer subsidie aan Spurd versterkt. Deze lasten worden gedekt door de extra baten van de SPUK NEAS en Spuk stimulering sport.	-236	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	-200	1
Totaal	-436	237

Afwijkingen beleidsveld Wijkmanagement

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	22	
Totaal	22	

Afwijkingen beleidsveld Jeugd

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Inter-Psy		
In 2022 heeft de gemeente Purmerend aangegeven de samenwerking met Inter-Psy te willen beëindigen en zijn afspraken gemaakt voor een goede overdracht en afbouw. Vanaf dat moment zijn er geen nieuwe trajecten meer gestart en heeft er een natuurlijke afronding plaatsgevonden voor wat betreft deelname aan de jeugdteams en trajecten met gezinnen. In 2023 heeft de vaststelling van de subsidie over 2022 plaatsgevonden	164	

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
met een finale afrekening waarbij ook de egalisatiereserve is terugbetaald aan de gemeente Purmerend. Dit zorgde voor een aframing van de lasten met € 164.000.		
Uitvoering Jeugdwet		
De dalende trend van het gemiddeld aantal jeugdigen in zorg zet door in 2023. In 2023 zitten er 6,1% minder jeugdigen in zorg ten opzichte van 2022. Ondanks deze dalende trend en de inspanningen in het voorveld, stijgen de kosten op het beleidsveld Jeugd met 17,6% ten opzichte van 2022. Dat betekent dat een kleiner wordende groep jeugdigen steeds duurdere, intensievere en langdurigere zorg krijgt.		
De overschrijding binnen de uitvoering van de Jeugdwet met € 2,1 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting in de Najaarsnota 2023 komt voornamelijk uit twee onderdelen:		
1. Maatwerkovereenkomsten	-2.066	
2. Verblijf		
We hebben te maken met een aantal jeugdigen die in dure settings (verblijf en maatwerk) zitten en er langer verblijven dan verwacht. Daarnaast zijn vanwege de omvorming naar kleinschalige woonvormen de kosten voor verblijf gestegen.		
Het structurele tekort op het beleidsveld Jeugd wordt meegenomen in de Voorjaarsnota 2024.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	235	82
Totaal	-1.667	82

Afwijkingen beleidsveld Onderwijs

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-396	17
Totaal	-396	17

Afwijkingen beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Begeleiding		
De vraag naar individuele begeleiding blijft stijgen. Het aantal cliënten is gestegen van 1.127 (eind 2022) naar 1.344 (eind 2023). Het betreft enerzijds de individuele begeleiding aan bewoners met een beschermd wonen indicatie die op de wachtlijst staan omdat er geen geschikte opvangplek beschikbaar is. Anderzijds stijgt ook de vraag naar reguliere individuele begeleiding voor mensen die zelfstandig thuiswonen. Hierdoor hebben we een overschrijding van de kosten met € 196.000.	-196	
Dagbesteding		
De stijging in het aantal aanvragen en daarmee de stijging in het aantal indicaties verklaart grotendeels het tekort dat nu is ontstaan van € 110.000 ten opzicht van	-110	

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
bijgestelde begroting. Het aantal cliënten is gestegen van 534 (eind 2022) naar 627 (eind 2023).		
Duvo Gelden		
In 2021 zijn deze gelden doorgeschoven als resultaatbestemming. Deze DUVO gelden betrof een bijdrage voor huiselijk geweld. Zowel in 2022 en 2023 zijn deze gelden niet besteed en komen nu vrij te vallen.	131	
Eigen bijdrage CAK WMO		
Er is in 2023 voor € .904.000 aan eigen bijdragen Wmo van het CAK ontvangen. In de bijgestelde begroting zijn we uitgegaan van € 1.174.000. Omdat de CAK gelden op kasbasis worden verantwoord is hier moeilijk een inschatting van te maken. Hierdoor is er in 2023 een lagere baat van € 270.000.		-270
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)		
In 2023 heeft de gemeente Purmerend een € 1,7 miljoen ontvangen voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). In 2023 mag maximaal 20% van het toegekende budget per onderdeel worden meegenomen naar 2024 voor het betreffende onderdeel, omdat gemeenten per 1 januari 2023 nog geen zekerheid hadden over de middelen en de hoogte van het aan te vragen bedrag. Het mee te nemen bedrag voor de gemeente Purmerend bedraagt € 210.000. Daarnaast wordt er € 105.000 besteed aan de Skills Garden. Dit zorgt voor een afwijking op de lasten en de baten, omdat deze rechtstreeks op de investering worden verantwoord.	315	-315
Hulp bij Huishouden		
De kosten van Hulp bij Huishouden zijn € 353.000 hoger dan begroot .We zien dat het aantal geïndiceerden nog steeds elk jaar toeneemt. Ten opzichte van 2023 zijn de kosten gestegen van € 9,9 miljoen naar € 10,7 miljoen. In 2023 hadden we de begroting aangepast naar € 10,3 miljoen. De oorzaak van de overschrijding is de stijging van het aantal cliënten met Hulp bij Huishouden.	-353	
Integraal Zorgakkoord (IZA)		
In september 2023 zijn de middelen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) verstrekt aan gemeenten. De gemeente Purmerend heeft een bedrag van € 2,9 miljoen ontvangen als mandaathouder voor de regio Zaanstreek-Waterland. Het Rijk heeft het niet mogelijk gemaakt binnen de regeling om middelen door te schuiven naar 2024, ondanks de late verstrekking van deze middelen. Dit betekent dat € 1,9 miljoen moet worden terugbetaald aan het Rijk. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.	1.956	-1.871
Maatschappelijke opvang		
Voor het onderhoud en of vervanging van de verschillende camerasystemen en elektrische sloten bij de Algemene Opvang Purmerend (AOP) is er een bedrag van € 210.000 nodig. Daarnaast wil het AOP overstappen op sleutels met een tag, zodat verlies van sleutels er niet toe leidt dat anderen een sleutel vinden waarmee ze een locatie binnen kunnen treden. Het onderzoek hier naar wordt in het eerste kwartaal 2024 afgerond. Hiervoor willen door middel van resultaatbestemming een bedrag van € 210.000 doorschuiven naar 2024.	210	
Noodfonds Energie en huur		
In 2023 hebben we een noodfonds van maximaal € 500.000 begroot voor de ondersteuning van maatschappelijke partners voor energie en huurstijgingen. De financiële weerbaarheid van de maatschappelijke partners is hierbij betrokken. (zie raadvorstel 155706) In 2023 is gebleken dat de noodsteun nog niet veel is toegekend	418	

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
omdat de maatschappelijke partners nog een te hoog eigen vermogen of te veel liquiditeiten hadden. In 2024 kan dat door de hogere kosten in 2023 flink gedaald zijn. Hierdoor willen we graag het resterende budget overhevelen naar 2024.		
Oekraïne		
De besteding voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne zijn € 1.658.000 lager dan begroot. Deze kosten worden volledig gedekt door de baten uit de Sisa regeling bekostigingsregeling opvang ontheemden uit de Oekraïne.	1.658	
Personeelskosten		
In 2023 zijn er vanwege de vele Wmo taken extra kosten gemaakt voor de inhuur van medewerkers waardoor het budget is overschreden met € 252.000.	-252	
PGB's		
De lasten voor PGB's zijn €373.000 lager dan de begroting. Er is een trend zichtbaar dat het aantal PGB's afneemt, door een verschuiving naar zorg in natura. Deze trend is al een aantal jaren zichtbaar en heeft zich in 2023 voortgezet. Daarnaast wordt er door PGB houders minder gedeclareerd bij het SVB dan op basis van hun toekenning had gekund.	373	
Specifieke uitkering bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		
Voor de opvang van de ontheemden van de Oekraïne ontvangen we van het Rijk een vergoeding voor het aantal beschikbare opvangplekken en transitiekosten van de opvanglocaties. In 2023 is dat per saldo € 4,8 mlo. meer dan begroot. In december 2023 is het duidelijk geworden dat het bedrag € 4,8 mlo. uit 2022 niet terug betaald dient te worden. Hierdoor hebben we in 2023 € 9,6 mln. extra baten dan begroot.		9.600
Specifieke uitkering huisvesting kwetsbare doelgroepen		
De gemeente Purmerend heeft een bedrag van € 682.500 ontvangen voor het realiseren van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen. In totaal hebben we € 620.123 aan bestedingen. In 2023 hebben we € 350.000 besteed. Dit betekent dat we € 62.377 moeten terugbetalen aan het Rijk over deze SiSa regeling.	-350	
De gemeente Purmerend heeft een bedrag van € 682.500 ontvangen voor het realiseren van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen. In totaal hebben we € 620.123 aan bestedingen. In 2023 hebben we € 350.000 besteed. Dit betekent dat we € 62.377 moeten terugbetalen aan het Rijk over deze SiSa regeling.		350
Specifieke uitkering tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden		
De gemeente Purmerend heeft een bedrag van € 1,44 miljoen ontvangen voor de tijdelijke onderwijshuisvesting van van ontheemden uit de Oekraïne. In totaal hebben we € 419.000 aan bestedingen. Waarvan € 376.000 in 2023. Dit betekent dat we 1,02 miljoen moeten terugbetalen aan het Rijk over deze SiSa regeling.	-376	376
Subsidie Welzijnswerk		
Een deel van de subsidie aan Clup Welzijn is gedekt uit de bijdrage vanuit GALA. Hierbij gaat het om de onderdelen versterken sociale basis en welzijn op recept. Hierdoor is er voordeel ontstaan op het subsidiebudget op Welzijnswerk van € 168.000.	168	
Toegankelijkheid		
Dit bedrag is opgenomen in het voorstel voor resultaatbestemming omdat het in 2023 niet is uitgegeven vanwege het ontbreken aan capaciteit.	154	
Vervoersvoorzieningen		
Bij vervoersvoorzieningen zijn de lasten € 113.000 lager dan begroot. Ondanks dat het aantal cliënten met vervoersvoorzieningen nog wel steeds stijgt hebben we een onderbestedingen. In de begroting zijn we na de corona periode uitgegaan van een	113	

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
hogere stijging dan in werkelijkheid is gerealiseerd.		
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	-82	272
Totaal	3.777	8.142

Afwijkingen beleidsveld Werk en inkomen

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Bijzondere bijstand		
In 2023 hebben we € 113.000 minder besteed aan de uitgaven voor de Bijzonder bijstand. De werkgelegenheid is toegenomen met als gevolg een lager aantal uitkeringen. Hierdoor is er onderbesteding op de BBZ uitkeringen.	113	
Energiearmoede		
In 2022 en 2023 hebben we € 1,4 miljoen aan baten voor energiearmoede ontvangen. Hier van is in 2023 € 398.000 uitgegeven. Deze baten hebben we ontvangen als een specifieke uitkering. Het restantbedrag van € 730.000 wordt uitgegeven in 2024 en 2025. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.	-256	398
Energietoeslag		
In de najaarsnota hebben een inschatting gedaan van de energietoeslag 2023. Hierdoor hebben we ruim € 1.500.000 doorgeschoven voor de uitbetaling in 2024. Echter in 2023 hebben we € 708.000 meer energietoeslag uitbetaald dan voorzien. Het doorgeschoven bedrag naar 2024 is daardoor te hoog ingeschat.	-708	
ESF subsidie		
In 2023 hebben we een eenmalige extra ESF bijdrage ontvangen waardoor € 799 809 van het reguliere re-integratie budget onbenut is gebleven. Voor de financiering van de ontwikkelbanen in 2024 en ter bekostiging van de verbetering van de Cao SW en aan de slag willen we door middel van resultaatbestemming dit bedrag graag door zetten naar 2024.		799
Gebundelde uitkeringen		
De uitkeringen zijn € 346.000 lager dan begroot. Er is namelijk € 629.000 aan uitgaven Participatiewet verantwoord op de Toeslagaffaire. Voor gedupeerden van de Toeslagaffaire mag de lopende ondersteuning binnen de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk worden meegenomen in de verantwoording over de Toeslagaffaire.	346	
Inburgeringsgelden		
Voor de kosten van de Inburgeringsgelden ontvangen we een specifieke uitkering (SPUK). In de najaarsnota hebben we rekening gehouden met € 500.000 aan zowel baten als kosten. Uiteindelijk hebben we € 644.000 aan kosten gemaakt. Deze kosten worden volledig gedekt door de baten uit de Spuk Inburgering.	-144	144
Kinderarmoede		
In de meicirculaire is er € 165.000 aan budget gekomen voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden en het tegengaan van kinderarmoede. Deze gelden willen we	165	

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
graag overhevelen naar 2024 door middel van resultaatbestemming. Dit om door te ontwikkelen op het armoedebeleid wat in september akkoord is gesteld door de gemeenteraad.		
Maatschappelijke begeleiding		
In 2023 hebben we geld ontvangen voor de hogere instroom van inburgeraars voor de inburgering. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden en maatschappelijke begeleiding van inburgering plichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Dit bedrag is in 2023 niet benut en willen we door middel van resultaatbestemming doorschuiven naar 2024.	304	
Minimabeleid		
In 2023 hebben we lagere uitgaven voor het minimabeleid. Lagere kosten voor de vangnetregeling zwemlessen en lagere kosten voor de compensatie eigen risico ziektekosten.	103	
Participatie		
Bij participatie is een onderschrijding van per saldo € 945.000 zichtbaar. Dit bestaat uit lagere vergoedingen aan Werkom voor het participatiebedrijf. Dit als gevolg van een lagere instroom. In totaliteit was over het hele jaar een gemiddelde van 1.500 kandidaten in begeleiding begroot. Tot en met september was dit gemiddelde 1.338 kandidaten. Het grootste verschil van ruim € 650.000 komt echter doordat we sinds 2023 moeten afrekenen op werkelijke kosten. Dit omdat we anders geen gebruik kunnen maken van de koepelvrijstelling voor de omzetbelasting. In 2023 is hierover een afspraak gemaakt met de belastingdienst. Wat betekende dat we met terugwerkende kracht tot 2018 hebben moeten afrekenen op basis van werkelijke kosten met Werkom.	945	
Personeelskosten		
In 2023 is er voor € 170.000 aan extra personeelskosten doorbelast.	-170	
Sociaal Rendement		
In 2023 hebben wij € 165.000 minder besteed dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder kandidaten zijn geplaatst dan verwacht.	165	
Terugvordering Bijzondere Bijstand		
In 2023 is er voor € 148.000 meer teruggevorderd met betrekking tot de bijzonder bijstand dan waar we in de bijgestelde begroting rekening mee hadden gehouden.		148
Toeslagenaffaire		
In de Najaarsnota 2023 is € 375.000 geraamd voor individuele tegemoetkomingen aan gedupeerden van de Toeslagenaffaire. We hebben halverwege 2023 een toename gezien in de behoefte aan brede ondersteuning, gedupeerden waren voorzichtig toe aan de "nieuwe start". Specifiek ingezette consultants luisteren naar de betreffende inwoner, kijken naar passende oplossingen en bieden zo maatwerk. Doordat er actiever gebruik gemaakt wordt van brede ondersteuning is € 146.000 meer aan individuele tegemoetkomingen toegekend in 2023 dan ten tijde van de Najaarsnota 2023 werd geprognosticeerd. De totale kosten voor deze individuele tegemoetkomingen wordt gedeclareerd bij het Rijk op de SiSa regeling brede hulpverlening. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.	-146	234
Vroegsignalering		

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
In december 2022 hebben we extra middelen ontvangen voor de inzet op vroegsignalering en gerichte hulp via de bijzonder bijstand. Deze zijn als budget in 2023 beschikbaar gesteld maar niet besteed.	170	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	90	-20
Totaal	977	1.703

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Verbouwing Purmaryn, Kerkstraat 18

De opleverpunten m.b.t. de verbouwing van de Kerkstraat 18 zijn afgelopen jaar afgerond, hiermee kan de investering afgesloten worden. Het gehele project is € 125.136,- lager uitgevallen dan begroot.

Tijdelijke woningen Waterlandlaan

Er is sprake van een ruime onderschrijving van het krediet van de tijdelijke woningen omdat het krediet nog uitging van 54 units waar er uiteindelijk 42 zijn gerealiseerd. De gemeenteraad is hierover in februari 2023 geïnformeerd (reg. nr. 1580133). De financiële afwikkeling van de bouw vindt plaats overeenkomstig de rechterlijke uitspraak. Het gehele project is € 1.237.347,- lager uitgevallen dan begroot.

Programma 3

Wonen

Visie

We zorgen voor een aantrekkelijke woningvoorraad in leefbare buurten, met voldoende diversiteit in woonomgevingen, woningtypen en prijsklassen voor zowel huur als koop, zodat iedereen in elke levensfase een geschikte woning kan vinden. Er wordt ook rekening gehouden met speciale doelgroepen en huishoudens met een specifieke woon- en zorgbehoeften.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij aan deze visie door te sturen op:

- Een eerlijke verdeling van sociale huurwoningen van woningcorporaties.
- Een gebalanceerde programmering van nieuwbouw- en transformatielocaties, rekening houdend met de specifieke ligging en kenmerken van de locatie, de woningbehoeften van zowel lokale als nieuwe woningzoekenden, de behoeften van speciale doelgroepen inclusief Purmerenders met specifieke woon- en zorgwensen, en het beschikbare aanbod uit de bestaande woningvoorraad. Hierbij kan de bouw van tijdelijke woningen onderdeel zijn, en het bevorderen van de doorstroming van senioren in zowel huur als koop is een belangrijk aandachtspunt.
- Het behoud en de samenstelling van de bestaande woningvoorraad om het aandeel en het aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen en andere schaarse woningen te behouden en de leefbaarheid in de wijken zoveel mogelijk te beschermen.
- Aandacht voor duurzaamheid en klimaatadaptatie in zowel bestaande als nieuw te bouwen woningen.
- Het in kaart brengen van de woonzorgopgave en het stimuleren van samenwerking tussen woningcorporaties en zorgaanbieders om hieraan te voldoen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Wonen

Iedereen ziet en voelt dat de woningnood in Purmerend en Beemster hoog is. Wachtlijsten voor sociale huur zijn lang en er is weinig aanbod in het middeldure huursegment. Ook is er een tekort aan betaalbare koopwoningen. We willen dat alle Purmerenders en Beemsterlingen wonen in een kwalitatief goede woning en een woonomgeving die aansluit bij de behoeften en leefomstandigheden. De gemeente is slechts één van de partijen die hier invloed op heeft. Wel zijn we de aangewezen partij om de regie te nemen. We zetten daarom in op een stevige samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en ontwikkelaars. Ook blijven we ons inzetten om maximale woningbouw te realiseren met een divers aanbod in alle prijsklassen, woonomgevingen en voor alle leeftijden, waarbij we duurzaamheid en leefbaarheid niet uit het oog verliezen.

- In het afgelopen jaar zijn er in de gemeente 222 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad.
- In 2023 is gestart met het opstellen van een nieuwe woon(zorg)visie. Er zijn interactieve sessies met maatschappelijke partners en de raad georganiseerd. Ook zijn inwoners bevestigd over de

thema's die zij zien in de gemeente Purmerend op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De woon(zorg)visie wordt naar verwachting eind 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

- In het kader van de uitvoering van de prestatieafspraken 2021-2024 hebben de gemeente, woningcorporaties en huurdersverenigingen de jaarschijf 2024 met de acties voor dat jaar opgesteld. De acties uit de jaarschijf 2023 zijn grotendeels uitgevoerd. Enkele afspraken lopen in de uitvoering door in 2024.
- Begin 2023 zijn de nieuwe regionale regels voor de verdeling van sociale huurwoningen in werking getreden. Het effect van de nieuwe regels voor de inwoners van de gemeente wordt jaarlijks gemonitord. In 2026 wordt de regeling geëvalueerd.
- In 2023 is de verhuisvoordeelregeling 65 plus gecontinueerd. Momenteel wordt de regeling geëvalueerd, waarna wordt bepaald op welke wijze de regeling wordt voorgezet.
- In het kader van de uitvoering van het sociaal woonakkoord voeren we jaarlijks meerdere accountgesprekken met woningcorporaties. Tijdens deze gesprekken bespreken we onder andere de voortgang en de eventuele knelpunten in de woningbouwontwikkeling. Daarnaast voeren we regelmatig gesprekken met onze maatschappelijke partners op verschillende niveaus over onderwerpen die voor de gemeente en haar inwoners van belang zijn. Deze onderwerpen omvatten bijvoorbeeld woningtoewijzing, nieuwbouw, betaalbaarheid, huisuitzettingen, het bieden van ondersteuning en duurzaamheid.
- De inventarisatie van de toevoeging van 2 extra standplaatsen op het woonwagenterrein aan de Slaperdijk is uitgevoerd. De bijbehorende omgevingsvergunningsprocedure start in 2024. Er wordt momenteel een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid om een nieuw woonwagenterrein te realiseren.
- In 2023 is gestart met een eerste analyse voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Deze wordt in 2024 verder uitgewerkt. Arbeidsmigranten vormen één van de doelgroepen die ook een plek krijgen in de woon(zorg)visie.
- Ook in 2023 is er binnen de MRA weer intensief samengewerkt om de woningbouwproductie te versnellen. De gemeente Purmerend heeft hiervoor in het afgelopen jaar ongeveer 1.7 miljoen euro aan subsidies (Startbouwimpuls) voor ontvangen, bestemd voor de projecten: Jacana, Terrazza, Lisdoddestraat en Kwadijkerpark. In de komende jaren voeren we de afspraken uit de Woondeal uit. Eind 2023 heeft het eerste bestuurlijke overleg Woondeal tussen de MRA en de minister plaatsgevonden.
- Het afgelopen jaar hebben de gemeenten en de provincies binnen de MRA samengewerkt aan het programma 'Een Thuis voor Iedereen'. Dit project is opgericht om ervoor te zorgen dat er voldoende huisvesting is voor alle aandachtsgroepen en dat deze mensen evenwichtig over de verschillende gemeenten worden verdeeld met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. De MRA is 1 van de 6 'koploperregio's binnen het landelijke programma. De koplopers proberen, vooruitlopend op landelijke wetgeving, de doelen alvast in de praktijk te realiseren. In 2023 is binnen de MRA in kaart gebracht wat er nodig is voor het huisvesten van aandachtsgroepen.

Belangrijk om te weten

Nationale Woon- en Bouwagenda met de zes onderliggende volkshuisvestelijke programma's

Het Rijk neemt weer flink de regie op de woningmarkt. Half maart heeft de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) de Nationale Woon- en Bouwagenda (NWBA) vastgesteld. Deze agenda heeft 3 kerndoelen:

- Beschikbaarheid: voldoende woningen voor iedereen. De bouw van 900.000 woningen tot en met 2030, met als streven: tweederde betaalbare woningen.

- Betaalbaarheid: woonlasten beter laten aansluiten op het inkomen. Het aantal huishoudens dat te hoge woonlasten draagt ten opzichte van het inkomen neemt af.
- Kwaliteit: voldoende woningen voor aandachtsgroepen en ouderen, perspectief voor kwetsbare wijken en duurzame huisvesting voor iedereen bereikbaar.

Om de doelstellingen te realiseren, moeten we invulling geven aan de 6 programma's die voortvloeien uit de Nationale Woon- en Bouwagenda. Inmiddels is het programma Woningbouw gepubliceerd. In mei is het programma "Een thuis voor iedereen" gepresenteerd. De andere 4 programma's zijn: Betaalbaar wonen, Wonen en zorg voor ouderen, Versnelling Verduurzaming gebouwde omgeving en Leefbaarheid en veiligheid. Deze verschijnen de komende tijd achtereenvolgens. Met name de eerste 4 programma's zullen (forse) invloed hebben op het programma (maatschappelijk) wonen. Via de woondeals die worden gesloten tussen het Rijk, provincies en regio's, komt er ongetwijfeld nog veel op ons af de komende jaren.

Wat heeft het gekost

PGRo3	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-377	-506	-734	-622	112
Baten	12	130	130	24	-107
Saldo	-364	-376	-603	-598	5

Het programma Wonen heeft per saldo een voordelige afwijking van € 5.000. Dit komt door € 112.000 lagere lasten en € 107.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Wonen

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	112	-107
Totaal	112	-107

Reserves

Reserve woonvisie

Uit de reserve woonvisie is een bedrag van € 146.915,- onttrokken. Dit is het saldo van de exploitatie tijdelijke woningen € 110.663 (programma 2). Dit negatieve resultaat wordt veroorzaakt door juridische kosten en hogere gebruikerslasten en het saldo van de realisatie van de woonvisie € 36.282.

Reserve woningbouwprogrammering

In 2023 heeft er geen aanwending van deze reserve plaatsgevonden.

Vorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 4

Milieu

Visie

We zetten in op het behoud van een goed milieu en duurzaam gebruik van grondstoffen. Duurzame energieopwekking en vermindering van CO₂-uitstoot vraagt inzet van iedereen om de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs haalbaar en betaalbaar te maken.

Het inrichten van het afvalbeheer met de focus op maximalisering van de hoeveelheden gescheiden opgehaalde grondstoffen en het minimaliseren van de hoeveelheid te verbranden restafval. Hierbij wordt de balans gezocht tussen het gemak voor onze inwoners en het realiseren van de milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Doelen en activiteiten

Afvalinzameling

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, met zoveel mogelijk vooraf gescheiden afvalinzameling als aanzet tot grondstoffenverwerking. Het gaat niet meer over afval, het gaat over grondstoffen; afvalbeheer wordt grondstoffenmanagement en vraagt om een andere aanpak en inrichting. Afvalscheiding is niet als enige van belang in de overgang naar het grondstofdenken. Ook afvalpreventie speelt een rol. Het voorkomen van afval ligt niet langer alleen op het bord van de producenten, maar ook op het bord van de inwoners van Purmerend. Door slim kopen en consumeren kan veel restafval voorkomen worden. Wij kunnen de inwoners van Purmerend hierbij helpen door een makkelijk toegankelijk inzamelsysteem voor grondstoffen te bieden en bewoners goed en volledig te informeren over het waarom en nut & noodzaak van afvalscheiding en afvalpreventie.

Energietransitie en klimaat

Bewustwording staat aan de basis van een duurzame samenleving. Besparing op de energiekosten kan mogelijk zijn met isolatie en andere energiebesparende maatregelen. Energiebesparende maatregelen zijn vaak ook kostenbesparende maatregelen. Dat levert een dubbel voordeel op: we werken aan de duurzaamheidsdoelen van het Parijs-akkoord en het kan lagere energiekosten opleveren voor onze bewoners. De gemeente heeft hierin en in duurzaamheid in het algemeen een actieve faciliterende en stimulerende rol.

De uitvoering van de energietransitie gebeurt waar mogelijk kostenneutraal en met behoud van keuzevrijheid voor de inwoners. Aanvullend geven we uitvoering aan de duurzaamheidsagenda, de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW) om de Parijs-doelstellingen voor CO₂-reductie (55% minder in 2030 en 95% minder in 2050) te behalen. Dit doen we in samenwerking met Stadsverwarming Purmerend (SVP), de woningcorporaties, inwoners en bedrijven. We werken aan een actualisatie van de duurzaamheidsagenda met aandacht voor verbinding tussen meer thema's betreffende het werken aan een duurzame stad en dorpen.

Milieu

Door middel van gericht toezicht zorgen we ervoor dat bedrijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van milieu. In het op te stellen programma Uitvoering en Handhaving wordt aangegeven waar de prioriteiten liggen. Hierbij worden diverse samenwerkingsverbanden met externe partijen aangegaan op het gebied van energietransitie en duurzaamheid.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Afvalinzameling

Het inrichten van het afvalbeheer met de focus op maximalisering van de hoeveelheden gescheiden opgehaalde grondstoffen en het minimaliseren van de hoeveelheid te verbranden restafval.

- In 2023 is de communicatiecampagne " Afval bestaat niet!" afgerond, waarin we op creatieve wijze onze inwoners bewust hebben gemaakt van nut en noodzaak van afval scheiden. De focus lag in de campagne op het inzamelen van schone grondstofstromen voor betere recycling.
- In 2023 heeft de raad de keuze voor het omgekeerd inzamelen ondersteund en is begonnen met de uitwerking van dit nieuwe inzamelsysteem in de vorm van een business case en projectaanpak. Bij omgekeerd inzamelen worden bruikbare grondstoffen gescheiden ingezameld. Gezien deze keuze is de uitbreiding van de inzameling van bio-afval bij de hoogbouw ook toegevoegd aan dit project.

Energietransitie en klimaat

Vermindering van de afhankelijkheid van fossiele warmtebronnen door ruimte te geven aan schone energiebronnen zoals zonne- of windenergie, geo- of aquathermie en het aardgasvrij maken van woningen, winkels en overige panden. En vermindering van de vraag naar energie waardoor energiearmoede vermindert, het wooncomfort verbetert en de keuze voor lage temperatuurverwarming een optie wordt. Opheffen te beperkte capaciteit elektriciteitsnetwerk

- We hebben uitvoering gegeven aan de Transitievisie Warmte door het opstellen van wijkontwikkelingsplannen. Per wijk wordt vastgesteld welke warmtebron wordt ingezet om de panden aardgasvrij te maken. In 2023 is verder uitvoering gegeven (d.m.v. aanvragen) aan het verder verkrijgen van (Rijks) financiering voor de het aardgasvrij maken van de proeftuin 2030 (incl. het aanpalende gebied). De (eventuele) aanvullende middelen zijn mede bepalend voor welke warmtebron haalbaar is bij de wijkontwikkelingsplannen.
- We hebben verder uitvoering gegeven aan de Proeftuin aardgasvrij. In 2023 is Blok 1 afgerond en wordt uitvoering gegeven aan Blok 2. Aan het einde van het jaar is begonnen aan de voorbereiding van Blok 3.
- We helpen onze inwoners met het isoleren van hun woning. In 2023 zijn de isolatiemogelijkheden van woningen in kaart gebracht dmv woningscans. In 2024 worden de isolatiemaatregelen geïnstalleerd bij bewoners die gebruik maken van deze aanvullende subsidies.
- Samen met de netbeheerder is gewerkt aan de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk, zodat we meer capaciteit beschikbaar krijgen op stroom te krijgen en terug te kunnen leveren. Parallel hieraan is verkend wat de mogelijkheden zijn om beter gebruik te maken van de netcapaciteit die nu beschikbaar is. Daarnaast vindt continu afstemming plaats met de netbeheerder over de stroomcapaciteit irt de verschillende ontwikkelingen
- Begin 2023 is een eerste voortgangsrapportage van de Regionale energietransitie (RES) gepubliceerd en vastgesteld door het college. Vervolgens is een uitgangspuntennotitie met daarin

de uitgangspunten en procesbeschrijving voor de Herijking RES opgesteld. In 2024 wordt de Herijking RES voorgelegd aan het college en wordt de raad geïnformeerd.

Het afgelopen jaar is tevens gewerkt aan de voorverkenning van opwek duurzame energie op Rijksgronden langs de A7; dit krijgt een vervolg in 2024.

- Het afgelopen jaar heeft overleg plaatsgevonden over het uitvoeren van aanvullend aardwarmteonderzoek en hiervoor een subsidieaanvraag bij de Provincie Noord-Holland in te dienen in 2024.
- Er is verder gewerkt aan een vervolg op de duurzaamheids. Deze agenda verbindt alle duurzaamheidsonderwerpen waaraan gewerkt wordt aan elkaar. Ook geeft de agenda een duidelijk kader van beleid en projecten voor de komende vier jaar incl. kostenraming.
- Het aantal subsidieaanvragen en aanvragen voor duurzaamheidslening vertonen nog steeds een groei. Er is zowel voor subsidies als isolatie een totaal bedrag van € 413.187,20 toegekend. Aan Duurzaamheidsleningen is een totaalbedrag van € 2.364.395,- beschikbaar gesteld.
- Klimaatadaptieve maatregelen voor stimulering en ondersteuning van duurzaamheidsinitiatieven van inwoners voor de eigen woning.
- Met betrekking tot energiesparing bij bedrijven zijn er in het kader van het

Energiebesparingsakkoord, controles uitgevoerd. Verder uitvoering geven aan het

Energiebesparingsakkoord door middel van het aanbieden van energiescans aan bedrijven zal in 2024 gebeuren.

Milieu

- Het Programma Uitvoering en Handhaving Purmerend 2024 is vastgesteld. Hierin zijn de prioriteiten bepaald voor 2024.
- In het Evaluatieverslag Uitvoering en Handhaving 2022 is gerapporteerd over de uitgevoerde werkzaamheden.
- 2023 stond in het teken als overgangsjaar naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Alle milieu-inrichtingen in Purmerend zijn omgezet naar milieubelastende activiteiten. In verband met het verruimde basistakenpakket milieu zijn gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt met Omgevingsdienst IJmond over de overdracht van verplichte basistaken. Dit krijgt een vervolg in 2024 voor de overige milieutaken.
- Het bodeminformatiesysteem van Purmerend is bijgewerkt en er is een start gemaakt met een geactualiseerde bodemkwaliteitskaart.

Belangrijk om te weten

Wet en regelgeving

Het LAP₃ wordt vervangen door het CMT, het Circulair Materialen Plan. Het CMT heeft een bredere reikwijdte dan het LAP₃, om zo beter aan te sluiten op het programma Nederland Circulair in 2050. In het CMT is naast afvalscheiding, meer aandacht voor schone grondstoffen, hergebruik en preventie. Het streven is om het CMT per 2025 in werking te laten treden.

Ontwikkelingen afvalbranche

De afvalbranche is onverminderd in ontwikkeling. De afzetmarkten fluctueren in bereikbaarheid en ook de tariefstructuren staan onder druk. De vergoedingen voor de grondstoffen vertonen een

grillig karakter, zowel positief als negatief. Deze ontwikkeling tekent zich al enkele jaren af. De verwachting is niet dat dit de komende jaren zal veranderen.

Afvalscheiding en hergebruik

Binnen de afvalbranche is steeds meer discussie over het verschil tussen afvalscheiding en daadwerkelijk hergebruik van grondstoffen. De focus ligt nu nog vaak op het scheidingspercentage maar dit impliceert niet altijd dat de gescheiden stromen daadwerkelijk in aanmerking komen voor hergebruik. De focus verschuift daarom steeds meer van maximale afvalscheiding naar schone grondstofstromen waarmee de herbruikbaarheid verbeterd wordt.

Risico's bedrijfsvoering

De levertijden van externe leveranciers van bijvoorbeeld (vracht)auto's en onderdelen daarvan, minicontainers, ondergrondse containers en containerbehuizingen voor Gft hoogbouw zijn nog steeds lang en ook aanschafkosten blijven onderhevig aan stijgingen. Daarnaast blijven de brandstofkosten nog steeds een reden tot zorg.

Rijksbeleid duurzaamheid

Hoewel het kabinet demissionair is, is in 2023 duidelijkheid gegeven voor de jaren 2023, 2024 en 2025 van de middelen die beschikbaar worden gesteld op grond van de Spuk CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid). Ook over het budget voor de NIP-gelden (Isolatie van koopwoningen met label D, E, F of G.) is voor zowel 2023 als 2024 duidelijkheid gegeven. De uitvoering van het NIP kan vertraging oplopen door het nog niet hebben van een definitief Soorten Management Plan (SMP). Een en ander wordt verwerkt in de Duurzaamheidsagenda voor 2024-2027.

Warmtebronnen

Een van de bedrijven die beschikt over een opsporingsvergunning voor het gebied in en rond Purmerend heeft inmiddels subsidie aangevraagd bij het Rijk voor het boren en exploiteren van Geothermie. Op dit moment is nog niet bekend of deze aanvraag is gehonoreerd.

Maatwerkoplossingen Beemster

Een rapport dat in opdracht van de gemeente is opgesteld over maatwerkoplossingen in de Beemster, is door de provincie aangehouden. De Provincie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed hebben besloten om te participeren in de opstelling van een nieuw rapport. Dit wordt in 2024 voortgezet. Het rapport dient o.a. inzicht te geven of er mogelijkheden zijn voor kleine windmolens en andere voorzieningen die nodig zijn voor de energietransitie zoals zonnepanelen.

Houtbouw

We zetten voor woningbouw vol in op houtbouw en andere duurzame en circulaire bouwmethoden. Purmerend heeft de green deal houtbouw ondertekend. Streven daarin is 20% in houtbouw na 2025. Daarnaast zetten we in (regionale) keten en -samenwerking vanuit de alliantie Purmer Hout. Voor een duurzame en toekomstbestendige woon- en leefklimaat. In de gebiedsontwikkelingen wordt dit meegenomen.

Omgevingswet

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet veranderen er een aantal zaken. Zo zal de gemeente

bevoegd gezag worden voor een groot aantal bodemtaken. Vooral nog is het nog niet duidelijk op welke manier de financiering van deze taken invulling gaat krijgen.

Winningsplan Middelie 2022.

In 2022 heeft de staatssecretaris van EZK een verzoek tot instemming ontvangen over het geactualiseerde winningsplan Middelie 2022 (hierna: winningsplan) van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM). Aangezien het gasveld grotendeels in de gemeente Purmerend is gelegen, is het college gevraagd om advies uit te brengen aan de staatssecretaris. Het college heeft geadviseerd om niet in te stemmen met een langere en intensievere gaswinning zoals beschreven in het winningsplan en heeft haar zorgen op een aantal onderdelen uit het winningsplan geuit. Deze zorgen heeft de staatssecretaris gedurende de procedure niet weg kunnen nemen. Het college heeft dan ook tegen het ontwerp-instemmingsbesluit zienswijzen ingediend en tegen het definitieve instemmingsbesluit na overweging van alle belangen en gronden beroep aangetekend. Hierover is de gemeenteraad steeds inhoudelijk geïnformeerd. Op termijn volgt een zitting bij de Raad van State.

Wat heeft het gekost

PGRo4	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-16.271	-16.493	-15.350	-15.730	-380
Baten	15.795	15.991	17.242	17.825	582
Saldo	-476	-502	1.892	2.095	203

Het programma Milieu heeft per saldo een voordelige afwijking van € 203.000. Dit komt door € 380.000 hogere lasten en € 582.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing		
De dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing is inclusief de nacalculatie op btw en overhead € 856.000 hoger dan begroot.	-856	
Hogere inkomsten uit afvalstromen		
Er is sprake van hogere inkomsten uit afvalstromen van € 143.000 door marktwerking. Dit betreft met name kunststof verpakking (€ 83.000) en overige stromen (€ 60.000).		143
Lagere doorbelaste loonkosten		
Er is sprake van lagere doorbelaste loonkosten van € 295.000 met name door niet ingevulde vacatures. Het is moeilijk om aan gekwalificeerd personeel te komen om de vacatures in te vullen.	295	
Lagere lasten, kwijtscheldingen en oninbaar		
De invoering van de tarieven éénpersoon- en meerpersoonshuishoudens voor de nieuwe gemeente leiden ook in het tweede jaar niet tot hogere lasten, kwijtscheldingen en oninbaar. In de begroting was rekening gehouden met een stijging van 10%. De totale lasten, kwijtscheldingen en oninbaar zijn in 2023 € 169.000 lager dan begroot (structureel effect), waarvan kwijtscheldingen € 121.000 en oninbaar € 48.000.	169	
Regionaal energiebesparingsprogramma		
In 2023 heeft de vaststelling plaatsgevonden van de provinciale subsidie in het kader van het regionaal energiebesparingsprogramma woningen. Na de vaststelling heeft verrekening plaatsgevonden met de deelnemende gemeenten. Dit heeft hogere baten en lasten tot gevolg.	-181	156
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	150	188
Totaal	-423	487

Afwijkingen beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	43	95
Totaal	43	95

Reserves

Reserve duurzaamheid

Aan de reserve duurzaamheid is in 2023 per saldo € 1.017.343 gedoteerd. De onttrekking wordt gedaan op basis van de werkelijke kosten van het project aardgasvrij. De dotatie aan de reserve valt hoger uit door de toevoeging van gelden welke zijn ontvangen vanuit het Rijk. In totaal is € 1.548.626 gedoteerd. Het saldo van de reserve is ultimo 2023 € 6.344.163

Vorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

Per jaareinde 2022 was € 2.073.997 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2023 € 140.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2023. In 2023 is in totaal € 894.272 aan de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd (waarvan € 38.173 bij de najaarsnota). Het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing bedraagt ultimo 2023 € 2.828.269.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 5

Bereikbaarheid

Visie

Purmerend groeit. Vooral binnenstedelijk worden de komende jaren veel woningen toegevoegd. Nieuwe én bestaande inwoners moeten op een veilige, comfortabele manier naar hun bestemmingen kunnen reizen. Daarbij mogen geen groepen buiten de boot vallen. De binnenstedelijke verdichting vraagt daarom om nieuwe oplossingen. We geven voorrang aan voetgangers, fietsers en openbaar vervoer.

Doelen en activiteiten

Om de stedelijke groei van het aantal woningen mogelijk te maken, werken we verder aan het mobiliteitsnetwerk. We verbeteren het fietsnetwerk, zodat inwoners uit alle wijken en dorpen de hele gemeente comfortabel kunnen bereiken met de fiets. Ook het centrum moet optimaal bereikbaar worden voor de fiets, zodat we daar kunnen werken aan een autoluwe binnenstad. We zorgen er daarbij wel voor dat bezoekers die met de auto komen voldoende gelegenheid hebben tot parkeren. Parkeren in een parkeergarage is daarbij goedkoper dan parkeren op straat. Niet iedereen kan fietsen vanwege een fysieke beperking. En soms is het weer niet uitnodigend. Voor verplaatsingen in de stad en regionaal blijven we inzetten op verbetering van het openbaar vervoer, zodat dit een aantrekkelijk alternatief is voor de auto; niet alleen voor de forens richting Amsterdam, maar ook voor reizen binnen Purmerend zelf.

Inwoners moeten zich veilig kunnen verplaatsen. Daarom onderzoeken we per wijk en dorp hoe we de verkeersveiligheid kunnen verbeteren. Dat doen we door naar de infrastructuur te kijken, maar ook door de inwoners te bevragen op hun ervaringen. Zo'n onderzoek heeft alleen zin als we daarna maatregelen treffen om de situatie te verbeteren.

Doordat we van buiten naar binnen werken, komen er veel initiatieven uit de samenleving met betrekking tot mobiliteit. Vaak zijn dit vragen over veiligheid of parkeersituaties. Begrijpelijke vragen en signalen uit de samenleving waar in veel gevallen een fysieke ingreep uit voortvloeit. Hiervoor is een jaarlijkse begrotingspost voorhanden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Mobiliteit

Eind 2022 is het Mobiliteitsplan Purmerend vastgesteld. Er is in 2023 een programmamanager aangesteld. In samenspraak met de Vervoerregio Amsterdam is een uitvoeringsprogramma

opgesteld. Diverse onderzoeks- en uitvoeringsprojecten zijn opgestart.

We zijn in 2023 gestart met opstellen van een multimodaal netwerkkader. Dit onderzoek maakt inzichtelijk welke vervoersmiddelen waar allemaal rijden en laat zien wat er gebeurt in de straten als

we daar bepaalde maatregelen gaan nemen. Dit onderzoek gaat helpen om keuzes te maken in de maatregelen die we willen nemen om Purmerend veilig en bereikbaar, maar ook leefbaar te houden rekening houdend met de groei van de stad. Het onderzoek is eind 2024 afgerond

Een ander onderzoek uit het Mobiliteitsplan is het stadsbrede verkeersveiligheidsonderzoek. Door een tekort aan ambtelijke capaciteit is het niet gelukt om hiermee te starten. We starten daar nu mee in het tweede kwartaal van 2024.

We stimuleren het gebruik van het openbaar vervoer:

- Medio december 2023 is de nieuwe ov-concessie van start gegaan. In deze concessies is voor Purmerend een nieuwe lijn opgestart: lijn 101 en lijn 102. Deze lijnen lopen als een "ring" door Purmerend. Daarmee kunnen inwoners van Purmerend makkelijker met OV reizen van wijk naar wijk en zo zijn de voorzieningen in de Binnenstad voor iedereen met de bus te bereiken.
- De definitieve halte aan de Purmerenderweg in Zuidoostbeemster is nog niet gerealiseerd. Dit is vertraagd door een juridische procedure m.b.t. grondeigendom. Ook loopt nog nader onderzoek naar de meest wenselijke inpassing van de definitieve halte. Wel is een tijdelijke halte aangelegd in afwachting van de definitieve halte.

We zorgen voor een bereikbaar centrum en halen het blik van de straat. Daarmee creëren we meer ruimte voor de fiets, voetganger en het groen:

- Met de opening van de parkeergarage (Stadhuisplein) zijn er 305 nieuwe parkeerplekken in het centrum van Purmerend beschikbaar gekomen.
- De parkeertarieven in de parkeergarages zijn per 1 januari 2024 lager dan op straat parkeren. Daarmee stimuleren we het gebruik van de parkeergarages en zijn er minder auto's op straat.

We zorgen voor verkeersveilige situaties:

- De herinrichting van het kruispunt Bamestraweg – Rijperweg naar een rotonde wordt uitgewerkt naar een voorlopige ontwerp met een geactualiseerde kostenraming. Besluitvorming vindt in 2024 plaats. De realisatie is gepland in 2025.
- aanvragen en verkrijgen van de subsidie impulsregeling voor klimaatadaptieve maatregelen. Start uitvoering voorzien in september 2024.
- De herinrichting Herengracht naar een fietsstraat is in voorbereiding. De realisatie is voorzien in 2024-2025.
- Uit het nieuwe fonds urgente verkeersmaatregelen hebben we snelheidsremmende maatregelen gerealiseerd op de Westeweg en hebben we het zebrapad Middenweg-Kerkhoflaantje beter zichtbaar gemaakt. Resterende middelen worden in 2024 ingezet om een aantal andere oversteekplaatsen te verbeteren.
- Door een tekort aan ambtelijke capaciteit lopende herinrichtingen van de Grotenhuysweg en de Van Osweg vertraging op. De voorbereidingen vinden dit jaar plaats, zodat die wegen in 2025 heringericht kunnen worden en verkeersveiliger worden gemaakt.

We stimuleren het gebruik van de fiets:

- In het kader van de ontwikkeling van Baanstee Noord is een deel van een doorgaande fietsverbinding gerealiseerd. Dit mede dankzij een bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam.

Ook is gerealiseerd het verbreden van de fietsstroken op de Westerweg, de herinrichting van de Zuiderweg en verbeteringen aan de fietspaden op de Rijperweg.

Wat heeft het gekost

PGR05	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-4.202	-4.558	-5.306	-4.958	348
Baten	3.135	4.027	3.477	3.850	373
Saldo	-1.067	-531	-1.829	-1.108	721

Het programma Bereikbaarheid heeft per saldo een voordelige afwijking van € 721.000. Dit komt door € 348.000 lagere lasten en € 373.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bereikbaarheid

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Haltevoorzieningen R-net route 305 (Beemster)		
De gemeente Purmerend ontving de subsidievaststelling van de Vervoerregio Amsterdam voor de haltevoorzieningen R-net (route 305 Beemster). In 2023 is dit bedrag verwerkt in de exploitatie van programma 5.		168
Herinrichting van Ijsendijkstraat		
De geplande herinrichting van de van Ijsendijkstraat is verschoven naar realisatie 2024. Hierdoor zal ook de subsidie inkomst van de Vervoerregio Amsterdam verschuiven naar 2024, aangezien we deze pas zullen ontvangen na realisatie.	179	-100
Mobiliteitsplan		
In 2023 is de voorbereiding van het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan Purmerend aangevangen. Het programmateam en de uitvoering was daarmee nog niet op volle kracht. Voor 2024 en verder zijn de eerder gereserveerde middelen nodig om de noodzakelijke stappen richting uitvoering te zetten. Het voorstel is om het restantbudget 2023 te bestemmen naar 2024.	126	
Parkeergarages		
De lasten van de parkeergarages zijn lager dan begroot. Dit komt doordat er in 2023 geen storting in de voorziening onderhoud voor de garage Stadhuisplein heeft plaatsgevonden vanwege de latere oplevering van de garage. Het onderhoudsplan wordt in 2024 opgesteld. Ook is er minder onderhoud gepleegd aan de parkeergarage Claxonate. Dat onderhoud staat voor 2024 in de planning.	195	
Straatparkeren		
In de Najaarsnota zijn de baten en lasten van straatparkeren geactualiseerd o.b.v. realisatie prognose 2023. Dit kon dit jaar voor het eerst goed omdat er geen corona effect doorheen liep. Duidelijk is dat de opbrengsten van straatparkeren lager zijn dan begroot in de primitieve begroting. Het effect is niet structureel nadelig door de tariefstijging die vanaf 1 januari 2024 is doorgevoerd in verband met de opening van de parkeergarage Stadhuisplein. De werkelijke opbrengsten in 2023 zijn uiteindelijk nog wat hoger uitgevallen dan het geactualiseerde budget.		184
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-152	121
Totaal	348	373

Reserves

Reserve Parkeren

Bij de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat de jaarlijks positieve resultaten van de parkeermaatregelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve parkeren. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en te gebruiken voor parkeeroplossingen, kan er een gesloten systeem voor parkeren worden gecreëerd. Hierbij kunnen verschillende aspecten zoals het aanwijzen van gebieden voor betaald parkeren, de kosten, de tarieven voor zowel straat- als garageparkeren, het aantal parkeerplekken en de bezettingsgraad worden gemonitord en gestuurd met behulp van de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. De bestemmingsreserve parkeren is conform de realisatie gemuteerd: een dotatie van € 1.505.320. Het saldo van de reserve is ultimo 2023 € 2.567.337.

Vorzieningen

Er zijn geen voorzieningen aanwezig in dit programma.

Investeringen

De parkeergarage Stadhuisplein is binnen het door de raad vastgestelde uitgavenkrediet gerealiseerd. Het voordeel van € 2,85 miljoen ontstaat op de inkomsten op het krediet. In de business case Parkeergarage is ook rekening gehouden met bijdragen kostenverhaal voor de onrendabele top. In 2022 en 2023 is hiervoor zo'n € 3,6 miljoen ten gunste van het casco-krediet Parkeergarage gebracht. Geraamd was € 0,7 miljoen. Dit leidt tot lagere netto uitgaven en dus lagere kapitaallasten. De oorspronkelijke verdeling tussen casco en installaties is in de praktijk iets anders uitgekapt.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Visie

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het moet een plek zijn waar je in een aantrekkelijke omgeving op een comfortabele manier kan verblijven, mensen kan ontmoeten of naar een evenement gaat. Er moet ruimte zijn voor water en groen, natuur, sport en spel, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie en mobiliteit. Een nieuwe circulaire economie en gezonde en meer natuurinclusieve stad en dorpen hebben invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekent dat er meer druk op de openbare ruimte ontstaat: zowel onder- als bovengronds wordt het steeds voller. Dit vraagt om een efficiënte inrichting van de openbare ruimte met een bijpassend beheerniveau.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners en bezoekers van Purmerend. De openbare ruimte, die schoon, heel, veilig, en zoveel als mogelijk groen is, richten we zo in dat we voorbereid zijn op klimaatverandering. We werken door middel van integraal beheer toe naar minimaal kwaliteitsniveau B binnen alle vakdisciplines. We streven naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving van en voor iedereen. Daarbij werken we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar vanwege de veranderende behoeftes zijn de beheerders ook steeds meer betrokken bij ontwikkeling, (her)inrichting en realisatie van de openbare ruimte. Dat doen we in de geest van de Omgevingswet, waarbij naast ontwikkeling ook doelmatig beheer en gebruik van onder meer de openbare ruimte aan de orde is. Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel onder- als bovengronds zoveel mogelijk efficiënt werken.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Integraal beheer en onderhoud

We willen een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving en richten deze evenwichtig, klimaatadaptief en duurzaam in en beheren deze ook zo. We geven uitvoering aan het integraal beheerplan waarin beschreven is hoe we naar minimaal kwaliteitsniveau B gaan in de komende jaren.

- In alle vakdisciplines kijken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en innoveren, qua materiaal en werkwijze en passen deze toe in de uitvoering van onze projecten.
- Er zijn diverse grote onderhoudsprojecten integraal uitgevoerd waaronder de reconstructie van de Verzetslaan-Zuid, met samenwerking tussen de disciplines wegen, openbare verlichting en verkeersregelinstallaties. Ook is de Zuiderweg heringericht.
- In Wheermolen-Oost is de integrale herinrichting van de Henri Dunantstraat en de Dr. Albert Schweitzerlaan gedaan waarin de riolering is vernieuwd en de straten zijn heringericht.

- Er is groot onderhoud aan de verharding uitgevoerd van de Aziëlaan, Eufraatlaan, Westerweg, Middenweg, Karekietpark en Weeshuissteeg.
- De rioolvervangning in Overwhere-Zuid is in uitvoering en de integrale rioolvervangning in Overwhere-Noord is in voorbereiding
- Er is onderhoud uitgevoerd aan 15 bruggen en 25 fiets-voetgangersbruggen zijn vervangen. Tevens is 3.700 meter beschoeiing vervangen.
- Het gemaal Mercuriusweg is geheel gerenoveerd, een aantal gemalen zijn energiezuiniger gemaakt. In de Beemster zijn 60 minigemalen geheel gerenoveerd.
- In Purmerend zijn 520 lichtmasten voorzien van LED verlichting
- Er zijn ongeveer 3.500 meldingen over openbare verlichting en 1.500 meldingen over verkeersborden afgehandeld. Op het gebied van onderhoud Wegen zijn circa 2050 meldingen afgehandeld, op Riolering & gemalen circa 1200 meldingen, Bomen circa 2050, Groen circa 1150 meldingen en Graffiti 200 meldingen.
- Het Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS) uitgebreid met de parkeergarage Stadhuisplein.

Groen

We zetten het ingezette cyclisch onderhoud in het groen voort en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen. We geven daarvoor uitvoering aan het Groenplan en het Bomenplan.

- We kijken kritisch naar waar we wel of niet intensief maaien. Hiermee houden we vast aan het stimuleren van de biodiversiteit, maar kijken we tegelijk ook waar we de beeldkwaliteit in de openbare ruimte kunnen verbeteren. We maaien de zichthoeken bij kruisingen, rotondes, oversteekplaatsen met ruw gras vaker.
- In lijn met het Parkenplan worden acht parken tot 2040 opgewaardeerd. In 2023 is gestart met de realisatie van het Kooimanpark en de voorbereidingen voor Park de Noord.
- Ruim 21.500 planten ingeboet op plaatsen waar kale plekken in de bestaande plantvakken waren ontstaan.
- Tijdens de Tulpenparade in het voorjaar sierden ruim 20.000 tulpen de straten, pleinen en winkelcentra.

Buiten de tulpenroute is er circa 1.400 meter aan bollen in gazons gezet.

- Ongeveer 10.350 boomveiligheidscontroles zijn uitgevoerd.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie is essentieel om te waarborgen dat Purmerend in fysiek, sociaal en economisch opzicht aantrekkelijk blijft voor inwoners, bedrijven en bezoekers. De nieuwe openbare ruimte wordt klimaatadaptief ingericht om schade en overlast als gevolg van extreme buien, hitte, droogte/ bodemdaling en overstromingen zoveel mogelijk te beperken.

- De basisveiligheidsniveaus klimaatbestendige nieuwbouw die van toepassing zijn op de openbare ruimte zijn verankerd in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR).
- In Wheermolen-Oost is een deel van de wijk opnieuw ingericht. Om de omgeving aan te passen aan het veranderende klimaat, is waterberging onder de weg mogelijk gemaakt door middel van een waterbergende wegfundering.
- De meeste klimaatadaptieve maatregelen zijn relatief nieuw, zoals de waterbergende weg in Wheermolen-Oost. De komende jaren wordt gemonitord op functionaliteit en onderhoud.

- Vanwege het extreem natte najaar moest het planten van bomen worden uitgesteld tot later in het plantseizoen (2024).

Belangrijk om te weten

Klimaatadaptatie

In 2023 hadden we te maken met weersinvloeden die een impact hebben gehad op het beheer van de openbare ruimte. Purmerend noteerde een landelijk record voor de hoogste lokale jaarsom neerslag ooit gemeten, met circa 1435 mm aan regen. Dit zorgde onder andere voor een overstroming van de parkeergarage van het Triton. Daarnaast hebben stormen zoals Ciarán en Poly, in combinatie met een natte en slappe bodem, veel schade veroorzaakt aan verschillende elementen in de openbare ruimte, zoals bomen, hekwerken, bestrating, lantaarnpalen, verkeersborden, gazons en speeltoestellen. Eén en ander heeft tot een flinke stijging in het aantal bewonersmeldingen geleid, binnen de gemeente bekend als Melding Openbare Ruimte (MOR). Voor de discipline Riolerings & Gemalen was er een stijging van 85,6% ten opzichte van 2022 en voor de discipline Bomen een stijging van 106,3% ten opzichte van 2022. Er is breed ingezet op het snel weer veilig maken van de stad.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren zal het risico in de bedrijfsvoering voornamelijk liggen in de stijgende materiaalkosten, maar ook de energie-, brandstof- en loonkosten. Tevens is er gebrek aan voldoende interne en externe capaciteit. Dit kan effect hebben op de snelheid en kwaliteit van het beheer en onderhoud in de gemeente.

GRP

Het gemeentelijk beleid geeft invulling aan de zorg voor afvalwater, hemelwater en grondwater en is vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het gezamenlijke regionaal (ZaanstreekWaterland) GRP is in afrondende fase. Het GRP heeft een regionaal deel en een gemeente specifiek deel. Daarnaast is het geactualiseerde Grondwaterbeleidsplan ook in de afrondende fase en wordt samen met het GRP in 2024 ter vaststelling aangeboden aan de raad.

De gemeente Purmerend, het Waterschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio ZaanstreekWaterland werken intensief samen bij het invullen van watertaken. We hebben mede daardoor de verwachte kostenstijging en personele kwetsbaarheid beperkt en de kwaliteit van het beheer verhoogd. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 verlengd met 10 jaar om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Om dit te borgen wordt het volgende Gemeentelijk Rioleringsplan (of Programma water en riolering genoemd onder de Omgevingswet) weer in de samenwerking opgesteld.

De riolering wordt planmatig geïnspecteerd. De frequentie is afhankelijk van de leeftijd, de functie en de resultaten van eerdere inspecties. Tegelijk met de inspectie wordt het riool gereinigd. De inspectie wordt beoordeeld en indien nodig wordt er herstel uitgevoerd. Straatkolken worden jaarlijks gereinigd en geïnspecteerd. Ook hiervan worden geconstateerde gebreken hersteld.

Duurzaamheid

We maken een duidelijke koppeling van duurzaamheid in relatie tot de openbare ruimte. Een groot aantal duurzaamheidsmaatregelen is zichtbaar of aanwezig in de openbare ruimte: maatregelen

rondom de energietransitie (stadsverwarming, zonnepanelen, windenergie, geo- en aquathermie), klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit (laadpalen en deelauto's). Daarnaast is er ook aandacht voor het gebruik van duurzame materialen, hergebruik van materialen en een duurzame manier van werken bij de verschillende vakdisciplines. De duurzaamheidsagenda wordt vernieuwd en verbreed, hierin zullen maatregelen in de openbare ruimte duidelijk terugkomen en integraal op elkaar worden afgestemd.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier (HHNK)

Het HHNK is voornemens alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeentes en zich te richten op de eigen watertaak. Er wordt samen met de regiogemeentes (Waterland, Wormerland, Edam-Volendam, Landsmeer) gewerkt aan het opstellen van uitgangspunten voor het maken van de businesscase voor overdracht van de wegen. Pas als er overeenstemming is over de uitgangspunten wordt een businesscase uitgewerkt. Op basis hiervan wordt bekeken in hoeverre de overdracht van de wegen wenselijk is of niet. En zo ja, onder welke voorwaarden dit plaats moet vinden.

Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR)

Als gemeente zijn we duidelijk over hoe we de openbare ruimte inrichten om deze goed te kunnen beheren. We zorgen voor een actueel HIOR waarin de laatste wet- en regelgeving is verwerkt ten behoeve van externe partijen die zich bezighouden met ontwikkeling of (her)inrichting van de openbare ruimte. Dit document wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

Parkenplan

In de parken komen meerdere zaken samen zoals spelen, recreëren, evenementen, klimaatadaptatie en ecologie. Het beheer van de parken verdient de komende jaren extra aandacht.

Wat heeft het gekost

PGRo6	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-29.688	-30.197	-37.886	-33.803	4.083
Baten	10.521	11.019	12.954	12.879	-75
Saldo	-19.167	-19.178	-24.932	-20.924	4.008

Het programma Beheer openbare ruimte heeft per saldo een voordelige afwijking van € 4.008.000. Dit komt door € 4.083.000 lagere lasten en € 75.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere doorberekening veegdienst		
De doorberekening van de kosten straatreiniging zijn € 174.000 hoger dan begroot, waarvan 1/3 deel ten gunste komt van afvalbeheer en 1/3 deel ten gunste van rioolbeheer.	-174	

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Hogere lasten calamiteiten groen		
Als gevolg van de zomerstorm Poly komen we op het calamiteiten budget € 127.000 tekort. De werkzaamheden zijn hoger uitgevallen dan in eerste instantie werd ingeschat en gemeld in de Najaarsnota 2023.	-127	
Hogere lasten electra openbare verlichting		
Er is sprake van hogere lasten electra van € 190.000 voor de openbare verlichting als gevolg van de hogere tarieven van HVC Kringloopenergie (structureel effect).	-190	
Hogere lasten regulier onderhoud groen		
De hogere lasten van het reguliere onderhoud groen van € 122.000 zijn als volgt te verklaren. Vanwege klimatologische omstandigheden en de levensvatbaarheid van planten wordt er naar alternatieven gezocht om de wijken toch groen te houden door bijvoorbeeld het plaatsen van bloem- en plantenbakken. Daarnaast wordt er groen onderhouden, dat vanuit politiek oogpunt gesteld is, waarvoor nog geen budget beschikbaar is zoals bijvoorbeeld de tulpenroute. De areaaluitbreidingen in de Beemster (Nieuwe Tuinderij Oost en de Keyser) zijn nog niet begroot in 2023, echter zijn hier al wel werkzaamheden voor verricht.	-122	
Lagere baten rioolaansluitingen nieuwbouw		
Er is sprake van € 125.000 lagere baten voor de rioolaansluitingen nieuwbouw als gevolg van vertraging in nieuwbouw projecten.		-125
Lagere beheerskosten riolering		
De lagere beheerskosten riolering van € 451.000 betreffen hogere inspectiekosten voor de gemengde rioolstelsels van € 159.000, uitgestelde onderhoudswerkzaamheden aan riolering en gemalen voor € 444.000 en lagere kosten baggeren voor € 166.000.	451	
Lagere doorbelaste loonkosten riolering		
Er is sprake van lagere doorbelaste loonkosten van € 161.000 met name door niet ingevulde vacatures. Het is moeilijk om aan gekwalificeerd personeel te komen om de vacatures in te vullen.	161	
Lagere lasten projecten beheer en onderhoud		
Lagere lasten van € 4.721.000 op projectmatige werkzaamheden aan het beheer van de openbare ruimte (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte/ IBOR). Dit zijn projecten met een bijdrage uit het lopende beheerbudget waarvan de aanvang of de afronding in 2023 niet kon worden gerealiseerd. Uitvoering vindt plaats in 2024 of later. Het betreft projecten wegen (€ 2.460.000), kunst- en waterwerken (€ 1.594.000), groen en bomen (€ 340.000) en overige disciplines (€ 327.000). Voorgesteld wordt dit budget van € 4.721.000 toe te voegen aan de reserve instandhouding openbare ruimte.	4.721	
Lagere onttrekking voorziening rioolheffing		
De onttrekking aan de voorziening rioolheffing is inclusief de nacalculatie op btw en overhead € 482.000 lager dan begroot. Eerder was de raming van de onttrekking aan de voorziening rioolheffing bijgesteld tot € 648.000. Per saldo wordt er € 166.000 onttrokken aan de voorziening rioolheffing.	-482	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	-155	50
Totaal	4.083	-75

Reserves

Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie van de uitgaven voor de uitvoering van het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR) is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte in 2022 ingesteld. Per jaareinde 2022 was € 2.358.753 beschikbaar in de reserve instandhouding openbare ruimte. Hiervan is in 2023 € 1.876.689 onttrokken voor uitvoering van projecten. Bij de Najaarsrapportage is € 3.300.759 geraamd als dotatie aan de reserve instandhouding openbare ruimte. Per jaareinde zijn de lagere lasten van € 4.720.984 van de projecten, waarvan de start of afronding in 2023 niet kon worden gerealiseerd, toegevoegd aan de reserve instandhouding openbare ruimte. Het saldo van de reserve instandhouding openbare ruimte bedraagt ultimo 2023 € 8.503.807.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

Per jaareinde 2022 was € 2.559.391 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Dit betreft met name een saldering van doorgeschoven werk uit voorgaande jaren. Als gevolg van het resultaat op het product riolering is in 2023 per saldo € 166.438 onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening gemeentelijke watertaken bedraagt per einde 2023 € 2.392.953.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Per jaareinde 2022 was € 1.328.000 beschikbaar in de voorziening onderhoud begraafrechten ter egalisering van meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen onderhoud. In 2023 is er wegens afkoopsommen € 213.000 toegevoegd aan de voorziening en is er € 234.000 onttrokken aan de voorziening. De stand van de voorziening is per einde 2023 € 1.307.000.

Investeringen

Krediet 7100221002- renovatie Aula begraafplaats van € 350.000 is zonder uitgaven afgesloten per jaareinde. De gemeente heeft het voornemen om de Aula niet te renoveren maar te verkopen.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

In de stad Purmerend en werelderfgoed Beemster is een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving uitgangspunt voor iedereen, met een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en verblijven. Daarbij jaagt de gemeente zelfstandig en samen met initiatiefnemers ontwikkelingen aan en worden Beemster kernwaarden bewaakt en beschermd. Gemeentelijke inspanning en mate van (rechts)zekerheid, die we de inwoners en bedrijven (kunnen) bieden, wordt per situatie bepaald en eigen kracht van de gemeenschap proberen we nadrukkelijk ook aan te boren. Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 is ook in de komende jaren essentieel onderdeel van de inzet. We bouwen voort aan onze positie in en bijdrage aan de regio. Samen met onze partners werken we, onder andere vanuit de verstedelijkingsstrategie, verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte stad en vitale dorpen vanuit doelstellingen en ambities die toekomstgericht zijn en/of worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040. We doen dat in de geest van de (nieuwe) Omgevingswet. We benaderen onze inwoners en ondernemers met een welwillende en constructieve houding. We hebben te maken met veel opgaven onder andere op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. We brengen deze met elkaar in verbinding, zoeken daarin de juiste balans en vertalen deze in gebieds- en locatieontwikkelingen.

Daarin maken we onderscheid tussen drie grote clusters: het sleutelgebied – bestaande stad (w.o. de binnenstad) de Oostflank en de Westflank. In deze clusters vinden verschillende (gebieds)ontwikkelingen plaats waar nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen worden gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelen die zijn gesteld in o.a. de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie. De drie clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Zo ligt de focus in de Westflank op de uitvoering van de dorpsontwikkelingsvisies en wordt in het sleutelgebied uitvoering gegeven aan stedelijke ontwikkelingen. Tezamen dragen ze bij aan een complete gemeente.

Als gemeente staan we voor het algemeen belang. De ontwikkelingen en werkzaamheden hebben invloed op onze wijken, buurten en dorpen Participatie vinden we daarom belangrijk. De daartoe te maken afwegingen worden tijdig aan de gemeenschap voorgelegd en zijn transparant, uitlegbaar en navolgbaar voor elke burger. Tegelijkertijd is daarbij geen sprake van: 'u vraagt, wij draaien'.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

We bouwen verder aan een complete en compacte stad en vitale dorpen vanuit doelstellingen en ambities die toekomstgericht zijn en/of worden bepaald vanuit de paraplu van Purmerend 2040.

- 2023 stond vooral in het teken van het in uitvoering brengen van reeds gemaakte plannen. Het Waterlandkwartier is daar het meest sprekende voorbeeld van. Naast toegekende (rijks)middelen en het vaststellen van diverse, aanvullende instrumenten voor ontwikkeling is - na sloop van de bestaande opstallen uit de tachtiger jaren - langs de Waterlandlaan het eerste, grote transformatiegebied zichtbaar.
- Naast voorbereiding van de woon(zorg)visie wordt onderzocht aan welke commerciële en maatschappelijke voorzieningen Purmerend, met het oog op de groei en demografische ontwikkelingen, behoefte heeft. De besluitvorming over deze visies vinden in 2024 plaats.. De uitkomsten kunnen meegenomen worden in de gebiedsontwikkelingen, omgevingsvisie en investeringsagenda.
- In 2023 is voor de eerste keer een investeringsagenda bij de voorjaarsnota toegevoegd. De investeringsagenda geeft een indicatie van de te verwachten investeren voor de toekomst. De investeringsagenda helpt in het maken van een integrale afweging met betrekking tot de door de gemeente gewenste investeringen. De investeringsagenda wordt jaarlijks geactualiseerd en aan de voorjaarsnota toegevoegd.

In 2023 is al het gemeentelijke beleid van invloed op de fysieke leefomgeving verzameld en aangemerkt als Omgevingsvisie Purmerend 1.0. Deze vormen de basis voor de daadwerkelijke omgevingsvisie 2.0.

- We zijn gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. In 2023 hebben we de aanbestedingsprocedure gedaan en is een bureau geselecteerd die ons hierin gaat ondersteunen.
- We hebben -over de inwerkingtreding van de Omgevingswet- diverse werkbijeenkomsten georganiseerd

We bouwen voort aan onze positie in en bijdrage aan de regio. Samen met onze partners werken we verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio.

- In 2023 is vervolg gegeven aan het uitwerken van het Verstedelijkingsconcept (Rijk/Regio en inmiddels NOVEX) Zaanstreek-Waterland, waarbij vooral aandacht is uitgegaan naar inventarisatie van de essentiële ingrepen in het zgn. groen-blauwe netwerk. Voor Purmerend en haar inwoners is van belang, dat niet alleen binnen stedelijk gebied maar ook daarbuiten en over de gemeentegrenzen heen zaken zoals ecologische zones en waterbeheer toekomstbestendig zijn.
- Ook Purmerend heeft te maken met het stroomvraagstuk. Met de stroomleveranciers Liander en TenneT wordt continu gemonitord en wordt in nauw overleg met andere gemeenten en de provincie gekeken naar oplossingen. Zo is de realisatie van een onderstation in voorbereiding en wordt nagedacht over een 380kV-transportleiding.

Purmerend heeft zich in 2023 aangesloten bij de New Towns Alliantie. Deze alliantie bestaat uit een aantal groeikernen verspreid over Nederland. Het doel van deze alliantie is kennisuitwisseling en meer (financiële) aandacht bij het Rijk voor de groeikernen. In 2023 is een gezamenlijk onderzoek naar de socio-economische en sociaalmaatschappelijke 'gezondheid' van de betreffende steden gedaan. Voor Purmerend is dit een kans zich te versterken op sociaalmaatschappelijk en economisch gebied.

We maken onderscheid tussen drie grote clusters: het sleutelgebied – bestaande stad (w.o. de binnenstad) de Oostflank en de Westflank. In deze clusters vinden verschillende

(gebieds)ontwikkelingen plaats waar nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen worden gerealiseerd die bijdragen aan de ambities en doelen die zijn gesteld in o.a. de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie. De drie clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Tezamen dragen ze bij aan een complete gemeente.

Cluster sleutelgebied -bestaande stad; Uitvoering in stedelijke ontwikkelingen

Waar Purmerend streeft naar één groot centrumgebied met binnenstad, Wagenweg en Waterlandkwartier volgen de vele veranderingen in de bebouwde omgeving langs de oostwestroute ('de stedelijke rug') elkaar nu in snel tempo op.

- De appartementen op de Post NL locatie en Wagenweg 9 zijn bijna gereed en worden in 2024 opgeleverd.
- De parkeergarage Stadhuisplein is in december 2023 opgeleverd.
- In het najaar is gestart met de realisatie van 291 appartementen aan de Waterlandlaan en 54 in de Vijfhoek in de binnenstad.
- Aan de Gorslaan is gestart de bouw van 57 sociale huurwoningen
- Aan de Waterlandlandlaan is gestart met de realisatie van 42 tijdelijke woningen op het terrein van het voormalige politiebureau.
- In 2023 is het bestemmingsplan voor de realisatie van 489 appartementen aan de Burgemeester Kooimanweg vastgesteld. Inmiddels loopt hiervoor een procedure bij de Raad van State, waardoor dit project vertraging op loopt.
- Voor de ontwikkeling van de overige percelen in het Wagenweggebied zijn diverse gesprekken gevoerd met de eigenaren. Dit heeft nog niet geleid tot ontwikkelovereenkomsten.
- Voor wat betreft de binnenstad zijn in 2023 de vastgestelde visie en het uitvoeringsprogramma voortvarend opgepakt. De focus lag in 2023 vooral op het positioneren van de binnenstad. Zo is het verhaal voor de binnenstad "Stadje tussen de polders" vastgesteld. We hebben een bidbook opgesteld waarin de binnenstad zich presenteert aan potentiële (nieuwe) ondernemers. Daarnaast is het voormalige ABN-AMRO kantoor aangekocht en omgevormd naar een broedplaats. Tot slot zijn de plannen voor het vergroenen van een aantal winkelstraten uitgewerkt,

Naast het centrumgebied concentreren zich veel ontwikkelingen in de omgeving van Wheermolen en De Koog. De wijkvernieuwing van Wheermolen-Oost is in volle gang. De wijk moet nog meer gezond, gemengd en gezellig worden. De vernieuwing van de wijk gebeurt in nauw overleg met de wijk- en buurtbewoners. Voor de Koog wordt gewerkt aan een transformatie van een bedrijventerrein naar een werk- woongebied met (e) sportcampus.

In 2023 is de herinrichting en rioolvervanging van de Henri Dunantstraat en de Dr. Albert Schweitzerlaan gerealiseerd en zijn voorbereidingen gedaan voor de herinrichting van andere straten.

- De plannen voor de herontwikkeling van omgeving van de Boeierstraat en de lage flats aan Lage Gouwzeestraat en Henri Dunanstraat worden uitgewerkt en voorbereid.
- Voor bedrijventerrein De Koog is begin 2023 een gebiedsvisie vastgesteld, die wordt uitgewerkt in een ontwikkelstrategie. September 2024 is deze gereed en zal het ter vaststelling worden aangeboden.
- In het kader van WVG zijn een aantal percelen op de Koog aangekocht.

Naast bovengenoemde grote gebiedsontwikkelingen lopen nog een aantal kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark, Kop West en de binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL). Omtrent de stand van zaken wordt jaarlijks gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie.

Cluster Westflank - werelderfgoed Beemster; Uitvoering dorpsontwikkelingsvisies en Kom A7

- Voor de Westflank en werelderfgoed Beemster is in 2023 - naast de werkzaamheden ter voorbereiding op stolpenbeleid - o.a. invulling gegeven aan de raadsnotie 'Visie Nekkerzoom' met een procesvoorstel en spelregelkaart. Het overleg daarover en besluitvorming loopt door tot in 2024. Ook het bestemmingsplan Buitengebied Beemster 2012 - reparatie partiële herziening 2021 is aangepast op basis van uitspraak Raad van State.
- In 2023 hebben we verder gewerkt aan de ontwikkeling van een Integraal Kindcentrum (IKC) in nieuwbouwplan De Keyser in Middenbeemster, de ontwikkeling van een seniorenhof in Middenbeemster; gezondheidscentrum Tobias de Coeneplein in Middenbeemster en Jonk-locatie in Zuidoostbeemster.
- In 2023 zijn diverse verkeersonderzoeken gedaan ten behoeve van de uitwerking van de Beemster dorpsontwikkelingsvisies
- De Raad van State heeft uitspraak gedaan over het bestemmingsplan hotel Kom A7. De provinciale, reactieve aanwijzing is in stand gebleven, zodat het bestemmingsplan definitief niet in werking treedt. Gelet op de anterieure overeenkomst wordt sinds de tweede helft van 2023 overleg gevoerd met initiatiefnemer en de provincie over een eventuele aanpassing van de plannen.
- De gemeente Wormerland is gestart met het opstellen van een gebiedsvisie voor Neck-Oost We voeren hierover nauw overleg met de gemeente Wormerland

Cluster Oostflank - droogmakerij De Purmer; Ontwikkeling van de randen en landschap

- De samenhangende visie voor de gehele Purmer, samen met de gemeenten Edam-Volendam en Waterland, is afgerond. De visie schetst een toekomstperspectief waar wonen, natuur, landschap en landbouw samenkomen. De visie is in de zomer van 2023 voor inspraak vrijgegeven. Aan de hand van zienswijzen wordt de visie waar nodig aangepast.
- De afgelopen jaren is hard gewerkt aan een visie voor de Oostflank. Mede op basis van de uitkomsten van het participatieproces heeft het college de gemeentelijke uitgangspunten omtrent het Purmerbos voor de visie bijgesteld. Zo is behoud van het Purmerbos met een zorgvuldige inpassing van de doorgetrokken IJsselmeerlaan en goede aansluiting op omringende ontwikkelingen het uitgangspunt. Daardoor is de aanvankelijke samenwerking met Staatsbosbeheer herijkt. De visie voor de Oostflank is in het eerste kwartaal van 2024 afgerond.

Voor het gebied Vurige Staart is verder gewerkt aan de ontwikkeling en de ontsluiting van een woongebied in een groen- blauwe setting op het deel tussen de N235 en de Purmerringvaart. We verwachten in 2024 hierover een anterieure overeenkomst te kunnen tekenen.

- In 2023 is ook aanzienlijke inspanning geleverd voor een grootschalige opvanglocatie voor ontheemden. Die ontwikkeling bleek (financieel) onhaalbaar.

Bestuurlijke producten 2023

De volgende, planologische maatregelen zijn in 2023 op de agenda gezet voor bespreking en besluitvorming door de gemeenteraad, ofwel ze zijn nog in bewerking of aanhangig in het kader van een juridische procedure.

Soort planologische maatregel	Onderwerp	Stand van zaken / situatie per ultimo 2023
structuurvisie Beemstermaat	spelregelkaart Nekkerzoom (beleidsregels)	procesvoorstel / verwerking inspraakreacties
omgevingsvisie	Omgevingsvisie Purmerend 1.0 (inclusief startdocument)	raadsbesluit: 30-11-2023 / aanbesteding externe expertise
bestemmingsplan	Buitengebied Beemster 2012 - reparatie partiële herziening 2021	raadsbesluit: 29-06-2023 / procedure bij Raad van State
bestemmingsplan (project) <i>reactieve aanwijzing provincie N.H.</i>	hotel Kom A7	einduitspraak Raad van State: 05-04-2023 (<i>bestemmingsplan definitief niet in werking</i>) / vervolgoverleg in relatie tot Anterieure Overeenkomst
bestemmingsplan (project)	Vredenburghweg	raadsbesluit: 22-12-2022 / procedure bij Raad van State
bestemmingsplan (project)	Tankstation en autoherstelgarage Verzetslaan - 2022	raadsbesluit: 26-01-2023 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Burgemeester D. Kooimanweg 4 t/m 14 - 2022	raadsbesluit: 23-02-2023 / procedure bij Raad van State
bestemmingsplan (project)	Rotterdamhaven 2021	raadsbesluit: 29-03-2023 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Torenmolens 9, 2022	raadsbesluit: 29-03-2023 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Wormerweg 27, Westbeemster	raadsbesluit: 29-06-2023 / procedure bij Raad van State
bestemmingsplan (project)	Tarwestraat 2022	raadsbesluit: 29-06-2023 / procedure bij Raad van State
bestemmingsplan (project)	Meeuwstraat 2 - 2023	raadsbesluit: 30-11-2023 / procedure bij Raad van State
beeldkwaliteitsplan	Waterlandkwartier	raadsbesluit: 29-06-2023 / in werking
beeldkwaliteitsplan	Wheermolen- oost	raadsbesluit: 26-01-2023 / in werking
beheersverordening	Kop West	raadsbesluit: 20-04-2023 / in werking
beheersverordening	De Keyser, fase 2	raadsbesluit: 21-12-2023 / in werking
beheersverordening	De Nieuwe Tuinderij - oost	raadsbesluit: 21-12-2023 / in werking
voorbereidingsbesluit (herhaling)	kernwinkelgebied binnenstad	raadsbesluit: 20-04-2023 / in werking
voorbereidingsbesluit	Dwarsgouw	raadsbesluit: 25-05-2023 / in werking
verklaring van geen bedenkingen	Terrazza, Waterlandlaan 1 -57	raadsbesluit: 29-07-2023 / onherroepelijke vergunning: ja
verklaring van geen bedenkingen (ontwerp)	Hobrederweg 40A	raadsbesluit: 27-10-2022 / zienswijzeprocedure
verklaring van geen bedenkingen (ontwerp)	Jisperweg 134	raadsbesluit: 21-12-2023 / zienswijzeprocedure
verklaring van geen bedenkingen (ontwerp)	Zuidijk 11	raadsbesluit: 21-12-2023 / zienswijzeprocedure

Grondbeleid

De evaluatie van de nota's grondbeleid van de voormalige gemeenten Beemster (2017) en Purmerend (2019) is in het voorjaar van 2023 afgerond. Het actualiseringsproces loopt door tot in 2024 en daarbij vormt de Purmerendse nota het uitgangspunt.

Conform de Nota grondbeleid (2019) bieden we jaarlijks het Meerjarenprogramma.

Grondexploitaties (MPG) aan ter vaststelling door de gemeenteraad. De effecten van het MPG zijn verwerkt in deze jaarrekening. Het MPG wordt vastgesteld voorafgaand aan besluitvorming over de jaarrekening. In het MPG wordt verslag gedaan met betrekking tot door de gemeente in exploitatie genomen gronden. Naast een financieel verslag is in dat verband ook sprake van (inhoudelijke) toelichting op samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en projecten, waarbij faciliterend grondbeleid aan de orde is.

Het gevestigde, gemeentelijke voorkeursrecht voor percelen op bedrijventerrein De Koog is in 2023 heroverwogen en bijgesteld, terwijl ook enkele percelen zijn aangekocht.

Vastgoed Kwaliteit

Als gemeente dragen we zorg voor een toekomstbestendig en kwalitatief bestand van het gemeentelijk vastgoed. We staan voor een minimale kwaliteitseis "goede conditie" volgens de NEN norm 2767. Hiertoe wordt ieder jaar 25% van het vastgoed onderworpen aan een herinspectie waarvan de resultaten worden opgenomen in het MJOP (meerjarige onderhoudsplannen) en op basis waarvan ook in 2023 uitvoering is gegeven.

Duurzaamheid

Begin 2023 is de nota duurzaam vastgoedbeheer vastgesteld en is gestart met de uitvoering van het plan van aanpak voor verdere verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Voor diverse panden zijn maatregelen in kaart gebracht en is gestart om de maatregelen in het (duurzaam) meerjarig onderhoudsplan (DMJOP) op te nemen.

Gemeentelijk vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed zetten we op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier in voor onze inwoners en vooral voor maatschappelijke doelen.

Tijdelijke woningen in Purmerend zijn hard nodig. In 2023 is na enige vertraging gestart met de realisatie van tijdelijke woningen aan de Waterlandlaan (voormalige locatie politiebureau). De woningen worden naar verwachting in april 2024 opgeleverd.

De vastgoedportefeuille is in 2023 uitgebreid met nieuwe locaties. In 2023 is aanvullend krediet verstrekt voor de vervanging van de gevel Multi Functioneel Centrum (MFC) te Zuidoostbeemster en gestart met de uitvoering. De nieuwe gevel wordt in het eerste kwartaal van 2024 opgeleverd.

Sloop en verkoop gemeentelijk vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed waarmee geen strategische- of beleidsdoelen zijn gediend, worden (op termijn) zoveel mogelijk afgestoten of verkocht wanneer de juiste gelegenheid zich voordoet of door deze actief op de markt te brengen.

Er zijn verschillende locaties uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille benoemd als BOL locatie (binnenwijkse ontwikkellocatie) en in de GREX opgenomen. Voor de BOL locaties Koggenland (90&92), Luitje Broekemastraat en Allesta Jacobslaan is de gecoördineerde procedure opgestart. De Torenmolen heeft in 2023 gediend als opvanglocatie voor Oekraïners, en de gesprekken met Wooncompagnie over deze locatie zijn hervat. Het bestemmingsplan van de Tarwestraat ligt op dit moment bij de Raad van State. Bij de Rie gaffelstraat heeft de woningbouwcorporatie aangegeven de businesscase niet financieel rond te krijgen. Er wordt onderzocht hoe we deze locatie kunnen verkopen en tegelijkertijd de maatschappelijke functie kunnen behouden. De volgende locaties zijn in 2023 als onderdeel van het bouwrijp maken gesloopt: Koggenland, Luitje Broekemastraat, Overweerspolderdijk. Voor Torenmolen en Allesta Jacobslaan is de sloop voorbereid

Onderwijshuisvesting

In 2023 is het proces om te komen tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) ingezet. Verschillende projecten uit het IHP 2021 zijn gerealiseerd waaronder: Uitbreiding KC Wheermolen, KC de Vlieger en buiteneducatie Lourdesschool.

Diverse groene schoolpleinen zijn gerealiseerd. Geplande groene schoolpleinen voor 2024 zijn De Wilgenhoek/Bloeiende Perelaar, Tangram, De Marimba en Vonk.

De planvorming van nieuwbouw voor basisschool het Plankier, de A. Roozendaalschool en de Klimopschool zijn opgestart. Voor de Waterlandschool is een scenariostudie opgeleverd.

Stichting Spurd

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud van de sportaccommodaties zijn ondergebracht bij Stichting Spurd.

Op bestuurlijk niveau zijn afspraken gemaakt dat voor de prestatieplannen van Spurd de pijlers en speerpunten van de gemeente Purmerend worden aangehouden. Ook is gekeken naar verdere verduurzaming van de (sport-)accommodaties.

In samenspraak met Spurd is de planvorming tot stand gekomen voor de bouw van een tijdelijke sporthal om de capaciteit voor het bewegingsonderwijs te vergroten.

Wat heeft het gekost

PGR07	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-37.320	-32.084	-57.204	-32.250	24.955
Baten	40.555	29.661	45.730	21.319	-24.411
Saldo	3.236	-2.422	-11.474	-10.931	543

Het programma Ruimtelijke ordening heeft per saldo een voordelige afwijking van € 543.000 dit komt door € 24.955.000 lagere lasten en € 24.411.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Ruimtelijke ordening

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Faciliterend grondbeleid		
De baten en lasten met betrekking tot het Faciliterend grondbeleid behoren in evenwicht te zijn met de baten (het is immers kostenverhaal). Er zijn echter meer kosten gemaakt dan er aan (voordeel op de) baten is veelal door uitloop van projecten waardoor ambtelijke kosten hoger uitvallen.	-262	

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
De baten voor het kostenverhaal zijn € 137.000 hoger dan bij de Najaarsnota zijn ingeschat. Daar staan kosten tegenover aan de lastenzijde. De baten zijn niet afdoende voor de dekking van de kosten		137
Gevel kaasmarkt 20		
Bij de voorjaarsnota 2023 is er incidenteel budget van 60K beschikbaar gesteld voor het onderzoek naar de verzakking betreffende de gevel. Van dit budget is 9K gebruikt dus er wordt voorgesteld € 50.000 middels resultaatbestemming over te hevelen naar 2024.	50	
Grondexploitatie		
De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie van dit programma. Dit resulteert in lagere € 27.690.889 baten en lagere lasten. Conform regelgeving worden jaarlijks in de programmaverantwoording van baten en lasten zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen getoond. Het saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW).	27.691	-27.691
Initiatieven		
De gemeente faciliteert projecten van initiatiefnemers voor met name woningbouw. Voor deze projecten wordt overeengekomen dat de gemeentelijke kosten worden verhaald volgens een wettelijk model (plankostenscan). Het lukt niet altijd de projecten binnen die kostenafpraak af te ronden. De voorbereiding en ambtelijke begeleiding leidt dan tot hogere lasten die ten laste van de bestemmingsreserve gronden wordt gebracht	-178	
Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing		
De motie Stolpenbeleid verzoekt om beleid tot behoud-, maar ook tot richtlijnen voor verduurzaming en ontwikkeling van stolpen te komen. Hiervoor is een samenwerking met de provincie gestart. Afgelopen winter hebben Gedeputeerde Staten de stolpenwaarderingkaart als inspiratiekader vastgesteld. Hierop volgend willen zij samen met gemeenten criteria voor stolpenontwikkeling vaststellen, ter behoud van het gehele stolpenbestand De provinciale opdracht en gemeentelijke opdracht raken elkaar, waardoor de samenwerking is opgezocht. Met een projectteam worden nu de eerste stappen om tot het beleid te komen gemaakt. De motie Vrijkomende Agrarische Bebouwing verzoekt om beleid op te stellen voor locaties met vrijkomende agrarische bebouwing, maar er dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden naar hoe groot dit probleem in Beemster werkelijk is. Daar zijn namelijk geen recente cijfers van. Eerst moet de omvang van de probleemstelling bekend zijn, alvorens je daar oplossingen voor kunt gaan regelen dan wel beleid ervoor gaat opstellen. Het voorstel om het restantbudget 2023 te bestemmen in 2024.	137	
Onderhoud en beheer gebouwen en gronden		
In deze jaarrekening wordt duidelijk dat er op het onderhoud en beheer door capaciteitsgebrek de nodige middelen worden overgehouden. Voor zover dit groot onderhoud is, blijft dit beschikbaar in voorziening. Voor zover dit dagelijks beheer en onderhoud is, valt dit vrij in het rekeningsresultaat.	357	
Purmerend 2040 / voortzetting programma		
Het afgelopen jaar zijn vanuit programma 2040 een aantal visietrajecten uitgevoerd en afgerond. Een aantal visietrajecten vragen echter om meer tijd en schuiven daardoor door naar afronding 2024. Daarnaast is de website nog niet klaar. Deze schuift ook door naar 2024.	125	
Tussentijdse winstneming		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2024) wordt er een winst verwacht voor Baanste Noord, Kop West, de Verzetslaen en Klein Where. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 3.142.723 (Baanste Noord € 1.621.488, Kop West € 1.245.548, Verzetslaen € 120.090 en Klein Where € 155.597). Dit		3.143

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
bedrag komt voor € 1.571.361 ten gunste van de bestemmingsreserve gronden en voor € 1.570.962 ten gunste van de algemene reserve.		
Verliesvoorziening		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2024) wordt er meer verlies verwacht voor Wheermolen-Oost en de Binnenwijkse Ontwikkellocaties (BOL) en is er een dotatie van € 2.841.811 (Wheermolen-Oost € 2.614.920 en de Binnenwijkse Ontwikkellocaties (BOL) € 226.891) gedaan aan de eerder gevormde verliesvoorziening ten lasten van de bestemmingsreserve gronden. Deze verslechtering is het gevolg van de hogere indexering van de kosten bouw- en woonrijp maken.	-2.842	
Visievorming		
In 2023 is hard gewerkt aan de vele ruimtelijke plannen in onze gemeente. Aan sommige projecten is meer tijd besteed dan geraamd zoals het Waterlandkwartier en aan sommige projecten minder dan geraamd. Tot de laatste behoren: Visie De Koog, Purmer Zuid Zuid, Slaperdijk en Zuivelpad. Hieraan ligt soms capaciteitsgebrek ten grondslag, maar planvorming is nu eenmaal van veel factoren afhankelijk.	141	
Waterlandkwartier		
De ambtelijke inzet is in aanloop naar de grondexploitatie hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt met name omdat de grondexploitatie later is geopend dan oorspronkelijk was gepland. De plankosten lopen dan door ten laste van de begroting. Inmiddels is de grondexploitatie geopend en lopen de kosten via de grondexploitatie.	-199	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-65	
Totaal	24.955	-24.411

Reserves

Bestemmingsreserve gronden

In 2023 is € 5.040.889 toegevoegd aan de bestemmingsreserve gronden en in totaal € 10.205.916 onttrokken vanwege:

- Winstneming 2023: € 5.040.889
- Verliesneming 2023: - € 8.351.349
- Afwikkeling diverse anterieure overeenkomsten: - € 565.177
- Dorpsontwikkelvisie: - € 16.202
- Jaagweg 16 / kapitaal- en beheerslasten: - € 48.535
- Nekkerzoom: - € 44.210
- Nieuwstraat 107 / rentelasten: - € 8.000
- Purmerend 2040 / verkeer: - € 100.000
- Purmerend 2040 / placemaking: - € 77.214
- Purmerend 2040 / voortzetting programma: - € 125.341
- Geulenstraat 64-70 / kapitaal- en beheerslasten: - € 40.325
- Landsmeerstraat 3 / kapitaal- en beheerslasten: - € 9.350
- Gebiedsontwikkeling De Koog: - € 568.215
- Ontwikkelvisie Purmer-Zuid / Oostflank: - € 144.163
- Visie recreatie en toerisme: - € 7.835
- Waterlandkwartier: - € 100.000

Bestemmingsreserve Omgevingsplan

Voorgesteld wordt om de bij de jaarrekening 2023 de bestemmingsreserve omgevingsplan in te stellen. Dit zorgt ervoor dat de incidentele budgetten voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar blijven om de doelen van de wet te bereiken. Bij resultaatbestemming 2023 is het voorstel om een bedrag van € 345.746 te storten in deze reserve. Deze middelen waren beschikbaar gesteld in de decembercirculaire 2023 voor de invoeringskosten van de omgevingswet voor 2023. Voor de jaren 2024 en 2025 staat er nog een reservering op een aanvullende post binnen het Rijk. Deze middelen voor 2024 en 2025 worden in de Voorjaarsnota 2024 voorgesteld om te storten in de reserve. Hierdoor zal de totaal toevoeging uitkomen op circa € 1 miljoen. Het wordt verwacht dat de bestedingen voor externe advies- en onderzoekskosten om tot een definitief omgevingsplan te komen, ook op dit bedrag uitkomen

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In 2023 heeft er een dotatie van € 7.326.136 en een onttrekking van € 1.647.755 plaats gevonden. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 5.678.381.

Voorziening bijdrage nota Prof

In 2023 heeft er een dotatie en onttrekking plaats gevonden van € 708.231. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 0.

Voorziening kostenverhaal sociale woningbouw

In 2023 heeft een dotatie van € 158.124 plaatsgevonden. Er hebben in dit jaar geen onttrekkingen plaatsgevonden. Het saldo per 31-12-2023 bedraagt € 158.124.

Voorziening kostenverhaal parkeervoorzieningen centrumgebied

In 2023 heeft er een dotatie en onttrekking plaats gevonden van € 800.209. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 0.

Voorziening mobiliteit en groen

In 2023 heeft er een dotatie en onttrekking plaats gevonden van € 259.266. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 0.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

In 2021 heeft de toenmalige gemeente Beemster een tweetal kredieten beschikbaar gesteld voor de dorpsontwikkelingsvisie Middenbeemster van € 300.000 (besluit: 1546263) alsmede voor de dorpsontwikkelingsvisie Zuidoostbeemster van € 600.000 (besluit: 1546264). Inmiddels is duidelijk dat de toegekende kredieten anders verdeeld hadden moeten worden. Voorgesteld wordt het krediet voor Middenbeemster te verhogen met € 300.000 en het krediet van Zuidoostbeemster met een gelijk bedrag te verlagen. Per saldo blijft het totaal toegekende kredietbedrag daarmee ongewijzigd.

Programma 8

Veiligheid

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente heeft de regiefunctie en stimuleert de goede uitvoering van taken door politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten. Ook de inzet van onze eigen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) krijgt aandacht. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook om op elkaar passen, snelle reactie bij meldingen en een vertrouwd gezicht in de wijk of buurt, of in het dorp. De rol van gemeentelijke handhavers is meer dan alleen handhaving. Zij zorgen voor verbinding en zichtbaarheid van de gemeente in de wijk en moeten voldoende capaciteit hebben om te kunnen doen wat nodig is. Dit noemen wij wijk- en dorpsgericht werken. We laten hierbij ruimte aan inwoners om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen buurt. Dat gebeurt nu al door het project Ogen en Oren, of in buurtwhatsappgroepen en Facebookgroepen. We bieden ruimte aan andere initiatieven en mogelijkheden uit de samenleving. Purmerend is een veilige gemeente, maar ook in veilige gemeenten komt criminaliteit en overlast voor en digitale of online criminaliteit kent geen gemeentegrenzen. Wij geven inwoners voorlichting over hoe ze zich kunnen beschermen tegen deze laatste vorm van criminaliteit. We treden steeds vaker bestuurlijk op om criminele activiteiten te beëindigen of te voorkomen, bijvoorbeeld door het sluiten van panden of het opleggen van dwangsommen.

Doelen en activiteiten

We zetten in op preventie door medewerkers, ondernemers en inwoners bewust te maken van signalen van ondermijning. Het stimuleren van het melden van ondermijnende criminaliteit, al dan niet anoniem, draagt bij aan de informatiepositie van de gemeente. Door het (integraal) oppakken van deze meldingen, laten we zien dat we groeien in de aanpak tegen ondermijning. Daarnaast willen we door het grote aantal meldingen woon- en leefomgeving meer informatie gestuurd werken. Op deze manier willen we meer aandacht geven aan gebieden waar veel overlast is.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Veiligheid

- Er is ingezet op bewustwording van inwoners door middel van het mobiele media lab van politie (thema nep webshops), de organisatie van een seniorenmarkt inclusief lezing van een deskundige, via een game die kinderen onder de 12 jaar bewust maakt van de gevaren op het internet en tot slot zijn er meerdere online campagnes en berichten uitgebracht die inspeelden op de actualiteit van digitale criminaliteit.
- In verband met het aantreffen van drugs in woningen/panden zijn er 3 lasten onder dwangsom opgelegd, 4 waarschuwingen voor het sluiten van een woning opgelegd en zijn er 6 woningen en 1 pand gesloten. In het kader van openbare orde verstoringen in verband met vuurwerkbommen gericht op gebouwen, zijn er 6 woningen en 1 pand gesloten.

- Wegens de vele incidenten in 2023 en de structurele last hiervan op de huidige bezetting, is het niet gelukt om alle gestelde ambities uit het JUP 2023 te realiseren. De gemeente groeit gestaag en daarmee ook de complexiteit van veiligheidsvraagstukken. Het is gebleken dat de huidige capaciteit niet toereikend is om naast de aanpak van acute openbare orde en veiligheidsproblematiek op alle beleidsthema's een duurzame (strategische) aanpak te ontwikkelen.
- Ondermijning:
 - medewerkers van de buitendienst hebben voorlichting gehad over wat ondermijning is en hoe zij signalen kunnen herkennen. 113 collega's hebben deze voorlichting gehad
 - er is op intranet een oproep geplaatst aan alle medewerkers van de gemeente om mee te gaan naar een realistisch nagemaakt synthetisch drugslab (Ceon). Tijdens dit bezoek werden zij geïnformeerd over de gevaren van een synthetisch drugslab en wat je moet doen als je het aantreft
 - Het anoniem melden bij M. is onder de aandacht gebracht door middel van een lokale campagne. Hierop volgend hebben 114 professionals (burgerzaken, vastgoed en sociaal domein) en raadsleden een training gevolgd. In het kader van een groter bereik voor de inwoners zijn ook berichten op sociale media geplaatst.
- Er zijn in totaal 5 integrale actiedagen op bedrijfspanden in Purmerend en de Beemster uitgevoerd, waarbij in totaal 140 panden zijn gecontroleerd. Dit gebeurde in samenwerking met politie, douane, veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, Liander en de omgevingsdienst IJmond. Deze controles leverden het volgende op: 2 druggerelateerde vondsten, activiteiten in strijd met het bestemmingsplan, onrechtmatige bewoning, brandonveilige situaties en diverse milieu- en bouwovertradingen.
- Er is in 2023 veel tijd besteed aan het opstellen van het Terrassenbeleid. Hierdoor was er geen capaciteit meer over om de inzet van testkopers te begeleiden en of uit te voeren. In 2024 wordt hier weer op ingezet.
- In 2023 is er op het gebied van samenwerking met interne- en externe partners minimaal ingezet op het vergroten van bewustwording van de gezondheidsrisico's van alcoholgebruik. Wel subsidieert de gemeente 5 minuten extra overlegtijd voor de schoolarts om met 10-jarige kinderen te praten over de risico's van alcohol. Daarnaast worden er preventielessen op het onderwijs georganiseerd en is er jaarlijks de IkPas-campagne. Zie voor meer informatie ook de raadsmemo met registratienummer 1589842.
- Het wijkgericht werken, met betrokkenheid van inwoners en ondernemers, blijft een doorlopende actie. Er zijn open spreekuren en aanloopmomenten in de wijken georganiseerd. In het kader van wijkgericht werken is onder meer aandacht besteed aan de volgende activiteiten: afvaldumpingen en projectmatige controles op verkeerveiligheidsituaties, zoals (brom)fietsen waar dit niet is toegestaan, parkeren rond scholen en rijden in strijd met geslotenverklaringen. Daarnaast is het hondenbeleid geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie worden nu op projectbasis verder uitgewerkt door een externe partij waarbij interne partners, maar ook inwoners en ondernemers betrokken worden.
- De samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners (Spurd, Clup, wijkmanagers, team Veiligheid etc.) is verder geïntensiveerd. Dit is bijvoorbeeld zeer effectief toegepast bij de jaarlijkse kermessen, waardoor deze zonder incidenten hebben plaatsgevonden.
- Ook in 2023 hebben we weer veel MOR-meldingen ontvangen. De meeste meldingen gaan over parkeerproblemen, (fiets)wrakken en afvaldumpingen. Uit de MOR-meldingen is een schat aan informatie te halen. Door de MOR-meldingen op een kaart te tonen, kunnen bijvoorbeeld de

hotspots in beeld worden gebracht, zodat niet alleen reactief maar ook preventief kan worden opgetreden om kleine ergernissen in de wijken tegen te gaan. Deze kaart is nog in ontwikkeling. Verder werken we voornamelijk informatiegestuurd door eigen onderzoek en raadplegen van 70 informatiebestanden. We zetten extra in op bepaalde locaties waar veel meldingen over afkomstig zijn. Daarnaast is er een start gemaakt met het aankopen en inrichten van een informatiesysteem die er voor gaat zorgen dat we meer informatie gestuurd gaan werken. De oplevering zal in 2024 plaatsvinden.

- Er is toezicht gehouden op afgegeven bouwvergunningen, APV en bijzondere wetten. Ook zijn er controles uitgevoerd bij meerdere bedrijven en verenigingen met betrekking tot de Alcoholwet en indien nodig is er gecontroleerd op afgegeven evenementenvergunningen.
- Er zijn integrale controles uitgevoerd op bedrijventerreinen. Illegale bewoning is bij deze controles meegenomen. Bij geconstateerde overtredingen is handhavend opgetreden.
- Het cameratoezicht wordt zoals gewoonlijk ingezet. Iedere vrijdag- en zaterdagavond wordt het cameratoezicht live bekeken. Daarnaast zijn bij enkele evenementen ook camera's ingezet.
- Er is gecontroleerd op parkeerregulering (betaald parkeren en vergunningen) en op parkeergedrag in de wijken. Met betrekking tot betaald parkeren is nauw samengewerkt tussen verschillende disciplines binnen de gemeente (parkeerregisseur, beheerders parkeerautomaten, team Belasting en ICT).
- Voor medewerkers van de gemeenten in Zaanstreek-Waterland is 2 keer een training georganiseerd over het herkennen van signalen van mensenhandel. Ook is de e-learning BUIT (gaat over het herkennen van signalen van criminele en seksuele uitbuiting van jongeren) aan medewerkers van WMO en Loket Jeugd aangeboden. Daarnaast is er samenwerking met de zorgcoördinator mensenhandel van HvO Querido die helpen bij de verbetering van de opvang en hulpverlening aan slachtoffers mensenhandel. Zij participeren in dit kader ook op aanvraag bij prostitutiecontroles..
- Het verbindingsnetwerk is tweemaal bijeengekomen. Het doel hiervan is om inwoners met verschillende culturele- en religieuze achtergronden met elkaar te verbinden, de onderlinge cohesie te versterken en sociaal/maatschappelijke initiatieven tot stand te brengen.

Wat heeft het gekost

PGRo8	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-10.141	-10.410	-10.645	-10.730	-85
Baten	41	1	1	47	46
Saldo	-10.100	-10.409	-10.644	-10.684	-40

Het programma Veiligheid heeft per saldo een nadelige afwijking van € 40.000 Dit komt door € 85.000 hogere lasten en € 46.000 hogere baten.

Afwijkingen beleidsveld Veiligheid

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-85	46
Totaal	-85	46

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 9

Economie

Visie

Als Nederland, en dus ook Purmerend, staan we voor een aantal grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink op moeten investeren. Alle sectoren hebben te maken met digitalisering, circulaire economie en de energietransitie. We hebben als Purmerend met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector en IT-cluster de uitgangspositie om deze transitie bij te blijven en om daarin (op onderdelen) voorop te lopen. Innovatie vraagt om nieuw en (jong) talent. Talent dat we binnen onze gemeente/regio moeten behouden en stimuleren. Ondernemen in een economie en samenleving welke snel verandert, vraagt bovenal om (regionale) samenwerking, creativiteit, nieuwsgierigheid, en de gelegenheid om (bij) te leren. Dit is een basisvoorwaarde voor innovatie, duurzame economische ontwikkeling en een toekomstbestendig ondernemersklimaat.

De arbeidsmarkttekorten - die waarschijnlijk structureel van aard gaan worden- vragen om keuzes. Daarnaast vormt de impact van de oorlog (eventuele energiestop) die doorsijpelt in hogere (grondstof) prijzen en de daarbij geopolitieke verhoudingen een bedreiging voor onze economie. Ook in Purmerend zien we dat deze mondiale ontwikkelingen effect hebben op onze lokale economie en ondernemerschap. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar er wel voor zorgen dat we samen met ondernemers en het maatschappelijke middenveld kunnen signaleren, stimuleren en ondersteunen waar mogelijk.

Als gemeente is investeren in economie juist nu van groot belang voor de werkgelegenheid en het behouden van lokale voorzieningen. Daarnaast kunnen investeringen vanuit de gemeente een versnellend effect hebben op economische ontwikkelingen en investeringen vanuit het bedrijfsleven.

De krappe arbeidsmarkt zorgt ervoor dat het steeds moeilijker is om geschikt en goed geschoold personeel te vinden. Ook in Purmerend hebben we hier last van, met name de horeca-, ICT en techniek en de zorgsector krijgen vacatures niet altijd ingevuld. Het is cruciaal dat er ingezet wordt op een goede aansluiting tussen de arbeidsmarkt (bedrijven) en het onderwijs zodat jong talent hier kan worden opgeleid en kennis lokaal wordt behouden en ingezet. Dit is nodig voor een gezonde lokale toekomstbestendige arbeidsmarkt waarmee we zorgen voor een betere binding van onze inwoners met Purmerend zodat zij hier kunnen wonen, werken en recreëren.

Doelen en activiteiten

De Economische Visie is de stip op de horizon en is uitgewerkt in de uitvoeringsagenda 2023-2024 in de te nemen stappen om uiteindelijk in 2040 onze doelen te behalen. In de agenda worden de bestaande drie pijlers van de agenda 2021-2022 doorgezet en aangevuld met een vierde pijler:

1. Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster,
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling,
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad),

4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Gelet op de nog steeds voelbare corona-effecten en de nadrukkelijke wens van de ondernemers is er gekozen voor het doorzetten van de drie bestaande pijlers. We voegen een vierde pijler, circulaire economie en bedrijventerreinen toe om zo zorg te dragen voor continuïteit. De circulaire economie en verduurzaming op de bedrijventerreinen vragen om gezamenlijke actie. We doen dat door (samen met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke instellingen) actief op zoek te gaan naar kansen en door het scheppen van randvoorwaarden om die kansen te benutten. We gaan zoveel mogelijk op zoek naar initiatieven die (reeds) door ondernemers zijn of worden opgepakt en faciliteren hen bij het uitvoeren van deze initiatieven. Hierbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor subsidie of externe financiering. Op die manier proberen we bedrijvigheid en werkgelegenheid in de stad te behouden en aan te trekken. Daarnaast is gekeken naar het coalitieakkoord "Samen op koers" en zijn projecten zoals de campusontwikkeling, digitalisering van het onderwijs vanuit de samenwerking in PurmerValley, toeristische visie, versterken boerburger relatie, versterken van alle winkelgebieden in de detailhandelsvisie en voorzieningen in stad onderdeel van de uitvoeringsagenda.

In september 2021 is gestart met het Programma Binnenstad. Purmerend groeit steeds meer naar een complete stad voor alle inwoners van Beemster en Purmerend. Veel van deze ontwikkelingen spelen zich af in en rond de binnenstad en hebben invloed op de binnenstad. In het vierde kwartaal van 2022 is het programma Binnenstad, bestaande uit de visie en een uitvoeringsprogramma, door de raad geaccordeerd. Het uitvoeringsprogramma is opgezet voor vijf jaar. Voor dit programma is (aanvullende) financiering geregeld. Eind 2023 is gestart met de ontwikkeling van een visie op recreatie en toerisme. De verwachting is dat deze in 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster

- We werken aan het verduurzamen van de agrarische sector in de Beemster. Daarvoor zijn diverse evenementen georganiseerd zoals de Laag Holland Markt en streekproductensafari en werken we mee aan een studie van het ministerie van LNV naar een systeem om de voortgang in kringlooplandbouw te monitoren. Tot slot hebben we een duurzaamheidscoach aangetrokken die agrarische bedrijven die hun bedrijf willen verduurzamen kan adviseren.
- Samen met ondernemers hebben we geïnvesteerd in het verbeteren van boer burger communicatie door het organiseren van een Laag Holland markt en het betrekken van horecaondernemers bij het gebruiken van streekproducten.
- We willen het aantal camperplaatsen uitbreiden. Het onderzoek naar uitbreiding is inmiddels opgestart. In dit kader wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om de bestaande camperplaatsen te verplaatsen.
- We zijn gestart met het opstellen van een visie op recreatie en toerisme. In deze visie zullen kansen en mogelijkheden, in samenspraak met onze partners uit deze sector, worden benoemd en uitgewerkt.
- We willen dat de websites voor toeristisch bezoek op orde zijn. Er is een plan opgesteld om de websites van Visit Beemster en VVV Purmerend te verbeteren en op elkaar aan te laten sluiten.

- Bureau Toerisme Laag Holland en enkele VVV's in de regio hebben aangegeven dat zij samen een nieuwe organisatie willen oprichten die de toeristische promotie en marketing van de regio Laag Holland zal uitvoeren.

Stimulering (tech) onderwijs & campusontwikkeling en arbeidsmarkt,

- Voor een goed functionerend Tech-e-sportcampus is een goede samenwerking en afstemming van de verschillende partijen zoals onderwijs, bedrijfsleven en overheid van groot belang. We noemen dit het ecosysteem. Het afgelopen jaar zijn onderzoeken uitgevoerd naar het ontwikkelen van een ecosysteem.
- In diverse opleidingen is ICT een belangrijk vak geworden. Het Horizon College heeft een doorlopende leerlijn ICT opgezet.
- Er is een onderzoek gedaan naar de stichting Purmer Valley met als doel om inzicht te krijgen in de wijze waarop deze stichting nog een bijdrage kan leveren aan de digitalisering van Purmerend in het algemeen en sectoren in het bijzonder. Dit onderzoek zal in het 2de kwartaal van 2024 worden afgerond.
- In 2023 heeft met succes het evenement 'Waterland Werkt' plaatsgevonden. Studenten, leerlingen en scholieren hebben tijdens dit evenement kennis kunnen maken met alle mogelijke (beroeps)opleidingen en beroepen.
- Onderwijsinstellingen, ondernemersorganisaties en gemeenten nemen deel aan de zogenaamde sectortafels waarin samen gewerkt wordt aan oplossingen voor knelpunten in de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs per sector.
- Het leveren van een financiële bijdrage aan het (digitaal) startersloket Zaanstreek-Waterland. Dit loket verzorgt informatie over het starten van een bedrijf en organiseert trainingen voor (door)startende ondernemers.

Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

- Er is gewerkt aan een visie voor maatschappelijke voorzieningen en een visie op de commerciële voorzieningen in de stad. De visies zijn in samenspraak met onze partners opgesteld. Beide visies worden tezamen met de herziening van het Integrale Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen en de Woonvisie in 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden.
- Het communicatieplatform "Chainels" voor de binnenstad is opgezet. Via dit digitale platform kunnen ondernemers, overheid en diverse partners in de binnenstad informatie met elkaar uitwisselen.
- Het ondersteunen van de oprichting van diversie Bedrijven Investeringszones (BIZ). We zijn bezig geweest met het instellen van een BIZ Binnenstad vastgoed. Helaas is dit niet gelukt. Wel is er een waardevolle samenwerking met diverse vastgoedpartijen tot stand gekomen. Deze samenwerking zal worden voortgezet.

Circulaire economie en bedrijventerreinen

- Inschakelen duurzaamheidscoach MKB voor ondernemers die plannen hebben tot verduurzaming van hun bedrijf.
- Er is een onderzoek gestart naar een circulair ambachtscentrum op Baansteer-Noord.
- We faciliteren de alliantie Purmer Hout en stimuleren innovaties en samenwerkingen in de bouw.
- We faciliteren elektrisch vervoer op/naar bedrijventerreinen door laadpalen te realiseren en onderzoek te doen naar mogelijkheden voor laadpleinen.

- In samenspraak met Liander en Tennet loopt een onderzoek naar de vraag of en zo ja, hoe het probleem van tekort aan transportcapaciteit van stroom kan worden opgelost; onder meer door tijdelijke oplossingen te bedenken totdat de transportcapaciteit is uitgebreid.

Belangrijk om te weten

In de economische visie en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma is een van de ambities van pijler 1 (Innovatieve Voedselkamer & Werelderfgoed Beemster) om een visie te ontwikkelen voor recreatie en toerisme van Purmerend. Deze visie zal onder meer in kaart moeten brengen waar kansen en mogelijkheden zijn en hoe deze kansen en mogelijkheden samen met betrokken partijen te verzilveren zijn.

Wat heeft het gekost

PGRog	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-1.898	-1.663	-2.987	-2.633	354
Baten	773	621	909	898	-10
Saldo	-1.125	-1.042	-2.078	-1.734	344

Het programma Economie heeft per saldo een voordelige afwijking van € 344.000.

Dit komt door € 354.000 lagere lasten en € 10.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Economie

BV091 Economie	Lasten	Baten
Aankleding groen programma Binnenstad		
Door verdere verdieping en aanpassingen aan het definitieve ontwerp eind 2023 hebben we het definitieve ontwerp in de stuurgroep binnenstad van december 2023 vastgesteld. Hierop volgend hebben we de materialen voor de aankleding van de eerste twee sfeergebieden besteld. Helaas hebben we te maken met leveringsproblemen van de materialen waardoor ontvangst en betaling van de facturen is opgeschoven.. Het voorstel is om het restantbudget 2023 te bestemmen in 2024.	146	
Economische uitvoeringsagenda		
Op basis van de economische visie Beemster+Pumerend 2040 is voor de jaren 2023 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. In dit programma zijn acties geformuleerd voor een viertal pijlers: Agrarisch en Werelderfgoed Beemster, Stimulering arbeidsmarkt en campusvorming, Binnenstad Purmerend en Duurzaamheid en Circulaire Economie. De uitvoering van een aantal van deze acties loopt door in 2024. Het verdient dan ook aanbeveling de hieraan gekoppelde middelen ook te laten doorlopen. Het voorstel om het restantbudget 2023 te bestemmen in 2024.	103	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	105	-10
Totaal	354	-10

Reserves

Reserve Regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Het restant van de SRA middelen is nog beschikbaar voor bekostiging van de regionale projecten op basis van de visie en samenwerkingsagenda Zaanstreek -Waterland. Er is in 2023 €49.109 onttrokken vanuit de reserve ter dekking van de gemaakte kosten.

Het saldo van de reserve is per 31-12-2023 € 189.000.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Het ondersteunen van de lokale democratie, de veiligheidsregio (corona, Oekraïne) en het bestuur staan in dit programma centraal. Purmerend is een dynamische gemeente die hard groeit. Daarnaast komt er nieuw wetgeving en worden taken gedecentraliseerd. Wij blijven uitgaan van de behoefte van de inwoners van de stad en dorpen. Bestuur en organisatie delen de overtuiging dat de persoonlijke benadering, maatwerk en flexibiliteit meerwaarde bieden voor buiten. Dat betekent van het concern dat we op deze manier ook ons werk uitvoeren. De kosten van de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures, verkiezingen en het Waterlands Archief staan hier geraamd.

Doelen en activiteiten

Financieel

Om de inwoners op betrouwbare wijze te kunnen bedienen, is langdurige stabiliteit in de gemeente financiën noodzakelijk. Daarnaast is financiële armslag noodzakelijk om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging op te kunnen pakken. We streven naar een sluitende begroting voorzien van een meerjarenraming die in evenwicht is. Ook de jaarrekening behoort in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Noord-Holland. Verder is het streven om de woonlasten stabiel te houden. Dit vraagt samenwerking met en inzet van onze inwoners.

Organisatie

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent ook goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, ambtelijke organisatie, regionale samenwerkingsverbanden en politici. Nieuwe wetgeving die op ons afkomt dient goed en integraal in de organisatie te worden opgenomen, met oog op de context.

De samenleving ontwikkelt zich snel en we hebben een stevige ambitie om te groeien als gemeente. We hebben en krijgen te maken met een veranderende opdracht als gemeente. Meer taken en verantwoordelijkheden zijn vanuit het Rijk overgeheveld naar de gemeenten. Dit heeft gevolgen voor onze organisatie. De gemeentelijke organisatie groeit mee met de stad, om aan de gestelde ambities te kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk volgens de Purmerendse werkwijze op te pakken.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Samenwerking

Het concern toont zich een betrouwbare partner in de regio waarbij we door een goede samenwerking de belangen van onze inwoners en ondernemers zo optimaal mogelijk behartigen. Door de samenwerking, onder andere door ambtelijke inzet, binnen Veiligheidsregio Zaanstreek–

Waterland (VRZW) blijven we een veilige regio. Daarnaast werken we samen op maatschappelijk en economisch gebied. We hebben een groeiende rol als centrumgemeente en zijn een prominente deelnemer aan de MRA.

Solide en gezond financieel beleid

Degelijk financieel beleid leidt tot een financieel gezonde gemeente. Onze meerjarenbegroting 2023-2026 is reëel, materieel en structureel sluitend. Dat neemt niet weg dat gemeenten en dus ook Purmerend financieel zware jaren tegemoet gaan. Het waarmaken van alle opgaven en ambities blijkt een bijna onmogelijke taak. Dat vraagt voldoende middelen, waarbij personele middelen minstens zo belangrijk zijn als financiële middelen. Vanwege openstaande vacatures lopen projecten soms vertraging op. Waar nodig stellen we de ambities, financiële ramingen of de planningen bij. Onze P&C cyclus hebben we op orde. Deze is overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau, waarmee we een goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Tot nu toe zijn we in staat gebleken de OZB uitsluitend met inflatiecorrectie te verhogen. Ook heeft de overdracht van wegen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) naar onze gemeente budgettair neutraal voor onze inwoners plaatsgevonden. (zie ook programma 6). Door versterking van het eigen vermogen kunnen we de toenemende schulden ook in de toekomst dragen, zelfs als de rentestand (iets) verder oploopt.

Datalab, onderzoek en statistiek

We hebben in 2023 een stabiele 'Atlas' bereikt. Atlas is een software applicatie die de gehele gemeente voorziet van de juiste data. In deze software applicatie zijn kaartlagen beschikbaar met diverse data zoals monumenten, bus routes, apotheken, bedrijventerreinen maar ook de kadastrale percelen. Een 'stabiele' partner om informatie uit op te halen. De inwoners en onze collega's mogen er op vertrouwen dat wat ze in de Atlas zien klopt. We hebben voor het eerst onze bevolkingsprognose digitaal opgeleverd middels een dashboard in plaats van een pdf.

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

De voorbereiding op de komst van de Omgevingswet hebben we succesvol afgerond, waarmee we in staat zijn procedures te versnellen en te vereenvoudigen. Participatie krijgt een nieuwe plaats binnen de landelijke wetgeving. Dat heeft gevolgen voor de gemeente zelf en voor initiatiefnemers.

Wat heeft het gekost

PGR10	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-10.061	-4.864	-5.339	-5.303	36
Baten	4.294	1	42	443	401
Saldo	-5.767	-4.863	-5.297	-4.860	437

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een voordelige afwijking van € 437.000 Dit komt door € 36.000 lagere lasten en € 401.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bestuur en concern

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Voorziening pensioenverplichting		
Voor de pensioenverplichting wordt jaarlijks berekend welk bedrag opgenomen moet worden in de voorziening. Naar aanleiding van de berekende waarde, kon er een vrijval plaatsvinden van de voorziening.		120
Voorziening wachtgeldverplichting		
Er is in 2023 een onttrekking gedaan uit de voorziening wachtgeld. Reden hiervoor is dat twee oud wethouders een baan hebben gevonden en nu geen volledige uitkering meer ontvangen. De nieuw berekende waarde van de voorziening valt daarom lager uit.		258
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan €100.000	36	23
Totaal	36	401

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening wachtgelden bestuurders

In 2023 is € 549.000 onttrokken aan de voorziening in verband met wachtgeldvergoedingen. Op dit moment zijn er 4 voormalig wethouders waarvoor de verplichtingen zijn opgenomen in de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2023 € 523.949.

Voorziening pensioenen (ex-)bestuurders

In 2023 is € 214.000 onttrokken aan de voorziening in verband met pensioenverplichtingen. In 2023 is toegevoegd aan de voorziening € 46.000.

Het saldo van de voorziening is per 31-12-2023 € 4.011.557.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Overzichten

1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- lokale belastingen en heffingen;
- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- de baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

Gemeentefonds

De in deze jaarrekening verantwoorde uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2023.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In het najaar 2022 was het voorlopige accres voor 2023 (nominale) groei nog 4,12%. Overigens is het volume-acres van het gemeentefonds voor de jaren 2022-2025 bevroren op de stand Voorjaarsnota 2022 van het Rijk, met als oogmerk de stabiliteit van het geraamde accres te verbeteren, zodat zowel het ministerie van Financiën als gemeenten daar met hun begrotingspolitiek beter mee uit de voeten kunnen. De loon- en prijsontwikkeling in het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De jaarlijkse nominale compensatie (het zgn. Ipo-deel) is in het voorjaar 2023 geactualiseerd en de definitief vastgesteld voor het lopende jaar 2023 aan de hand van het Centraal Economisch Plan

(CEP) door het Centraal Planbureau (CPB). Hiermee kwam het definitieve accres voor 2023 uit op 4,54%.

In 2023 zijn drie circulaire verschenen (mei, september en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaire stonden in het teken van:

- *Nieuw verdeelstelsel (ingående 01-01-2023) binnen het gemeentefonds.* Het nieuwe verdeelstelsel heeft geleid tot individuele gemeenten tot herverdeel-effecten. Hierbij is Purmerend een nadeelgemeente. Dit nieuwe verdeelmodel is geen eindstation en vergt continue onderhoud. Hiervoor is een onderzoeksagenda opgesteld voor nadere onderzoeken naar de maatstaven eenpersoonshuishoudens en grootstedelijkheid, de overige eigen middelen (w.o. vereveningspercentage OZB) en de stapeling sociaal domein (voorheen centrumfunctie). In 2023 heeft het vervolg van deze onderzoeksagenda herijking verdeling gemeentefonds vertraging opgelopen, waardoor de reservering van € 300.000 kwam te vervallen. In de verwachting dat op sommige onderdelen deze onderzoeksagenda nadelig uitpakt voor Purmerend is een stelpost in de begroting 2024 opgenomen. De uitkomsten van deze onderzoeken verwachten wij niet eerder dan 2024.
- *Integratie uitkering.* De invoering van het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen is uitgesteld en vindt naar verwachting plaats per 1 januari 2025.
- *Invoering Omgevingswet.* Er is nog geen (structurele) compensatie voor de kosten van de Omgevingswet voorzien. In de decembercircular 2023 is een incidenteel bedrag van € 445.000 voor de kosten van de invoering beschikbaar gesteld. Met het beschikbaar stellen van dit bedrag in 2023 kunnen de ontvangende partijen in hun transitie zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht. Voor de jaren 2024 en 2025 staat nog een aanvullende post gereserveerd bij het Rijk.
- *Energietoelage 2023.* Er is besloten om in 2023, evenals in 2022, landelijk € 1,4 miljard aan mensen met een laag inkomen uit te keren om hen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. In 2022 heeft het Rijk al een deel hiervan uitgekeerd (€ 500 miljoen). De resterende € 900 miljoen is in de decembercircular 2023 via een decentralisatie uitkering uitgekeerd. Purmerend ontvangt in totaal een bedrag van € 6.279.114, waarvan in 2022 al een bedrag van € 2.440.470 was ontvangen. Het restant van € 3.838.644 is bij decembercircular 2023 beschikbaar gesteld.
- *Tijdelijke financiering van gemeentelijke taken.* We zien dat het Rijk steeds vaker kiest voor tijdelijke financiering van gemeentelijke taken. Zo neemt het aantal specifieke uitkeringen jaarlijks toe en zijn er tijdelijke fondsen voor o.a. woningbouw en energietransitie. Tevens zijn de extra middelen naar aanleiding van GALA/IZA-gelden tijdelijk beschikbaar tot en met 2026. Na evaluatie wordt bepaald of en welk deel een structurele invulling krijgt. Ook het principeakkoord jeugd geeft financiële zekerheid voor de korte termijn, maar vanaf 2026 is daar wederom sprake van onzekerheid. Dit maakt het lastig om langjarig vooruit te kijken en ons meerjarig vast te leggen in contracten of te investeren.
- *Financiële verhoudingen met het Rijk.* In 2022 is door het Rijk eenzijdig besloten om de jaarlijkse groei van de algemene uitkering tot en met 2025 vast te zetten en niet langer afhankelijk te laten zijn van de ontwikkeling van de Rijksuitgaven. In de circular van september 2023 is er vanaf 2027 een nieuwe financieringssysteem geïntroduceerd door voor de groei van het gemeentefonds uit te gaan van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) als maatstaf. Overigens heeft er geen bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de VNG en het Rijk over deze nieuwe

methode. De VNG geeft aan dat er binnen de nieuwe financieringssysteematiek gekeken moet worden naar onderdelen waarvan de uitgaven sneller groeien dan het BBP, zoals bijvoorbeeld bij de zorg het geval is. Met het Rijk en de decentrale overheden is afgesproken, ter voorbereiding op de vorming van een nieuw kabinet, dat er een aantal varianten wordt uitgewerkt voor een aanpassing van de nieuwe financieringssysteematiek.

- *Val van het kabinet Rutte IV in juli 2023.* Met het controversieel verklaren van (grote) onderwerpen was er niet de verwachting dat het demissionaire kabinet de gemeenten op Prinsjesdag gemeenten tegemoet zou komen waar het gaat om het structurele perspectief. Het is zorgelijk dat er nog steeds geen oplossingen zijn voor de problemen waar gemeenten voor staan.
- *Aanpak problematiek jeugdzorg.* De hervormingsagenda is weer opgepakt, nadat het Rijk een extra besparing in het jeugddomein had opgenomen (oplopend naar € 500 miljoen in 2026).
- *Extra incidentele middelen.* In 2023 is er incidenteel geld beschikbaar gesteld voor dienstverlening aanpak armoede en schulden, flankerend beleid energiearmoede, loon- en prijsbijstellingen integratie uitkeringen participatie en beschermd wonen, extra middelen Oekraïne (leerlingenvervoer, taal voor ontheemden, sociaal domein), nationaal actieplan dakloosheid en het omzetten van de middelen brede school sport en cultuur/combinatiefuncties van een decentralisatie uitkering naar een specifieke uitkering.

Deelnemingen

Stadsverwarming Purmerend (SVP)

Stadsverwarming (SVP)

De aandelen in Stadsverwarming Purmerend (SVP) zijn voor 100% in handen van gemeente Purmerend. Sinds 2012 is de deelneming gewaardeerd op € 38,27 miljoen (oorspronkelijk € 42,6 miljoen).

In 2023 zien we de volgende ontwikkelingen:

- Medio februari 2023 is SVP geconfronteerd met technische problemen in de Bio Warmtecentrale (BWC). Gedurende 10 maanden heeft er bij SVP een hersteloperatie plaatsgevonden om te zorgen dat eind november 2023 alle technische problemen bij de BWC zijn opgelost en de BWC weer volledig operationeel te hebben. De technische problemen leiden in 2023 tot een financiële tegenvaller die vooral ontstaat door de inzet van de HulpWarmteCentrales met hoge gasprijzen;
- Er is sprake van een energiecrisis. Deze crisis heeft invloed op de door SVP te hanteren tarieven voor zowel 2023 als 2024. De overheid heeft voor 2022 en 2023 een Energietoeslag verstrekt voor lagere inkomens. De Energietoeslag is gedurende 2024 niet meer van kracht. Wel is er net als 2023 een Tijdelijk Noodfonds Energie waar mensen in 2024 een beroep op kunnen doen. Het prijsplafond zoals ingesteld in 2023 geldt niet meer vanaf 2024;
- De productie van de BWC is voor 2023 uitgekomen op 548.127 GJ. Dat is 304.189 GJ minder dan 2022 (852.316 GJ) vanwege de problemen met de ketels gedurende 2023;
- SVP heeft ultimo 2023 ruim 28.200 klanten (ruim 28.900 aansluitingen), een toename ten opzichte van 2022 van ongeveer 400 klanten (200 aansluitingen);
- Voor het aantal ongeplande leveringsonderbrekingen werd in 2023 in 0 gevallen wettelijke compensatie uitbetaald (2022:3). Het aantal ongeplande onderbrekingen bedroeg in 2023 29 (2022: 47). Het aantal geplande onderbrekingen was in 2023: 214 (2022: 450). Dat is 236 minder dan in 2022;
- De klanttevredenheid is gelijk gebleven met een 7,4. Dit wordt twee jaarlijks opgevraagd.

Ontwikkeling resultaat 2023

De netto omzet van SVP is 2023 uitgekomen op € 55,4 miljoen, dit is € 25,7 miljoen hoger dan in 2022 (€ 39,7 mln). Dit komt door € 17,4 miljoen hogere omzet warmteleveringen. De lagere afzet vanwege het warmere weer en een voortdurende energiebesparing bij de klanten van SVP werd door het hogere verkooptarief meer dan gecompenseerd. De omzet van het vastrecht is met € 0,3 miljoen gedaald. Het effect van het lagere vastrecht tarief was groter dan het positieve effect door de toename van het aantal aansluitingen en de toename van het aantal afleversets in eigendom van SVP. De overige omzet neemt met 1,4 miljoen af ten opzichte van voorgaand jaar. Door de hoge gasprijzen was het zogenaamde correctiebedrag van de SDE+ dusdanig hoog dat er geen SDE+ per geproduceerde BWC GJ was. Wel is er door de regeling 'Tijdelijke subsidieregeling hernieuwbare warmteprojecten' (HEHW) € 2,0 miljoen. (2022: € 0) toegekend in 2023.

Het resultaat na belastingen over 2023 is € 1,5 miljoen negatief. Dit bestaat uit:

- Een resultaat uit normale bedrijfsvoering van € 1,7 miljoen negatief;
- Een belastingresultaat van € 0,2 miljoen.

Het resultaat 2023 voor belasting is € 6,4 miljoen beter dan de prognose begin oktober 2023. Dit komt met name door het eerder afronden van de reparaties aan de BWC-ketels (€ 1,9 miljoen), de in november toegekende HEHW-subsidie (€ 2,0 miljoen), een relatief koud vierde kwartaal waardoor er meer afzet is geweest dan begroot (€ 0,8 mln.) en diverse besparingen m.b.t. onderhoud, warmteverlies en gascontract.

Het negatief resultaat over 2023 (€ 1,5 miljoen) wordt conform afspraken met de aandeelhouder in mindering gebracht op het eigen vermogen van SVP.

PGR ₁₁	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	182	-5.160	-5.446	-5.369	76
Baten	221.800	210.994	217.171	221.821	4.650
Saldo	221.982	205.834	211.725	216.452	4.727

Financiële toelichting

De algemene dekkingsmiddelen hebben per saldo een voordelige afwijking van € 4.727.000. Dit komt door € 76.000 lagere lasten en € 4.650.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
1 Lokale heffingen					
Lasten	-27	-59	-59	-45	14
Baten	17.953	19.653	19.503	19.453	-50
	17.926	19.595	19.445	19.409	-36
2 Nog te bestemmen middelen					
Lasten	-100	-4.283	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
	-100	-4.283	-	-	-
3 Gemeentefonds					
Baten	195.754	188.742	195.073	199.793	4.720
	195.754	188.742	195.073	199.793	4.720
4 Eigen financieringsmiddelen					
Lasten	1.028	-179	810	896	87
Baten	114	115	144	218	74
	1.142	-64	954	1.114	161
5 Deelnemingen					
Lasten	-614	-639	-639	-614	25
Baten	2.365	2.434	2.400	2.357	-44
	1.751	1.795	1.762	1.743	-19
6 Incidentele baten en lasten					
Lasten	-106	-	-5.558	-5.607	-50
Baten	5.615	50	50	-	-50
	5.509	50	-5.508	-5.607	-100

Toelichting per product

1. Lokale heffingen

De baten zijn € 36.000 lager dan begroot. Dit is het resultaat van een incidenteel lagere opbrengst uit OZB (€ 283.000), een incidenteel hogere opbrengst precario (€ 160.000), een incidentele hogere opbrengst toeristenbelasting (€ 102.000) en een lagere opbrengst hondenbelasting (€ 29.000). Daarnaast zijn de lasten hoger dan begroot door een extra dotatie aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.

2. Nog te bestemmen middelen

In het onderdeel nog te bestemmen middelen zijn (collectieve) stelposten opgenomen die in principe alle onderdelen van de gemeentebegroting raken. In 2023 zijn deze (collectieve) stelposten in de voorjaars- en najaarsnota onderverdeeld naar de programma's, zodat er per saldo geen afwijkingen zijn te melden.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is in 2023 verantwoord voor ruim € 199,6 miljoen. Dit is incidenteel ruim € 4,5 miljoen meer baten dan begroot.

Uitkeringsjaar	Bijgestelde Begroting	Realisatie	Afwijking
2020	-	459	459
2021	-	107.957	107.957
2022	-	71.028	71.028
2023	195.072.983	199.613.548	4.540.565
Totaal gemeentefonds	195.072.983	199.792.992	4.720.009

Uitkeringsjaar 2023

Het resultaat van de algemene uitkering 2023 is op basis van de laatste specificatie Binnenlandse Zaken (2023-12 nr. 8) en bedraagt € 195.792.992. Dit is € 4,5 miljoen hoger dan geraamd in de Najaarsnota 2023. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door ontwikkelingen die niet meer in de begroting 2023 konden worden verwerkt waarvan € 3,8 miljoen energietoelage en € 0,7 miljoen overig (o.a. LHBTI beleid, meerkosten Oekraïne sociaal domein, invoeringskosten omgevingswet, maatschappelijke begeleiding en uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak). Dit voordeel uit deze circulaire komt in het financieel resultaat van de gemeente en vloeit naar de algemene reserve. De kosten voor de invoering van de omgevingswet (€ 445.000) worden toegevoegd aan nieuw in te stellen invoering omgevingsplan via de resultaatbestemming. Voor wat betreft de energietoelage is bij de Voorjaarsnota 2023 afgesproken (besluit 1583417) om de algemene lijn te volgen: de voorfinanciering te dekken uit de algemene reserve en bij compensatie weer terug laten vloeien. Het restantbedrag van de compensatie van € 3,8 miljoen uit de energietoelage 2023 vanuit het Rijk wordt nu weer toegevoegd aan de algemene reserve.

Nabetalingen over vorige jaren (2020, 2021 en 2022)

- De nabetaaling over 2021 voor Purmerend en Beemster oud is € 107.957 hoger dan begroot door de vaststellingen van de inkomstenmaatstaf OZB, uitgavenmaatstaf medicijngebruik en een hogere uitkeringsfactor (+1 punt);
- De hogere nabetaaling van € 71.028 over 2022 betreft nadere vaststellingen van de maatstaven uitkeringsontvangers en huishoudens met lage inkomens, hogere herindelingsbijdrage en de hogere decentralisatieuitkering maatschappelijk opvang.

Alle afwijkingen zijn incidenteel van aard.

4. Eigen financieringsmiddelen

Het renteresultaat geeft een batig saldo van € 161.000. Dit structurele rentevoordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Het aantrekken van een lening van € 30 miljoen in november 2023. In de raming is gerekend om de lening aan te trekken vanaf juli, terwijl de lening is aangetrokken begin november. Dit geeft een voordeel op de transitorische rente;

- Ook is er incidenteel een bate op de ontvangen rente van Stadsverwarming, door het verschuiven van een lening (leningnummer 2023-SVP2) van de datum van aflossing met 2 maanden (van oktober naar half december).

5. Deelnemingen

De afwijkingen op de deelnemingen zijn lager dan € 100.000 en worden daarom niet toegelicht.

6. Incidentele baten en lasten

De afwijkingen op de incidentele baten en lasten zijn lager dan € 100.000 en worden daarom niet toegelicht.

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een nadeel van bijna € 100.000. Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Een extra dotatie oninbaarheid van € 50.000 om de toereikendheid van de voorziening dubieuze debiteuren op het gewenste niveau te brengen;
- Geen extra verkoop van woningen door de Woorncompagnie a.g.v. het anti -speculatiebeding in Leegwater 3 (Middenbeemster). In de begroting wordt rekening gehouden met de verkoop van één woning per jaar (€ 50.000).

Reserves

Algemene dekkingsmiddelen heeft naast de algemene reserve (separaat toegelicht bij het hoofdstuk financieel resultaat) geen reserves.

Voorzieningen

Binnen algemene dekkingsmiddelen zijn er geen voorzieningen.

Structurele effecten

We zien de laatste maanden dat de rentetarieven volatiel zijn en dat kort geld lenen (o.a. kasgeld) duurder is dan lang geld. Hierdoor profiteren wij niet meer van de dalingen in de korte rente. Daarnaast neemt nog steeds onze schuld de komende jaren verder toe, als gevolg van onze investeringsambitie. Deze twee ontwikkelingen zorgen voor toenemende rentelasten. Dat is een ontwikkeling die we direct voelen in onze begroting, omdat de stijgende (korte en lange) rente zorgt voor structureel hogere lasten waarvoor we dekking moeten vinden. Deze doorrekening zal plaatsvinden in de begroting van 2025.

2 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien

Overhead

Wat heeft het gekost

Financieel overzicht overhead

PGR12	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-27.398	-26.959	-29.514	-30.147	-633
Baten	568	225	299	617	317
Saldo	-26.829	-26.734	-29.215	-29.530	-315

Het financieel overzicht Overhead heeft per saldo een nadelige afwijking van € 315.000. Dit komt door € 633.000 hogere lasten en € 317.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen overzicht overhead

BV121 Overhead	Lasten	Baten
Hogere doorbelasting overhead		
Er is meer inzet gepleegd op werken voor investeringen en grondexploitaties. Daardoor is er € 250.000 meer doorbelast en dat is een voordeel voor het overzicht overhead.	250	
Hogere uuv- uitkeringen		
In 2023 zijn veel ondersteunende teams geconfronteerd met zieke medewerkers en zwangerschappen. Door het UWV wordt een deel van deze kosten gecompenseerd. Deze ontvangsten waren niet begroot.		290
Overhead t.b.v. specifieke uitkeringen		
Bij het opmaken van de Najaarsnota is rekening gehouden met een doorbelasting van de overhead aan specifieke uitkeringen. Het blijkt echter niet toegestaan dit door te belasten, het is verplicht deze kosten te verantwoorden op het overzicht Overhead. Hierdoor blijven de lasten volledig verantwoord op het overzicht Overhead. De overhead aan de specifieke uitkeringen Oekraïne, Toeslagenaffaire, IZA, GALA en Energiearmoede bedraagt € 948.000. Programma 2 heeft daardoor een voordeel van € 948.000, want daar waren de kosten geraamd. Omdat de kosten wel gedeclareerd mogen worden op de specifieke uitkeringen zijn de baten op programma 2 € 948.000 hoger dan de lasten. Dit voordeel op programma 2 heft het nadeel op het overzicht overhead op. Per saldo is dit budgettair neutraal in de jaarrekening.	-948	
Diverse		
Afwijkingen lager dan €100.000	65	27
Totaal	-633	317

Reserves

In het overzicht Overhead zijn geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening spaarverlof medewerkers

Doel en voeding: Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Uitgangspunt voor het vormen van de voorziening is dat het saldo van de bovenwettelijke uren per medewerker, die de standaard rechten (van 5 jaar) overschrijden worden opgenomen. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier conform het BBV een voorziening voor gevormd te worden. Ultimo 2023 bedraagt de voorziening € 814.000.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen op de investeringen in het overzicht overhead.

Vennootschapsbelasting (VPB)

PGR13	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	131	-0	145	149	4
Saldo	131	-0	145	149	4

Toelichting Vennootschapsbelasting (Vpb)

Door een wetswijziging zijn vanaf 2016 bepaalde activiteiten van de gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de te hanteren openingsbalans voor de vennootschapsbelasting. De openingsbalans is de basis voor de berekening van de fiscale winst waarover jaarlijks belasting moet worden betaald. Op dit moment gaat het om drie activiteiten die belastingplichtig zijn. De aangiften vennootschapsbelasting zijn tot en met de aangifte over boekjaar 2022 verwerkt in de exploitatie.

PGR14	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-	-50	-	-	-
Saldo	-	-50	-	-	-

De post onvoorzien is uitsluitend bedoeld voor dekking van onvoorziene lasten en mag alleen met toestemming van de raad worden aangesproken. Dit onderdeel maakt deel uit van de paragraaf weerstandscapaciteit.

De paragrafen

1 Lokale heffingen

Algemeen

In de paragraaf lokale heffingen vindt de verantwoording plaats van de realisatie van het beleid en de financiën van de lokale heffingen 2023. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen en op de programma's vindt u een nadere toelichting op de financiële afwijkingen van de lokale heffingen. In deze paragraaf wordt behandeld:

- De kostendekkendheid van de heffingen;
- Realisatie inkomsten lokale heffingen;
- Beleidsrealisatie lokale heffingen.

Kostendekkendheid van de heffingen

In onderstaande tabellen wordt inzichtelijk gemaakt welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	12.344.000	12.190.000	11.693.000
Btw	1.273.000	1.273.000	1.276.000
Overhead	2.358.000	2.280.000	2.224.000
Totaal lasten	15.975.000	15.743.000	15.193.000
Baten - afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	14.538.000	14.538.000	14.621.000
Baten - overige inkomsten	1.437.000	1.103.000	1.326.000
Saldo	-	102.000	-754.000
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing (tarief 2023)	-	-140.000	-140.000
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing (jaarrekening 2023)	-	38.000	894.000
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

Door met name lagere verwerkingslasten laat de afvalstoffenheffing een ruim positief saldo zien. De in de heffing meegenomen BTW en overhead wijzigen in de nacalculatie beperkt. Per jaareinde 2022 was € 2.073.997 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2023 € 140.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2023. In 2023 is in totaal € 894.272 aan de voorziening afvalstoffenheffing toegevoegd. Het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing bedraagt ultimo

2023 € 2.828.269. Van het saldo van de voorziening in 2024 is € 220.000 betrokken in het tarief 2024. Bij de programmabegroting 2024 wordt de ruimte in de voorziening en het tarief bekeken in relatie tot de uitvoering en nieuwe plannen zoals de milieustraat en omgekeerd inzamelen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2023 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	7.461.000	7.612.000	7.043.000
Btw	850.000	850.000	972.000
Overhead	1.192.000	1.291.000	1.277.000
Totaal lasten	9.503.000	9.753.000	9.292.000
Baten	9.456.000	9.105.000	9.126.000
Saldo	47.000	648.000	166.000
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-47.000	-648.000	-166.000
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	-
<i>Kostendekkendheid</i>	-	-	-
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	100%	100%

Op het beheer van de riolering is dit jaar minder uitgegeven dan begroot. Er is wel een groot bedrag aan investeringen gerealiseerd waardoor met name de BTW in de afrekening hoger is. In 2023 was € 2.559.391 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Hiervan is in 2023 € 640.000 onttrokken voor het tarief rioolheffing 2023. Als gevolg van het resultaat op het product riolering is in 2023 € 473.562 minder onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2023 € 2.392.953. Het tarief van de rioolheffing 2023 is volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in €	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
Leges omgevingsvergunningen:			
Lasten	-3.514.333	-3.540.873	-3.507.308
Baten	3.514.333	2.756.522	2.943.998
Saldo	nihil	-784.351	-563.310
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100	78	84
Leges lijkbezorgingsrechten			
Lasten	705.139	616.455	635.175
Baten	739.579	769.567	645.450
Saldo	34.444	153.112	10.275
<i>Kostendekkendheid in %</i>	105	125	102
Marktgeden:			
Lasten	258.606	262.211	177.423
Baten	122.772	122.772	75.843
Saldo	-135.940	-139.545	-101.580
<i>Kostendekkendheid in %</i>	47	47	43

Leges voor de omgevingsvergunning

Dit zijn de vergoedingen voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning voor de bouw van een woning, een bedrijfspand, het kappen van een boom, het slopen van een pand, het mogen afwijken van een bestemmingsplan etc. Dit noemen wij Wabo-leges naar de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. We mogen op totaalniveau van de legesverordening geen 'winst' maken. De kosten (incl. de werkelijke overheadkosten) moeten worden gedekt uit de heffing. Bij de Najaarsnota 2023 zijn de opbrengsten Wabo-leges afgeraamd op basis van de daling van het aantal vergunningaanvragen voor nieuwbouwwoningen. Dit kwam onder andere door de hoge bouwkosten en de gestegen rente. In 2023 zijn de inkomsten en uitgaven 16% achtergebleven op de begroting.

Begraafplaats/lijkbezorgingsrechten

De harmonisatie van de verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Purmerend is eind 2023 afgerond. Met ingang van 2024 zijn de verordeningen voor lijkbezorgingsrechten (Purmerend) en begraafrechten (voormalig Beemster) geharmoniseerd. De gebruikte basis voor de nieuwe verordening is de tarieventabel van de gemeente Purmerend. De tarieven in Purmerend en Beemster worden gelijkgemaakt en worden opgenomen in één tarieventabel. De kostendekkenheid is iets hoger dan 100% omdat de begraafrechten niet worden geëgaliseerd via een voorziening. De meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen voor het onderhoud verschillen jaarlijks. Voor de afkoop is wel een voorziening waaruit elk jaar een evenredig deel vrijvalt van de afgekochte termijnen uit de inkomsten van grafrechten en waarbij de afgekochte begraafrechten, grafhuur en grafonderhoud een toevoeging aan de voorziening vormen.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op zowel reguliere weekmarkten als incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen en het parkeren bij markten. De marktgelden zijn niet kostendekkend voor Purmerend. Een concrete invulling voor de marktmeester heeft nog niet plaatsgevonden in 2023, waardoor de lasten achterblijven bij de raming.

Realisatie inkomsten

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen (bedrag in €)

Soort	Primitieve begroting 2023	Bijgestelde begroting 2023	Rekening 2023
<i>Onroerende zaakbelasting (OZB):</i>			
-Gebruikers (alleen bedrijven)	2.722.787	2.722.787	2.530.508
-Eigenaren	15.893.447	15.893.447	15.807.145
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (RWB)	27.052	27.052	22.425
Afvalstoffenheffing + reinigingsrechten	15.975.330	15.640.841	15.946.537
Leges omgevingsvergunningen	3.514.333	2.756.522	2.943.998
Rioolheffing	9.456.114	9.104.975	9.125.752
Marktgelden	122.772	122.772	75.843
Lijkbezorgingsrechten	739.579	769.567	645.450
Parkeerbelastingen	3.576.918	3.188.194	3.544.569
Precariobelasting	254.608	294.608	454.696
Hondenbelasting	498.458	498.458	482.565
Reclamebelasting	150.000	-	-
Toeristenbelasting	107.000	67.000	168.817
BedrijvenInvesteringsZones (BIZ)	83.425	236.880	234.965
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV)	1.163.111	1.781.968	1.820.182
Totaal lokale heffingen	54.284.934	52.205.071	53.803.453

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Beleidsrealisatie van lokale heffingen

Parkeerbelastingen

In 2023 zijn er 7.521 naheffingsaanslagen opgelegd (2022: 7.223 naheffingsaanslagen) omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 1.541 bezwaarschriften ingediend (2022: 1.546 bezwaarschriften). In 70% van de gevallen is het bezwaar gegrond verklaard (2022: 70%). Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is met behulp van de smartphone leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt

bij het aanmelden van het juiste kenteken met de smartphone. Op grond van jurisprudentie is het in die situaties nodig het bezwaar toe te kennen omdat er parkeerbelasting betaald is. De Stadhuisparkeergarage is medio december 2023 opgeleverd. Door de gemeenteraad is in 2023 een aantal maatregelen vastgesteld die zijn bedoeld om de garage aantrekkelijker te maken voor bezoekers aan de binnenstad en zijn:

- Het uurtarief in de parkeergarages (Claxonate en Stadhuisplein) is verhoogd van € 1,60 naar € 1,80, voor de Stadhuispleingarage komt een dagkaart à € 7,50 beschikbaar en een maandabonnement voor € 91;
- De tarieven in de zone 'centrum' voor straatparkeren zijn verhoogd van € 2,50 naar € 3,05
- De tarieven in de overige zones zijn verhoogd van € 1,00 naar € 1,45;
- De reguleringstijden in de aanloopstraten rondom de stadhuispleingarage zijn verlengd van 18.00 naar 21.00 op ma t/m do en zaterdag (vrijdag was dit al 21.00);
- De dagkaart van € 2,00 (o.a. Schapenmarkt, Kanaalstraat, terreinen Stationsweg) is afgeschaft
- Er is een speciale vergunning voor werknemers om tegen gereduceerd tarief, € 105 per kwartaal te parkeren op een van de terreinen in de buurt van de binnenstad (voorlopig het Stationswegterrein bruggetje);
- Het parkeerterrein achterzijde Stadhuis blijft toegankelijk voor betalende bezoekers, met uitzondering van de plaatsen voor gemeentevervoertuigen en vergunninghouders.

Precariobelasting

Voorgaande jaren is er over deel van het jaar geen precariobelasting geheven als gevolg van COVID maatregelen. In 2023 is over het gehele jaar precariobelasting geheven. Door diverse bouwprojecten is een extra opbrengst van € 160.000 gerealiseerd.

Toeristenbelasting

Bij toeristenbelasting is de hoogte van de verschuldigde toeristenbelasting altijd pas bekend na afloop van het kalenderjaar. De heffing vindt plaats in het eerste kwartaal van het volgende jaar. In de kolom bijgestelde begroting 2023 staat de verwachte opbrengst voor 2023. Hier is rekening gehouden dat de opbrengsten zijn achtergebleven door de ontwikkelingen bij BurgGolf Golfresort de Purmer (opvang vluchtelingen Oekraïne) en Van der Valk Hotel Purmerend (opvang statushouders). In 2022 was rekening gehouden met een verwachte opbrengst van € 30.000. Uiteindelijk is hier € 99.000 op geïnd. Ook voor 2023 zien we een lichte stijging en houden we rekening met een verwachte opbrengst van € 103.000.

Hondenbelasting

In april 2023 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Zoals gebruikelijk is 1/3 deel van de woningen gecontroleerd. Uitgezonderd van de controle zijn de adressen in het buitengebied (buiten de bebouwde kom), deze adressen zijn vrijgesteld voor de hondenbelasting. De hercontrole heeft in totaal 335 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd. De geïnde gelden waren nagenoeg gelijk aan de begroting 2023.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

Per 31 december 2022 is de overeenkomst voor de Bedrijven Investeringszone Wormerplein (BIZ Wormerplein) beëindigd. Vanaf maart 2022 zijn met bestuursleden van de BIZ Wormerplein en vertegenwoordigers van de ondernemers op het Wormerplein verschillende overleggen gevoerd over de verlenging van de BIZ. Door het stil vallen van de winkels in de Corona periode konden er

geen gezamenlijke activiteiten van de grond komen. De vertegenwoordigers van de ondernemers stelden vast dat er onvoldoende draagvlak is bij de collega ondernemers om de BIZ voort te zetten.

De overeenkomst voor de Bedrijven Investeringszone Koemarkt (BIZ Koemarkt) is ook per 31 december 2022 beëindigd. In 2022 is er een nieuw draagvlakonderzoek uitgevoerd onder de ondernemers van de Koemarkt voor het verlengen van de BIZ Koemarkt. Er bleek voldoende draagvlak aanwezig te zijn, de BIZ Koemarkt is verlengd tot 2027.

In december 2023 is een draagvlakmeting uitgevoerd voor het invoeren van de BIZ Vastgoed Purmerend Binnenstad. Er was echter onvoldoende draagvlak onder alle commercieel vastgoedeigenaren. Per 1 januari 2023 is de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad gestart, waarbij de huidige raming voor 'Ondernemingsfonds Binnenstad Purmerend' ten einde kwam.

Voor de BIZ Binnenstad en Koemarkt zijn subsidievoorschotten verstrekt voor respectievelijk € 147.000 en € 82.000 (na aftrek van perceptiekosten). Per 1 januari 2023 begint de Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad. Overigens stond de huidige raming voor 'Ondernemingsfonds Binnenstad Purmerend' op verschillende plekken in de begroting. Het onderdeel reclamebelasting (€ 150.000) is komen te vervallen en overgeheveld naar de BIZ Binnenstad.

Overige leges

Voor reisdocumenten, rijbewijs en akten burgerlijke stand bepaalt het Rijk het maximaal te heffen bedrag. De overige leges worden verhoogd met het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Afwijken van dit percentage is mogelijk, wanneer de kostenontwikkeling voor de afzonderlijke activiteiten dit noodzakelijk maakt. In 2023 is het aantal naturalisaties en reisdocumenten hoger uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt voor hogere baten, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges. Bij de Najaarsnota 2023 is dit bijgeraamd.

Bezwaarschriften tegen de hoogte WOZ-waarden

Er zijn in 2023 3.226 bezwaarschriften ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en de niet woningen. In 22% van de gevallen heeft dit geleid tot een waardeverlaging. Van het totaal van 3.226 ingediende bezwaarschriften zijn 1.997 bezwaarschriften ingediend door de 'no cure no pay bureaus' (NCNP), dit is 62% van het totaal. In 2022 waren er 1.417 bezwaarschriften ingediend, waarvan 1.050 door NCNP (74%). In 23,5% van de gevallen leidde dit in 2022 tot een verlaging.

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht (gebruik)		Totaal
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Verleend
Automatische kwijtschelding 2022	1.564	503.514	n.v.t.	n.v.t.	503.514
Automatische kwijtschelding 2023	1.673	543.981	n.v.t.	n.v.t.	543.981
Kwijtschelding op verzoek 2022	762	224.984	n.v.t.	n.v.t.	224.984
Kwijtschelding op verzoek 2023	539	167.070	n.v.t.	n.v.t.	167.070
Totaal 2022	2.326	728.498			728.498
Totaal 2023	2.212	711.051			711.051

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats van alle openstaande vorderingen van het jaar. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuw adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WNSP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 91.800 (belastingjaar 2018) af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,23%.

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.
- B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet voor de situatie eind 2021.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit rekenen we de post onvoorzien, algemene reserve, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Telt mee voor
Onderdeel: Post onvoorzien (structureel) Omvang: € 50 Duiding: De omvang van de post onvoorzien is in Purmerend bepaald op € 50.000. De post is wettelijk verplicht en dit bedrag is opgenomen in de jaarstukken 2023. Omdat de post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend. In de berekening voor de weerstandscapaciteit nemen we deze 2,5 keer mee.	€ 125
Onderdeel: Stille reserves (incidenteel) Omvang: € 5.200 Duiding: De te verkopen panden en gronden waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat de boekwinst al is verwerkt in de begroting is hier geen bijdrage aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit vele malen hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG, Alliander en HVC. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te verzilveren, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen dividend. Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten.	€ 0
Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit (structureel) Omvang: Circa € 12.691 Duiding: De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen het belastingtarief OZB in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen. Er is voor gekozen de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te tellen als beschikbare weerstandscapaciteit en deze ruimte vast te houden voor het eventueel overnemen van het wegenbeheer hoogheemraadschap (HHNK). Overname van deze taak zou kunnen betekenen dat er een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover dat de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Dit betekent dat de waterschapsheffing gaat dalen en de OZB gaat stijgen. De tarieven voor de overige heffingen zoals de afvalstoffenheffingen de rioolheffing zijn volledig kostendekkend.	€ 0
Onderdeel: Bestemmingsreserves (incidenteel) Omvang: Circa € 20.576 Duiding: Voor alle bestemmingsreserve geldt dat deze ook gebruikt kunnen worden voor de afdekking van risico's. De bestemmingsreserves hebben een specifiek door de raad vastgesteld bestedingsdoel. Deze doelen zijn bewust gekozen, de reserves zijn daarmee volledig geprogrammeerd. Om deze reden wordt ook de omvang van de reserves niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit	€ 0
Onderdeel: Algemene reserve (incidenteel) Omvang: € 64.710 (excl. resultaatbestemming) Duiding: Bij de omvang is geen rekening gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2023. De reserves zijn het verschil tussen de bezittingen en de schulden en dus geen 'potje'. De algemene reserve is de hoofdbron van de weerstandscapaciteit. Inzet van de algemene reserve leidt tot meer schuld.	€ 64.710
Beschikbare weerstandscapaciteit eind 2023	€ 64.835

Gelet op de bovenstaande tabel wordt in Purmerend de beschikbare weerstandscapaciteit gelijkgesteld aan de algemene reserve.

Meegewogen financiële risico's

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Risico's zijn er in allerlei soorten en maten. Voor welke risico's we meenemen worden de onderstaande vuistregels gebruikt.

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De begroting moet hier dus op inspelen. Dat geldt ook voor risico's van het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en in de p&c cyclus verwerken.

Kosten die moeten worden voorzien

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze zich voor gaan doen en waarvan de omvang ook bekend is, worden voorzieningen ingesteld. Bij het weerstandsvermogen kunnen deze kosten derhalve buiten beschouwing worden gelaten. De voorzieningen zijn ook daadwerkelijk op orde.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties geldt dat er een scala aan beheersmaatregelen is getroffen. Dit betreft enerzijds het rampenplan waarmee aangegeven wordt hoe een (dreigende) ramp of crisis te lijf wordt gegaan en anderzijds is er sprake van een verzekerd risico. Voor zover dit niet het geval is zal worden teruggevallen op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. De omvang hiervan is niet vooraf in te schatten. Voor zover het in de beïnvloedingssfeer ligt van de gemeente wordt via de weg van vergunningen en periodieke toetsing gezorgd voor het minimaliseren van de risico's. Rampen en crises worden niet meegenomen in de risico's.

Kleine risico's

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft.

Daadwerkelijk opgetreden risico's komen terug als afwijking in de jaarstukken ter verklaring van het resultaat. De risico's die we bij deze paragraaf meenemen zijn de niet-reguliere, strategische, niet-kwantificeerbare risico's. De reguliere risico's staan immers in de begroting. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan

de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen. Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de opstelling is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk manifesteren wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

Benodigd weerstandsvermogen

In onderstaande tabel staan de actuele risico-onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met het benodigd weerstandsvermogen. Als er sprake is van een structureel risico wordt dit vermenigvuldigd met 2,5 om het zo te kunnen afzetten tegen de weerstandscapaciteit (Conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris). Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van de inschatting in de begroting.

Overzicht meegewogen financiële risico's

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>Onderwerp: Algemene spoedbuffer Omschrijving: In de afgelopen jaren is vanwege COVID-19, voor de opvang van vluchtelingen Oekraïne, de energietoeslag een beroep gedaan op de algemene reserve als voorfinancieringsbron in afwachting op Rijksbesteding. Daarvoor heeft de algemene reserve een minimale buffer nodig. Gerekend is op € 0,5 miljoen per maand voor een half jaar. Dit risico is ongewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2022 en ten opzichte van de begroting 2024. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet.</p>	€ 3.000
<p>Onderwerp: Omgevingsplan (structureel) Omschrijving: In het kader van de implementatie van de Omgevingswet werken we aan de transitie richting het definitieve omgevingsplan. We hebben daarvoor minimaal t/m 2031 de tijd. Omdat het omgevingsplan een nieuw instrument is en we nog geen (werk)ervaring hebben met het opstellen van het instrument blijft het berekenen van de kosten en/of benodigde uren een schatting. Op basis van een door ons gehanteerd scenario voor de transitie, verwachtten we 10 omgevingsplanwijzigingen voor een deelgebied te moeten realiseren t/m 2031. Iedere omgevingsplanwijziging vergt ongeveer 2 jaar. In de jaren 2024 t/m 2027 zal er gelijktijdig gewerkt worden aan maximaal 4 geplande omgevingsplanwijzigingen. Tegelijkertijd zullen zich spontane omgevingsplanwijzigingen aandienen. We houden rekening met 2 van dit soort wijzigingen per jaar. Uitgaande van 10 deelgebieden en 12 spontane wijzigingen voor een locatieontwikkeling vraagt het om totaal 35.880 uren en 27,6 FTE over de komende jaren. De kostenraming van de verwachte financiële gevolgen t/m 2031 bedragen ongeveer € 3.500.000. Hiervan is in de huidige beelden ongeveer € 1.000.000 niet gedekt t/m 2031. Daarom is dit als risico opgenomen. Beheersmaatregel: Stap voor stap zal worden gezien hoe de financiën van de transitie richting het omgevingsplan verlopen. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 1.000
<p>Onderwerp: Kostenstijgingen als gevolg van schaarste (structureel) Omschrijving: De huidige cumulatie van ontwikkelingen in de vorm van het aantrekken van de economie na Corona, de oorlog in Oekraïne en de crises in het Midden-Oosten (Gazastrook) maakt dat de gemeente bij met name de uitvoering van projecten te maken heeft met schaarste aan personeel, schaarste aan</p>	€ 1.820

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>materialen en schaarste aan energiebronnen en -dragers. Hierdoor kunnen projecten veel duurder worden en kan de uitvoering vertraging oplopen als gevolg van verstoringen in de toelevering. Om te voorkomen dat projecten worden uitgesteld is in de programmabegroting al rekening gehouden met een stijging van de kredieten. In de kwantificering van dit risico is rekening gehouden met een extra stijging van 7% over de hele investeringsom. Dit leidt tot structureel hogere kapitaallasten. Deze zijn 2,5 keer meegerekend.</p> <p>Beheersmaatregel: Er is een stelpost in de begroting 2023 opgenomen voor prijsstijgingen, voor aanpassing van de kredieten zijn voorstellen aan de raad nodig, daarbij is ook prioritering en fasering mogelijk. Dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 2.134
<p>Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet</p> <p>Omschrijving: Binnen het maatschappelijk domein biedt Purmerend hulp vanuit de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het maatschappelijk domein gelden binnen deze beleidskaders onzekerheden aan zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. Het betreffen openeinderegelingen waarbij de uitgaven niet altijd beheersbaar zijn. Binnen Participatie geldt daarnaast dat de uitgaven conjunctuurgevoelig zijn. Tenslotte geldt dat de middelen die het Rijk op lange termijn beschikbaar stelt aan gemeenten voor deze taken ter discussie staan en dat zorgt voor onzekerheden aan de inkomstenkant. Gemeenten moeten uiteraard anticiperen op deze ontwikkelingen, maar op jaarbasis kan er sprake zijn van aanzienlijke financiële effecten vanwege de omvang van de budgetten. Om die reden is een buffer nodig. Deze buffer is als volgt bepaald:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeugdwet <p>Doordat de complexiteit van zorg groeit omdat problematiek steeds ingewikkelder wordt, de duur van zorg toeneemt omdat kinderen langer in zorg blijven en de intensiteit van zorg stijgt omdat behandelingen steeds intensiever worden stijgen de kosten van specialistische Jeugdhulp. Een kleine procentuele afwijking heeft grote gevolgen voor het budget. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2020 t/m 2023 ten opzichte van de begroting 2023 aan, dan leidt dit maar tot een bedrag van € 1.781.545 miljoen, met een minimum van 1% van de realisatie 2023. Dit betekent een bedrag van € 1.781.545 miljoen.</p> 2. Wmo <p>De kostenstijging in de Wmo door het uniforme abonnementstarief is de afgelopen jaren evident gebleken. Zonder wetswijzigingen of compensatie door het Rijk zal dit tot extra budgettaire beslag leiden. Ook hier houden we als risico het gemiddelde procentuele tekort over 2020 t/m 2023 ten opzichte van de begroting 2023, dan leidt dit maar tot een bedrag van € 214.000. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2020 t/m 2023 ten opzichte van de begroting 2023 aan, met een minimum van 1% van de gerealiseerde uitgaven 2023. Dit betekent een bedrag van € 260.000.</p> 3. Participatiewet <p>We zien dat deze kosten van begeleiding van mensen die onder de Participatiewet vallen in de praktijk hoger zijn dan waar het rijk zijn budget op baseert. Als we het risico berekenen op dezelfde manier als Jeugdwet en Wmo, namelijk het gemiddelde procentuele tekort over 2020 t/m 2023 aan ten opzichte van de begroting 2023, dan leidt dit maar tot een bedrag van € 92.000. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2020 t/m 2023 ten opzichte van de begroting 2023 aan, met een minimum van 1% van de gerealiseerde uitgaven 2023. Dit betekent een bedrag van € 92.000.</p> <p>Beheersmaatregel: Er worden diverse beheersmaatregelen binnen het sociaal domein ingezet, zoals bijvoorbeeld de inzet op preventie bij Jeugd. Dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en de begroting 2024.</p> 	€ 500
<p>Onderwerp: Asbestsaneringen</p> <p>Omschrijving: Onderwerp: Asbestsaneringen Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. € 500 Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering is meerdere malen onderzoek gedaan. In een aantal gebouwen is het aanwezige asbest niet verwijderd en kan dit alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. De aangekochte panden worden door een gecertificeerde partij op asbest geïnventariseerd, zoals afgelopen jaar aan de Kalversteeg 1. Als er asbest in een pand wordt geconstateerd dan wordt dit op deskundige wijze geïnventariseerd en indien mogelijk gesaneerd. De begroting wordt hierop aangepast. Het aantal situaties is</p>	€ 500

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>lastig te voorspellen en de omvang van een dergelijke situatie laat zich niet goed wegen. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen.</p> <p>Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 0
<p>Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken</p> <p>Omschrijving: De particuliere woningen in de proeftuin aardgasvrije wijken zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie en daarmee ook de te verrichten werkzaamheden en de te ramen kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. De kosten kunnen hierdoor hoger uitvallen. Tevens zien wij in de markt snel oplopende kosten. Wanneer gestart wordt met de aanpak van een nieuw blok worden de totale kosten naar beste inschatting gemaakt. Het kan voorkomen dat tijdens de uitvoering de gemeente wordt geconfronteerd met prijsstijgingen in de markt welke op voorhand niet waren voorzien. Omdat er ook woningen zijn waarvan de kosten iets lager uitvallen, is de kans op overschrijding van de totale kosten beperkt. Er is een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Om inwoners te ontzorgen treedt de gemeente desgevraagd op als opdrachtgever. Dit kan een klein risico geven indien hierdoor schade ontstaat die niet verhaald kan worden op het uitvoerende bedrijf.</p> <p>Beheersmaatregel: Bij de pilot aardgasvrij is een bloksgewijze aanpak gekozen waarmee het risico van een budgetoverschrijding kan worden gestuurd. Binnen de ramingen van de werkzaamheden is vanwege de onzekerheden rekening gehouden met een post onvoorzien. Mocht dit niet afdoende blijken te zijn, kan het college ervoor kiezen om minder woningen dan gepland aardgasvrij te maken ten einde binnen de raming te blijven. Onlangs is het eerste blok afgerond. Gezien er budget is voor meerdere blokken, wordt het risico op een budgetoverschrijding op nihil geplaatst. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 0
<p>Onderwerp: Grondexploitaties</p> <p>Omschrijving: Binnen de grondexploitaties is een tweetal risico's berekend: portefeuille- en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's wordt een tweetal effecten doorgerekend: het effect van 7,5% kostenstijging over de nog geraamde uitgaven en het effect van een 4 % hoger rentepercentage. Beide macro-economische effecten zijn opgeteld € 7,9 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 16,2 miljoen. Per grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG).</p> <p>Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. Dit risico is gewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2022 en ten opzichte van de begroting 2024.</p>	€ 24.115
<p>Onderwerp: Lokaal referendum</p> <p>Omschrijving: Er bestaat de mogelijkheid van een lokaal referendum in Purmerend. De kosten zijn circa € 250.000.</p> <p>Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. De omvang van dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2021.</p>	€ 250
<p>Onderwerp: Vennootschapsbelasting personeelshypotheken</p> <p>Omschrijving: Tot 2008 konden personeelsleden van gemeenten hypotheek afsluiten bij de werkgever als secundaire arbeidsvoorwaarde. Sinds 2008 is dit door een wijziging van de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido) niet meer mogelijk, maar worden bestaande gevallen door Purmerend gerespecteerd. Dat wil zeggen, ambtenaren die in het verleden een hypotheek hadden afgesloten bij de gemeente maar deze nog niet helemaal hebben afgelost, blijven bij de gemeente hypotheeknemer tot de hypotheek volledig is afgelost. De belastingdienst is van mening dat deze activiteit met betrekking tot personeelsleningen tot een vennootschapsbelastingplicht leidt. De rechtbank heeft in het voordeel van de belastingdienst beslist en vergelijkt de activiteiten met een commerciële bank of hypotheekverstrekker en het is de bedoeling van de wet dat er een gelijk speelveld wordt gecreëerd. Zouden we deze lijn doortrekken, dan komen ook andere vormen van kredietverstrekking door de gemeenten in aanmerking voor vpb-plicht (o.a. startersleningen, leningen t.b.v. de energietransitie, leningen corporaties en maatschappelijke instellingen).</p> <p>Beheersmaatregel: De verwachting is dat hier tegen nog hoger beroep door gemeente(n) gevoerd</p>	€ 0

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
gaat worden. Voorlopig is er op dit dossier nog geen duidelijkheid en worden er geen aparte beheersmaatregelen ingezet.	
<p>Onderwerp: Uitval van kritische applicaties/systemen i.v.m. cyberaanval</p> <p>Omschrijving: Het risico op schade door een cyberaanval blijft toenemen. Zo is ook terug te zien in het 'cyber security beeld Nederland' die jaarlijks wordt uitgebracht door het NCSC (Nationaal Cyber Security Center). Voor overheden is de laatste jaren een trend zichtbaar: Het risico op verstoringen van de ICT door 'cybervandalen en scriptkiddies' was al hoog en neemt toe, het risico op verstoringen van de ICT door beroepscriminelen is ongewijzigd hoog. Een cyberincident van enige omvang (bijv. ransomware) brengt direct hoge kosten met zich mee. Denk daarbij onder meer aan het opbouwen van een tijdelijke organisatie om de bedrijfsvoering door te kunnen zetten, onderzoek en herstel van de situatie (waaronder wederopbouw van het ICT-landschap) en evalueren en investeren om herhaling te voorkosten. Het bedrag van € 9,5 miljoen is gebaseerd op bedragen in de media van gemeenten die geraakt zijn en gemeenten die bedragen opnemen in hun weerstandsvermogen.</p> <p>Beheersmaatregelen: Gemeenten zijn in 2015 aangesloten bij de IBD (Informatiebeveiligingsdienst) VNG en hebben de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) als vigerend normenkader. In de BIO staat risicomanagement en het treffen van passende maatregelen centraal. De maatregelen worden, indien van toepassing, doorgevoerd en op eventuele kwetsbaarheidsmeldingen wordt actief en snel gereageerd. In de organisatie worden acties georganiseerd om het bewustzijn rondom cybercriminaliteit binnen de organisatie te verhogen. Tevens worden medewerkers actief herinnerd aan de wijze waarop zij veilig moeten werken. Dit risico is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.</p>	9.500
<p>Onderwerp: Wegenbeheer</p> <p>Omschrijving: Het HHNK is volop bezig alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeentes en zich te richten op de eigen watertaak. Nagenoeg alle wegen van het Hoogheemraadschap zijn inmiddels overgedragen in Noord-Holland. Er zijn nog vijf Waterlandse gemeenten waarbij dit nog dient te gebeuren. Er is samen met deze regiogemeentes (Waterland, Wormerland, Edam- Volendam, Landsmeer), inclusief HHNK, gewerkt aan het opstellen van uitgangspunten voor het maken van de business case voor overdracht van de wegen. Deze zgn. Uitgangspuntennotitie is op 28 februari 2023 vastgesteld in het college en daarna begin maart 2023 ter info met raadsbrief naar de raad gestuurd. De Uitgangspuntennotitie is de basis om te komen tot een businesscase. De businesscase moet inzicht geven in de financiële gevolgen van een wegenoverdracht ter ondersteuning van de uiteindelijke besluitvorming. Naast de wegen gaat het ook om de bijbehorende bomen en overige inrichting. In Beemster is dit een omvangrijk areaal. Het Hoogheemraadschap betaalt op dit moment het onderhoud van de wegen voor een deel uit de bijdragen van gemeenten en voor een deel uit wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij de inwoners van de gemeenten waarvoor zij wegen in beheer en eigendom hebben. Begin 2024 is zowel de volledige omvang van hetgeen dat wordt overgedragen als ook de impact/kwaliteit van de over te dragen activa (wegen, bomen en kunstwerken) nog niet volledig in beeld. Door deze onduidelijkheid is zowel de impact als ook de haalbaarheid van de geplande overdracht per 1 januari 2025 onbekend. Ervaring bij andere gemeenten is dat na overdracht gebleken is dat de kwaliteit onvoldoende in beeld was en dat deze gemeenten geconfronteerd werden met onverwachte meerkosten als gevolg van achterstallig groot onderhoud, gebreken in funderingen en hierdoor noodzakelijke vervroegde vervangingen.</p> <p>Beheersmaatregelen: In samenwerking met HHNK zijn we bezig om geconcretiseerd te krijgen welke activa overgedragen gaat worden. Daarna zal om de kwaliteit in beeld te brengen, in afstemming met HHNK, zullen door het ontbreken van goede gegevens, aanvullende metingen en onderzoeken gedaan moeten worden. Gezien de beschreven ervaringen van andere gemeenten willen we dit traject zorgvuldig doen en willen we staat en omvang van het areaal voor de overdracht vaststellen. Met name door de extra onderzoeken die nodig zijn om de kwaliteit vast te stellen komt ook de geplande overdracht per 1 januari 2025 in gevaar. Uitkomsten hiervan komen in een te maken business case samen. Dan zal duidelijker worden wat de overname van deze taak gaat betekenen en welke onzekerheden resteren. Met HHNK zullen ten aanzien van voorwaarden van overdracht inclusief de resterende herstelwerkzaamheden als ook over de resterende risico's afspraken gemaakt moeten worden alvorens de overdracht naar de gemeente kan plaatsvinden. Als deze afspraken en de impact in beeld is gebracht in de businesscase, kan er een besluit over genomen worden door college en raad. Overname van deze taak gaat betekenen dat er voor</p>	€ p.m.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>de inwoners een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gemeente OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Vanwege de omvang is dit een risico voor de gemeente. Er is niet gerekend met een bedrag voor het onderhoudsniveau omdat hier op dit moment nog geen adequate inschatting van kan worden gemaakt. Ten aanzien van de verschuiving van de overdracht van de wegenheffing is deze gekoppeld aan de onbenutte belastingcapaciteit. Hierdoor is er voor dit onderdeel niet gerekend met een bedrag in de weerstandscapaciteit. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en ten opzichte van de begroting 2024.</p>	
<p>Onderwerp: Loon/prijsstijgingen Omschrijving: De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. De cao loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. In 2024 is er een nieuwe cao afgesloten (looptijd januari 2024 tem maart 2025). De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 7,23% voor 2023. Het financiële effect van de ophoging van de loonkosten 2023 was meegenomen in de Voorjaarsnota 2023. Voor de begroting wordt voor de jaren na 2023 vooralsnog een indexatie aangehouden van 3% per jaar voor loonsverhogingen en (pensioen-)premies. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao-afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Een afwijking van 1% op de totale loonsom geeft een extra last van ruim € 0,56 miljoen (inclusief gesloten budgetten).</p> <p>Voor prijsstijgingen op de begrote materiële budgetten is het uitgangspunt dat deze binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Dit betekent dat de (meerjaren)budgetten niet automatisch worden aangepast aan het inflatiepercentage. Alleen waar dit noodzakelijk is verhogen wij het budget met de verwachte prijsstijging. Gezien ons gekozen uitgangspunt kunnen wij in 2024 en volgende jaren geconfronteerd worden met prijsstijgingen, waarmee niet of onvoldoende rekening is gehouden om de hieruit voortvloeiende hogere lasten op te kunnen vangen. Voor algemene prijsstijgingen wordt een bedrag van € 0,65 miljoen aangehouden (1 % van € 65 miljoen). Gerekend is met 2,5 keer dit structurele risico.</p> <p>Beheersmaatregel: Voor een hoger loon- en prijsniveau is in de begroting een reservering opgenomen. Als dit niet afdoende blijkt, blijft er minder ruimte over voor nieuwe beleidskeuzes of zal er zelfs moeten worden bezuinigd als er geen sluitende meerjarenbegroting kan worden opgesteld. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de begroting 2024 en jaarrekening 2022.</p>	€ 2.185
<p>Onderwerp: Wachtgeld wethouders Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, is er een recht op wachtgeld. Deze wachtgeldverplichting geldt voor de duur van 3 jaar en 2 maanden mits de wethouder jonger is dan 55 jaar. Wethouders vanaf 55 jaar hebben recht op wachtgeld tot hun AOW leeftijd. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt, ontstaat er een nieuwe verplichting. De burgemeester valt niet onder de wachtgeldverplichting voor de gemeente maar onder die van de Provincie Noord-Holland. De maximale wachtgeldverplichting voor de vijf wethouders van de gemeente Purmerend bedraagt circa € 1,95 miljoen. Het is niet waarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. Om die reden is 25% van het totale risico meegenomen.</p> <p>Beheersmaatregel: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en ten opzichte van de begroting 2024.</p>	€ 488
<p>Onderwerp: Renterisico Omschrijving: Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Tevens bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde</p>	€ 2.240

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 1% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van gemiddeld € 56 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,56 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 2,24 miljoen.</p> <p>Beheersmaatregel: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan. De omvang van dit risico is enigzins gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en de begroting 2024.</p>	€ 10.600
<p>Onderwerp: Gemeentefonds</p> <p>Omschrijving: Via circulaire's worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. De afspraak tussen het Rijk en de gemeenten is dat een systematiek wordt gehanteerd van 'samen de trap op, samen de trap af'. Indien het Rijk gaat bezuinigen wordt er ook minder geld in het gemeentefonds gestort ('samen de trap af'). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. De accessen 2023-2025 bedragen gemiddeld 7,77 % per jaar. Wordt de vergoeding voor de ontwikkeling van de lonen en prijzen uit de accessen gehaald, dan bedraagt het volume-accres voor de jaren 2022-2025 gemiddeld 4,61% per jaar. Dit volume-accres 2023-2025 wordt op deze stand van de Voorjaarsnota van het Rijk bevroren. De accessen worden nog wel jaarlijks geactualiseerd voor de gewijzigde ramingen voor de loon- en prijsontwikkelingen. Deze beweegt in onze begroting mee met de stelpost loon- en prijsontwikkeling. Het risico van een volatiel gemeentefonds is daarmee afgenomen. Wel is er nog het risico van het jaar 2026, de financieringssystematiek, de opschalingskorting, het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond) en de herverdeling van het gemeentefonds (onderzoeksagenda). Voor dit laatste is een stelpost opgenomen. Gezien de dynamiek in het fonds wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 10,6 miljoen over de gehele looptijd.</p> <p>Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire's/rijksbegroting). De omvang van dit risico is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2022 en ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2024.</p>	€ 1.281
<p>Onderwerp: Strategische aankopen</p> <p>Omschrijving: In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente doet de gemeente strategische aankopen. De intentie van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf waardoor in de koopprijs meestal ook een prijs zit voor toekomstig voordeel. Omdat deze aankopen nog niet in een grond- of vastgoed exploitatie zijn opgenomen, is er het risico dat bij geen doorgang van het project, teveel is betaald. Zekerheidshalve wordt daarom 25% van het aankoopbedrag opgenomen als risico.</p> <p>Beheersmaatregel: Op deze investeringen worden geen kosten geactiveerd.gewijzigd ten opzichet van de begroting 2023.</p>	€ p.m.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>(HVC). De resterende garantstellingen betreft Stichting Wonen en Zorg, Maatschappelijke instellingen en sportverenigingen. Op 28 september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met raadsbesluit 1587205 inzake wensen en bedenkingen leningplafond SVP 2023-2026. In dit raadsbesluit is een borgstelling afgegeven voor de periode juli 2023 tot en met juni 2026 van € 65 miljoen. Waarbij het borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen maximaal € 123 miljoen bedraagt. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.</p> <p>Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet voor de WSW achtervangpositie. Voor de beheersing van de garanties aan HVC en SVP neemt de gemeente actief deel aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit risico wordt op p.m gesteld omdat de afgelopen jaarrekeningen van beide deelnemingen een positief resultaat laten zien, op de jaarrekening 2023 van SVP na. Tevens hebben beide deelnemingen een positieve meerjarenraming opgesteld.</p>	€ 1.200
<p>Onderwerp: Fiscaliteiten</p> <p>Omschrijving: De gemeente draagt diverse rijksbelastingen af. Dit betreffen met name loonbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Het fiscaal landschap is ingewikkeld. Het risico bestaat dat de gemeente fiscale wetgeving toepast of interpreteert waar de Belastingdienst een ander standpunt over heeft. De gemeente loopt dit risico ten aanzien van aangiften die nog niet definitief zijn vastgesteld door de Belastingdienst. Ook loopt de gemeente dit risico op moment dat de Belastingdienst een boekenonderzoek bij de gemeente komt uitvoeren. Indien de Belastingdienst op het standpunt staat dat de gemeente de fiscale wetgeving onjuist heeft toegepast, en hier eventueel bij de rechter in het gelijk over wordt gesteld, loopt de gemeente het risico op een naheffing. Tevens heeft de Belastingdienst de mogelijkheid om indien van toepassing nog vijf jaren terug te vorderen en de naheffing te verhogen met een boete.</p> <p>Beheersmaatregelen: Bij complexe fiscale vraagstukken maakt de gemeente gebruik externe fiscaal deskundige. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 450
<p>Onderwerp: Klimaatveranderinge`n</p> <p>Omschrijving: De gemeente ervaart de gevolgen van klimaatverandering. Eens in de zoveel jaar doen zich extreme wateroverlast, droogte of storm voor. Recent heeft zomerstorm Poly (juli 2023) voor hoge gemeentelijke herstelkosten ten aanzien van de bomen gezorgd. Het risico op schade in de openbare ruimte als gevolg van klimaatverandering neemt daarmee naar verwachting toe. Gezien de onzekere aard van de klimaatrisico's is dit onderwerp opgenomen in het weerstandsvermogen.</p> <p>Beheersmaatregelen: De klimaatopgave maakt integraal onderdeel uit van alle planvorming die de gemeente op dit moment onderhanden heeft voor de openbare ruimte: van het gemeentelijke rioleringsplan tot de actualisatie van het IBOR. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 0
<p>Onderwerp: Gevolgen A7: Versterking brug Purmerend</p> <p>Omschrijving: In 2023 is het besluit gevallen dat Rijkswaterstaat de A7 brug bij Purmerend wordt verstevigd. Door deze geplande werkzaamheden aan de A7 in het kader van de versterking brug Purmerend, zullen een aantal gemeentelijke vervanging- en grootonderhoudsprojecten verhardingen/bruggen en vervanging riolering om deze werkzaamheden A7 worden gepland. Omdat er een grote concentratie projecten in een relatieve korte periode moeten worden uitgevoerd (okt-dec) bestaat de kans dat deze projecten uit de planning lopen, doorlopen in 2025 en daarmee duurder worden. Ook wanneer wij aangeven dat de projecten in de avonden weekenden moeten worden uitgevoerd zal dit financiële consequenties hebben. In dit stadium is (nog) niet aan te geven welke projecten dit betreft. Als projecten vertraagd, in avonden/weekenden worden uitgevoerd of uitgesteld moeten gaan worden dan zullen we te maken krijgen met ongeplande prijsverhogingen van ca 10-20% (in 2024 is de verwachte inflatie 10%-18%). Als we opdracht geven om werkzaamheden in avond en weekend uit moeten gaan voeren werkt dat ook prijsverhogend (5%-10%). Daarnaast zullen extra klein onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd worden i.v.m. noodmaatregelen om schade op funderingen en veiligheid te garanderen. De verwachting is dat er geen mogelijkheid is dat de Rijkswaterstaat/ministerie hierin zal bijdragen. Risico: Het totale volume wat we aan vervanging en groot onderhoud moet worden uitgesteld is in verband met de korte voorbereidingstijd van project A7 onvoldoende in te schatten.</p> <p>Beheersmaatregelen: Om de stad bereikbaar te houden zal er extra gekeken worden naar mogelijkheden om werkzaamheden in weekend/avond te laten uitvoeren. Om de veiligheidsrisico's te verminderen en</p>	€ 0

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x 1.000)
<p>verdere schade aan de wegen/ bruggen (funderingen ed) zullen extra inspectierondes en waar mogelijk extra maatregelen (kleine reparaties) uitgevoerd gaan worden. Daarnaast zullen we nagaan in hoeverre dit alsnog als planschade verhaald kan worden bij Rijkswaterstaat. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p> <p>Onderwerp: Afrekening subsidies</p> <p>Omschrijving: De gemeente ontvangt diverse subsidies en specifieke uitkeringen. Er zijn de afgelopen jaren diverse grote en complexe specifieke uitkeringen ontvangen zoals de Woningbouw impuls, Woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur maar ook diverse subsidies vanuit de Provincie. De diverse specifieke uitkeringen en subsidies worden vaak als voorschot, of deels als voorschot aan de gemeente beschikbaar gesteld. Aan de voor de gemeente beschikbaar gestelde subsidies en specifieke uitkeringen zijn bestedingsvoorwaarde verbonden. Het risico bestaat dat de gemeente niet aan alle gestelde bestedingsvoorwaarden voldoet en de verstreckende instanties een deel van de verstrekte voorschotten terugvraagt.</p> <p>Beheersmaatregelen: Per subsidietoekenning vind een startgesprek plaats zodat de uitvoerende afdeling weet waaraan zij de subsidiegelden morgen besteden en wat zij moeten verantwoorden. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 850
<p>Onderwerp: Regeling voor Vervroegde Uitdiensttreding (RVU)</p> <p>Omschrijving: Medewerkers van de overheid kunnen binnen de gemeente vanaf 31 december 2023 gebruik maken van de regeling voor vervroegde uitdiensttreding (RVU). Deelname aan de RVU is mogelijk voor een periode van maximaal twee jaar en de regeling loopt tot en met 31 december 2028. De RVU uitkering is gelijk aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU en bedraagt in 2023 € 2.037,- per maand. Op dit moment wordt bij de medewerkers (20 personen) die in aanmerking komen voor de RVU geïnventariseerd of zij aan deze regeling deel willen nemen. De maximale RVU-verplichting voor de gemeente Purmerend bedraagt circa € 830.000. Het is niet waarschijnlijk dat alle medewerkers die daar recht op hebben gebruik zullen maken van de RVU. Om die reden is 20% van het totale risico meegenomen. Daarnaast staat in artikel 2.11 lid 2 dat indien medewerkers aanspraak willen maken op de RVU regeling over de jaren 2026 tot en met 2028 dat zij dat uiterlijk op 31 december 2025 schriftelijk moeten hebben vastgelegd. De komende jaren kan deze RVU verplichting daarom beter worden bepaald.</p> <p>Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een medewerker gebruik maakt van de RVU wordt de maximale verplichting in de jaarrekening opgenomen. Het risicobedrag is nieuw ten opzichte van de begroting 2024 en de jaarrekening 2022.</p>	€ 165
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 61.778

Ontwikkeling verhouding benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	51,3	64,8
Benodigd weerstandsvermogen	42,6	61,8
Ratio	1,20	1,05

Beoordeling benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

In deze weergave is duidelijk zichtbaar dat zowel de weerstandscapaciteit als het benodigd weerstandsvermogen over de afgelopen jaren zijn gestegen. De ratio is gedaald ten opzichte van 2022. Dit omdat er thans rekening gehouden wordt met een hogere buffer vanwege de

algemene economische situatie, ondanks dat de beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen (lees algemene reserve).

Afdekking van de risico's op de middenlange en lange termijn

Met ingang van de opstelling van de rekening 2015 zijn gemeenten verplicht een vijftal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen:

Financiële kengetallen inclusief signaleringswaarden

	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Cat. A (minst risicovol)	Cat. B (neutraal)	Cat. C (meest risicovol)
1A Netto schuldquote	81,5%	118,7%	81,9%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	78,5%	118,1%	81,2%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2 Solvabiliteitsratio	21,3%	13,5%	22,3%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3 Grondexploitatie	8,1%	3,9%	7,7%	< 20%	20 - 35%	> 35%
4 Structurele exploitatieruimte	6,1%	4,2%	3,6%	> 0%	0%	< 0%
5 Belastingcapaciteit	100,5%	92,1%	90,0%	< 95%	95 - 105%	> 105%

Algemene toelichting op de kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft

te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Een afzonderlijk kengetal zegt nog weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijzen een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

De solvabiliteitsratio

In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 1529289) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen 2023 is in de berekening nog wel inclusief € 15,3 miljoen gerealiseerd resultaat. Hier is nog geen rekening met de resultaatbestemming 2023, waarmee de raad nog moet instemmen. De opbouw van de solvabiliteitsratio is als volgt:

	Realisatie Realisatie	
	2022	2023
A. Eigen vermogen	94.098	101.345
B. Totaal passiva	442.136	454.428
Solvabiliteit (A:B)	21,3%	22,3%

In deze jaarrekening blijft de solvabiliteit stabiel op het niveau van 2022 en wordt de grens van 20% gehandhaafd. In het huidige beeld is dit naar verwachting incidenteel. Het komt door hoge rekeningresultaten en een dalende schuldquote als gevolg van naijl van investeringen en hogere extra inkomsten (Spuk's en algemene uitkering) en winstneming grondexploitaties. Purmerend moet de komende jaren extra lenen gezien het hoge investeringsniveau (dit zal met name de bouw van scholen en ander gemeentelijk vastgoed betreffen), waarbij de verwachting is dat de schuldquote zal stijgen en de solvabiliteitsratio weer zal gaan dalen.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op het beleidskader, kwaliteitsniveau, onderhoudsplan en de financiën van de goederen op het gebied van:

- Openbare ruimte
- Riolering
- Sportaccommodatie
- Onderwijshuisvesting
- Gemeentelijk vastgoed

In de financiële begroting, paragraaf Investerings, zijn de investeringsuitgaven per beleidsterrein voor de komende vier jaren opgenomen. In onderstaand overzicht wordt een totaalbeeld gegeven van de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen. Dit wordt verder in de paragraaf nader toegelicht.

Overzicht onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhouds plannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties [realisatie 2023]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Wegen		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 6,5 mlj. Exploitatie: € 7,5 mlj.		
Kunst- en waterwerken		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 3,3 mlj. Exploitatie: € 2,8 mlj.		
VRI's en openbare verlichting		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 0,1 mlj. Exploitatie: € 1,7 mlj.		
Groen en speelvoorzieningen	Bomenplan Purmerend 2020-2040 Groenplan Purmerend 2019-2022	B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 1,0 mlj. Exploitatie: € 12,0 mlj.		
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan Purmerend en Beemster 2018-2023			Vervanging: € 4,1 mlj. Exploitatie: € 7,0 mlj.		
Water	Grondwaterbeleidsplan 2018-2023		Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland 2021-2024 en Beemster 2021	Investering klimaatadaptatie: € 190.000,-		
Sport	Exploitatie overeenkomst 2018	NEN 2767	MJOP 10 jaar	€20.349,-	N.v.t.	Ja

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhouds plannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties [realisatie 2023]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Onderwijs gebouwen	Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735) Gemeente Beemster (2015/1159145)	NEN 2767	MJOP 10 jaar	€153.223,-	N.v.t.	Ja
Overige gemeentelijk vastgoed	Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017	NEN 2767 niveau 2	MJOP 10 jaar	€978.964,-	N.v.t.	Ja

1. Openbare ruimte

Beleidskader

De openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen zoals wegen, groen en speelvoorzieningen, bruggen, kades, openbare verlichting en verkeersregelinstanties.

Kwaliteitsniveau

De Kwaliteitscatalogus van CROW (kennisinstituut voor de openbare ruimte) deelt de technische kwaliteit van de openbare ruimte op in vijf categorieën (A+, A, B, C en D). Kwaliteitsniveau A staat voor een hoog kwaliteitsniveau en kwaliteitsniveau D staat gelijk aan het hebben van een slecht onderhoudsniveau/onderhoudsachterstanden; deze delen van de openbare ruimte zijn niet acceptabel of hadden al vervangen moeten zijn. De openbare ruimte in Purmerend en Beemster werd op kwaliteitsniveau C onderhouden en groen op B-niveau. Met het vaststellen van de nieuwe beheerplannen in 2022 is het gewenste kwaliteitsniveau gelijk getrokken voor alle beheerdisciplines op B niveau. Komende jaren zal er naar dit niveau toegewerkt worden.

Beheerplan

In september 2022 is het nieuwe integrale beheerplan (Purmerend en Beemster) vastgesteld door de gemeenteraad. Dit plan kent een looptijd van 2023-2026. Met het vaststellen van dit document is de ambitie uitgesproken om de komende jaren te groeien naar het onderhouds- kwaliteitsniveau B. Hiervoor zijn ook de financiële middelen beschikbaar gesteld.

Financiën

In de meerjarenbegroting zijn de benodigde investeringen in kapitaalgoederen van de openbare ruimte opgenomen. Ook de kosten die gepaard gaan met het inlopen van eventuele onderhoudsachterstanden zijn hierin opgenomen. In 2022 is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld ter egalisatie en financiering van de uitvoering van het integrale beheerplan. In 2023 is per saldo € 6.145.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte. Dit betreft voor € 1.727.000 de bovenwijkse bijdrage van de Beemster Compagnie inzake DBC De Keyser en voor € 4.418.000 projectmatige werkzaamheden waarvan start of afronding in 2023 niet kon worden gerealiseerd.

2. Riolering

Beleidskader

Riolering zorgt voor de afvoer van ons afvalwater, waardoor risico's voor de volksgezondheid en overlast worden beperkt. Sinds 1 januari 2024 zijn meerdere losse wetten en regelingen over de fysieke leefomgeving vervangen door de Omgevingswet. De gemeentelijke watertaken zijn ongewijzigd.

Het gemeentelijk beleid geeft invulling aan de zorg voor afvalwater, hemelwater en grondwater en is vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het Grondwaterbeleidsplan. Het GRP Purmerend wordt in 2024 vastgesteld in een nieuwe vorm: het Water- en Rioleringsprogramma (WRP). Het geactualiseerde Grondwaterbeleidsplan is onderdeel hiervan. Met de regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) werken we samen aan deze planvorming en opgaves.

Kwaliteit

De gemeente Purmerend, het Waterschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland werken intensief samen bij het invullen van de watertaken. We hebben mede daardoor de verwachte kostenstijging beperkt en de kwaliteit van het beheer verhoogd. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 verlengd met 10 jaar om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op de vele nieuwe ontwikkelingen.

Onderhoud

Inspectie van riolering vindt plaats nadat de helft van de verwachte levensduur van een riool is verstreken, in de regel bij een ouderdom hoger dan 20 jaar. Door de slechte bodemopbouw is de levensduurverwachting van de gemeentelijke riolering relatief kort, gemiddeld 45 jaar. De frequentie, na 20 jaar, is risicogestuurd en afhankelijk van de functie en het verwachte verloop van de kwaliteit in de tijd. Bij bedrijfskritische onderdelen als afsluiters, persleidingen en vrijvervalleidingen, overstorten en lozingspunten van persleidingen/grote lozers gelden specifieke frequenties. Afgelopen jaren is begonnen met het oppakken van de uitgestelde rioolvervangingen. Komende jaren staan er zowel in Beemster als in Purmerend veel vervangingen in de planning. Daarbij maken we gebruik van verschillende technieken zoals ook het relinen, waarbij de overlast voor de buurt wordt geminimaliseerd.

Financiën

Om het rioolstelsel in de gemeente te beheren, te vervangen en te verbeteren zijn investeringen noodzakelijk. De kapitaalslasten ten gevolge van deze investeringen, in combinatie met de kapitaalslasten uit het verleden en de exploitatiekosten, leiden tot de totale lasten welke door de rioolheffing gedekt worden. De voorziening rioolheffing bedraagt circa € 2,4 miljoen ultimo 2023. Vanuit de voorziening rioolheffing kunnen de kapitaalslasten van de toekomstige grote vervangingsprojecten voor een groot deel worden opgevangen.

3. Sportaccommodatie

Beleidskader

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud, van de sportaccommodaties zijn ondergebracht bij Stichting Spurd. Afspraken zijn vastgelegd in een exploitatieovereenkomst uit 2008. Deze zal binnenkort worden vernieuwd met nieuwe afspraken en de toevoeging van de buitensportaccommodaties in de Beemster. Voor het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties geldt een subsidieregeling.

Kwaliteitsniveau/ Onderhoudsplan

Om de kwaliteit van de binnensportaccommodaties in kaart te brengen zijn er sinds 2019 door een externe partij voor alle afzonderlijke accommodaties rapportages opgesteld op grond van NEN 2767. Deze rapportage geeft inzicht in de bouwkundige staat van de accommodaties. Uit deze rapportage is een meerjarenonderhoudsplan voortgekomen welke in kaart brengt waar onderhoud op uitgevoerd moet worden. Het uitvoeren van het onderhoud valt onder de verantwoordelijkheid van Stichting Spurd en dit wordt periodiek geëvalueerd. In overleg met Stichting Spurd worden jaarlijks de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Eens per vier jaar wordt er door een externe partij een herinspectie op basis van NEN 2767 uitgevoerd, tussentijdse mutaties worden door Vastgoed verwerkt. Voor de buitensportaccommodaties zijn eveneens meerjarenonderhoudsplannen opgesteld door Stichting Spurd, welke jaarlijks worden besproken met de gemeente.

Financiën

Grote investeringen voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden door Stichting Spurd aangevraagd door een investeringskrediet bij de gemeente. Het planmatig en dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd door Stichting Spurd en wordt toegereikt d.m.v. een subsidieregeling.

4. Onderwijshuisvesting

Beleidskader

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735). In de bijlage van deze verordening wordt de vergoeding van de normbedragen benoemd. De normbedragen en de indexering worden jaarlijks aangepast en vastgesteld. De regeling bevat vrij gedetailleerde 'spelregels' voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting. In de verordening is bepaald dat schoolbesturen in Purmerend jaarlijks aanvragen kunnen indienen voor huisvestingszaken, waaronder voor nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting/onderwijsleerpakket.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

Er is in 2021 een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad. Voor dit plan zijn alle scholen in Purmerend waar de gemeente verantwoordelijk is voor de huisvesting bezocht. Op basis van scorekaarten is inzichtelijk gemaakt welke investeringen in de komende jaren nodig zijn om onderwijshuisvesting op peil te houden. Hierbij is zowel rekening

gehouden met de (stijgende) leerlingenaantallen als de kwalitatieve eisen die aan schoolgebouwen wordt gesteld. In tegenstelling tot het overige gemeentelijk vastgoed zijn bijna alle schoolgebouwen niet juridisch in eigendom van de gemeente, maar van de schoolbesturen. Het beheer en onderhoud van deze gebouwen is primair de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De schoolbesturen ontvangen hiervoor rechtstreeks middelen van het rijk. De gemeente blijft verantwoordelijk voor uitbreiding en nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Er zijn enkele schoolgebouwen die de gemeente niet heeft overgedragen, dit zijn gebouwen die een multifunctionele invulling hebben.

Onderhoudsplan

Het onderhoud van de schoolgebouwen en daarmee het opstellen van onderhoudsplannen is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Uitzondering hierop zijn de gebouwen die niet zijn overgedragen aan de schoolbesturen, voor deze gebouwen zorgt de gemeente voor een onderhoudsplan.

Verduurzamen

De gemeente wil haar duurzaamheidsdoelstellingen gaan realiseren door ook te investeren in energieneutrale maatregelen bij onderwijshuisvesting. Sinds 1 januari 2021 moeten alle nieuwbouwplannen volgens BENG (Bijna energie neutrale gebouwen) worden gerealiseerd. In het IHP wordt hierop geanticipeerd.

Financiën/ Actualisering Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

In het IHP worden de plannen voor de onderwijshuisvesting van het primair en voortgezet onderwijs in de komende jaren beschreven en financieel vertaald. Het IHP 2021 is vooral gebaseerd op leerlingenprognoses en de daarbij behorende uitbreidingsmeters. Het hield echter te weinig rekening met de manier waarop de bouw wordt uitgevoerd, de capaciteit van de schoolbesturen en gemeente, tijdelijke huisvesting en gebruik van scholen als wissellocatie. Daarnaast is de bouwkostenontwikkeling veel anders gegaan dan in het IHP is voorspeld. De raad is hierover bij brief (1577715) in november 2022 geïnformeerd.

In de financiële update die op dit moment wordt gemaakt n.a.v. de nieuwe fasering worden de volgende zaken meegenomen:

1. Kosten projectleiding gemeente
2. Onvoorzien
3. Indexering
4. Effect recente leerlingenprognose
5. Afspraken actualisering huur kinderopvang
6. Juiste afschrijvingstermijn bij verbouwing
7. Bewegingsonderwijs
8. Eventueel reeds bekende locatie specifieke kenmerken incl. sloop en tijdelijke huisvesting

De effecten worden meegenomen in de Kadernota 2024. Voor het extra krediet is een reservering opgenomen in de stelpost Investeringsagenda.

5. Gemeentelijk vastgoed

Beleidskader

Het beleid betreffende het gemeentelijk vastgoed is ten tijde van het opstellen van de begroting vastgelegd in de 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017'. Aan de hand van een aantal vastgestelde criteria (financieel, strategisch en functioneel) is het vastgoed beoordeeld op de bijdrage die het levert aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Dit heeft geleid tot het benoemen van een aantal panden die om die reden ofwel in eigendom worden gehouden, ofwel voorlopig in eigendom worden gehouden of tenslotte verkocht/ afgestoten worden. Het vastgoed waarmee geen strategische- of beleidsdoelen zijn gediend, worden (op termijn) zoveel mogelijk afgestoten. Deze objecten worden afgestoten of verkocht wanneer de juiste gelegenheid zich voordoet of door deze actief op de markt te brengen.

Kwaliteitsniveau

Het gemeentelijk vastgoed wordt beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In het beleid worden 5 verschillende conditiescores gehanteerd waarbij 1 een uitstekende conditie is en 5 een zeer slechte conditie. Afhankelijk van de groep waarin het vastgoed is ingedeeld, dient het aan een minimaal conditieniveau te voldoen. Het gemeentelijk vastgoed bevindt zich in de categorie kernvastgoed en dient daarmee minimaal aan de conditiescore 3 (=goede conditie) te voldoen. Met de toepassing van deze condities wordt toegezien op de kwaliteit van de gebouwen. Wel is het zo dat bij een eventuele verkoop de opbrengst mogelijk beïnvloed kan worden door een onderhoudsachterstand.

Verduurzamen

We investeren in het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. Het streven is om te komen tot een label A voor 2030 voor panden die nog niet voldoen aan het A-label. In een aantal gevallen worden deze werkzaamheden gecombineerd met het benodigde onderhoud aan deze panden (bijvoorbeeld het overlagen van de dakbedekking in combinatie met het aanbrengen van zonnepanelen).

Onderhoudsplan

Alle objecten die de afgelopen jaren in beheer waren, zijn beoordeeld op hun onderhoudstoestand door middel van een NEN 2767 inspectie, die is uitgevoerd door een externe partij. Uit deze inspectie is een rapportage opgesteld die inzicht geeft in de onderhoudsstaat van de objecten. Uit deze rapportage is een Meerjaren Onderhoudsplan voortgekomen dat in kaart brengt waar onderhoud op uitgevoerd moet worden. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in de MJOP. Het saldo van al deze ramingen binnen het MJOP geeft het benodigde onderhoudsbudget voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Het onderhoud van de verduurzamingsmaatregelen zal indien nodig, na realisatie van de maatregelen, in de Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) worden opgenomen. Eens per vier jaar wordt er door een externe partij een herinspectie op basis van NEN 2767 uitgevoerd, tussentijdse mutaties in de MJOP worden door Vastgoed bijgehouden en verwerkt.

4 Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is, op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) een verplicht onderdeel in de begroting en de jaarrekening. De paragraaf in de begroting moet bevatten:

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De paragraaf in de jaarrekening bevat de verantwoording van hetgeen in de begroting is opgenomen. In de jaarrekening heeft de paragraaf de functie van terugblik.

Visie en uitvoering grondbeleid Purmerend

In september 2019 is in Purmerend de nu nog geldende nota grondbeleid vastgesteld. De nota geeft kaders voor de manier waarop invulling wordt gegeven aan het afwegen van belangen, het fasegewijs werken en het creëren van zowel ruimtelijke, financiële als maatschappelijke meerwaarde binnen gebiedsontwikkelingen. Ook is beschreven dat de voorkeursrol van de gemeente bij ontwikkelingen die bijdragen aan de gemeentelijke kerndoelen, het regie-faciliterend grondbeleid is. Daarnaast kan de gemeente, onder een aantal specifieke benoemde voorwaarden, de inzet van actief grondbeleid overwegen.

Ook de gemeente Beemster had een nota grondbeleid. Deze is in 2017 door de raad van Beemster vastgesteld. In de nota uit 2017 is beschreven dat op projectniveau een afweging wordt gemaakt aan welke vorm van grondbeleid (actief of faciliterend) invulling wordt gegeven en of, en zo ja hoe, met (een) marktpartij(en) wordt samengewerkt. In een afweging voor de keuze tussen actief en faciliterend grondbeleid weegt in ieder geval mee met welk beleid beter aan (één of meer van) deze prioriteiten invulling kan worden gegeven:

- Bescherming UNESCO werelderfgoed.
- Maatschappelijke betrokkenheid.
- Programmatische toevoeging.
- Kwaliteit publieke ruimte.
- Financieel inverdienvermogen.
- Urgentie.
- Innovatie en duurzaamheid.

Vanwege het type (lichte) herindeling vervalt per 1 januari 2024 de nota grondbeleid van de voormalige gemeente Beemster. Alsdan is de nota grondbeleid van de voormalige gemeente Purmerend van toepassing op het gehele grondgebied van de heringedeelde, nieuwe gemeente.

Te zien is dat Purmerend na een periode van een voornamelijk faciliterende rol soms ook weer actief grondbeleid overweegt. Dat is bijvoorbeeld te merken aan het vaststellen van nieuwe grondexploitaties, het vestigen van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) of het doen van strategische aankopen.

Met de fusie van de gemeente Purmerend en Beemster als aanjager, maar ook door een benodigde evaluatie van de bestaande nota's grondbeleid is een actualisatie van het grondbeleid nodig. In 2022 is opdracht verleend om de bestaande nota's grondbeleid te evalueren om zo te komen tot een nieuwe nota grondbeleid. Over de evaluatie is de gemeenteraad op 17 mei 2023 via een raadsmemo geïnformeerd. De nieuwe nota grondbeleid is in voorbereiding en die wordt naar verwachting in 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Informatievoorziening MPG

In aanvulling op de jaarrekening wordt jaarlijks het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de lopende grondexploitaties en het faciliterend grondbeleid. In het MPG kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar de komende jaren. Er wordt inzicht gegeven in het totale aanbod aan woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering op de korte én de lange termijn. De te verwachten ontwikkelingen vertalen we financieel. Tevens wordt een onderbouwing gegeven van de winstneming, de stand en verwachte ontwikkeling van de bestemmingsreserve gronden en inzicht in de risico's binnen de grondexploitaties. Korthedshalve verwijzen we voor een uitgebreide toelichting over de voortgang in de gebiedsontwikkelingen naar het MPG 2024. Tevens verwijzen we naar de Paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' waarin ook de risico's en reserves van het grondbeleid staan.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) wordt Omgevingswet

De huidige Wro maakt het voor een gemeente mogelijk regietaken krachtig ter hand te nemen zonder zelf per definitie ontwikkelaar te zijn bij de productie van bouwgrond. De gemeente kan aan de initiatiefnemer/eigenaar van een locatie eisen stellen voor ontwikkeling van de gehele locatie. De wet biedt een basis om met initiatiefnemers privaatrechtelijke overeenkomsten aan te gaan waarbij we, naast het stellen van kwaliteitseisen, afspraken maken over het kostenverhaal.

Mochten initiatiefnemers geen overeenkomst willen aangaan, dan kent de Wro mogelijkheden tot het verplichten van het kostenverhaal. Bij het nemen van een ruimtelijk besluit waarmee een locatieontwikkeling mogelijk wordt (bijvoorbeeld een bestemmingsplan), moeten we vaststellen of het kostenverhaal is verzekerd en of het stellen van locatie-eisen nodig is. Als dat niet het geval is, dan kan de gemeente vervolgens door het vaststellen van een exploitatieplan de regie op de ruimtelijke ontwikkeling behouden en de kosten die daarmee samenhangen afdwingen.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow) van kracht geworden. Het publiekrechtelijk kostenverhaal in de Omgevingswet wijkt op onderdelen af van de regeling in de Wro. Zo is er geen exploitatieplan meer en is er de optie het publiekrechtelijk kostenverhaal (met of zonder tijdvak) te integreren in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsactiviteiten.

Kostenverhaal

De afspraken om te kunnen komen tot de realisatie van een particulier initiatief worden doorgaans vastgelegd in een intentieovereenkomst (IO) en vervolgens een anterieure overeenkomst (AO). In de overeenkomst passeren een groot scala aan onderwerpen de revue. Een belangrijk element is het kostenverhaal. In Purmerend is dit onder te verdelen in het betalen van de gemeentelijke plankosten, gebiedsoverstijgende kosten (nota GKP) en voor sommige gebieden een gebiedseigen kostenverhaal in de vorm van een Aanvullingsbesluit.

De te betalen plankosten worden nagenoeg altijd op basis van een vaste, vooraf overeengekomen prijs contractueel vastgelegd. Indien de werkelijk gemaakte plankosten afwijken van de door de initiatiefnemer betaalde bijdrage wordt het saldo tussen de betaalde bijdrage en de werkelijk gemaakte plankosten verrekend via de bestemmingsreserve gronden. De middelen die beschikbaar komen door de betaalde bijdragen voor de GKP of aanvullingsbesluiten moeten ingezet worden voor investeringen die aan die kostenverhaalsbesluiten zijn gerelateerd.

Vennootschapsbelasting

De gemeentelijke grondexploitaties gelden als een activiteit die zich kwalificeert als onderneming voor de vennootschapsbelasting (VPB). Een toelichting op de uitwerking hiervan en de financiële consequenties zijn terug te vinden in het onderdeel 'overhead, VPB en onvoorzien'.

Richtlijnen verslaglegging grondexploitaties en resultaatbestemming

Voor lopende grondexploitaties gelden vanuit de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) van de Commissie BBV de volgende richtlijnen:

- de looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar. Afwijken van deze termijn mag, mits de gemeenteraad besluit tot aanvullende beheersmaatregelen. Er zijn per 31-12-2023 geen grondexploitaties met een looptijd langer dan 10 jaar.
- de rentetoerekening aan grondexploitaties wordt gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen, gedurende 2022 was dit 1,25%, dit geldt zowel in geval van een negatief saldo (rentelast) als bij een positief saldo (rentebaten);
- de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties is 2%. Deze disconteringsvoet is de grondslag voor het bepalen van de Netto Contante Waarde;
- de hoogte van een verliesvoorziening voor een negatieve grondexploitatie wordt bepaald aan de hand van de (negatieve) netto contante waarde van de grondexploitatie.

Bij het verwerken van gerealiseerde, dan wel nog te realiseren winsten en verliezen ten aanzien van grondexploitaties, hanteren we binnen het grondbeleid in Purmerend de volgende methodiek:

Verliesneming

Zodra de verwachting is dat een grondexploitatie met verliesgevend resultaat zal worden afgesloten, wordt het verlies verwerkt in het resultaat. Dit vindt plaats door een verliesvoorziening te treffen. Bij een verliesgevende grondexploitatie wordt per project bekeken en vastgesteld hoe de dekking van het verlies ingeregeld wordt. Dit is regulier de bestemmingsreserve gronden danwel de reserve woningprogrammering (voor sociaal programma).

Winstneming

Winstneming vindt plaats bij het afsluiten van een grondexploitatie en/of tijdens de looptijd. De bepaling van de winstneming volgt de BBV-richtlijnen. Binnen de gemeente Purmerend wordt het uitgangspunt gehanteerd dat winstneming 50% ten gunste van de algemene reserve en 50% ten gunste van de bestemmingsreserve gronden komt zodat de grondexploitaties bijdragen aan de solvabiliteit van de gemeente en het weerstandsvermogen voor stedelijke ontwikkelingsprojecten.

Actuele prognoses grondexploitaties

In onderstaande tabellen zijn de looptijd, actuele boekwaarden en de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Tabel: Verwachte resultaten Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Projecten (bedragen in € mln.)	Looptijd	Boekwaarde (31-12-2023)	Resultaat 2024 (NCW)
Positieve Grexen			
Baanstee Noord	2031	-19,01	45,71
Kop West	2025	5,43	4,32
Steltloper 8	2025	0,05	0,72
Verzetslaan	2024	0,61	0,24
Subtotaal positieve grexen		-12,92	50,99
Negatieve Grexen			
BOL	2027	-2,59	-1,58
Waterlandkwartier	2033	-1,64	-5,53
Wheermolen Oost	2032	-3,36	-5,51
Subtotaal negatieve grexen		-7,59	-12,62
Totaal		-20,51	38,37

Tabel: Winstneming over 2023

Tussentijdse winstneming (in € mln)	Eindwaarde	Projectspecifieke risico's	Percentage winstneming	Genomen winst t/m 2022	Winstneming 2023
Baanstee Noord	53,55	2,35	30%	13,62	1,62
BOL	-1,71	0,42	1%	0	0
Kop West	4,50	0	90%	2,82	1,25
Steltloper 8	0,75	0	1%	0	0
Verzetslaan	0,48	0	49%	0	0,12
Waterlandkwartier	-6,74	8,34	0%	0	0
Wheermolen Oost	-6,59	5,06	0%	0	0
Totaal	44,24	16,17		16,44	2,99

De reserve gronden is per 31 december 2023 uitgeput. Voor de grondexploitaties is een benodigd weerstandsvermogen berekend afgezet tegen weerstandscapaciteit in de algemene reserve. Het benodigd weerstandsvermogen (berekende risico's) is berekend op € 21,8 miljoen (2022: € 13,5 miljoen).

De Beemster Compagnie

VOF De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Het doel is gestalte te geven aan de nieuwbouwontwikkelingen in Zuidoostbeemster (De Nieuwe Tuinderij) en in Middenbeemster (De Keyser). Deze ontwikkelingen betreffen vanuit de oorspronkelijk gesloten overeenkomst een volledig koopprogramma. In de afgelopen jaren zijn echter ook in overleg met elkaar sociale huuren koopwoningen gerealiseerd. De Beemster Compagnie is een V.O.F. waarbij zowel de gemeente Purmerend als BPD Ontwikkeling 50% eigenaar is. Ook winsten en verliezen worden in deze verdeling genomen. De gemeente mag deze winsten pas nemen bij uitkering ervan door de VOF. Voor deze ontwikkelingen wordt ieder jaar, samen met het MPG, een actualisatie van de grondexploitaties aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

In onderstaande tabel zijn de looptijd, actuele boekwaarden en de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Projecten (bedragen in € mln.)	Looptijd	Boekwaarde (31-12-2023)	Resultaat 2024 (NCW)
De Nieuwe Tuinderij Oost	2024	3,32	4,51
De Keyser	2027	5,09	2,42
Totaal		8,41	6,93

5 Financiering

Algemeen

Doelstelling

Doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het gerealiseerde treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit moet plaatsvinden binnen de kaders van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) en de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen.

Gemeentelijke kaders

Onze kaders zijn vastgelegd in de, volgens artikel 212 Gemeentewet, vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Purmerend 2023 (raadsbesluit 1580927). Het gaat om kaders voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zoals doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het college gelden. In deze verordening is ook het treasuryonderdeel opgenomen waarin de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie is vastgelegd met uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het bevat met name protocollen voor de dagelijkse uitvoering. De onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering en de administratieve organisatie.

Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is om inzicht te hebben in de langetermijnontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen we geen overmatige risico's lopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend. De gemeente moet altijd over voldoende geld beschikken voor het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, salarissen en facturen. Hiervoor trekt de gemeente op dagelijkse basis korte geldleningen aan. De financiering van de gemeentelijke investeringen vindt plaats met reserves en voorzieningen – interne middelen – en middels extern aangetrokken geldleningen met een langere looptijd. Om de rente die de gemeente moet betalen over deze aangetrokken leningen te beheersen en de daarmee samenhangende risico's te beperken is het financieringsbeleid van belang.

Ontwikkelingen gemeente Purmerend

Risicobeheer

Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Er zijn twee wettelijke

normen van toepassing op gemeenten vanuit de Wet fido: een kasgeldlimiet en een renterisiconorm om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. Renterisico is het risico dat de rentelast van een gemeente ineens fors stijgt. Dit kan als een lopende schuld vervalt en er opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hoger rentepercentage. De wetgever stelt daarom eisen aan het maximale jaarlijkse renterisico voor een gemeente (Wet fido). Deze eisen komen tot uitdrukking in de kasgeldlimiet (norm voor leningen met looptijd tot 1 jaar) en de renterisiconorm (norm voor leningen met looptijd vanaf 1 jaar). Deze normen bepalen de speelruimte voor de gemeente om verantwoord en goedkoop te financieren. Beide normen zijn gekoppeld aan de begrotingsomvang.

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:

- het renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- het renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Een gemeente mag drie kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. De norm wordt getoetst op de eerste dag van het kwartaal. In onderstaande tabel is het kasgeldlimiet over 2023 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Kwartaal	Maximaal % o.b.v. actuele regeling	Berekend maximaal limiet	Vlottende middelen -/ vlottende schuld	Onderschrijding
I	8,50%	-26.659	-3.493	23.166
II	8,50%	-26.659	2.705	29.365
III	8,50%	-26.659	1.788	28.447
IV	8,50%	-26.659	-943	25.716

In 2023 is de kasgeldlimiet niet overschreden, ondanks dat gedurende het hele jaar de financieringsbehoefte zoveel als mogelijk is afgedekt met kortlopende financiering. In november 2023 is een lening aangetrokken vanwege de consolidatie van de korte schuld. Op basis van de gegevens in deze jaarrekening voldeden wij gedurende geheel 2023 aan de kasgeldlimietnorm.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm voorkomt dat een te groot deel van de totale gemeentelijke schuld (met looptijd langer dan 1 jaar) in eenzelfde jaar vervalt en opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hogere rente. Er is in 2023 één langlopende lening aangegaan van € 30 miljoen. Een overschrijding van de renterisiconorm in 2023 is daarom niet aan de orde. In onderstaande tabel is de renterisiconorm (op kas- en contractbasis) over 2023 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023
1a Rente herziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Rente herziening op vaste schuld uitgeleende gelden (u/g)	-
2 Rente herziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	30.000
3b Nieuw verstrekte lange leningen	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	30.000
5 Betaalde aflossingen	22.074
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	22.074
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	22.074
8 Renterisiconorm	62.728
9a Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	40.654
9b Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-
10 Berekening renterisiconorm:	
11 Begrotingstotaal (primitief 2023)	313.639
12 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (11 x 12)	62.728

Externe financiering

a. Portefeuille opgenomen langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille op de vaste schulden is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000).

Schuldrestant opgenomen leningen per 1 januari 2023	€ 265.045
Nieuw aangetrokken leningen	€ 30.000
Reguliere aflossingen	-€ 22.074
Schuldrestant o/g leningen per 31 december 2023	€ 272.971

Per 31 december 2023 heeft de gemeente 32 langlopende geldleningen o/g met een totaalrestant van ruim € 273 miljoen. Het grootste deel is voor financiering van investeringen en een klein deel wordt doorgeleend: woningbouwcorporaties (€ 1,8 miljoen) en de Rugby Club Waterland (€ 161.000). Het gemiddelde rentepercentage voor 2023 bedraagt 1,05%. De rentepercentages van nieuwe leningen zorgen voor een verdere stijging van het gemiddelde percentage van de totale portefeuille. Begin 2024 blijkt dat de rente voor 10 jaars gelijk/fixe weer licht aan het stijgen is. De stand van de leningportefeuille is eveneens terug te vinden bij de toelichting op de balans.

In 2023 is er één langlopende geldleningen aangetrokken van € 30 miljoen. De specificatie hiervan is:

Instelling	Bedrag	Periode	Rente%
BNG	€ 30.000.000	20 jaar lineair	3,524%

In de begroting 2023 was een financieringsbehoefte opgenomen van maximaal € 50 miljoen voor de herfinanciering van leningen en financiering van geplande investeringen. Dit is door vertraging in de uitvoering van de geplande investeringen (o.a. IHP, IBOR kunstwerken en wegen, GRP en tractiemiddelen), vooruitontvangen specifieke uitkeringen in 2023 (uitgaven in 2024 en later, o.a. ontwikkeling stationsgebied/binnenstad, IZA-gelden, NIP), hogere ontvangsten (o.a. Oekraïne en gemeentefonds), grondverkoop en een voordelig rekeningresultaat. De portefeuille langlopende leningen is per saldo toegenomen met ruim € 7,9 miljoen.

De verklaring van de lagere financieringsbehoefte 2023 is in onderstaande tabel af te leiden:

Ontwikkeling van de schuldenlast (in miljoenen euro's):	Prognose 31-12-2023	Rekening 31-12-2023
Geinvesteerd vermogen:		
(Im-)materiële activa	397,5	338,8
Financiële activa	50,0	60,8
Grondexploitaties	12,3	52,6
Totaal aan geïnvesteerd vermogen	459,8	452,1
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve en bestemmingsreserves (exclusief resultaat 2023)	53,4	85,3
- Resultaat boekjaar	13,2	16,1
Vreemd vermogen:		
- Langlopende leningen o/g	343,3	273,0
- Voorzieningen	16,8	17,7
- Kortlopende financieringsmiddelen (b.v. kasgeld)	33,2	60,1
Totaal gefinancierd	459,8	452,1
<i>Op basis van bovenstaande bedraagt de schuld per inwoner (basis: 93.992)</i>	<i>4.891</i>	<i>4.810</i>

Duidelijk zichtbaar is dat de lagere stand van de financieringsbehoefte veroorzaakt wordt door vertragingen in investeringstempo van de materiële vaste activa. Dit is een tijdelijk effect. De hogere stand van de financiële vaste activa komt doordat er een agiostorting is verstrekt aan InWest Regio b.v., stortingen aan de Svn voor starters- en duurzaamheidsleningen en aflossing van een fixe lening van de Stadsverwarming. Daarnaast is de boekwaarde van de grondexploitaties gestegen, omdat per saldo meer investeringen en winstnemingen zijn geweest dan bouwopbrengsten. De groei van de algemene reserve wordt veroorzaakt door het hoge rekeningresultaat 2023. Dit wordt elders in deze jaarrekening nader toegelicht.

b. Portefeuille kortlopende leningen

De korte rente lag jarenlang op een zeer laag, en zelfs negatief niveau. Dit kwam vooral doordat het monetair beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) langere tijd ongekend ruim was. De ECB wilde zo de economie stimuleren en de toen nog lage inflatie richting de ECB-doelstelling van 2% op de middellange termijn sturen. Sinds juli 2022 heeft de ECB de korte rente in rap tempo met 4,00% verhoogd van 0% naar 4,00%. De ECB wil hiermee voorkomen dat de inflatie veel langer hoog blijft, deze ligt namelijk nog steeds ruim boven de doelstelling. Door de rente

te verhogen wordt geld lenen duurder gemaakt en wordt (de groei van) de economie afgeremd. Wel verwacht de ECB dat de inflatie tot aan 2025 weer richting de 2% toe beweegt. Financiële markten verwachten nog steeds dat de economie van de eurozone licht zal krimpen en dat de inflatie en de inflatieverwachtingen fors zullen afnemen. De inflatie is inmiddels gedaald eind 2023, maar we zien nog niet dat de ECB de korte rente geleidelijk gaat verlagen. Purmerend streeft ernaar zo veel mogelijk gebruik te maken van kortlopende financiering. Dit omdat kortlopende financiering doorgaans goedkoper is dan langlopende financiering (in het 4e kwartaal van 2023 zien we dit omslaan). Om die reden wordt er gebruik gemaakt van de rekening courant faciliteit bij de BNG en worden er kasgeldleningen aangetrokken. In 2023 is weer maximaal kort gefinancierd via hoofdzakelijk kasgeldleningen, dit binnen de kaders van de kasgeldlimiet. De rentetarieven hiervoor lagen tussen de 2,1% en 4,1% positief.

c. Waarborgen en garanties

De gemeente Purmerend heeft garanties verleend voor geldleningen aan diverse organisaties. Het gaat hierbij om woningbouw, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), Stadsverwarming (SVP) en maatschappelijke instellingen. Bij de afweging voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Als de lening volledig kan worden ondergebracht bij een waarborgfonds, wordt geen gemeentegarantie afgegeven. De omvang van de uitstaande leningen waarvoor we garant staan is opgenomen bij de toelichting op de balans. In 2023 zijn er wijzigingen geweest bij de Stadsverwarming Purmerend en het Waarborgfonds (WSW).

Het Waarborgfonds (WSW) staat borg voor de leningen die woningcorporaties aantrekken voor de bouw van sociale huurwoningen. De achtervang van het WSW is voor 50% van het rijk en voor 50% van de gemeenten, waarin de bij het WSW aangesloten woningcorporaties werkzaam zijn. Woningcorporaties zijn niet verplicht een lening te laten borgen door het WSW en deel te nemen aan het WSW. Het risico van de achterborgstelling WSW is zeer klein. Sinds 1 augustus 2021 trad een gewijzigde achtervangovereenkomst tussen het WSW en de gemeente Purmerend in werking. In deze overeenkomst zijn een aantal belangrijke verbeteringen doorgevoerd. Alle vóór 1 augustus 2021 tussen het WSW en gemeente Purmerend gesloten achtervangovereenkomsten bleven daarbij van kracht. In 2023 is er ingestemd met één nieuwe generieke achtervangovereenkomst zodat de achtervangpositie van de gemeente uitsluitend worden beheerst door één overeenkomst. Alle voorgaande overeenkomsten worden hiermee vervangen. Deze wijziging treedt in op 1 mei 2024. Deze nieuwe overeenkomst heeft direct geen financiële gevolgen. De aanpassing van de verdeelsleutel kan ertoe leiden dat het risico van onze gemeente toeneemt, omdat we meedelen in de totale leningenportefeuille van een corporatie die ook buiten Purmerend werkzaam is. De kans dat dit risico zich voordoet is echter zeer minimaal.

De leningen aan de woningbouwcorporaties zijn gegarandeerd door het WSW. Op alle leningen is regulier afgelost.

Interne financiering

a. Kortlopende interne financiering (korter dan 1 jaar)

Alle bankrekeningen van de gemeente worden centraal beheerd. De treasury voorziet in de totale financieringsbehoefte van de gemeente, die ontstaat uit het saldo op de bankrekeningen van de lopende uitgaven en inkomsten (exploitatie en investeringen).

b. Langlopende interne financiering (langer dan 1 jaar)

Gemeente Purmerend heeft de financiering centraal geregeld. Voor de gemeentelijke activa wordt bij het verstrekken van leningen gebruik gemaakt van het omslagsysteem. Dit houdt in dat over alle investeringen een gemiddelde rente wordt toegerekend aan de taakvelden, de zogeheten omslagrente. Deze omslagrente wordt aan het begin van elk jaar vastgesteld. Voor het begrotingsjaar 2023 is de omslagrente bepaald op 1,0%. Hierbij beschouwen we als rentelasten:

- *Voor de externe financiering*: het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.
- *Voor de interne financiering*: de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen, te weten de reserves en voorzieningen en de omslagrente over de investeringen en deelnemingen.

Als de omslagrente afwijkt van de rente die de gemeente (gemiddeld) op haar opgenomen leningen betaalt, ontstaat een renteresultaat. Het renteresultaat voor 2023 is als volgt opgebouwd:

Ontwikkeling renteresultaat 2023 (bedragen x € 1.000)		
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	+/+	3.358.740
b. De externe rentebaten (idem)	-/-	<u>-437.846</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		2.920.895
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-405.908
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening og): project Baansteer-Noord, SVP en Wooncompagnie	-/-	-220.079
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (werkelijke rente lening)	+/+	220.079
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-405.908
d1. Rente over voorzieningen	+/+	0
d2. Rente over eigen vermogen	+/+	<u>0</u>
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0,69%	2.514.986
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag):		
- MVA integraal gefinancierd (omslagrente)	-/-	-3.124.711
- FVA-deelnemingen (omslagrente)	-/-	<u>-510.860</u>
	1,00%	-3.635.571
Renteresultaat op het taakveld treasury excl. bespaarde rente	0,31%	-1.120.585

De boekwaarde van de vaste activa (immaterieel, materieel en financieel) die integraal worden gefinancierd per 1 januari 2023 € 363,1 miljoen. Het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 0,69% (€ 2,5 miljoen/€ 363,1 miljoen). De gemeente rondt dit – met een

marge van 0,5% - af naar 1,0% en hanteert dit percentage voor de renteomslag. Alle in de tabel gepresenteerde bedragen zijn verwerkt in de jaarrekening.

Het renteresultaat (afgerond € 1,1 miljoen) nemen we op onder de algemene dekkingsmiddelen (onderdeel eigen financieringsmiddelen). In de Najaarsnota 2023 was rekening gehouden met een renteresultaat van bijna € 0,96 miljoen. Het renteresultaat laat ten opzichte van de Najaarsnota 2023 een verbetering zien door een het later aflossen van een lening van de Stadsverwarming (hogere rente) en de transitorische rente die is aangepast (door het aantrekken van een langlopende lening in november 2023).

EMU saldo (wet HOF)

De Europese afspraken die in de wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,27% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Jaarlijks worden de individuele referentiewaarden per gemeente bekend gemaakt (Purmerend 2023 € 12.145.000). Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een waardedaling op een vordering vanwege het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie of deficit. In 2023 is er een uitzetting van middelen geweest bij InWest Regio b.v. door een agiostorting van € 515.870. De deelname van Purmerend hierin is eind 2023 € 776.385 en zal de komende jaren oplopen. De gemeente Purmerend loopt een beperkt krediet risico over gelden die zijn uitgezet in het kader van haar publieke taak (woningbouwcorporaties, stadsverwarming en derden). Verder maken we geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, Stadsverwarming Purmerend, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), ROM InWest en direct via Alliander (netwerkbeheer). Het risico op waardeverlies van deze aandelen is aanwezig en worden daarom actief gemonitord.

Relatiebeheer/saldobehaar

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer in 2023 heeft zo veel mogelijk plaatsgevonden via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hieraan ten grondslag ligt de Financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan beschikt de gemeente Purmerend over een direct opneembaar krediet via de rekening courant. BNG Bank hanteert in

rekening-courant het dagelijks door de European Banking Federation gepubliceerde 1-maands Euribor tarief. Per 31 december 2023 bedroeg het 1-maands Euribor-tarief 3,869%. De bij de BNG aangehouden rekeningen voor belastingen en sociale zaken worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend.

Daarnaast heeft de gemeente te maken met zogenoemde schatkistbankieren. Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tegelijkertijd hoeft het Rijk dan minder geld te lenen op de financiële markten waardoor de staatsschuld daalt. Bij schatkistbankieren worden de tegoeden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën wel buiten de schatkist van het Rijk houden. Voor Purmerend bedraagt dit drempelbedrag in 2023 € 6,3 miljoen. Conform de vereisten in het BBV (art 52c), vermelden we in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Purmerend buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vond in 2023 nog beperkt betalingsverkeer plaats via de ABN AMRO bank.

6 Bedrijfsvoering

Algemeen

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering verstaan we het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning bij het uitvoeren van de wettelijke taken. Dit gebeurt op meerdere vakgebieden, zoals Juridische Zaken, ICT, Financiën, Personeel en Organisatie en meer. Deze functies staan ten dienste van de zorg voor en de dienstverlening aan onze inwoners. Het is nodig dat deze ondersteuning aansluit bij de behoefte. Daarom stemt Bedrijfsvoering haar aanbod af met de teams die diensten leveren aan de inwoners en bedrijven.

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

In 2023 was er nog steeds veel beweging op de arbeidsmarkt en zijn 126 vacatures vervuld met zowel in- als externe kandidaten. Daar waar het lastig is om nieuwe medewerkers te werven kijken we nog steeds of we interne medewerkers kunnen opleiden en laten doorstromen. Ook blijven we zoeken naar nieuwe creatieve manieren van werven. Door sollicitanten wordt vaak aangegeven dat we hiermee opvallen en dat het hen helpt om een beter beeld te krijgen van de werkgever gemeente Purmerend.

Ook hebben we in 2023 nagedacht over de vraag hoe we oudere medewerkers en/of medewerkers in fysiek zware beroepen kunnen helpen om tot aan hun pensioen leeftijd inzetbaar te blijven. Via het project "ontdek de horizon" hebben we hier een start mee gemaakt. Hier deden 23 medewerkers in fysiek zware beroepen aan mee en kan als zeer succesvol worden beschouwd. De deelnemers kregen een beter zicht op hun (on)mogelijkheden, hebben bij diverse andere functies mee kunnen kijken, en kwamen hierdoor echt in beweging. Een aantal heeft meteen op andere functies gesolliciteerd en sommigen zijn gestart met een opleiding. Twee van de deelnemers zijn inmiddels zelfs al doorgestroomd naar een fysiek lichtere functie. In 2024 gaan we het project evalueren en kijken of we hier (organisatiebreed) een vervolg aan kunnen geven.

Om collega's een (nog) bredere, andere, kijk te geven op de stad, de dorpen en de Purmerendse manier van werken te laten ervaren, hebben we een aantal één-/halfdaagse stages georganiseerd. Hierbij doen medewerkers ervaring op bij andere organisaties en instellingen van Purmerend, of lopen bijvoorbeeld met de postbode in een wijk van Purmerend mee. Deze stages hebben waardevolle inzichten opgeleverd. Medewerkers zien wat er in de stad gebeurt en horen wat onze inwoners nodig hebben. De bedoeling is dat deze stages een vervolg krijgen in 2024 waarbij de inzichten actief worden besproken en zo mogelijk worden toegepast in het dagelijks werk.

Naast de bewegingen op de arbeidsmarkt, hebben ook de ontwikkelingen rondom parkeren en de parkeergarage de vraag 'hoe blijven we een aantrekkelijke werkgever' actueel gehouden. Omdat een groot deel van onze medewerkers in Noord-Holland-Noord/West-Friesland wonen, zijn zij afhankelijk van de auto om naar het werk te komen. Ook is er een groep medewerkers die 's avonds en 's nachts of in beschikbaarheidsdiensten werken. Dit heeft ertoe geleid dat er een nieuwe reiskostenvergoeding is vastgesteld. Naast een verhoging van de reiskostenvergoeding, hebben medewerkers die 's avonds/'s nachts werken en/of medewerkers die beschikbaar moeten zijn de mogelijkheid om uitrij-/dagkaarten aan te vragen. Op deze manier kunnen zij op een veilige manier naar huis 's avonds of snel reageren op een oproep. Om extra te stimuleren (naast de al bestaande gunstige fietsregeling) dat minder medewerkers met de auto naar het werk hoeven te komen, worden er in 2024 ook poolauto's ingezet. Deze kunnen medewerkers (als de bestaande elektrische dienstfietsen of het openbaar vervoer niet doelmatig is) gebruiken voor bezoeken aan inwoners en ondernemers.

Vacatureruimte en kosten inhuur derden

De beschikbare vacatureruimte met daaraan toegevoegd het in de begroting opgenomen inhuurbudget dient als dekking voor de kosten van inhuur van personeel. De kosten van inhuur bedragen in 2023 circa € 16,6 miljoen. Ter vergelijking, in de jaarrekening 2022 van Purmerend is een bedrag van € 14,9 miljoen aan inhuurkosten verantwoord. De inhuurkosten 2023 uitgedrukt in een percentage van de totale loonsom bedraagt 19,6% (2022 was 19,8%). Het laatst bekende landelijk gemiddelde van gemeenten over het jaar 2022 is 17%.

Personeel versus inhuur derden (bedragen x € 1.000)	2023
Loonsom vacatures (incl. vergoedingen wegens ziekte etc)	5.762
Begrote inzet inhuur programma's	9.468
Begrote inzet inhuur Grexen, PI's en AO's	507
Totaal beschikbaar budget inhuur	15.737
Inhuurkosten t.l.v. vacatureruimte	-9.211
Inhuurkosten t.l.v. programma's	-4.945
Inhuur tlv Grexen, PI;s en AO's	-2.420
Totaal kosten inhuur derden	-16.576
Verschil inhuur derden	-839
Saldo t.l.v. grondexploitaties, investeringskredieten, anterieure overeenkomsten	-1.913
Saldo t.l.v. budgetten binnen de programma's	1.074
	0

Financiën

Wij staan voor een helder en betrouwbaar financieel beheer en planning & controlproces. In 2023 zijn we daarom verder gegaan met procesverbeteringen, waaronder digitalisering en automatisering om adequaat te kunnen sturen op beleid en financiën. In 2023 is de p&c-cyclus weer aangeboden overeenkomstig de afspraken met de raad.

Financiële functie

Belangrijk is dat de financiële functie aansluit op de wensen en behoeften van bestuur en organisatie. Dit vraagt om: sluiten de systemen nog aan op de gewenste ontwikkelingen, kunnen we efficiënter rapporteren, hebben we de financiën van de groeiopgave goed in beeld. Veel aandacht zal ook gaan naar de bemensing van de financiële functies. Dit is uiterst lastig omdat er sowieso krapte is, maar ook omdat we in een dynamische groeiopgave zitten die specifieke kennis en kunde vraagt (denk aan fiscaliteit, projectcontrol, grondexploitaties). De afgelopen jaren zijn goede resultaten behaald met het zelf opleiden van deskundige lokaal betrokken medewerkers; die lijn willen we voortzetten.

Brede control

De opgaven van Purmerend vragen om een integrale benadering. Onze aandacht gaat uit naar de opzet en verbetering van de planning- en controlcyclus en de daaruit voortvloeiende documenten waarbij beleid en financiën samenkomen. Financiën en control gaan zich bij haar doorontwikkeling meer richten op het geven van integraal advies. Ook zet ze stappen om de vakspecifieke controledisciplines meer te betrekken bij de advisering over risico's en beheersmaatregelen die verbonden zijn aan de doelen en ambities in de begroting. De focus bij advies ligt op het rechtmatig, efficiënt, effectief en beheerst realiseren van doelen. We verbeteren de uitwisseling van vakkennis en expertise door periodiek afstemmingsmomenten te organiseren. Zo dragen de adviezen bij aan de kwaliteit van de besluitvorming, sturing, beheersing en verantwoording van de organisatie.

Digitalisering, automatisering en doorontwikkeling financiële sturing en advies

We moeten kunnen vertrouwen op een financiële administratie die foutloos is en overzichtelijke informatie levert. We richten ons de komende jaren op digitalisering en automatisering van handmatige werkzaamheden. Door verdergaande automatiseringsmogelijkheden zal deze ontwikkeling zich voortzetten. In 2023 is de aanbesteding afgerond over een nieuw financieel systeem, inclusief een vernieuwde begrotingsmodule en een contractmanagementsysteem. De implementatie van het nieuw financieel systeem is gestart in 2023 en het financieel systeem zal in januari 2024 in productie worden genomen.

Inkomende en uitgaande facturen

In ons betaalsysteem zijn alle leveranciers aangemerkt om per direct te betalen als de factuur juist is. Wij hanteren dus een betaaltermijn van 0 dagen. Het betalingsgedrag van de gemeente wordt beoordeeld aan de hand van het aantal dagen dat de leverancier moet wachten op bijschrijving van het gefactureerde bedrag. De gemiddelde betalingstermijn van de gemeente bedraagt 25 dagen. In individuele gevallen is er sprake van termijnoverschrijding. Het beleid is erop gericht om de individuele overschrijdingen terug te dringen.

Fiscaliteit

Van belang is dat we kunnen laten zien dat onze fiscale beheersing op een voldoende niveau zit. Met onder meer steekproefsgewijze controles tonen we met een redelijke mate van zekerheid aan dat de ingediende belastingaangiften juist zijn. Hiermee voorkomen we verrassingen en geven we uitvoering aan het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat we met de Belastingdienst hebben gesloten.

Eind 2020 is er een einde gekomen aan het oude HT en is er een nieuw Doorontwikkeld Horizontaal Toezicht (DHT) gepubliceerd. Dit nieuwe DHT is voor minder belastingplichtigen toegankelijk omdat

de criteria voor deelname zijn verhoogd. Tevens komen er veel meer verplichtingen aan de kant van de belastingplichtigen om in DHT te komen en te blijven. Die verplichtingen zien we met name bij de diverse verplichtingen op het gebied van tax control en zelf monitoring die met de Belastingdienst moeten worden gedeeld. Doel van DHT is om veel meer werk bij belastingplichtigen zelf neer te leggen en capaciteit vrij te spelen om weer meer te gaan controleren bij belastingplichtigen zonder DHT. We zijn met de Belastingdienst in gesprek om te kijken wat dit voor ons als gemeente betekent en in hoeverre wij hier adequaat invulling aan kunnen geven. Eén van de eisen is dat de belastingplichtige een tax control framework (TCF) opstelt en implementeert.

ICT

Informatisering en automatisering

De inzet van ICT blijft een cruciale rol houden in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de stad en dorpen. De maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in de stad en dorpen en onze organisatie zijn nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat onze organisatie steeds 'ICT-intensiever' wordt. Dit is overigens niet uniek voor Purmerend, maar sluit aan bij een algemene maatschappelijke trend.

ICT blijft een strategisch bedrijfsmiddel voor gemeenten. We hebben 2023 benut om de digitale werkomgeving voor de medewerkers te verbeteren. Hiermee borgen we zoveel mogelijk de continuïteit van de digitale werkomgeving. We dragen zorg voor een stabiel en veilig digitaal netwerk, goed functionerende generieke ICT-voorzieningen (hardware en software) en een hoog niveau van gebruikersondersteuning.

Informatiebeveiliging

Het Gemeentelijk InformatieBeveiligingsBeleid (GIBB) bepaalt (op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid) de kaders en verantwoordelijkheden om een adequate informatiebeveiliging in te richten en te onderhouden. In 2023 zijn belangrijke stappen gezet in het voldoen aan deze verantwoordelijkheid. Hierover wordt verantwoording afgelegd door middel van de jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Deze is voor de gehele organisatie binnen de deadline ingeleverd.

Digitaal samenwerken

De ontwikkeling naar een informatieorganisatie biedt kansen en uitdagingen voor de stad en onze organisatie. Kansen om onze dienstverlening te verbeteren, transparantie en vertrouwen te vergroten en maatschappelijke uitdagingen op te pakken. Het verder digitaliseren en inrichten van plaats- en tijdonafhankelijk werken voor medewerkers in combinatie met onze inwoners en (keten)partners wordt hierin verder gefaciliteerd. Dit vereist goede inzicht in benodigde voorzieningen en geldende wetgeving om tot efficiënte en effectieve digitale oplossingen te komen, met voldoende aandacht voor publieke waarden als veiligheid, toegankelijkheid, privacy en gelijke behandeling. In 2023 is verder gegaan met de implementatie van tools om die digitale samenwerking mogelijk te maken, zoals het zaaksysteem en het gebruik van Teams.

Communicatie

In 2022/2023 is een aantal losse gemeentelijke (project)websites ondergebracht onder purmerend.nl. Dit is beter voor de vindbaarheid van de informatie en efficiënter omdat er minder domeinnamen nodig zijn en contentmanagement maar op één plek nodig is. Dit zijn de sites:

- Duurzaamheid
- Datalab
- Van brug tot brug
- Baanste Noord
- Erfgoedbeemster.nl
- Gemeentelijkvastgoed.nl
- Kermis.purmerend.nl
- Kinderboerderij.purmerend.nl
- Purmerend2040.nl
- Visievanbeemster.nl
- Woneninpurmerend.nl

Ook zijn meerdere websites ontwikkeld en live gegaan zoals asd.purmerend.nl, inhetstadje.nl, werkenbijpurmerend.nl en raad.purmerend.nl.

Schrijftrainingen

Er is tijd geïnvesteerd in schrijftrainingen Duidelijke Taal om zo teksten begrijpelijker en toegankelijker te maken.

Inkoop, contracten en subsidies (INCS)

INCS voorheen team coördinatie aanbestedingen heeft in 2023 een flinke groei meegemaakt. Door de weg die de afdeling een aantal jaren terug was ingeslagen om alles te centraliseren en professionaliseren en tegelijkertijd ook zichtbaar te zijn is er flink geïnvesteerd. Dit heeft als gevolg gehad dat men meer kon focussen om tijdig aanbestedingen uit te zetten, de onrechtmatigheid is verminderd en dat er aan de inkoopbehoefte van de organisatie kan worden voldaan. De gemeente heeft een inkoopvolume van € 145 miljoen, onderverdeeld onder ruim 2500 leveranciers. Afgelopen jaar heeft de afdeling inkoop ruim 150 trajecten doorlopen. Ook focust de afdeling op duurzaamheid. Dit heeft geresulteerd tot de status goud qua duurzaamheid bij de MRA (Metropoolregio Amsterdam). Purmerend is een van de 3 gemeenten die deze status heeft.

Het team van contractmanagers en beheerders hebben zich verder ontwikkeld in de CATS-methode. Dit zorgt er mede voor dat de rollen binnen het proces helder zijn, zowel binnen het INCS-team als buiten het team. Vanuit dit oogpunt worden er gesprekken gevoerd met de contracteigenaren. Door deze gesprekken weten de contracteigenaren tijdig contact op te nemen als een contract niet lekker loopt.

Alle indexeringen moeten via de contractmanagers. Het afgelopen jaar is gezien dat veel leveranciers/aanbieders een hogere indexatie aanvragen dan in het contract is opgenomen. De contractmanagers zijn niet akkoord gegaan met deze verhogingen, dit heeft er voor gezorgd dat er ca. € 150.000,- is bespaard. Door accountgesprekken met de leveranciers structureel in te

plannen worden de contracten beter gebruikt en waar mogelijk aangepast. De einddatum van een contract wordt tijdig gesignaleerd en indien gewenst wordt deze verlengd of er wordt een inkoopprocedure gestart. In de inkoopprocedure worden de lessons learned van het afgelopen contract meegenomen.

INCS, waarvan de S staat voor de inkomende subsidies. Onze gemeente staat de komende jaren voor veel uitdagingen. Een stad die groeit en bloeit. De gemeente staat er niet alleen voor in haar opgaven. Om optimaal gebruik te maken van alle methoden van (co) – financiering, moeten we nu zaaien om later te oogsten. Sinds 2020 is de inzet op inkomende subsidies daarom geïntensiveerd. Gekozen is voor een integrale aanpak waarbij de subsidiekansen voor alle domeinen in samenhang en overstijgend worden opgepakt. Een regionaal, Provinciaal, landelijk en Europees netwerk draagt ook bij aan het succesvol werven van subsidies. Deze inzet heeft geleid tot een volume in 2023 van 35 toegekende aanvragen ten bedrage van € 46 miljoen euro op gebied van klimaatadaptatie, woningbouw, restauratie monumenten, energiebesparingsprogramma's, preventieve gezondheid – en maatschappelijke programma's.

Rechtmatigheidsverantwoording

ALGEMEEN

Vanaf het dienstjaar 2023 is het college zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt opgenomen. Met ingang van 2023 heeft het college zelf getoetst op de rechtmatige naleving van het door de raad vastgestelde normenkader.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het erom dat het college toelicht in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties overeenstemmen met of afwijken van het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium, en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen.

Op woensdag 21 februari 2024 zijn de gemeenten door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) geïnformeerd over actuele stand van zaken ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kan na overleg tussen het ministerie van BZK en de Algemene Rekenkamer nog niet worden gewijzigd ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat de accountant over het verslagjaar 2023 een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties moeten afgeven waar dit anders door het college zou plaatsvinden. De gemeenten worden opgeroepen de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening, conform de aangepaste verordeningen en de afspraken die hierover door vertegenwoordigende organen met het bestuur zijn gemaakt. Het college heeft op 27 februari 2024 de gemeenteraad hierover geïnformeerd (1595088) en aangegeven op de ingeslagen weg verder te gaan met het voorbereiden en afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording over 2023 in de jaarstukken 2023. Op 6 maart 2024 heeft BZK in de IBI nieuwsbrief nr.121 duidelijkheid verstrekt wat er van gemeenten

en accountants verwacht wordt ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording 2023. Gemeenten dienen in de jaarrekening 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen en de controlerend accountant geeft een getrouwheidsoordeel af ten aanzien van de in de jaarrekening aanwezige rechtmatigheidsverantwoording.

Op 8 april 2024 heeft de commissie BBV de verplicht te hanteren modelverantwoording aangepast door expliciet de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023 als grondslag voor de rechtmatigheidsverantwoording toe te voegen.

In de navolgende paragrafen zijn de uitgangspunten en bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording nader geduid.

GEMAAKTE AFSPRAKEN MET DE RAAD

Gedurende 2023 en begin 2024 zijn er op diverse momenten afspraken tussen de gemeenteraad en het college gemaakt over de door het college af te geven rechtmatigheidsverantwoording. Hierna zijn deze afspraken geduid.

Financiële verordeningen controleverordening

Op 30 maart 2023 heeft de gemeenteraad de financiële verordening 2023 en de controleverordening 2023 vastgesteld. Beide verordeningen zijn aangepast in lijn met de van toepassing zijnde rechtmatigheidsverantwoording over 2023. In artikel 20 van de financiële verordening 2023 zijn afspraken gemaakt over hoe omgegaan dient te worden met de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens, rapportagegrens en de paragraaf bedrijfsvoering

Op 25 mei 2023 heeft de gemeenteraad besloten de verantwoordingsgrens ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen op 1% van de totale lasten, inclusief mutaties in de reserves. Een verantwoordingsgrens van 1% komt over 2023 uit op een bedrag van € 3,7 miljoen.

De gemeenteraad heeft op 25 mei 2023 de rapportagegrens voor individuele onrechtmatigheden vastgesteld op € 600.000, zijnde 20% van de verantwoordingsgrens. Dit betekent dat alle individuele fouten en onduidelijkheden boven € 600.000,- hieronder in de paragraaf bedrijfsvoering door het college nader worden toegelicht.

Er zijn vanuit de gemeenteraad geen specifieke onderwerpen die de gemeenteraad in de paragraaf bedrijfsvoering terug wenst te laten komen. Hieronder zullen per geconstateerde onrechtmatigheid de wettelijke onderdelen worden toegelicht te weten:

- de oorzaken toelichten voor evt. geconstateerde onrechtmatigheden (wat is het precies);
- een verklaring voor de geconstateerde onrechtmatigheden (achterliggende redenen);
- acties die door het college zijn ondernomen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen (beheersmaatregelen).

Normenkader

Op 29 februari 2024 heeft de gemeenteraad het normenkader vastgesteld. Het normenkader bevat de wet- en regelgeving die relevant is voor de rechtmatigheidsverantwoording van 2023. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording gaat het daarbij om de bepalingen waarvoor de gemeente financiële consequenties uit kunnen voortkomen. Het college optimaliseert

het normenkader in een toetsingskader. Het toetsingskader is opgenomen in de aanwezige procesbeschrijvingen en het interne controleplan.

Eerste jaar

Gezien de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 voor de eerste keer wordt afgegeven door het college wordt 2023 ook gezien als een "proefjaar". Leermomenten voortkomend uit de eerste afgegeven rechtmatigheidsverantwoording worden toegepast in de door het college af te geven rechtmatigheidsverantwoording over 2024. Indien daar aanleiding toe is worden in 2024 de met de raad gemaakte afspraken inzake de rechtmatigheidsverantwoording nader geduid.

BEGROTINGSCRITERIUM¹

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.a van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden vermeld.

Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

De verschillen tussen de geautoriseerde lasten en de gerealiseerde lasten worden hieronder per programma weergegeven (lasten x €1.000).

Conform artikel 20 lid 6a van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 zijn overschrijdingen van kosten kleiner dan € 100.000,- rechtmatig. Hieronder worden alleen afwijkingen groter dan € 100.000 per programma/ beleidsveld toegelicht.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting bijgesteld lasten 2023	Realisatie lasten 2023	Overschrijding	Samenhangend met reserves	Samenhangend met andere overschrijdingen of hogere baten
Programma 1 Publiekdiensten	-9.813	-9.930	-116	Nee	Deels
Programma 2 Samenleving, BV021 Kunst en cultuur	-8.820	-8.986	-166	Nee	Deels
Programma 2 Samenleving, BV022 Sport en recreatie	-9.692	-10.129	-436	Nee	Deels
Programma 2 Samenleving, BV024 Jeugd	-42.069	-43.736	-1.667	Nee	Ja
Programma 2 Samenleving, BV025 Onderwijs	-12.958	-13.354	-396	Nee	Nee
Programma 4 Milieu, BV041 Milieu	-13.488	-13.911	-423	Nee	Ja
Overzicht overhead	-29.514	-30.147	-633	Nee	Ja
Totaal	-126.354	-130.193	-3.839		

De hierboven vermelde begrotingsoverschrijdingen zijn hieronder per programma/ beleidsveld nader geduid.

Programma 1 Publiekdiensten

Binnen programma 1 is er een overschrijding van € 154.000 aanwezig door hogere juridische

¹ De financiële beheers handelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting.

kosten. Het aantal af te handelen bezwaren is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2022 (met name OZB bezwaren). Om de werkzaamheden hiervoor op te vangen was inhuur van extern personeel noodzakelijk. Daarnaast is er een overschrijding aanwezig als gevolg van hogere personele lasten die horen bij de dienstverlening ten aanzien van het verlenen van reisdocumenten, rijbewijzen naturalisatie en huwelijksvoltrekkingen ter grootte van € 152.000. Tegenover deze hogere personele lasten staan hogere baten als gevolg van de legesopbrengsten. Waardoor deze begrotingsoverschrijding ten aanzien van de loon en leges opbrengsten dienstverlening betreft daarmee een begrotingsoverschrijding in lijn met het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023. Naast deze begrotingsoverschrijding zijn er binnen programma 1 onderschrijdingen ter grootte van € 190.000 waardoor er per saldo een overschrijding is van €116.000.

Programma 2 Samenleving

Binnen programma 2 hebben zich op de navolgende beleidsvelden begrotingsoverschrijdingen voorgedaan die groter zijn dan € 100.000. De overschrijdingen zijn hierna per beleidsveld toegelicht.

BVo21 Kunst en Cultuur

Het beleidsveld Kunst en Cultuur heeft in totaal € 166.000 overschrijdingen. Van deze overschrijding betreft € 92.000 een door de gemeente verstrekte subsidie waar de gemeente vanuit Het Rijk een subsidie voor heeft ontvangen (SPUK IDO). De kosten inzake kaartgeverkoop Purmaryn vallen €31.000 hoger uit door de toename van de kaartverkoop. Door de hoger opbrengsten is dit gedekt. Beide overschrijdingen voldoet aan de vereisten van artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 en worden daarmee niet als onrechtmatig aangemerkt. De overige overschrijdingen ter grootte van € 43.000 zijn overschrijdingen die wel onrechtmatig zijn.

BVo22 Sport en recreatie

Het beleidsveld Sport en recreatie heeft in totaal € 436.000 overschrijdingen op de lasten. Dit betreft € 236.000 overschrijdingen als gevolg van het verstrekken van extra subsidiegelden aan Spurd. Tegenover deze extra subsidieverstrekking staan extra subsidie inkomsten van de SPUK NEAS en Spuk stimulering sport waardoor deze overschrijding in met artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 niet als onrechtmatig worden aangemerkt. Daarnaast zijn er binnen het beleidsveld € 200.000 individuele kleine overschrijdingen die onrechtmatig zijn.

BVo24 Jeugd

Het beleidsveld Jeugd heeft in totaal een overschrijdingen op de lasten van € 1.667.000. Deze overschrijding betreft voor € 2.066.000 een overschrijding ten aanzien van de uitvoering van de jeugdwet. Omdat hier sprake is van een opendeinde regeling in lijn met artikel 20 lid 6c van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 geen sprake van een onrechtmatigheid. Naast deze begrotingsoverschrijding zijn er binnen beleidsveld BVo24 Jeugd onderschrijdingen ter grootte van € 235.000.

BVo25 Onderwijs

Het beleidsveld Onderwijs heeft in totaal een overschrijding op de lasten van € 396.000. Deze overschrijding betreft met name een overschrijding ten aanzien van de onderwijshuisvesting (€ 385.000). Alle overschrijdingen ten aanzien van dit beleidsveld zijn onrechtmatig.

Programma 4 Milieu beleidsveld BVo41 Milieu

Binnen programma 4 is er een overschrijding aanwezig van in totaal € 423.000 op beleidsveld BVo41 Milieu. De overschrijding bestaat voor € 856.000 door een dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing (inclusief de nacalculatie op btw en overhead). Voor de afvalstoffenheffing betreft dit hogere inkomsten uit afvalstromen en daarmee is de overschrijding conform artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 rechtmatig. De hogere lasten ten aanzien van het Regionaal energiebesparingsprogramma ter grootte van € 181.000 worden gecompenseerd door hogere subsidie inkomsten van de Provincie en waardoor deze begrotingsoverschrijding in lijn is met het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023. Naast deze begrotingsoverschrijding zijn er binnen beleidsveld BVo41 Milieu onderschrijdingen ter grootte van € 614.000 waardoor er per saldo een overschrijding is van € 423.000.

Overzicht overhead

De overschrijding op het "overzicht overhead, onvoorzien en VPB" ontstaat voor € 948.000 aan overheadkosten die toezien op de specifieke uitkeringen Oekraïne, Toeslagenaffaire, IZA, GALA en Energiearmoede. Bij het opmaken van de Najaarsnota is rekening gehouden met een doorbelasting van de overhead aan specifieke uitkeringen naar programma 2. Het blijkt echter niet toegestaan dit door te belasten aan de betreffende taakvelden in het programma. Deze kosten dienen verantwoord te worden op het overzicht Overhead te blijven staan. Hierdoor blijven de lasten volledig voor rekening van het overzicht Overhead. De ontvangen specifieke uitkeringen zijn verantwoord als baten binnen programma 2. Programma 2 heeft daardoor een voordeel van € 948.000, want de kosten van de overhead mogen wel op de regelingen worden gedeclareerd. Per saldo is dit budgettair neutraal in de jaarrekening. De begrotingsoverschrijding op het "Overzichten overhead, onvoorzien en VPB" betreft daarmee een begrotingsoverschrijding in lijn met het door de gemeenteraad vastgestelde beleid en voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 20 lid 6b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023. Naast deze begrotingsoverschrijding zijn er binnen het "overzicht overhead, onvoorzien en VPB" onderschrijdingen ter grootte van € 315.000 waardoor er per saldo een overschrijding is van € 633.000.

Totaal Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

De begrotingsonrechtmatigheden ten aanzien van de lasten op de programma's en beleidsvelden zijn voor in totaal € 5.355.000 opgenomen op regel "1A. Overschrijding lasten op de programma's" opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen de met uw raad gemaakte afspraken zoals opgenomen in artikel artikel 20 lid 6 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 zijn voor in totaal € 4.562.000 opgenomen op regel "4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid." in de rechtmatigheidsverantwoording per saldo zijn de begrotingsonrechtmatigheden op regel 1a en regel 4 € 793.000.

Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen

Over 2023 zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van de investeringen. De investeringen voldoen daarmee in 2023 aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 20 lid 7 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023.

Er zijn daarom ook geen begrotingsonrechtmatigheden op investeringen die opgenomen moeten worden op regel " 1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)" in de rechtmatigheidsverantwoording.

Ongeautoriseerde reservemutaties

Over 2023 zijn er geen ongeautoriseerde reservemutatie.

Er zijn daarom ook geen ongeautoriseerde reservemutaties opgenomen op regel " 2. Ongeautoriseerde reservemutaties" in de rechtmatigheidsverantwoording.

Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld

Overschrijdingen op baten en lasten die gedurende het jaar bekend werden, zijn in 2023 aan de gemeenteraad voorgelegd, bijvoorbeeld via de Voor- en Najaarsnota's. Nog niet geautoriseerde overschrijdingen worden in de jaarstukken toegelicht en worden door de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad alsnog geautoriseerd. Dit geldt ook voor onderschrijdingen op baten en/of lasten, die niet als onrechtmatig worden gezien.

Er zijn daarom ook geen overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad opgenomen op regel " 3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld."

VOORWAARDENCRIERIUM¹

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het voorwaardecriterium vermeld.

Hierna zijn de individuele overschrijdingen ten aanzien van het voorwaardecriterium boven de € 600.000,- nader gduid.

Geconstateerde onrechtmatigheid ten aanzien van de aanbestedingen:

Uit de interne controle werkzaamheden is gebleken dat er in totaal € 4.132.680,- aan onrechtmatige inkopen boven de EU-aanbestedingsgrenzen hebben plaatsgevonden gedurende 2023. De onrechtmatige inkopen boven de rapportagegrens betreffende inkopen ten aanzien van de opvang van Oekraïense ontheemde in onze gemeente. Gedurende 2023 heeft de doelmatigheid van de opvang van de ontheemden prioriteit gekregen boven de rechtmatigheid. Daarnaast fluctueren de op te vangen aantallen ontheemden nog per periode en de beschikbare locaties. De overige geconstateerde onrechtmatigheden betreffen onrechtmatigheden die kleiner zijn dan de rapportagegrens.

Beheersmaatregelen:

Gedurende 2024 zullen de over 2023 onrechtmatige uitgaven inzake de opvang van de Oekraïense

¹ Dit zijn de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel interne en als extern en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

ontheemden zoveel als mogelijk doormiddel van aanbestedingen of het scharen van de dienstverlening onder bestaande contracten rechtmatig worden gemaakt.

De geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het voorwaardecriterium zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording omdat de totale onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens uitkomen. De onrechtmatigheid is terug te vinden op regel " Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)" in de rechtmatigheidsverantwoording.

MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK CRITERIUM²

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.c van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium) vermeld.

Uit de interne controle werkzaamheden zijn geen fouten of onduidelijkheden geconstateerd. Derhalve is er ook geen toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen ten aanzien van het M&O criterium.

Gezien er geen onrechtmatigheden ten aanzien van het M&O criterium zijn geconstateerd wordt er in de rechtmatigheidsverantwoording ook niets nader geduid ten aanzien van het M&O criterium.

INFORMATIEBEVEILIGING EN PRIVACY

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.d van de financiële verordening gemeente Purmerend 2023 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy vermeld.

Gedurende 2023 hebben zich geen financiële onrechtmatigheden voorgedaan ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy. Uit de uitgevoerde interne werkzaamheden en uit de externe IT-Audit blijken geen onrechtmatigheden ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING IN DE JAARSTUKKEN

Op basis van de bovenstaande constatering is het college van mening dat de in deze jaarrekening 2023 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van 3,7 miljoen.

² Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, danwel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de hogere overheid te betalen.

7 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.'

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente neemt namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaats, of stemt namens de gemeente.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

Privaatrechtelijke organisaties kunnen deelnemingen in stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om gemeenschappelijke regelingen. Purmerend kent op dit moment 7 gemeenschappelijke regelingen en 6 deelnemingen in vennootschappen.

Visie op verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties die taken uitvoeren die de gemeente niet alleen kan. Omdat de omvang, de taken en de organisatievorm per verbonden partij verschilt, kan dit in de praktijk niet op een eenduidige manier georganiseerd worden. Of de gemeente Purmerend samenwerkt, in welke vorm en onder welke voorwaarden, wordt daarom per situatie afzonderlijk beoordeeld.

De gemeente Purmerend vindt het van belang dat zij voldoende sturingsmogelijkheden heeft ten aanzien van een verbonden partij om onze belangen als gemeente te kunnen bewaken. Deze sturingsmogelijkheden zijn er in de vorm van goede en tijdige informatieverstrekking richting de gemeenteraad en door bepaalde beleidsstukken ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarnaast neemt het college een actieve houding aan als het gaat over het informeren van de raad.

De verbonden partijen

Publiekrechtelijke organisaties
Gemeenschappelijke regelingen:

1. GGD Zaanstreek-Waterland

2. Werkom
3. Omgevingsdienst IJmond **
4. Vervoerregio Amsterdam*
5. Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland*
6. Recreatieschap Twiske-Waterland
7. Waterlands Archief

Privaatrechtelijke organisaties

Vennootschappen en coöperaties:

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP)
2. Huisvuilcentrale (HVC)
3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4. Alliander
5. InWest Regio BV
6. V.O.F. De Beemster Compagnie

** De financiële gegevens over het dienstjaar 2023 zijn gebaseerd op voorlopige jaarstukken. Voor de overige verbonden geldt dat de financiële gegevens over het dienstjaar 2023 zijn gebaseerd op definitieve jaarstukken.*

*** De financiële cijfers voor 2023 zijn op moment van vaststellen jaarrekening 2023 nog niet voorhanden bij de gemeente.*

Publiekrechtelijke organisaties

1. GGD Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam
Algemene informatie	De GGD Zaanstreek-Waterland is een samenwerkingsverband van 7 gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en is gestart per 1 september 2016. De GGD voert op meerdere gebieden van de preventieve gezondheidszorg taken uit. Dit betreft zowel wettelijke taken, zoals infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitors en Jeugdgezondheidszorg, als niet wettelijke taken.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. N. Saaf
Programma	02. Samenleving
Openbaar belang	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Een lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van het AB één stem. In die gevallen waarin Zaanstad en Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van

Zeggenschap	het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD.		
	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft één stem. Dat betekent een stemrecht van 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 1.044.244	€ 3.233.402
	Vreemd Vermogen	€ 11.413.297	€ 8.140.827
	Resultaat na bestemming		€ -200.961
	Deelnemersbijdrage		€ 4.006.476
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2023 zijn op basis van de beleidsvoornemens de volgende besluiten genomen: <ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten en de GGD hebben een gezamenlijk een regionale visie opgesteld. • Er is een nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR) een eerste keer voor zienswijze bij de Raad aangeboden. • Er is besloten dat de GGD ZW gaat samenwonen met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) in het pand van de VrZW aan het Prins Bernardplein in Zaandam. De vorm van samenwerking wordt verder uitgewerkt.. 		
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer de behoeften of verwachtingen van de gemeenten in de GR uiteen gaan lopen als het gaat over dienstverlening en bekostiging, maar slechts gestuurd kan worden met elkaar, dan kan een bestuurlijk spanningsveld ontstaan. Het risico is dat geen vorm gevonden wordt om ruimte te bieden aan het eigen beleid van de deelnemende gemeenten en dat de dienstverlening van de GGD aan de inwoners van Purmerend niet in overeenstemming is met de wens van het bestuur. • De GGD is eigen risicodragers voor de WW. In 2016 is het AB geadviseerd over dit risico en heeft besloten geen aparte stichting in het leven te roepen om risico's af te wentelen, ook omdat de deelnemende gemeenten een fatsoenlijk personeelsbeleid willen voeren. WW-risico's die voortkomen uit het beëindigen van projecten worden via contractafspraken afgedekt. In essentie betekent dit dat het WW-risico terecht komt bij de gemeente die de taak bij de GGD weghaalt. • Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid zoals infectieziekten (corona) of rampenbestrijding. • Om het pand geschikt te maken voor inhuizing van de GGD bij de VrZW bestaat het risico dat onvoorzien meerwerk tot meerkosten en dus tegenvallers leidt. 		

2. Werkom

Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)
Algemene informatie	Ten uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (WSW) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht in 2018.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	02. Samenleving
Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling is getroffen voor het uitvoeren van de taken van de colleges voortkomend uit of samenhangend met de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.

Bestuurlijk belang	Per 1 januari 2018 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad samen het Participatiebedrijf opgericht om effectiever te zijn in de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de Participatiewet.		
Zeggenschap	Stemverhouding gemeenten Zaanstad en Purmerend beiden 50%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 1.976.601	€ 2.342.472
	Vreemd Vermogen	€ 593.982	€ 708.553
	Resultaat na bestemming		0
	Deelnemersbijdrage/dividend		n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>Arbeidsmarktontwikkelingen: Steeds zichtbaarder wordt dat een voorziening als Werkom nodig is en blijft om kansen te bieden voor mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. De coronacrisis heeft laten zien, dat een groep inwoners kwetsbaar is op de arbeidsmarkt en bij een economische disruptie risico loopt om uit te vallen op de arbeidsmarkt. Voor een organisatie als Werkom is het cruciaal dat ze een vermogen ontwikkelt om een passend leer- en ontwikkelaanbod te bieden, dat kandidaten in staat stelt te bewegen naar dat deel van de arbeidsmarkt waar duurzame baankansen zijn. Voor de gemeente, als eigenaar en opdrachtgever, is het van belang inzicht te houden voor welke groep mensen een voorziening als Werkom de meeste toegevoegde waarde heeft.</p> <p>Beleidsherijking participatiewet: In de kadernota 2024 van Werkom wordt de ontwikkeling geschetst m.b.t. het financiële tekort dat ontstaat door de gestage uitstroom van de Wsw'ers. In 2022 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad gekozen voor het scenario waarin Werkom de autonome ontwikkeling volgt; uitstroom van mensen met een Wsw-indicatie, mensen met een beschut werk indicatie stromen in. Echter de laatste groep laat een lagere inzetbaarheid en arbeidsproductiviteit zien. Ook is de instroom in aantallen lager dan de uitstroom. Effect is dat de interne (beschutte) werkomgeving de komende jaren zal krimpen. Tegen deze achtergrond zullen er maatregelen genomen gaan worden. In 2023 is er een strategische agenda voor de komende jaren gemaakt.</p>		
Risico's	<p>Het risicoprofiel is hoog. Het maatschappelijk belang is groot, het gaat om kwetsbare mensen. De financiële bijdrage van de gemeente is fors. Een negatief resultaat komt voor 2/3 t.l.v. gemeente Zaanstad en voor 1/3 t.l.v. gemeente Purmerend.</p> <p>Risicoanalyse: De governance van Werkom is dual. De gemeente stuurt als eigenaar van de organisatie, maar ook als opdrachtgever. Om die rollen duidelijk te scheiden, is ervoor gekozen de rol van eigenaar bij de wethouder financiën neer te leggen. De rol van opdrachtgever ligt bij de vakwethouder, zijnde de portefeuillehouder Werk en Inkomen. Dat heeft als consequentie dat de risicobeheersing ook dual is en dat verschillende aspecten van risico en beheersing onder de verantwoording van de verschillende rollen vallen. De rollen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het beoogd effect wordt het best gerealiseerd met een goed samenspel tussen deze beide wethouders.* Eigenaarsrol: Vanuit de eigenaarsrol wordt gestuurd op een meerjarig sluitende begroting.* Opdrachtgeversrol: De opdrachtgeversrol wordt gestuurd vanuit de dienstverleningsovereenkomst. In de periodieke voortgangsgesprekken over participatie wordt met Werkom gesproken over o.a. instroom, uitstroom, doorlooptijden, klanttevredenheid en de mogelijkheden voor bijsturing. Ook wordt casuïstiek besproken, de regionale en landelijke ontwikkelingen komen ook aan bod.* Samenspel rollen: De wisselwerking tussen de eigenaarsrol en de opdrachtgeversrol is belangrijk. Signalen vanuit de voortgangsgesprekken worden meegenomen in de eigenaarsrol. Dit samenspel wordt ambtelijk en bestuurlijk georganiseerd door een goede overlegstructuur.</p> <p>Risico's:In de eerste jaren ging de aandacht aan naar inrichtings- en beheersrisico's, nu zien we dat Werkom een volgende stap in de ontwikkeling moet zetten. Een stap die gaat over de verdere uitvoering van het gekozen beleidsscenario. Hierbij zijn de aanbevelingen</p>		

uit het Berenschot rapport van belang. Hoe transformeert Werkom naar een modern leerwerkbedrijf dat inclusieve arbeid biedt en waar ruimte is voor het ontwikkelgedeelte?

Werkom opereert in een complexe omgeving. Dat is op zichzelf al een risico. De ingebouwde beheersmaatregelen zijn nog steeds passend; wel is duidelijk dat het perspectief op die risico's verschuift. In de begroting van Werkom zijn volgens de BBV-voorschriften, in de risicoparagraaf expliciete risico's benoemd:* Omzetverlies door structurele afname SW-populatie* De mogelijkheden tot de acquisitie van nieuwe opdrachten zijn beperkt. (balans tussen de het aanbod en mogelijkheden voor de desbetreffende doelgroepen moet gevonden worden)* Inzet nieuwe doelgroepen genereren minder opbrengsten* Blijvende alertheid op privacy en informatiebeveiliging

3. Omgevingsdienst IJmond

Vestigingsplaats	Beverwijk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. OD IJmond ondersteunt en adviseert inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. Het is een organisatie van circa 120 medewerkers en het werkgebied beslaat ruim 10.000 bedrijven en circa 560.000 inwoners. OD IJmond werkt vanuit twee locaties: Beverwijk en Wormer.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	o4. Milieu		
Openbaar belang	De omgevingsdienst is verplicht in de vorm van GR georganiseerd		
Bestuurlijk belang	Purmerend is lid van het Algemeen Bestuur.		
Zeggenschap	Bij stemming heeft ieder van de leden van het algemeen bestuur één stem. Voor het nemen van een besluit geldt een gewogen stemverhouding op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 734.217	€ nnb
	Vreemd Vermogen	€ 11.100.945	€ nnb
	Resultaat na bestemming	€ 121.955	€ nnb
	Deelnemersbijdrage	€ 287.076	€ nnb
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<ul style="list-style-type: none"> • Bevoegdheid bodemtaken verschuiven van provincie naar gemeenten. Veel van deze taken vallen onder het basistakenpakket en zullen door ODIJ worden uitgevoerd. De bijdrage van de gemeente Purmerend aan de GR is gebaseerd op de uitvoering van alleen de basistaken. Dit is inclusief een bedrag dat bestemd is voor de uitvoering van de over te dragen bodemtaken vanuit de provincie naar de gemeente. Dit bedrag is gebaseerd op inwoneraantallen. • Meer activiteiten worden vergunningplichtig. • Begrip 'inrichting' verdwijnt en wordt vervangen door milieubelastende activiteit. Dit heeft gevolgen voor het basistakenpakket, waardoor verschuiving kan plaatsvinden. • Zo kunnen taken die vanuit de gemeente plaatsvinden, verplicht bij ODIJ worden ondergebracht. Omgekeerd kunnen er ook weer taken teruggaan naar de gemeente. 		
Risico's	De basistaken zijn door alle deelnemers ingebracht in de gemeenschappelijke regeling. Een aantal deelnemers heeft de plustaken met dienstverleningsovereenkomsten bij ODIJ ondergebracht. Het is mogelijk dat er door aanpassing van de		

inhoud van het basistakenpakket meer taken ingebracht moeten worden in de gemeenschappelijke regeling.

4. Vervoersregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: De regioraad, het dagelijks bestuur, portefeuillehoudersoverleggen en commissies.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. C. Lageveen		
Programma	05. Bereikbaarheid		
Openbaar belang	De Vervoerregio Amsterdam zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen zij bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.		
Bestuurlijk belang	Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Vervoerregio Amsterdam bestaat uit drie leden: een wethouder verkeer en vervoer uit Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam. De voorzitter is gekozen door de DB-leden. Het DB vergadert eens per drie weken. De Regioraad, het belangrijkste bestuursorgaan van de Vervoerregio, telt 51 leden. De besturen van de betrokken gemeenten kiezen zelf hun vertegenwoordigers, veelal leden uit de eigen raad. Vanuit Purmerend zitten 5 gemeenteraadsleden in de Regioraad. De Regioraad en het Dagelijks Bestuur worden geadviseerd vanuit de portefeuillehoudersoverleggen, waar de vakwethouders van de veertien gemeenten in vertegenwoordigd zijn. Burgemeesters en wethouders van de vervoerregiogemeenten voeren een aantal keren per jaar overleg met elkaar. De Vervoerregio Amsterdam kent twee portefeuillehoudersoverleggen Verkeer en Vervoer en Algemene Zaken.		
Zeggenschap	9,8%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 399.432.055	€ 389.047.259
	Resultaat na bestemming	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Bij de Vervoerregio wordt gewerkt aan de actualisering van het beleidskader. Dit is een belangrijk document, omdat het beleidskader aangeeft welke (mobiliteits)doelen er door de Vervoerregio worden nagestreefd. Opstellen van dit document gebeurt in een intensieve samenwerking met de gemeenten, en andere stakeholders. Voor het zomerreces kunnen ook colleges en raden hun mening geven, alvorens tot definitieve vaststelling word overgegaan.		
Risico's	Geen.		

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam

Algemene informatie	Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's draagt het college van B&W de volgende taken en bevoegdheden over aan de veiligheidsregio:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. • Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. • Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak brandveiligheid. • Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • Het instellen en in stand houden van een brandweer. • Het instellen en in stand houden van een GHOR. • Het voorzien in de meldkamerfunctie. • Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. • Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij sommige van bovengenoemde taken. 		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm		
Programma	o8. Veiligheid		
Openbaar belang	Het openbare belang is het voorkomen van of aanpakken van crisisscenario's op een regionale schaal waarbij veiligheid interregionaal gelijk is.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgermeesters van de zeven deelnemende gemeenten. Elk lid van het AB heeft één stem (zijnde 14,3%). Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit een drietal leden. Het DB is bevoegd tot een aantal wettelijke taken, onder andere op gebied van het benoemen, schorsen en ontslaan van sleutel-functionarissen. De rol van het DB is met name gericht op het procedureel voorbereiden van de vergaderingen van het AB		
Zeggenschap	Elk lid van het Algemeen Bestuur (AD) heeft één stem, wat gelijk staat aan 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 1.804.000	€ 1.360.000
	Vreemd Vermogen	€ 22.117.000	€ 20.922.000
	Resultaat na bestemming	€ 21.705	-€ 171.000
	Deelnemersbijdrage	€ 7.166.318	€ 7.432.259
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen • Versterking crisisbeheersing • Samen Sterk: VrZW en GGD-ZW • Positie vrijwilligers • Brede toekomstige beschouwing brandweezorg • Informatievoorziening 		
Risico's	De brandweezorg in Zaanstad en de specialistische taken in de gehele regio staan onder druk. Door de veranderende positie vrijwilligers komende vanuit de WNRA, de maatschappelijk ontwikkeling dat een vrijwilliger minder een positie voor het leven is en het huidige dekkingsplan is er een risico ten aanzien van de gegarandeerde beschikbaarheid van de brandweer. Hier is echter al een voorstel voor in de maak om dit te verbeteren.		

6. Recreatieschap Twiske-Waterland

Vestigingsplaats	Oostzaan		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Algemene informatie	<p>Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen. 2. Beheren en in stand houden van routenetwerken en boerenlandpaden. 3. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant. 		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	09. Economie		
Openbaar belang	Het recreatieschap Twiske-Waterland heeft als doel het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.		
Bestuurlijk belang	Jaarlijks kan de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennis nemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.		
Zeggenschap	Besluiten over financiële jaarstukken met betrekking tot de participantenbijdrage vinden plaats op basis van een gewogen stemrecht waarbij de gemeente Purmerend 4 van de 27 stemmen (14,8%) heeft. Indien de besluitvorming in het algemeen bestuur gaat over het overige beleid en de uitvoering van het programma heeft de gemeente Purmerend 7 van de 39 stemmen (17,9%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 5.232.582	€ 5.203.785
	Vreemd Vermogen	€ 461.105	€ 282.532
	Resultaat na bestemming	€ 141.039	€ -28.797
	Deelnemersbijdrage	€ 178.528	€ 187.757
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>Het Recreatieschap Twiske-Waterland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stelde in 2020 een Ambitiedocument vast met daaraan gekoppeld een Uitvoeringsprogramma. Dit Ambitiedocument gaat in op de beleidsdoelstellingen van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en beoogt realisatie daarvan op de eigen taakvelden. Het Uitvoeringsprogramma benoemt projecten in 2022 en de jaren erna, plaatst uitvoering in de tijd en gaat in op voorbereiding, participatie en financiering. • Begeleidt evenementen en het ontwikkelen van routes en locaties. • Draagt met haar beheer en onderhoud bewust bij aan biodiversiteit en verleent medewerking aan participatie in onderhoud en projecten voor zelfbeheer. • Zorgt voor structureel (financieel) evenwicht. • Zorgt voor een aantrekkelijke recreatieomgeving met veilige en begaanbare voorzieningen. • Werkt samen met haar erfpachtgevers aan een duurzame toekomst van de recreatiegebieden. 		
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Overmacht: Optreden extreem weer, brand, (vogel)ziekte en plagen flora en fauna en (drugs)dumpingen. • Geen (grootschalige) evenementen. 		

- Onzekerheid ontwikkelingen door veranderende maatschappelijke perceptie.

7. Waterlands Archief

Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	<p>Het Waterlands Archief (WA) is een samenwerkingsverband van vijf gemeenten in de regio Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en opgericht in 1979 als Streekarchief Waterland. In 2003 werd de naam gewijzigd in het WA. De deelnemende gemeenten zijn Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland en Wormerland. De belangrijkste doelstelling van het WA is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van procesgebonden overheidsinformatie. De wettelijke taken van de deelnemende gemeenten zijn gedelegeerd aan het Waterlands Archief. Daaruit vloeien de volgende kerntaken voort:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toezicht op tijdige overdracht van de gemeentelijke archieven en op de kwaliteit van de archiefvorming bij de aangesloten gemeenten en acquisitie van particuliere archieven die een aanvulling vormen op de collectie. • Beheer van de archieven en deze toegankelijk maken door inventarisatie en indexering. • Toezicht houden op de niet-overgebrachte archieven door middel van inspecties op het informatie- en archiefbeheer van de vijf gemeenten. 		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm		
Programma	10. Bestuur & concern		
Openbaar belang	Beschikbaar stellen van de collectie aan een zo breed mogelijk publiek in de studiezaal, via website en door educatie en voorlichting. Sinds 2003 werkt het WA structureel samen met de Bibliotheek Waterland om het publieksbereik te vergroten. Archief en bibliotheek verzorgen samen een educatief aanbod voor scholieren en organisatie van evenementen en lezingen. Ook is er structurele samenwerking met omringende archiefdiensten, historische verenigingen en musea en met onderwijsinstellingen.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit vijf leden, inclusief de voorzitter. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen uit hun midden ieder één lid aan. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet op grond van lid 2 of anderszins van deelneming aan de stemming moet of heeft onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt meerderheid van stemmen vereist van hen die een stem hebben uitgebracht, voor zover de regeling niet anders bepaalt. Staken de stemmen, dan beslist de stem van de voorzitter. Alle leden van het bestuur hebben ieder één stem. De burgemeester van Purmerend is voorzitter van het Dagelijks bestuur.		
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Bestuur heeft één stem, zijnde 20%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 323.695	€ 193.432
	Vreemd Vermogen	€ 79.161	€ 67.251
	Resultaat na bestemming	€ 50.381	€ 7.000
	Deelnemersbijdrage	€ 741.342	€ 737.713
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Afgelopen jaar heeft het Waterlands Archief zich weer volledig gericht op haar publieke taken. 2023 stond in het teken van de herinrichting van de traditionele studiezaal tot een multifunctionele ruimte voor tentoonstellingen, lezingen, etc. Maar niet alleen de studiezaal is heringericht, ook het overige publieksdeel (vergaderzaal en kantine)		

van het gebouw is meegenomen. Eind 2023 is het Waterlands Archief halverwege het Uitvoeringsplan 2022-2025 gekomen. Aan een aantal punten binnen het Uitvoeringsplan 2022-2025 zal de komende twee jaar nog meer invulling worden gegeven. Zo streeft het Waterlands Archief naar afronding van het project vervanging bouwvergunningen in deze beleidsperiode en zal de nieuwe studiezaal gebruikt gaan worden voor diverse activiteiten in samenwerking met onze culturele partners.

Risico's

Het financieel jaarresultaat over 2023 is positief maar fluctueert door de jaren heen. Het voorstel is dan ook om dit resultaat toe te voegen aan de financiële reserve om de weerstandscapaciteit te vergroten.

Privaatrechtelijke organisaties

1. SVP Holding BV

Vestigingsplaats	Purmerend		
Rechtsvorm	Besloten vennootschap		
Algemene informatie	SVP Holding BV is het stadsverwarmingsbedrijf van de gemeente Purmerend. SVP (Stadsverwarming Purmerend) is opgericht in 1981 en verzelfstandigd in 2007. SVP voorziet bijna 28.000 klanten (ca. 28.700 aansluitingen) van warmte en warm water. Van alle gebouwen in Purmerend is ca. 75% aangesloten op het warmtenetwerk van SVP.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	SVP verzorgt warmte en warm water voor veel inwoners en bedrijven in Purmerend. SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	De gemeente heeft 100% van de aandelen SVP Holding BV.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2022
De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2022 en 2023.	Eigen Vermogen	€ 33.187.000	€ 35.350.000
	Vreemd Vermogen	€ 130.879.000	€ 119.795.000
	Resultaat na bestemming	€ -1.460.000	€ 4.351.000
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 0	€ 700.000
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<ul style="list-style-type: none"> • Medio februari 2023 is SVP geconfronteerd met technische problemen in de Bio Warmtecentrale (BWC). Gedurende 10 maanden heeft er bij SVP een hersteloperatie plaatsgevonden om te zorgen dat eind november 2023 alle technische problemen bij de BWC zijn opgelost en de BWC weer volledig operationeel te hebben. De technische problemen leiden in 2023 tot een financiële tegenvaller die vooral ontstaat door de inzet van de HulpWarmteCentrales met hoge gasprijzen; • Er is sprake van een energiecrisis. Deze crisis heeft invloed op de door SVP te hanteren tarieven voor zowel 2023 als 2024. De overheid heeft voor 2022 en 2023 een Energietoeslag verstrekt voor lagere inkomens. De Energietoeslag is met ingang van 2024 vervangen door een Tijdelijk Noodfonds Energie. Het prijsplafond zoals ingesteld in 2023 geldt niet meer vanaf 2024; • De productie van de BWC is voor 2023 uitgekomen op 548.127 GJ. Dat is 304.189 GJ minder dan 2022 (852.316 GJ) vanwege de problemen met de ketels gedurende 2023; • SVP heeft ultimo 2023 ruim 28.200 klanten (ruim 28.900 aansluitingen), een toename ten opzichte van 2022 van ongeveer 400 klanten (200 aansluitingen); 		

- Voor het aantal ongeplande leveringsonderbrekingen werd in 2023 in 0 gevallen wettelijke compensatie uitbetaald (2022:3). Het aantal ongeplande onderbrekingen bedroeg in 2023 29 (2022: 47). Het aantal geplande onderbrekingen was in 2023: 214 (2022: 450). Dat is 236 minder dan in 2022;
- De klanttevredenheid is gelijk gebleven met een 7,4. Dit wordt twee jaarlijks opgevraagd.

De huidige ontwikkelingen betreft o.a. het verder optimaliseren van de bestaande BioWarmteCentrale en het verbeteren van het warmtenet om een stabiele en betrouwbare warmtelevering voor de komende jaren te blijven verzorgen, verdere verduurzaming van de warmtebronnen o.a. doormiddel van andere bronnen zoals aardwarmte (geothermie) en warmte uit afval- en/of oppervlaktewater, de samenwerking met HVC voor Geothermie, de plaatsing van slimme meters en de bijbehorende ICT transitie en het vervolg Proeftuin Gasvrij.

Risico's

SVP is actief in een dynamische omgeving die zowel door de wisselende marktomstandigheden als door veranderen overheidsbeleid wordt bepaald. De belangrijkste afhankelijkheden daarin zijn de inzet van de BWC en de staat van het warmtenet (van invloed op warmteverlies en warmteonderbrekingen). Daarnaast spelen de van toepassing zijnde Wet-en regelgeving, gasprijontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van SVP.

De gemeentelijke deelneming in SVP staat voor € 38 miljoen op de balans. Daarnaast is het volledig vreemd vermogen van SVP uitgeleend danwel van een borgstelling voorzien. Kortom de gemeente heeft een grote financiële verwevenheid met de SVP.

2. HVC NV

Vestigingsplaats	Alkmaar		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert HVC duurzame energie en levert deze aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagementen opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 52 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	HVC is een publiek nutsbedrijf op het gebied van afval, energie en warmte. HVC zet in op de transitie van een restafvalverbrander in een grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	De gemeente heeft 113 van de 3.654 gewone aandelen (3,09%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2022
	Eigen Vermogen	€ 233.501.000	€ 198.697.000
	Vreemd Vermogen	€ 928.387.000	€ 879.581.000
	Resultaat na bestemming	€ 34.897.000	€ 28.239.000
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens HVC is een belangrijke partij in het realiseren van lokale duurzaamheidsambities. Naast de afvalverwerking is HVC ook de kennispartner voor SVP waar het gaat om geothermie. In 2023 waren de volgende zaken van belang:

- de productie en afzet van duurzame energie nam verder toe;
- de prijsontwikkelingen op zowel de energie- als de grondstoffenmarkt hebben geleid tot hoger dan geprognoseerde omzetten en resultaten;
- bestaande warmtenetten zijn uitgebreid en verdicht, er is begonnen met de aanleg van nieuwe warmtenetten.

Risico's HVC is een bedrijf met veel risico's en heeft om die reden een uitgebreid risicomanagementsysteem. De belangrijkste risico's zijn:

- Continuïteitsproblemen door brand of machinebreuk;
- Prijsdaling grondstoffen;
- Wijziging brandbaarheid afval;
- Afname verzekeraarbaarheid;
- Financiële risico's zoals rente- en liquiditeitsrisico's.

3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	's-Gravenhage		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn de deelnemers.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 14.040 aandelen van de 55.690.720 aandelen (0,0252%)		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2023	31-12-2022
	Eigen Vermogen	€ 4.721	€ 4.615
	Vreemd Vermogen	€ 110.819	€ 107.459
	Resultaat na belastingen	€ 254	€ 300
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 30.326 (dertig duizend drie honderd zes en twintig euro)	€ 35.100 (vijfendertig duizend honderd euro)
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening wil de bank rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.		

Risico's Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 33.478. Dit is tevens het risicobedrag.

4. Alliander NV

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	Alliander is op 1 juli 2009 ontstaan bij de verkoop van Nuon. Het ontwikkelt en beheert energienetten. Via kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Het bedrijf beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	Energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Alliander heeft alleen publieke aandeelhouders.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 372.370 aandelen van de 136.794.964 aandelen (0,27%).		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2023	31-12-2022
	Eigen Vermogen	€ 4.794	€ 4.570
	Vreemd Vermogen	€ 6.897	€ 6.122
	Resultaat na bestemming	€ 267	€ 198
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 327.000 (driehonderd zevenentwintig duizend euro)	€ 223.000 (tweehonderd driewintig duizend euro)
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030. Deze investeringen moeten worden voorgefinancierd. Dit gebeurt grotendeels met vreemd vermogen, maar ook aandeelhouders zijn gevraagd extra kapitaal te verstrekken.</p> <p>In 2023 waren de volgende zaken van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forse toename vraag naar aansluitingen en vraag naar electriciteit (verwachting 10 jaar files op electriciteitsnet); • Energietransitie onder druk door tekort aan rechnerisch personeel, beschikbare ruimte openbare omgeving en welk energiesysteem waar komt (warmte, groen gas, waterstof of electriciteit) en langlopende procedures. 		
Risico's	Alliander is een groot bedrijf. Het belang van het bedrijf voor de gemeente is groot. Risico's waar het bedrijf mee te maken heeft is thans vooral gelegen in de klimaatverandering (transitie en fysieke risico's). In 2021 is besloten tot deelname in een lening van € 600 miljoen die in 2028 volledig zal zijn omgezet in aandelenkapitaal.		

5. InWest Regio BV

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Algemene informatie	In oktober 2021 is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord opgericht. Deze besloten vennootschap

heeft als aandeelhouders de provincie Noord-Holland en de Noord-Hollandse gemeenten (waarvan een aantal dit in de vorm van een gezamenlijk aandeelhouderschap doen).

De InWest Regio B.V. heeft een 50% deelneming in een BV waar het Rijk ook voor 50% in deelneemt. Deze gezamenlijke vennootschap stuurt een MKB fonds aan. De InWest regio B.V. stuurt zelf ook een transitiefonds aan. De twee fondsen hebben ieder een eigen onafhankelijk investeringscomité.

Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	<p>InWest Regio B.V. is opgericht met het oog op 3 kansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invullen van de ontbrekende schakel in het landelijk nog niet dekkende netwerk van regionale ontwikkelings-maatschappijen en daardoor mede invulling en uitvoering kunnen geven aan rijksregelingen (onder andere momenteel de COVID-19 Overbruggingsleningen, REACT EU 2021 en verschillende regelingen i.h.k.v. de transitie naar circulaire economie). • Inspelen op en ondersteunen van innovatief Midden- en Klein- Bedrijf (mkb) en versnellen van de grote transitieopgaven (energie- en circulair) door het bieden van kennis, menskracht en financiële middelen. • Aantrekken van herstelmiddelen na de coronacrisis vanuit Europese Unie, Rijk en Invest NL. 		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	<p>Uitgangspunt is dat gemeenten tot een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 inleggen in de BV wanneer zij daarin deelnemen. Het begrotingstotaal in het jaar 2019 voor de gemeente Beemster bedroeg € 18.084.000 en voor de gemeente Purmerend € 239.851.000. De investering bedraagt derhalve € 2.579.935. Tot en met 31 december 2021 zijn de 2.580 aandelen van elk 1 euro groot volgestort (Beemster € 181 en Purmerend € 2.399). Gedurende 2022 (1 keer) en 2023 (2 keer) hebben kapitaalstorting plaatsgevonden ter grootte van elke keer € 257.935 (per keer 10% van het totaal toegezegd bedrag). Het resterende kapitaal (70%) wordt door InWest Reg in tranches opgevraagd bij de aandeelhouders..</p>		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2022
	Eigen Vermogen	€ 41.611.829	€ 18.271.978
	Vreemd Vermogen	€ 131.082	€ 6.315.526
	Resultaat na bestemming	€ 2.921.012.	€ -1.594.635
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.
	<i>De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2022 en 2023.</i>		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>InWest Regio B.V. is op 7 oktober 2021 opgericht en heeft een verlengd boekjaar. Met de oprichting van InWest Regio B.V. is er een einde gekomen aan het proces tot de vorming van een regionale ontwikkelingsmaatschappij in Noord-Holland. De vennootschap is vanaf 2022 gestart met de opgave om versneld uitvoering te geven aan de energietransitie en de transitie naar de circulaire economie. Doel is maatregelen te nemen waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds banen te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid te creëren. De primaire focus ligt op het regionaal innovatiepotentieel en daarmee impact gedreven handelen. Met deze focus legt InWest Regio zich toe op de meest kansrijke transities, sectoren en technologieën van de regio.</p> <p>In 2024 zal een oplossing worden geboden voor het ontbreken van een fiscale eenheid voor de BTW tussen ROM InWest en InWestRegio B.V..</p>		

Risico's De bij de beleidsvoornemens gemelde investeringen gaan gepaard met risico's. Daar worden diverse maatregelen voor genomen. In de door de aandeelhouders vastgestelde investeringsreglementen zijn de kaders voor de allocatie van middelen bepaald. Hierbij geldt het streven naar revolverendheid (100%) voor het mkb-fonds en, gelet op het risicoprofiel, nominale revolverendheid voor het Transitiefonds als ondergrens voor het investeringsreglement.

6. V.O.F. De Beemster Compagnie

Vestigingsplaats	Middenbeemster		
Rechtsvorm	Vennootschap Onder Firma (VOF)		
Algemene informatie	VOF De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Dit op basis van een verhouding van 50/50. De doelstelling is het produceren van bouw- en woonrijpe grond en het verkopen van bouwrijpe kavels. Dit gebeurt in de gebiedsontwikkelingen De Nieuwe Tuinderij te Zuidoostbeemster (ca. 530) en De Keyser te Middenbeemster (ca. 590)		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. Verkroost		
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling		
Openbaar belang	De Beemster Compagnie heeft als doel elk jaar in totaal circa 100 woningen op te leveren (conform Waterlands Wonen) in Middenbeemster en Zuidoostbeemster. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst betreft dit enkel koopwoningen, maar de ruimte in het bestemmingsplan wordt thans ook benut om sociale huurwoningen te realiseren. Daarnaast wordt in De Keyser een school (IKC) gerealiseerd.		
Bestuurlijk belang	Vanuit de gemeente is er een wethouder als vennoot aanwezig die verantwoordelijk is voor de uitvoering vanuit de gemeentelijke zijde. Ook de andere eigenaar, BPD, heeft een vennoot. Minimaal tweemaal per jaar komen de vennoten bij elkaar en bespreken de voortgang in deze vennotenvergadering, inclusief het maken van keuzes indien hier aanleiding toe is.		
Zeggenschap	De gemeente is voor 50% eigenaar van de VOF.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2022	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 6.122.618	€ 6.963.156
	Vreemd Vermogen	€ 362	€ 2.767
	Resultaat na bestemming	€ 3.061.309	€ 3.481.578
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>De ontwikkelingen in De Keyser en met name De Nieuwe Tuinderij naderen hun voltooiing. De grondexploitatie De Nieuwe Tuinderij is uitontwikkeld. In 2023 zijn de laatste kavels uitgegeven. In 2024 wordt De Nieuwe Tuinderij aan de gemeente overgedragen.</p> <p>In De Keyser zijn in deelplan 6/7 99 seriematige woningen verkocht. Hiervan zijn 24 sociale huurwoningen voor Wooncompagnie, de overige woningen worden door BPD verkocht aan particulieren. De start bouw voor de woningen in deelplan 6A en 7 is april 2024, waarna in 2025 de oplevering van de woningen zal plaatsvinden.</p> <p>In 2023 hebben omwonenden mee kunnen denken over de plannen voor het nieuwe IKC in deelplan 6B. De gemeente heeft aan architect geselecteerd voor de bouw. In de GREX is hiervoor 5.000 m2 voorzien. De precieze stedenbouwkundige inpassing wordt in 2024 afgerond.</p>		

Risico's

Er is geen risico waar het gaat om het doel van de samenwerkingsovereenkomst: een tenminste op nul sluitende grondexploitatie. Momenteel is het verwachte exploitatieresultaat voor de twee gebiedsexploitaties ruim positief. In 2024 kan voor de Nieuwe Tuinderij winstuitkering plaatsvinden. Er zijn geen leningen meer en de liquide middelen laten dit toe.

8 Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. De Woo is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter en makkelijker vindbaar is. Een onderdeel daarvan is de opdracht aan bestuursorganen om in de begroting en de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen in de Woo. Dit jaar nemen we de verantwoording vanuit de Woo voor het eerst op in de jaarrekening.

Actieve openbaarheid

De Woo legt de nadruk op het uit eigen beweging openbaar maken van informatie. Op dit moment heeft de Woo nog geen verplichtingen aan bestuursorganen opgelegd om bepaalde categorieën van informatie openbaar te maken, zoals bijvoorbeeld bestuursstukken, adviezen van adviescolleges, overeenkomsten en convenanten. Eind 2022 is bekend geworden dat het Platform Open Overheidsinformatie, een landelijke voorziening waar openbaar gemaakte stukken te vinden moeten zijn, geen doorgang vindt. Een vereenvoudigde versie, de Woo-index, komt hiervoor in de plaats. In 2023 zijn we begonnen met het invullen hiervan.

Woo-verzoeken

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om informatie indienen. In 2023 is het aantal ontvangen Woo-verzoeken ten opzichte van het jaar daarvoor toegenomen. Een deel van de verzoeken wordt niet binnen de daarvoor gestelde termijnen beantwoord. In de tweede helft van 2023 is meer aandacht besteed aan het verbeteren van de werkprocessen met betrekking tot het afhandelen van de Woo-verzoeken.

Informatiehuishouding en openbaarmaking

De wijze waarop wij in onze organisatie omgaan met informatie staat in direct verband met openbaarmaking. Waarbij informatiehuishouding de randvoorwaarden en orde schept van waaruit openbaarmaking kan plaatsvinden. De Woo is onderdeel van een breder pakket aan informatiewetten waaraan onze organisatie de komende jaren moet voldoen. Deze wetten geven de aanzet tot een verdere digitalisering van onze dienstverlening en zijn van invloed op de gehele organisatie. Om alle ontwikkelingen op het gebied van informatie vanuit samenhang in goede banen te leiden is in 2023 besloten een team-Informatievoorziening (team-IV) op te richten. Er is een start gemaakt met het in kaart brengen waar we staan als organisatie en wat nodig is om aan de vereisten van openbaarmaking te voldoen.

Openbaarheid in de organisatie

Binnen de organisatie gaan wij op individueel niveau zorgvuldig om met onze informatie en het gebruik van informatiekanaalen. Het is belangrijk voor het goede functioneren van de gemeentelijke organisatie dat op de werkvloer ruimte is om in vertrouwen met elkaar van gedachten te wisselen. Vanuit de context van bewustwording en de balans tussen vertrouwelijk en transparant is in 2023

gestart met het gesprek over de betekenis van de Woo voor onze organisatie. Hierbij zijn ook Woo ambassadeurs van de VNG betrokken. Deze ambassadeurs geven handvatten voor het voeren van het goede gesprek over de Woo op het scharnierpunt van het ambtelijk en bestuurlijk vlak.

Jaarrekening 2023

Financieel resultaat 2023

Algemeen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsvinden via het overzicht reservemutaties. Het resultaat vóór bestemming bestaat uit de resultante van het totaal van baten en lasten. Dit volgens de diverse programma's, de overhead, de vennootschapsbelasting en de algemene dekkingsmiddelen. We verwerken hierop via het overzicht reservemutaties de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Dit is wat de raad te zien krijgt als het rekeningsresultaat. Tot slot wordt aan de raad voorgelegd dit resultaat een bestemming te geven.

De resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus goedkeuring van de raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting en/of tussentijds door vaststelling van de tussenrapportages of afzonderlijke raadsbesluiten.

Resultaat vóór bestemming

Het resultaat vóór bestemming vloeit voort uit de afzonderlijke programma's (1 t/m 10) en de onderdelen overhead en algemene dekkingsmiddelen (inkomsten van de gemeente zonder een vooraf bepaald bestedingsdoel). Daarbij bestaat een verband tussen de mutaties op de reserves en de uitgaven en ontvangsten in de programma's. Voor sommige uitgaven is immers in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Het resultaat vóór bestemming vindt u toegelicht in de hoofdstukken per programma en bij de algemene dekkingsmiddelen. In deze jaarrekening is het resultaat vóór bestemming bijna € 7,2 miljoen. Na reservemutaties is dit resultaat gestegen naar € 16,1 miljoen. Dat is het rekeningsresultaat. U treft dit aan in de onderstaande tabel.

Tabel: Totaaloverzicht lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)

Bedragen (x € 1.000)	Primitieve begroting 2023			Begroot primitief bijgesteld 2023			Resultaat 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Publiekdiensten	-8.714	4.664	-4.050	-9.813	4.381	-5.432	-9.930	4.752	-5.177
02 Samenleving	-156.628	32.714	-123.914	-196.159	57.615	-138.544	-194.049	68.146	-125.903
03 Wonen	-506	130	-376	-734	130	-603	-622	24	-598
04 Milieu	-16.493	15.991	-502	-15.350	17.242	1.892	-15.730	17.825	2.095
05 Bereikbaarheid	-4.558	4.027	-531	-5.306	3.477	-1.829	-4.958	3.850	-1.108
06 Beheer openbare ruimte	-30.197	11.019	-19.178	-37.886	12.954	-24.932	-33.803	12.879	-20.924
07 Ruimtelijke ordening	-32.084	29.661	-2.422	-57.204	45.730	-11.474	-32.250	21.319	-10.931
08 Veiligheid	-10.410	1	-10.409	-10.645	1	-10.644	-10.730	47	-10.684

09 Economie	-1.663	621	-1.042	-2.987	909	-2.078	-2.633	898	-1.734
10 Bestuur en Concern	-4.864	1	-4.863	-5.339	42	-5.297	-5.303	443	-4.860
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-5.160	210.994	205.834	-5.446	217.171	211.725	-5.369	221.821	216.452
Overzichten overhead, onvoorzien en VPB	-27.009	225	-26.784	-29.369	299	-29.070	-29.998	617	-29.381
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming	-298.286	310.050	11.763	-376.238	359.953	-16.286	-345.374	352.621	7.247
Resultaatbepaling/bestemming: (onttrekking/toevoegingen reserves)									
- Egalisatiereserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Bestemmingsreserves	-541	3.390	2.849	-10.237	16.264	6.027	-16.117	18.368	2.251
- Algemene reserve (incidenteel)	-1.643	200	-1.443	-6.618	14.745	8.127	-8.202	14.762	6.560
GeraamdGerealiseerd rekeningresultaat 2023	-300.470	313.639	13.169	-393.093	390.962	-2.131	-369.693	385.751	16.058

Resultaat ná bestemming

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves veroorzaken het verschil tussen het resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. In de tabellen is weergegeven hoe het rekeningresultaat 2023 na bestemming tot stand kwam. In de tabel hierna staat een overzicht van de mutaties op de bestemmings- en algemene reserve(s).

Tabel: Bestemmingsreserves en algemene reserve (bedragen x € 1.000)

De afzonderlijke reserves en mutaties zijn toegelicht in de toelichting per programma en in de bijlage overzicht reserves. In het programma worden bestedingen toegelicht en in de bijlage het doel en de voeding van de reserve.

(-/ = nadeel exploitatie en +/- = voordeel exploitatie)	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2023	Rekening 2023
Resultaat programma's 1 t/m 10 (saldo van de baten en lasten)		-198.940	-179.823
Overzicht algemene dekkingsmiddelen (saldo van de baten en lasten)		211.725	216.452
Overzicht Overhead (saldo van de baten en lasten)		-29.215	-29.530
Heffing Vennootschapsbelasting		145	149
Onvoorzien		-	-
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming		-16.286	7.247
Resultaatbepaling/bestemming 2023 via bestemmingsreserves:			
Reserve Woonvisie	03. Wonen	-106	147
Reserve Duurzaamheid	04. Milieu	-1.308	-1.017
Reserve Parkeren	05. Bereikbaarheid	-1.051	-1.505
Reserve instandhouding openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	-1.424	-6.145
Reserve Onderhoud vastgoed	07. Ruimtelijke ordening	5.558	5.558
Reserve Gronden	07. Ruimtelijke ordening	4.359	5.165
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	09. Economie	-	49
Subtotaal mutaties bestemmingsreserves		6.027	2.251
Resultaat na mutatie bestemmingsreserves		-10.259	9.498
Resultaatbepaling/bestemming 2023 via algemene reserve:			
Herindelingsbijdrage Rijk	besluit 1544983	-929	-941
Economische uitvoeringsagenda	besluit 1589249	-213	-213
Mobiliteitsplan bijdrage VRA	besluit 1589249	-275	-275

Da Vinci College (sloopkosten en afboeken boekwaarde)	besluit 1589249	-1.705	-1.705
Energietoeslag	besluit 1589249	-1.788	-1.788
Omgevingsvisie	besluit 1589249	-181	-181
Ontwikkelplan Noord-en Westbeemster	besluit 1589249	-125	-125
Verbouwing P3	besluit 1576600	-339	-340
Verkeersveiligheid	besluit 1589249	-265	-265
PVA IKC Middenbeemster (voorbereidingsbudget)	besluit 1589249	-85	-85
Rentevoordeel ter versterking algemene reserve	besluit 1222898	-714	-714
(Tussentijdse) winstneming grondexploitaties 2023	conform MPG	-	-1.571
Omgevingswet	besluit 1576600	81	81
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	besluit 1576600	400	400
Bijzondere bijstand	besluit 1576600	600	600
Gezond in de stad	besluit 1576600/1584721	135	135
Da Vinci College (sloopkosten en afboeken boekwaarde)	besluit 1576600	1.662	1.662
Kerkenvisie	besluit 1576600	30	30
Verbouwing P3	besluit 1576600	173	173
Verkeersveiligheid	besluit 1576600	50	50
Parkenplan	besluit 1576600	110	110
Inwerkingtreding Wet kwaliteitsborging	besluit 1584721	106	106
Uitbreiding scootmobielstallingen	besluit 1584721	50	50
Energietoeslag 2022	besluit 1584721	305	305
Extra impuls wijkbudgetten	besluit 1584721	64	64
Onderzoek haalbaarheidsstudie extra zwembad	besluit 1584721	65	65
Bouw nieuw havenkantoor	besluit 1584721	50	50
Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijk veld	besluit 1584721	146	147
Bijzondere bijstand inzake energie	besluit 1584721	170	170
Middelen klimaatakkoord	besluit 1584721	350	350
Plan van aanpak IKC 2e school Midden Beemster	besluit 1584721	132	132
Energietoeslag 2023	besluit 1583417	6.000	6.000
Plankosten kom A7	besluit 1583417	398	414
Beheerbudget Wheermolen Oost / Overwhere Zuid	besluit 1532421	200	200
Winstneming 2022 grondexploitaties	besluit 1584604	3.470	3.470
Subtotaal mutaties algemene reserve		8.127	6.560
Geraamd/Gerealiseerd rekeningresultaat 2023		-2.131	16.058

Toelichting op het financieel resultaat 2023

Het jaar 2023 sluiten we af met een positief resultaat van € 16.058.372. Dit is € 18.189.856 positiever dan vermeld in de Najaarsnota 2023 (€ 2.131.484 nadelig). Het totaal van de programma's en overzichten laten per saldo een voordeel zien ten opzichte van de Najaarsnota 2023, bij de reserves wordt er per saldo meer toegevoegd.

Onderstaand worden de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers van het afgelopen jaar weergegeven. Hierbij worden alleen de posten getoond die binnen het programma een voor- of nadeel van minimaal € 250.000 aan de lasten- of de batenkant veroorzaken.

Voor een meer gedetailleerde analyse van de verschillen per programma verwijzen we u naar de analyses die bij het financieel overzicht van de betreffende programma's zijn opgenomen.

Programma/beleidsveld (bedragen per saldo x € 1.000)	Voordeel (+)/ Nadeel(-)	I/S
02. Samenleving/Jeugd		
- Hogere uitvoeringskosten van de Jeugdwet (mn maatwerkovereenkomsten en verblijf)	-2.066	S
02. Samenleving/Maatschappelijke ondersteuning		
- Lagere ontvangsten van het CAK voor de eigen bijdrage Wmo	-270	S
- Stijging van het aantal cliënten met hulp bij huishouden	-353	S
- Lagere aanspraak op het noodfonds energie en huur door maatschappelijke partners	418	I
- Lagere besteding voor de opvang ontheemden uit de Oekraïne	1.658	I
- Afname PGB's door verschuiving naar zorg in natura	373	S
- Extra inhuur Wmo taken	-252	S
- Bekostigingsregeling Rijk voor de opvang ontheemden Oekraïne (2022 en 2023, Spuk)	9.500	I
02. Samenleving/Werk en inkomen		
- Hogere uitbetaling energietoeslag	-708	I
- Lagere uitbetaling bijstandsuitkeringen	346	S
- Ontvangen ESF-subsidie inzake re-integratie budget	799	I
- Lagere uitgaven maatschappelijke begeleiding inburgering	304	I
- Lagere vergoeding (door lagere instroom) en toepassing koepelvrijstelling BTW	945	S
06. Beheer openbare ruimte		
- Lagere lasten projectmatige werkzaamheden aan het beheer van de openbare ruimte (IOR)	4.721	I
07. Ruimtelijke ordening		
- Niet verhaalde plankosten in het kader faciliterend grondbeleid	-303	I
- Tussentijdse winstnemingen grondexploitaties (Kop van West, BaNo en Klein Where)	3.143	I
- Extra dotaties aan de verliesvoorziening grexen (Waterlandkwartier)	-2.876	I
- Lagere onderhouds- en beheerslasten gebouwen en gronden	357	S
10. Bestuur en concern		
- Vrijval uit de voorziening wachtgeld- en pensioenverplichting	378	I
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		
- Gemeentefonds	4.720	S
Overzicht Overhead		
- Hogere ontvangen UWV-vergoeding voor zieke werknemers	290	S
- Hogere doorbelasting overheadkosten aan investeringen en projecten	250	S
- Lagere doorbelasting overheadkosten aan Spuk's (o.a. Oekraïne, Toeslagenaffaire, IZA, GALA en Energiearmoede)	-948	I
Reserves		
- Hogere onttrekkingen (baten)	2.121	I
- Hogere toevoegingen (lasten)	-9.596	I
Diverse afwijkingen (< € 250.000)	3.107	
Totaal van de afwijkingen t.o.v. de Najaarsnota 2023	16.058	
Financieel resultaat Najaarsnota 2023 (verwacht nadelig)	-2.131	
Totaal financieel resultaat 2023 (voordelig)	18.190	

Voorgesteld bestemmingsresultaat

Voor een aantal onderwerpen is het nodig dat het budget van 2023 naar 2024 gaat voor de afronding van werkzaamheden. Dit wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dit staat in de onderstaande tabel.

Voorgestelde bestemming resultaat:	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2023	Rekening 2023
Geraamd/gerealiseerd rekeningresultaat 2023		-2.131	16.058
Afhandeling extra aanvragen Omgevingswet	01. Publiekdiensten	-	100
Tijdelijk noodfonds voor energie en huurstijgingen	02. Samenleving	-	418
Terugdringen kinderarmoede	02. Samenleving	-	165
Verhoging veiligheid Algemene Opvang Purmerend (AOP)	02. Samenleving	-	210
Maatschappelijke begeleiding inburgeraars	02. Samenleving	-	305
Uitbreiding scootmobielstallingen wooncorporaties	02. Samenleving	-	84
Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijk veld	02. Samenleving	-	74
Toegankelijkheid openbare ruimte en voorzieningen voor inwoners	02. Samenleving	-	154
Middelen ontheemden Oekraïne	02. Samenleving	-	10.000
Financiering ontwikkelbanen (middels inzet subsidie Europees Sociaal Fonds)	02. Samenleving	-	800
Verkeersveiligheid op de schoolroutes	05. Bereikbaarheid	-	75
Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan	05. Bereikbaarheid	-	126
Herinrichting van IIsendijkstraat	05. Bereikbaarheid	-	179
Middelen invoering omgevingswet	07. Ruimtelijke ordening	-	346
Implementatie Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)	07. Ruimtelijke ordening	-	149
Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing	07. Ruimtelijke ordening	-	137
Sfeermiddelen programma Binnenstad	07. Ruimtelijke ordening	-	146
Doorontwikkeling wijk Wheermolen	07. Ruimtelijke ordening	-	96
Onderzoek naar gevel Kaasmarkt 20	07. Ruimtelijke ordening	-	50
Ontwikkeling visie Oostflank	07. Ruimtelijke ordening	-	50
Economische uitvoeringsagenda	10 .Economie	-	103
Saldo voorgestelde resultaatbestemming rekening 2023		-	13.765
Toevoeging aan de algemene reserve na resultaat bestemming		-2.131	2.294

Toelichting op het bestemmingsresultaat

Afhandeling extra aanvragen Omgevingswet

In de decembercirculaire 2023 is een bedrag beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van Omgevingswet. Hiervan is een deel (€ 345.746) gestort in de nieuwe reserve omgevingsplan en is het voorstel om het resterende bedrag van € 100.000 te reserveren voor 2024. Onder de oude wetgeving stond er direct beroep open bij de Rechtbank tegen uitgebreide omgevingsvergunningprocedures en bij een bestemmingsplanwijziging was er maar één rechtsgang (naar Raad van State). Onder de Omgevingswet zullen de meeste besluiten eerst tot bezwaar leiden, alvorens men naar de Rechtbank of Raad van State gaat. Om ons voor te bereiden op de groei in het aantal bezwaar en beroepsschriften vanuit juridische- en veiligheidszaken, is extra budget nodig. Dit budget wordt gebruikt om externe expertise in te schakelen en hiermee onze eigen medewerkers voldoende tijd te geven om met de Omgevingswet aan de slag te gaan. Daarnaast zijn er extra aanvragen

omgevingsvergunningen ingediend eind 2023, waartegen mogelijke bezwaren in het eerste kwartaal van 2024 afgehandeld zullen moeten worden. Voorgesteld wordt om € 100.000 beschikbaar te houden voor de toename in de bezwaar- en beroepsschriften en dit toe voegen aan het exploitatiebudget omgevingsvergunningen in 2024.

Tijdelijk noodfonds voor energie en huurstijgingen

In 2023 hebben we een noodfonds ingesteld van maximaal € 500.000 voor de ondersteuning van maatschappelijke partners voor energie en huurstijgingen. De financiële weerbaarheid van de maatschappelijke partners is hierbij betrokken (raadvoorstel 155706). In 2023 is gebleken dat de noodsteun nog niet veel is toegekend, omdat de maatschappelijke partners nog een te hoog eigen vermogen of te veel liquiditeiten hadden. In 2024 kan het zijn dat door de stijgende kosten in 2023 het vermogen flink is gedaald. In afwachting hiervan wordt voorgesteld om het resterende budget van € 418.178 toe te voegen aan het exploitatiebudget maatschappelijke ondersteuning (voorliggende voorzieningen).

Terugdringen kinderarmoede

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen is in 2023 € 40 miljoen (Purmerend € 165.000) via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede. In 2023 zijn deze gelden niet uitgegeven en wordt voorgesteld het beschikbare budget van € 165.000 door te schuiven naar 2024 en toe te voegen aan het exploitatiebudget armoedebeleid.

Verhoging veiligheid Algemene Opvang Purmerend (AOP)

Bij het AOP zijn de meeste van de camerasystemen al meer dan 10 jaar oud. Deze worden niet onderhouden wat resulteert in verschillende systemen die niet compatible zijn of niet meer werken. Voor de elektrische sloten geldt hetzelfde. Dit leidt tot veel storingen in de huidige sloten. Bij de locaties Zeevang en de Geulenstraat spelen ook nog andere problemen. Daar komen mensen binnen die hier niet mogen komen met alle gevolgen van dien. Daarnaast wil men overstappen op sleutels met een tag, zodat verlies er niet toe leidt dat anderen een sleutel vinden waarmee ze deze locaties binnen kunnen treden. De verwachting is dat dit onderzoek in het eerste kwartaal van 2024 wordt afgerond, waarna dit tot uitvoering kan worden gebracht. Gevraagd worden het overgebleven budget van € 210.313 hiervoor te reserveren in 2024 op het exploitatiebudget van maatschappelijke ondersteuning (voorliggende voorzieningen).

Maatschappelijke begeleiding inburgeraars

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeringsplichtigen gedurende de inburgering en kunnen daarmee voor hen het verschil maken. Jaarlijks ontvangen gemeenten in de meicirculaire een bijdrage maatschappelijke begeleiding voor alle inburgeringsplichtige asielstatushouder van het voorgaande jaar. In 2023 is een bedrag van € 304.638 niet uitgegeven. Om in 2024 alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden en maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden wordt voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan het exploitatiebudget maatschappelijke begeleiding (participatie).

Uitbreiding scootmobielstallingen wooncorporaties

Bij de uitbreiding van scootmobielstallingen is met de corporaties afgesproken dat 50% wordt bijgedragen in de kosten die de corporaties maken voor deze uitbereiding. Bij de corporatie Intermaris is een vertraging in de uitvoering van deze werkzaamheden opgetreden, die stonden gepland in 2023. Conform afspraken zal de Gemeente de bijdrage in 2024 betalen. Conform het voorstel wordt het budget dat niet is uitgegeven in 2023 doorgeschoven naar 2024 om de uitbereidingen op een aanvaardbaar peil te brengen. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 84.000 toe te voegen aan het exploitatiebudget Wmo maatwerkvoorzieningen in 2024.

Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijk veld

Voor het steunpakket Covid-19 van het brede maatschappelijke veld is voor een aantal projecten cofinanciering vanuit de provincie (65%) aangevraagd. Er wordt pas gestart met het besteden van het steunpakket totdat de goedkeuring van de Provincie definitief is. Daarvoor is het noodzakelijk om het beschikbare budget van € 73.500 door te schuiven naar 2024 en toe te voegen aan het exploitatiebudget kunst en cultuur (plaatselijke culturele activiteiten).

Toegankelijkheid openbare ruimte en voorzieningen voor inwoners

Om het belang en de aandacht voor een goede algehele toegankelijkheid te vergroten, zijn middelen beschikbaar gesteld om via een driejarige bewustwordingscampagne in te zetten op het thema algehele toegankelijkheid in meest brede zin. Hiermee dient toegankelijkheid bij zowel de gemeentelijke organisatie als de maatschappelijke netwerkorganisaties en de samenleving buiten de aandacht te krijgen die het verdient. Deze investeringen zijn beschreven in de Toegankelijkheidsagenda en behandeld in de Commissie Maatschappelijk van 20 juni 2022. Het betreft investeringen in digitale toegankelijkheid, onderzoek inritten en gidslijnen, vastgoed, haltetoegeankelijkheid en verkiezingen. Voor 2023 zijn een aantal projecten niet afgerond en is het voorstel om verschillende projecten in 2024 door te zetten (o.a. een bewustwordingscampagne, toegankelijk maken van bushaltes). Voorgesteld wordt om een bedrag € 153.757 aan het exploitatiebudget maatschappelijke ondersteuning (volksgezondheid).

Middelen ontheemden Oekraïne

Deze regeling bepaalt welke kosten gemeenten, veiligheidsregio's en/of samenwerkingsverbanden vergoed kunnen krijgen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Voor de opvang van de ontheemden van de Oekraïne ontvangen we van het Rijk een vergoeding voor het aantal beschikbare opvangplekken en transitiekosten van de opvanglocaties. In eerste instantie ging het om een bedrag van € 100 euro per persoon per dag. Eind 2022 is die vergoeding bijgesteld naar € 83 euro en vanaf 1 januari dit jaar geldt een bedrag van € 61 euro. In de praktijk is gebleken dat Purmerend makkelijk uitkomt met de verstrekte subsidies vanuit het Rijk. In 2023 is dat per saldo € 4,7 miljoen meer dan begroot. Daarnaast is in december 2023 duidelijk geworden dat het bedrag € 4,8 miljoen uit 2022 niet terug betaald dient te worden. Hierdoor hebben we in 2023 een overschot van € 10 miljoen. Dat is niet geormerkt, dus in principe vrij te besteden voor andere zaken. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 10 miljoen toe te voegen aan de nieuwe vormen reserve ontheemden Oekraïne. De bestedingen zullen aan de raad worden voorgelegd via tussenrapportages.

Financiering ontwikkelbanen (middels inzet subsidie Europees Sociaal Fonds)

In 2023 hebben we een eenmalige extra ESF bijdrage ontvangen, waardoor € 799 809 van het

reguliere re-integratie budget onbenut is gebleven. Voor de financiering van de ontwikkelbanen in 2024 en ter bekostiging van de verbetering van de Cao SW wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2024 en toe te voegen aan het exploitatiebudget werk en inkomen (participatie).

Verkeersveiligheid op de schoolroutes

In de programmabegroting 2023 is verzocht de vraagstukken rond verkeersveiligheid en bereikbaarheid van scholen en schoolvoorzieningen in Purmerend integraal in kaart te brengen en maatregelen aan de gemeenteraad voor te stellen om de verkeersveiligheid op de schoolroutes te waarborgen. In 2023 is er geen capaciteit gevonden voor dit vraagstuk. De werkzaamheden zullen plaatsvinden in 2024. Het voorstel is om het budget van € 75.000 over te hevelen naar het exploitatiebudget verkeersveiligheid.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan

In 2023 is de voorbereiding van het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan Purmerend aangevangen. Het programmateam en de uitvoering was daarmee nog niet op volle kracht. Voor 2024 en verder zijn de eerder gereserveerde middelen nodig om de noodzakelijke stappen richting uitvoering te zetten. Het voorstel is om een bedrag van € 126.155 te reserveren als exploitatiebudget verkeersveiligheid (mobiliteitsplan).

Herinrichting van IJsendijkstraat

Er is onderhoud nodig aan het riool en het wegdek aan de Van IJsendijkstraat (tussen 't Achterom en de Cantekoogweg). Het plangebied 'Van IJsendijkstraat' is het gebied op en rond de doorgaande route van de Van IJsendijkstraat ter hoogte van de nieuwe Sporthal 'de Beuk' en diverse sportverenigingen. Daarnaast gaan we ook aan de slag op het terrein van de voetbalvereniging Purmersteijn. De geplande herinrichting van de van IJsendijkstraat is verschoven naar realisatie 2024. Hierdoor zal ook de subsidie inkomst van de Vervoerregio Amsterdam verschuiven naar 2024, aangezien we deze pas zullen ontvangen na realisatie. Voorgesteld wordt om € 178.618 toe te voegen aan het exploitatiebudget verkeersveiligheid.

Middelen invoering omgevingswet

Het omgevingsplan vervangt vanaf 2024 het geldende bestemmingsplan en de beheersverordening uit de Wet ruimtelijke ordening. In het kader van de implementatie van de Omgevingswet werken we aan de transitie richting het definitieve omgevingsplan. We hebben daarvoor minimaal tot en met 2031 de tijd. Om tot een definitief omgevingsplan te komen is in totaal een budget van € 1 miljoen nodig voor externe advies- en onderzoekskosten ten behoeve van de planwijzigingen.

In 2023 is er een bedrag van beschikbaar gesteld in de decembercirculaire 2023 voor de invoeringskosten van Omgevingswet. Met deze uitkering kan de gemeente Purmerend in de transitie zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld is en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen.

Voor het niet bestede bedrag in 2023 wordt nu voorgesteld om bij resultaatbestemming het bedrag van € 345.746 te storten in de nieuw in te stellen reserve omgevingsplan. In de Voorjaarsnota wordt voorgesteld om de verwachte middelen vanuit het Rijk voor de jaren 2024 en 2025 ook toe te voegen aan de reserve omgevingsplan. Het saldo van deze reserve bedraagt dan € 1 miljoen, die de

komende vijf jaar wordt ingezet voor bestedingen aan de wijzigingen van het omgevingsplan. De verwachting is dat deze reserve eind 2028 nihil is en kan worden opgeheven.

Implementatie Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)

Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), heeft Purmerend voor 2023 een bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen van € 148.956. In 2023 zijn er geen uitgaven geweest op dit budget. De verdere implementatie zal in 2024 plaatsvinden. Hiervoor zal budget benodigd zijn. Voorgesteld wordt om € 148.956 beschikbaar te houden voor de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en dit toe voegen aan het exploitatiebudget omgevingsvergunningen in 2023.

Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing

De motie Stolpenbeleid verzoekt om beleid tot behoud-, maar ook tot richtlijnen voor verduurzaming en ontwikkeling van stolpen te komen. Hiervoor is een samenwerking met de Provincie gestart, aangezien Gedeputeerde Staten afgelopen winter de stolpenwaarderingskaart als inspiratiekader heeft vastgesteld en daaruitvolgend samen met gemeenten tot criteria voor stolpenontwikkeling wil komen, ter behoud van het gehele stolpenbestand. De provinciale opdracht en gemeentelijke opdracht raken elkaar, waardoor de samenwerking is opgezocht. Met een projectteam worden nu de eerste stappen om tot het beleid te komen gemaakt. De motie Vrijkomende Agrarische Bebouwing verzoekt om beleid op te stellen voor locaties met vrijkomende agrarische bebouwing, maar er dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden naar hoe groot dit probleem in Beemster werkelijk is. Daar zijn geen recente cijfers voorhanden. Eerst moet de omvang van de probleemstelling bekend zijn, alvorens oplossingen te regelen en beleid op te stellen. Het voorstel is om het restantbudget 2023 van € 136.500 te bestemmen in 2024 en toe te voegen aan het exploitatiebudget RO-structuren.

Sfeermiddelen programma Binnenstad

Door verdere verdieping en aanpassingen aan het definitieve ontwerp eind 2023 is het ontwerp binnenstad vastgesteld. Hierop volgend zijn er materialen voor de aankleding van de eerste twee sfeergebieden besteld. Door leveringsproblemen van de materialen in 2023, wordt de ontvangst en betaling van de materialen en facturen opgeschoven naar begin 2024 en toegevoegd aan het exploitatiebudget 2024 economische zaken (binnenstad).

Doorontwikkeling wijk Wheermolen

In Wheermolen Oost gebeurt veel. De komende 10 a 15 jaar gaat de wijk 'op z'n kop'. Grootschalige woningrenovaties, sloop- en nieuwbouw, rioolvervanging en herinrichting maken, dat de leefbaarheid in de wijk onder druk komt te staan. Dat vraagt om extra aandacht de komende jaren en extra investeringen. In de dynamiek van (sociale) kracht en kwetsbaarheid is het nodig om een stevige structuur neer te zetten van voorzieningen om bewoners te ondersteunen om er samen een goede buurt van te maken. Hiervoor moeten al bestaande initiatieven bestaanszekerheid krijgen en nieuwe initiatieven worden gestimuleerd. We investeren hiermee in het versterken van voorzieningen in het voorliggende veld. Om mee te bewegen op de grote (ruimtelijke) veranderingen wordt voorgesteld om € 96.000 van het tijdelijk budget Wheermolen (m.b.t. Wijkontwikkeling Wheermolen) toe te voegen aan het exploitatiebudget wijkmanagement.

Onderzoek naar gevel Kaasmarkt 20

De voor- en zijgevels van het pand van het Purmerends Museum vertonen op meerdere plaatsen scheuren. Ook is er sprake van vochtdoorslag. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat er mogelijk funderingsproblemen zijn. Aangezien het een monumentaal pand betreft, is een restauratieplan noodzakelijk. Gezien de omvang en aard van problematiek vraagt het in de voorbereiding vakkundig onderzoek om tot een gedegen renovatie aanpak te komen. Bij de Voorjaarnota 2023 is onderzoeksbudget voor de gevel beschikbaar gesteld. Het uitvoeren hiervan is specifiek en hierdoor nog niet uitgevoerd in 2023. De uitvoering zal plaatsvinden in 2024, waarbij wordt voorgesteld € 50.000 over te hevelen naar het exploitatiebudget welzijnshuisvesting.

Ontwikkeling visie Oostflank

De gebiedsvisie voor de Oostflank van Purmerend is klaar. In de visie staat op hoofdlijnen hoe de natuur in het gebied versterkt wordt, waar woningen en voorzieningen kunnen komen en waar verkeersontsluitingen komen zodat toekomstige bewoners bij hun woning kunnen komen. Voor de ontwikkeling van de visie Oostflank is incidenteel budget beschikbaar gesteld. Van dit budget is € 50.000 overgebleven en wordt voorgesteld dit richting de volgende fase mee te nemen, om daarmee de kosten te kunnen dekken. Het voorstel is om het budget van € 50.000 toe te voegen aan de reserve gronden.

Economische uitvoeringsagenda

In 2020 is het integraal economisch perspectief en ambitie vertaald in de 'Economische Visie Beemster + Purmerend #datwerkt!' vastgesteld. Deze visie voor de nieuwe gemeente is door de raad in maart 2021 vastgesteld. De visie wordt tweejaarlijks vertaald naar een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 bestaat deels uit een voortzetting en doorontwikkeling van het bestaande uitvoeringsprogramma (2021-2022) en deels uit de ambities uit het coalitieakkoord "Samen op koers" 2022-2026. Het programma 2023-2024 is opgebouwd langs 4 thema's, de zogenoemde pijlers: 1. Agrarisch & Werelderfgoed Beemster, 2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs & campusontwikkeling, 3. Centrumontwikkeling en programma Binnenstad en voorzieningen in de stad, 4. Circulaire economie & bedrijventerreinen. De uitvoering van een aantal van deze acties loopt door in 2024. Het verdient dan ook aanbeveling de hieraan gekoppelde middelen ook te laten doorlopen. Het voorstel is om € 103.000 toe te voegen aan het exploitatiebudget economische zaken.

Balans en toelichting

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

A. Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Dit is een nadere uitwerking van de financiële verordening en ex artikel 212 van de gemeentewet. Met ingang van 1 januari 2004 trad het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking. *De voornaamste uitgangspunten zijn:*

- eenheid van programmabegroting- en rekening;
- het opnemen van een balans waaruit de financiële positie van de gemeente blijkt.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De algemene uitkering is opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die is opgenomen in de septemberciculaire van het boekjaar.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten verantwoord in het jaar waarin het dividend ontvangen en/of het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV het volgende: Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid van en het naleven van het voorwaarden criterium bij de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente bij de verantwoording van deze eigen bijdragen steunt op de informatie

van het CAK en niet zelfstandig geheel sluitend de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen hoeft te controleren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Denk aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties), moet wel een verplichting worden gevormd.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening 2023 en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2023. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29 februari 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij in artikel 20 van de financiële verordening 2023 afspraken zijn gemaakt wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium zijn de beleidsregels van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening 2023. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 3,7 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapportagegrens van € 600.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

B. Balans

1. Vaste Activa

Activa waarden we op basis verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs.

1.1 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. Alleen kosten van onderzoek en ontwikkeling die leiden tot een materieel vast actief mogen als immaterieel vast actief worden geactiveerd.

Bijdragen aan derden

De bijdragen aan activa in eigendom van derden worden onder de immateriële vaste activa verantwoord. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

1.2. Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en de afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Materiële vaste activa met economisch nut

Alle investeringen met economisch nut activeren we en schrijven we af. Een investering is van economisch nut als activum verhandelbaar is of wanneer we er opbrengsten mee kunnen genereren. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Alle activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven worden geactiveerd en afgeschreven. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Het gaat hierbij om investeringen die grotendeels worden gedaan voor begraaftplaatsen, riolering of het verzamelen van huishoudelijk afval.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De investeringen met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimte worden geactiveerd en afgeschreven. Hierop worden alleen bijdragen van derden die direct gerelateerd zijn aan het

actief in mindering gebracht. In de balans worden deze investeringen afzonderlijk tot uitdrukking gebracht. In de toelichting op de balans is een uitsplitsing aangebracht tussen investeringen met maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd en voor 2017 geactiveerd.

Afschrijvingsmethoden- en termijnen

Slijtende investeringen schrijven we vanaf het moment van ingebruikneming lineair af, waarbij de restwaarde op nihil wordt gesteld. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. Als ingangsdatum van de afschrijving geldt het jaar volgend op het jaar na oplevering cq. vervaardiging.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 50.000 activeren we niet. Een uitzondering vormen gronden en terreinen; deze worden altijd geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Immateriële vaste activa	Afschrijvings- termijn
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling (voorbereidingskosten) voor een bepaald actief (BBV art. 34b en art. 6o)	5 jaar

Bij het activeren van immateriële activa is het toegestaan om de voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling op te nemen. Hiervoor gelden conform de stellige uitspraak zoals opgenomen in paragraaf 5.3.2 van de "notitie Grondbeleid in begroting en Jaarstukken (2019)" uitgegeven door de commissie BBV de volgende voorwaarden: a) de kosten voldoen aan de kostensoortenlijst van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), b) de kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa als dit heeft geleid tot een actieve grondexploitatie (na bestuurlijke instemming via een raadsbesluit). Als aan deze voorwaarden wordt voldaan worden deze kosten overgeboekt naar de desbetreffendesbetreffende grondexploitatie, zo niet dan worden de kosten afgeboekt ten laste van het jaarresultaat.

Materiele vaste activa met economisch nut	Afschrijvings- termijn
A. Gronden en terreinen	
- Gronden en terreinen	geen
B. Gebouwen en inrichting:	
- Verharding/terreininrichting	40 jaar
- Gebouwen	50 jaar
- Schoolgebouwen	40 jaar
- Inrichting / renovatie sport-, spel en schoolterrein	20 jaar
- Noodgebouwen	20 jaar
- Gebouw gebonden technische installaties	20 jaar
- Functieverbeterende verbouwingen	20 jaar
- Inrichting schoolgebouwen	20 jaar
- Inrichting gymnastiekgebouwen/sporthallen	20 jaar
- Kunststof sportveld onderlaag	20 jaar
- Kunststof sportveld gemengde activering	15 jaar
- Kunststof sportveld bovenlaag	10 jaar
C. Rioleringswerken en waterinvesteringen:	
- Riolering	45 jaar
D. Inventaris, meubilair en installaties:	
- Containers anders dan glas-, papier- en rolcontainers	20 jaar
- Gebouw inrichting (w.o. stoffering / meubilair)	10 jaar
- Installaties / machines en overige materiële vaste activa	10 jaar
- Glas-, papier- en rolcontainers	15 jaar
- Speeltoestellen	15 jaar
- Soft- en hardware ICT	5 jaar
E. Transportmiddelen:	
- Bijzondere voertuigen	15 jaar
- Zware voertuigen (tractors, veegauto's, vrachtwagens)	10 jaar
- Lichte voertuigen en bijbehorende apparaten	8 jaar
- Maaimachines	6 jaar

Materiele vaste activa met maatschappelijk nut	Afschrijvings- termijn
F. Wegen en straten:	
- Asfalt (wegen)	25 jaar
- Elementen (wegen)	30 jaar
- Rotondes	25 jaar
G. Bruggen en overige grote kunstwerken:	
- Stalen/beweegbare-/stenen bruggen/kunstwerken	50 jaar
- Houten bruggen	25 jaar
- Composiet bruggen	75 jaar
- Betonnen bruggen / tunnels / viaducten	75 jaar
H. Waterbeheer:	
- Dijken en kades	40 jaar
- Stedelijk waterplan	45 jaar
- Oeverbeschoeiing	20 jaar
- Composiet beschoeiing	30 jaar
- Kademuren / metselwerk / beton / stalen- en kunststof damwanden	50 jaar
I. Openbare verlichting en verkeersinstallaties:	
- Verkeerslichten en lantaarnpalen	25 jaar
J. Openbare ruimte:	
- Herinrichting openbare ruimte	40 jaar

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Als aan alle voorwaarden van artikel 61 van het BBV wordt voldaan, dan activeren wij bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Activa die niet zijn genoemd in de afschrijvingstabel of niet geschaard kunnen worden onder één van de genoemde activasoorten worden afgeschreven op basis van de verwachte levensduur. Bij het bepalen van de verwachte levensduur kan gekeken worden naar de technische of economische levensduur, afhankelijk van welke korter is.

Levensduurverlengende investeringen

Dit betreft uitgaven voor groot onderhoud, zoals vervanging van (delen van) daken, dakbedekking, elektrische installaties, vloeren en dergelijke. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- kosten van klein onderhoud komen in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie;
- kosten van groot onderhoud komen ten laste van een hiervoor gevormde voorziening (op basis van een actueel beheerplan);
- levensduurverlengende investeringen activeren we en schrijven deze af (eventueel via de componentenbenadering).

1.3. Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa vallen de kapitaalverstrekkingen, verstrekte leningen en overige uitzettingen (verstrekkingen) met een looptijd langer dan een jaar. De waardering van de kapitaalverstrekkingen en verstrekte leningen is tegen nominale waarde (verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere terugontvangsten).

Participaties

Participaties in het aandelenkapitaal zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. De gemeente Purmerend heeft de volgende participaties:

- a. *Bank Nederlandse gemeenten*: 14.040 aandelen van € 2,38 ofwel € 33.478.
- b. *Alliander N.V.*: het aantal aandelen Alliander N.V. bedraagt 372.370. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 219.389.
- c. *SVP Holding B.V. is een 100% deelneming*: 900 aandelen van € 20 ofwel € 18.000. Agio € 38.264.092. In de waardering in 2011 hielden we, vanuit het voorzichtigheidsbeginsel, rekening met exploitatieverliezen sinds de oprichting van de BV. Op de agio is € 4,397 miljoen afgeboekt. In 2012 hebben we dit gecorrigeerd met € 20.000, zodat de totale afboeking € 4,417 miljoen bedraagt.
- d. *NV Huisvuilcentrale Alkmaar N-H (HVC)*: In 2011 zijn 102 aandelen tegen € 45,45 per aandeel in HVC verworven. De voormalig gemeente Beemster bezat 11 aandelen tegen € 45,45. De gemeente Purmerend heeft vanaf 1 januari 2022 113 tegen 45,45. Het totale aandelenbelang bedraagt € 5.136. Als aandeelhouder kan de gemeente de dienstverlening van HVC gebruiken. Deze dienstverlening bestaat, naast de verwerking van reststoffen, uit advisering. De baten en lasten van de dienstverlening verantwoorden we in de afzonderlijke programma's. De deelneming zelf verantwoorden we in de algemene dekkingsmiddelen. Onderdeel van het aandeelhouderschap is de garantstelling voor leningen die zijn aangetrokken voor de afvalinzameling en verwerking. Voor deze garantstelling ontvangen we 1% risicoprovisie.
- e. *ROM InWest Regionale Ontwikkelingsmaatschappij In West*: Purmerend is aandeelhouder met 2.580 aandelen elk € 1,00 groot. Hierbij zal Purmerend voor een totaal kapitaal van € 2.2580.000 aan deelnemen. De totale investering is gebaseerd op 1% van het begrotingstotaal 2019. Het overige deel van de toegezegde inleg zal worden opgevraagd middels zogenaamde "Capital Calls". Dit houdt in dat niet eerder dan noodzakelijk op basis van investeringsaanvragen uit het bedrijfsleven aan Purmerend zal worden gevraagd dit bedrag over te maken. Dit zal dan geboekt worden als agiostorting in InWest Regio BV. In 2023 is € 515.870 aan kapitaal verstrekt.
- f. *Vof De Beemster Compagnie*: 500 aandelen van € 1,00 ofwel € 500

Verstrekte langlopende geldleningen

- De verstrekte langlopende geldleningen zijn opgenomen tegen nominale waarde, verminderd met de ontvangen aflossingen.

2. Vlottende Activa

2.1. Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) zijn gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen die gebaseerd zijn op de gemiddelde betaalde inkoopprijs.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en ontvangen (rijks)subsidies. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die

we rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen, zoals grondaankopen, plankosten en kosten van bouw- en woonrijp maken en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden alleen genomen als die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden (realisatieprincipe). Voor de winstneming geldt de percentage of completion methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst genomen.

De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie, als onderdeel van programma 7 Ruimtelijke ordening. Bij deze methode worden jaarlijks in de programmaverantwoording zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen getoond. Het (positieve dan wel negatieve) saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW). Daarnaast komt de post voorraden terug in de paragraaf grondbeleid.

Een voorziening voor verwachte verliezen in de grondexploitaties wordt gepresenteerd onder de post 'bouwgronden in exploitatie'.

2.2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

2.3.en 2.4. Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa nemen we op tegen nominale waarde. De liquide middelen hebben we opgenomen volgens de laatste dagafschriften van 2022. Eventuele negatieve banksaldi bij een bank wordt verantwoord onder de vlottende passiva.

In de overlopende activa vallen ook: de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

3. Vaste Passiva

3.1. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De waardering vindt plaats tegen nominale waarden. We onderscheiden de reserves in een algemene reserve, egalisatiereserves en bestemmingsreserves.

De algemene reserve dient als algemeen financieel weerstandsvermogen waarbij we, volgens de notitie reserves en voorzieningen, minimaal een bedrag van € 15 miljoen aanhouden. De algemene reserve is tot stand gekomen dankzij (batige) saldi.

Er is sprake van een bestemmingsreserve zodra we, via een afzonderlijk raadsbesluit, voor een bepaald doel een reserve instellen.

3.2. Voorzieningen

Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Ze zijn getroffen voor op de balansdatum bestaande risico's, verplichtingen

en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast zijn onderhouds-/egalisatievoorzieningen getroffen ter gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren en mede gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen.

Voorzieningen voor kosten die we in een volgend begrotingsjaar maken maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar. De getroffen voorzieningen voorzien in de dekking van deze kosten voor zover deze niet op een andere wijze al zijn afgedekt in de meerjarenbegroting.

3.3. Vaste schulden

Vaste schulden waarden we tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

4. Vlottende Passiva

De vlottende passiva waarden we tegen de nominale waarde. Onder de overlopende passiva hebben we de meerjarige uitkeringen opgenomen. Deze uitkeringen zijn beklemd door de voorwaarden die een geldgever stelt (bv. rijksbijdrage, subsidie). De hoogte van de opgenomen bedragen is overeenkomstig de door de geldgevers verstrekte subsidies en/of bijdragen. Een Eventueel negatief banksaldo bij een bank wordt verantwoord onder de vlottende passiva en niet onder de liquide middelen.

5. Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten telling het totaalbedrag geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans staat meer informatie.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend.

Balans per 31 december 2023

bedragen x € 1.000.-	2023	2022
Activa		
1. Vaste activa		
1.1 <i>Immateriële vaste activa</i>	1.583	1.508
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	1583	1508
1.2 <i>Materiële vaste activa</i>	337.180	310.930
Investeringen met een economisch nut	241.036	231.688
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	56.422	46.529
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	39.721	32.714
1.3 <i>Financiële vaste activa</i>	60.772	60.777
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	39.317	38.801
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	1.835	1.941
- deelnemingen	0	8.000
Overige langlopende leningen u/g	19.601	12.014
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	20	20
Totaal vaste activa	399.534	373.215
2. Vlottende activa		
2.1 <i>Voorraden:</i>	27.469	28.405
Grond- en hulpstoffen	128	140
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	27.324	28.223
Gereed product en handelsgoederen	17	42
2.2 <i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	26.988	24.014

bedragen x € 1.000.-		2023	2022
Vorderingen op openbare lichamen		17.059	15.997
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		-	-
Overige vorderingen		9.928	8.017
2.3	Liquide middelen	157	32
Kassaldo		10	14
Banksaldi		148	17
2.4	Overlopende activa	16.063	16.471
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		7.359	600
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		8.704	15.871
Totaal vlottende activa		70.678	68.921
Totaal generaal		470.212	442.136
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969		7.339	7.379

bedragen x € 1.000.-	2023	2022
Passiva		
3. Vaste passiva		
3.1 <i>Eigen vermogen</i>	101.345	94.098
Reserves:		
- algemene reserve	64.710	51.195
- bestemmingsreserves	20.576	22.827
Gerealiseerd resultaat	16.058	20.075
3.2 <i>Voorzieningen</i>	17.714	12.003
3.3 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	273.009	265.083
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	272.971	265.045
Waarborgsommen	37	37
Totaal vaste passiva	392.067	371.184
4. Vlottende passiva		
4.1 <i>Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar</i>	38.317	39.017
Overige schulden	29.507	24.276
Banksaldi	8.810	6.742
Overige kasgeldleningen	0	8.000
4.2 <i>Overlopende passiva</i>	39.827	31.936
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	10.102	3.206
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	28.452	27.045
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.273	1.685

bedragen x € 1.000.-		2023	2022
Totaal vlottende passiva		78.145	70.953
Totaal generaal		470.212	442.136
		2023	2022
5.	Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	1.404.374	1.100.858

Toelichting op de balans 31 december 2023

(bedragen x € 1.000)

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering	Her- rubricering	Aflos- sing	Afschrij- ving	Boekwaarde 31-12-2023
- Uitbreiding.kleedaccommodatie vv Wherevogels, gebouw	284				7	277
- Onderzoekkosten parkeergarage voorkant stadhuis	122				41	82
- Onderzoekkosten verplaatsen milieustraat naar Baanste Noord	206				41	165
- Onderzoekkosten dorpsontwikkelingvisies Beemster	426	384				810
- Voorbereidingskrediet Karekietpark (fase 1)	84				17	67
- Onderzoek en ontwikkeling GREX-en	0	183				183
- Vervangingsinvesteringen Spurd	386		386			0
Totaal	1.508	567	386	-	106	1.583

1.2 Materiële vaste activa

Activasoort	Boekwaarde 31-12-2022	Her- rubricering	Inves- tering	Desinves- tering	Afschrij- ving	Bijdrage derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	19.807	8.225	119		99		-94	28.146
Strategische gronden	9.510	-9.510						0
In erfpacht uitgegeven gronden	14.052						357	13.695
Bedrijfsgebouwen	129.995	1.284	16.562		5.442	4.156		138.244
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken economisch nut	73.696		14.553		2.789	109		85.351
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut (voor 2017)	18.132				1.330			16.802
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut (vanaf 2017)	12.280		8.653		366	351		20.217
Vervoersmiddelen	3.624		853		633			3.844
Machines, apparaten en installaties	21.359		3.954		3.163			22.150
Overige materiële vaste activa economisch nut	6.173		923		1.004	63		6.030
Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut (voor 2017)	580				107			474
Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut (vanaf 2017)	1.721		696		188			2.228
Totaal	310.930	-	46.313	-	15.120	4.679	264	337.180

Specificatie strategische gronden

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Her- rubricering	Inves- tering	Desinves- tering	Afschrij- ving	Bijdrage derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Strategische gronden	9.510	1.037	5.131		205	2.429		13.043

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering	Afwaar- dering	Aflos- sing	Afschrij- ving	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen:						
- N.V. Houdstermaatschappij Alliander (372.370 aandelen x € 0,58)	219					219
- NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (14.040 aandelen x € 2,38)	33					33
- SVP Holding B.V. (900 aandelen x € 20,00)	18					18
- Agio aandelen Stadsverwarming Purmerend B.V.	38.264					38.264
- NV H.V.C. Alkmaar (113 aandelen x € 45,45)	5					5
- Aandelen ROM regio bv (ROM MRA-NHN) (2.580 aandelen x € 1,00)	3					3
'- Agio aandelen ROM regio bv (ROM MRA-NHN)	258	516				774
- Kapitaalverstrekking vof De Beemster Compagnie (500 aandelen x € 1,00)	0					0
Leningen aan:						0
- Woningbouwcorporaties	1.941			106		1.835
- Stadsverwarming Purmerend	8.000			8.000		0
Overige langlopende leningen aan:						0
- Alliander reverse converteerbare hybride obligatielening	1.646					1.646
- Rugby club Waterland	174			61		113
- Spinnekop H2o Vastgoed bv	300			58		242
- Hypotheekverstrekkingen personeel	634			53		582
- Startersleningen	4.933	3.679		487		8.125
- Duurzaamheidsleningen	1.778	2.027		404		3.402
- Openbare leeszaal en Bibliotheek	0					0
- Stichting concert- en cultuurpodium	298			43		255
- Hypothecaire geldlening Stichting de Kerckhaen	165					165
- Rekening courant overeenkomst SVN	2.087	7.750		4.765		5.072
Totaal	60.757	13.972	-	13.976	-	60.752

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

	2023	2022
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- Magazijnvoorraad stadsbeheer	128	140
- Overige voorraden	17	42
	145	181
Onderhanden werk: bouwgronden in exploitatie genomen	39.947	32.473
- Af: Voorziening Bouwgrond in exploitatie	-12.624	-4.249
Totaal:	27.468	28.405

Bouwgronden in exploitatie:	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering	Verminder- ing	Winst- uitname	Boekwaarde 31-12-2023	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengst	Geraamde eind- resultaat
Baanstee Noord	30.142	4.791	2.295	1.621	34.260	18.569	91.139	38.310
Kop van West	-3.123	745	232	1.246	-1.365	2.097	1.162	430
Wheermolen Oost	3.275	142	54	0	3.363	62.756	59.529	-6.591
Verzetslaan	249	204	1.063	120	-490	420	53	123
BOL	1.883	799	94	0	2.588	5.073	5.954	-1.706
Steltloper 8	46	9	107	0	-52	414	1.111	748
Waterlandkwartier	0	2.269	625	0	1.643	54.901	49.799	-6.745
Totaal	32.473	8.959	4.471	2.987	39.947	144.230	208.746	24.569

Specificatie verliesvoorziening bouwgrond in exploitatie

Complex	Boekwaarde 31-12-2022	Toe-voeging	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023
BOL	1.350	227		1.576
Wheermolen Oost	2.900	2.615		5.515
Waterlandkwartier		5.533		5.533
Totaal	4.249	8.375	-	12.624

2.2 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2023	2022
Soort vordering		
Vorderingen op openbare lichamen	17.059	15.997
Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
Overige vorderingen	11.896	10.041
Voorziening debiteuren	-1.968	-2.024
Totaal	26.988	24.014

Overzicht van het drempelbedrag schatkistbankieren

(1)	Drempelbedrag	Verslagjaar			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	373	2.323	1.782	1.268
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	7.818.861	7.816.911	7.817.452	7.817.967
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	390.962			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	390.962			

Verslagjaar

(4c)		Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	7.819			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	33.587	211.397	163.986	116.611
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	373	2.323	1.782	1.268

2.3 Liquide middelen

	2023	2022
Kassaldo	10	14
Banksaldi	148	17
Kruisposten	-	-
Totaal	157	32

2.4 Overlopende activa

	2023	2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	7.359	600
- overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.704	15.871
Totaal	16.063	16.471

Het verloop van de nog te ontvangen voorschotbedragen voor een specifiek bestedingsdoel gedurende het jaar 2023 is als volgt:

	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Ontvangsten	Saldo 31-12-2023
Ministerie van SZW: Bbz 2004 / aanvullende uitkering 2019 (nog te ontvangen)	2			2
Ministerie van Justitie en veiligheid, Oekraïne	543	17.709	14.095	4.157
Toeslagenaffaire	0	2.841	732	2.109
WMO	0	1.291	200	1.091
Specifieke uitkering stimulering sport	55		55	0
Totaal	600	21.841	15.082	7.359

3. Passiva

3.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde 31-12-2022	Bestemming resultaat vj	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	51.195	20.075	8.202	14.762	64.710
Bestemmingsreserves	22.827		16.117	18.368	20.576
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	20.075	-20.075	16.058		16.058
Totaal	94.098	-	40.377	33.130	101.345

De uitgebreide specificatie en het verloop is opgenomen in de bijlage reserves.

3.2 Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2023
a. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
- Wachtgeldverplichtingen bestuurders	1.073		549		524
- Voorziening wachtgeldten personeel	-				-
- Voorziening pensioenen ex-bestuurders	4.179	46	214		4.011
- Nota Prof	-	708	708		-
- Kostenverhaal parkeren centrumgebied	-	800	800		-
- Kostenverhaal mobiliteit en groen	-	259	259		-
- Kostenverhaal sociale woningbouw	-	158			158
- Spaarverlof	789	25			814
b. Onderhoudsefficientie voorzieningen					-
- Dynamisch Reizigers Informatie Systeem (DRIS)	-				-
- Gemeentelijke gebouwen groot onderhoud	-	7.326	1.648		5.678
c. Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting					-
- Begraafrechten	1.328	213	234		1.307
- Afvalstoffenheffing	2.074	894	140		2.828
- Gemeentelijke watertaken	2.559	482	648		2.393
Totaal	12.003	10.912	5.201	-	17.714

In de bijlage toelichting reserves en voorzieningen staat de toelichting op de bovengenoemde voorzieningen.

3.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	265.045	30.000	22.074	272.971
Waarborgsommen	37			37
Totaal	265.083	30.000	22.074	273.009

Uitsplitsing van de opgenomen onderhandse geldleningen

	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2023
Opgenomen geldleningen tbv concern	255.104	30.000	13.968	271.137
Opgenomen geldleningen tbv woningbouw	1.941		106	1.835
Opgenomen geldlening(en) tbv stadsverwarming purmerend	8.000		8.000	0
Totaal	265.045	30.000	22.074	272.971

De totale te betalen rente voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 2,8 miljoen. De aflossingsverplichting in 2023 is voor de opgenomen geldleningen t.b.v. het concern € 14,0 miljoen, voor de opgenomen woningbouwleningen € 0,01 miljoen.

4. Vlottende passiva

4.1 Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2023	2022
Overige schulden	29.507	24.276
Banksaldi	8.810	6.742
Overige kasgeldleningen	-	8.000
Totaal	38.317	39.017

4.2 Overlopende passiva

	2023	2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	10.101	3.205
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	28.451	26.873
- overige Nederlandse overheidslichamen	1	172
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.273	1.684

	2023	2022
Totaal	39.826	31.934

Meerjarige uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel 2023

	Boekwaarde 31-12-2022	Toe-voeging	Aan- wending	Boekwaarde 31-12-2023
A16 en D22 Specifieke uitkeringen Oekraïne en voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	10.116	1.196	11.240	72
B2, G12a, C62 Specifieke uitkeringen Toeslagaffaire	690	827	211	1.306
C105 Regeling specifieke uitkering Startbouwimpuls		1.587		1.587
C31 Specifieke uitkering huisvesting kwetsbare doelgroepen	413	0	350	62
C32 Specifieke uitkering ventilatie in scholen	231		115	116
C55 Aanpak energiearmoede	729	398	398	729
C68 Specifieke uitkering huisvesting aan vergunninghouders	1.212		1.212	0
C9 Woningbouwimpuls Waterlandkwartier	5.151			5.151
C9 Woningbouwimpuls Wheermolen Oost	3.475			3.475
C94 Specifieke uitkering Nationaal Isolatieprogramma		1.049	24	1.024
D14 Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	973	450	315	1.108
D19 Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	677	720	376	1.021
D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	1.271	2.698	2.733	1.237
E104 Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur		7.500		7.500
F1 Regeling aankoop wonen onder hoogspanningsverbinding	109	133	179	63
G10 Wet inburgering	521	1.010	744	786
G13 Onderwijsroute	79	83	0	162
G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	308	468	308	468
H30 specifieke uitkering GALA-gelden		1.656	1.446	210
H32 Meerkosten energie openbare zwembaden (MEOZ)		631	310	321
H35 Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026		2.851	980	1.871
H8 Regeling sportakkoord 2020-2022	34		34	0
L21 Doorontwikkelen KPI-systematiek voor kringlooplandbouw Beemster	105		35	70
Overige subsidies niet zijnde de spuk's				
Burgemeesterskring	1			1
DUVO gelden	131		131	0
CTB subsidie	310		310	0
Handhaving	229		229	0
Ministerie van SZW: BBZ 2004 declaratiedeel 2017 + aanvullende uitkering (terug te betalen)	-1			-1
RMC	110			110
Subsidie team economie	3		3	0
Vervoerregio Amsterdam: subsidie bushaltes Middenbeemster	168		168	0
Totaal	27.044	23.257	21.849	28.452

5. Waarborgen en garanties

Geldnemer	Aantal leningen	Oorspr. bedrag	% borgstelling	2023	2022
Maatschappelijke instellingen	1	541	100%	26	51
Sportverenigingen c.q. stichtingen	8	631	100%	292	292
Stichting Wonen en Zorg	1	1.000	100%	0	75
Tennis- en padelvereniging Elckerlyc	1	235.000	50%	110	118
Stadsverwarming	9	0	100%	123.922	113.122
HVC	1	565.252	3,09%	17.466	20.618
Beemster Ruiters LR&PC / lening ABN-Amro	1	325	100,0%	36	37
Totaal		802.749		141.852	134.313

Vanaf 2011 ontvangt de gemeente Purmerend een risicoprovisie voor de garantiestelling als aandeelhouder HVC. De garantiestelling betreft een totaalpakket voor alle aandeelhouders van in totaal € 565,2 miljoen aan geldleningen. De garantiestelling van de hoofdsom van leningen alsmede eventueel verschuldigde rente en boeterente indien HVC niet aan de verplichtingen voldoet. Purmerend heeft 3,09% van de aandelen hetgeen overeenkomt met een pakket afgerond op € 17,5 miljoen.

	2023	2022
De verstrekte waarborgen via Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) bedraagt per einde van het jaar:	1.259.371	966.545

Per 31 december 2023 zijn het 107 gewaarborgde leningen.

De gemeente Purmerend en de Rijksoverheid staan ieder voor 50% in de achtervang voor deze leningen. Van de 50% achtervang voor de gemeenten werd voor leningen tot 1 augustus 2021 25% verdeeld over alle gemeenten en 25% toegerekend aan één gemeente die in de leningovereenkomst stond vermeld. Met de nieuwe achtervangovereenkomst wordt voor leningen vanaf 1 augustus 2021 de tweede 25% achtervang voortaan verdeeld over alle gemeenten waar een woningcorporatie werkzaam is.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

A: Plichten

Dit betreft langlopende verplichtingen die samenhangen met opdrachten voor leveringen of opdrachten voor dienstverleningen. De kosten van dergelijke opdrachtverleningen rekenen we op basis van de jaarlijkse prestaties als (exploitatie)lasten aan de jaren toe. Zie onderstaande tabel.

	Einddatum	Huidige huur	Huur verplichting 2024	Huur verplichting 2025 ev
Van Ijsendijkstraat 403 (1)	31-7-2028	87.605	87.605	87.605
Van Ijsendijkstraat 403 (2)	31-7-2028	140.887	140.887	140.887
Flevostraat 88	30-4-2025	50.664	50.664	50.664
Triton 72	31-10-2026	161.273	161.273	161.273
Rijksweg 7	31-12-2023	3.963	3.963	3.963
Genuahaven 49	31-12-2024	34.131	34.131	34.131
Overlanderstraat 132	31-12-2026	9.790	9.790	9.790
Waterlandlaan 81	14-1-2027	3.125	3.125	3.125
Karavaanstraat 6	30-6-2029	27.086	27.086	27.086
Gasinetstraat 74	30-11-2024	10.254	10.254	10.254
John F. Kennedylein 1	31-12-2025	27.227	27.227	27.227
Australielaan 2	26-2-2035	23.828	23.828	23.828
Walakker 163	15-11-2024	7.805	7.805	7.805
Waterlandlaan 22	Voor onbepaalde tijd	1.780	1.780	1.780
Van Ijsendijkstraat 148-150	30-8-2024	210.078	210.078	210.078
Kwadijkerkoogweg 1C en 1D	30-11-2026	61.071	61.071	61.071
Van Ijsendijkstraat 413	31-10-2025	15.240	15.240	15.240
Whereplantsoen 9	1-3-2032	21.077	21.077	21.077
Karekietpark 18	4-7-2028	87.875	87.875	87.875
		984.758	984.758	984.758

Er heeft een strategische verwerving plaatsgevonden binnen het Waterlandkwartier. Met de verkopende partij is afgesproken dat levering van het pand omstreeks 2023 plaats zal vinden voor een verkrijgingsprijs van € 935.000,-

B. Onderhoudsovereenkomsten en licenties

De gemeente Purmerend heeft diverse meerjarige overeenkomsten afgesloten voor het uitvoeren van onderhoud en licenties. Deze overeenkomsten zijn niet apart gekwantificeerd. De lasten zijn opgenomen in de programmabegroting. Voor het vrijvallen van deze lasten moeten opzegtermijnen in acht worden genomen.

C. Periodieke subsidies

De gemeente Purmerend verleent een aantal periodieke subsidies. Voor het beëindigen en wijzigen van deze subsidies moeten we termijnen van redelijkheid in acht nemen. Hieruit kan een overbruggingsperiode vloeien. De periodieke subsidies zijn opgenomen in de programmabegroting.

D. Vennootschapsbelasting

De gemeente heeft een bedrag ter hoogte van € 7.339.078 buiten de balans om opgenomen onder de activa zijde van de gemeentelijke balans. Dit betreft het toekomstige recht op

verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2022	€ 4.749.100
Verliescompensatie inzake fiscaal resultaat 2022	€ - 2.874.550
Recht op verliescompensatie voorgaande jaren	€ 10.213.628
Totaal recht op verliescompensatie	€ 7.339.078

Financiële overzichten

Overzicht baten en lasten per programma en beleidsveld

Beleidsveld (x € 1.000)	Realisatie 2022			Primitieve begroting 2023			Begroting bijgesteld 2023			Realisatie 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
BVo11 Publieksdienstverlening	-8.049	4.771	-3.277	-8.714	4.664	-4.050	-9.813	4.381	-5.432	-9.930	4.752	-5.177
PGR01 Publieksdiensten	-8.049	4.771	-3.277	-8.714	4.664	-4.050	-9.813	4.381	-5.432	-9.930	4.752	-5.177
BVo21 Kunst en cultuur	-8.369	1.198	-7.172	-8.096	1.327	-6.769	-8.820	1.032	-7.789	-8.986	1.382	-7.604
BVo22 Sport en recreatie	-10.085	2.563	-7.522	-9.047	1.972	-7.075	-9.692	2.823	-6.869	-10.129	3.060	-7.068
BVo23 Wijkmanagement	-1.063	2	-1.061	-1.031		-1.031	-1.229		-1.229	-1.207		-1.207
BVo24 Jeugd	-37.201	100	-37.100	-37.034	20	-37.014	-42.069	20	-42.049	-43.736	102	-43.634
BVo25 Onderwijs	-13.180	3.557	-9.623	-12.569	2.992	-9.577	-12.958	3.804	-9.154	-13.354	3.821	-9.532
BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	-56.329	14.813	-41.516	-45.905	3.072	-42.832	-67.647	22.872	-44.775	-63.870	31.014	-32.856
BVo27 Werk en inkomen	-49.731	24.015	-25.716	-42.946	23.330	-19.616	-53.744	27.064	-26.680	-52.768	28.767	-24.001
PGR02 Samenleving	-175.957	46.248	-129.710	-156.628	32.714	-123.914	-196.159	57.615	-138.544	-194.049	68.146	-125.903
BVo31 Wonen	-377	12	-364	-506	130	-376	-734	130	-603	-622	24	-598
PGR03 Wonen	-377	12	-364	-506	130	-376	-734	130	-603	-622	24	-598
BVo41 Milieu	-13.545	15.766	2.221	-13.698	15.991	2.293	-13.488	15.704	2.217	-13.911	16.192	2.281
BVo42 Duurzaamheid	-2.726	29	-2.697	-2.795		-2.795	-1.862	1.538	-324	-1.819	1.633	-186
PGR04 Milieu	-16.271	15.795	-476	-16.493	15.991	-502	-15.350	17.242	1.892	-15.730	17.825	2.095
BVo51 Bereikbaarheid	-4.202	3.135	-1.067	-4.558	4.027	-531	-5.306	3.477	-1.829	-4.958	3.850	-1.108
PGR05 Bereikbaarheid	-4.202	3.135	-1.067	-4.558	4.027	-531	-5.306	3.477	-1.829	-4.958	3.850	-1.108
BVo61 Beheer openbare ruimte	-29.688	10.521	-19.167	-30.197	11.019	-19.178	-37.886	12.954	-24.932	-33.803	12.879	-20.924
PGR06 Beheer openbare ruimte	-29.688	10.521	-19.167	-30.197	11.019	-19.178	-37.886	12.954	-24.932	-33.803	12.879	-20.924
BVo71 Ruimtelijke ordening	-37.320	40.555	3.236	-32.084	29.661	-2.422	-57.204	45.730	-11.474	-32.250	21.319	-10.931
PGR07 Ruimtelijke ordening	-37.320	40.555	3.236	-32.084	29.661	-2.422	-57.204	45.730	-11.474	-32.250	21.319	-10.931
BVo81 Veiligheid	-10.141	41	-10.100	-10.410	1	-10.409	-10.645	1	-10.644	-10.730	47	-10.684
PGR08 Veiligheid	-10.141	41	-10.100	-10.410	1	-10.409	-10.645	1	-10.644	-10.730	47	-10.684
BVo91 Economie	-1.898	773	-1.125	-1.663	621	-1.042	-2.987	909	-2.078	-2.633	898	-1.734
PGR09 Economie	-1.898	773	-1.125	-1.663	621	-1.042	-2.987	909	-2.078	-2.633	898	-1.734
BV101 Bestuur & concern	-10.061	4.294	-5.767	-4.864	1	-4.863	-5.339	42	-5.297	-5.303	443	-4.860
PGR10 Bestuur & concern	-10.061	4.294	-5.767	-4.864	1	-4.863	-5.339	42	-5.297	-5.303	443	-4.860
Resultaat programma's	-293.963	126.146	-167.818	-266.117	98.830	-167.287	-341.423	142.483	-198.940	-310.007	130.183	-179.823
1 Lokale heffingen	-27	17.953	17.926	-59	19.653	19.595	-59	19.503	19.445	-45	19.453	19.409
2 Nog te bestemmen middelen	-100		-100	-4.283		-4.283						
3 Gemeentefonds		195.754	195.754		188.742	188.742		195.073	195.073		199.793	199.793
4 Eigen financieringsmiddelen	1.028	114	1.142	-179	115	-64	810	144	954	896	218	1.114
5 Deelnemingen	-614	2.365	1.751	-639	2.434	1.795	-639	2.400	1.762	-614	2.357	1.743

	Realisatie 2022			Primitieve begroting 2023			Begroting bijgesteld 2023			Realisatie 2023		
6 Incidentele baten en lasten	-106	5.615	5.509		50	50	-5.558	50	-5.508	-5.607		-5.607
PGR11 Algemene dekkingsmiddelen	182	221.800	221.982	-5.160	210.994	205.834	-5.446	217.171	211.725	-5.369	221.821	216.452
BV121 Overhead	-27.398	568	-26.829	-26.959	225	-26.734	-29.514	299	-29.215	-30.147	617	-29.530
PGR12 Overhead	-27.398	568	-26.829	-26.959	225	-26.734	-29.514	299	-29.215	-30.147	617	-29.530
BV131 Vennootschapsbelasting	131		131				145		145	149		149
PGR13 Vennootschapsbelasting	131		131				145		145	149		149
BV141 Onvoorzien				-50		-50						
PGR14 Onvoorzien				-50		-50						
Resultaat voor mutaties reserve	-321.048	348.515	27.466	-298.287	310.050	11.763	-376.238	359.953	-16.286	-345.374	352.621	7.247
R122 Bestemmingsreserves	-12.267	7.941	-4.327	-541	3.390	2.849	-10.237	16.264	6.027	-16.117	18.368	2.251
R123 Algemene reserve	-6.042	2.978	-3.064	-14.812	200	-14.612	-4.486	14.745	10.259	-8.202	14.762	6.560
PGR15 Resultaat bestemming	-18.309	10.918	-7.391	-15.353	3.590	-11.763	-14.723	31.009	16.286	-24.319	33.130	8.811
Eindtotaal	-339.357	359.433	20.075	-313.640	313.640		-390.962	390.962		-369.693	385.751	16.058

Verantwoording programma's en algemene dekkingsmiddelen

In het onderdeel jaarverslag hebben we de analyse opgenomen in de programmaverantwoording. Per programma is in het onderdeel 'wat heeft het gekost' de analyse van bijgestelde begroting 2023, ten opzichte van de realisatie 2023, nader toegelicht. Daarnaast wordt in het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen de onderdelen lokale heffingen, algemene uitkering, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen nader toegelicht. Voor het onderdeel saldo van de financieringsfunctie verwijzen we ook naar de toelichting in de paragraaf financiering.

Overzicht incidentele baten en lasten

Een overzicht van de incidentele baten en lasten hebben we opgenomen in het het jaarverslag en zijn terug te vinden in de programma's, financieel resultaat en algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht baten en lasten per taakveld/programma

Bedragen x € 1.000		Begroting 2023 bijgesteld			Realisatie 2023		
Taakveld	Omschrijving taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.2	Burgerzaken	-4.590	1.537	-3.053	-4.737	1.666	-3.072
0.61	OZB woningen	-827	66	-761	-992		-992
0.62	OZB niet-woningen	-415	50	-365	-392		-392
0.63	Parkeerbelasting				-1		-1
0.64	Belastingen overig	-40	17	-23	-86	143	57
1.2	Openbare orde en veiligheid	-311		-311	-338		-338
8.3	Wonen en bouwen	-3.631	2.713	-918	-3.383	2.944	-439
	Totaal PGR01 Publiekdiensten	-9.813	4.381	-5.432	-9.930	4.752	-5.177
3.4	Economische promotie	-138		-138	-146		-146
4.1	Openbaar basisonderwijs						
4.2	Onderwijshuisvesting	-6.743	325	-6.418	-7.125	303	-6.822
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-6.049	3.478	-2.571	-6.053	3.515	-2.538
5.1	Sportbeleid en activering	-6.843	2.044	-4.798	-6.974	2.135	-4.839

Bedragen x € 1.000		Begroting 2023 bijgesteld			Realisatie 2023		
5.2	Sportaccommodaties	-2.511	1.325	-1.187	-2.684	1.316	-1.368
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-5.752	1.032	-4.720	-5.800	1.290	-4.510
5.4	Musea	-248		-248	-266		-266
5.5	Cultureel erfgoed	-217		-217	-244		-244
5.6	Media	-2.466		-2.466	-2.531	92	-2.439
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-981	78	-903	-1.015	88	-927
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-25.808	16.168	-9.640	-23.518	26.195	2.677
6.2	Wijkteams	-13.787	20	-13.766	-13.271	102	-13.169
6.3	Inkomensregelingen	-43.425	26.452	-16.973	-43.809	27.332	-16.477
6.4	Begeleide participatie	-8.597		-8.597	-7.660		-7.660
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.625	595	-1.030	-1.256	1.435	179
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-14.389	226	-14.163	-14.573	293	-14.280
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+						
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-						
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-210		-210	-350	350	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-						
7.1	Volksgezondheid	-6.869	3.432	-3.437	-4.783	1.451	-3.332
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-376		-376	-407		-407
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-18.159		-18.159	-15.780		-15.780
6.73a	Pleegzorg	-1.439		-1.439	-2		-2
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-2.174		-2.174	-1.538		-1.538
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-281	1.192	911	-228	904	676
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-5.235	1.250	-3.986	-5.290	1.286	-4.004
6.71b	Begeleiding (WMO)	-7.015		-7.015	-6.968	57	-6.911
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-4.036		-4.036	-4.147		-4.147
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-2.758		-2.758	-2.824		-2.824
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-253		-253	-180		-180
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-621		-621	-702		-702
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-21		-21	39		39
6.73b	Gezinsgericht	-904		-904			
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-4.650		-4.650	-12.251		-12.251
6.74c	Gesloten plaatsing	-222		-222	-9		-9
6.72b	Jeugdhulp behandeling				-8		-8
6.82a	Jeugdbescherming	-1.356		-1.356	-1.694		-1.694
Totaal PGRO2 Samenleving		-196.159	57.615	-138.544	-194.049	68.146	-125.903
8.3	Wonen en bouwen	-734	130	-603	-622	24	-598
Totaal PGRO3 Wonen		-734	130	-603	-622	24	-598
1.2	Openbare orde en veiligheid						
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-345		-345	-378		-378
6.3	Inkomensregelingen	-886		-886	-765		-765
7.3	Afval	-11.203	15.641	4.438	-11.682	15.947	4.265
7.4	Milieubeheer	-2.916	1.601	-1.315	-2.905	1.878	-1.027
Totaal PGRO4 Milieu		-15.350	17.242	1.892	-15.730	17.825	2.095

Bedragen x € 1.000		Begroting 2023 bijgesteld			Realisatie 2023		
0.63	Parkeerbelasting		3.088	3.088	-8	3.273	3.265
2.1	Verkeer en vervoer	-2.589	149	-2.440	-2.375	94	-2.281
2.2	Parkeren	-2.226	200	-2.026	-2.055	276	-1.779
2.5	Openbaar vervoer	-491	40	-451	-520	208	-312
Totaal PGR05 Bereikbaarheid		-5.306	3.477	-1.829	-4.958	3.850	-1.108
1.2	Openbare orde en veiligheid	-323	9	-313	-325		-325
2.1	Verkeer en vervoer	-15.747	2.621	-13.126	-12.033	2.703	-9.330
3.4	Economische promotie	-8		-8	-22		-22
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.175	63	-11.112	-11.189	77	-11.112
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-284		-284	-298		-298
6.2	Wijkteams	-64	16	-47	-14		-14
6.3	Inkomensregelingen				-3		-3
7.2	Riolering	-6.843	9.255	2.412	-6.886	9.140	2.254
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-746	990	243	-827	880	53
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig						
6.73a	Pleegzorg	-20		-20			
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-6		-6	-4		-4
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-232		-232	-215		-215
6.71b	Begeleiding (WMO)				-3		-3
6.81a	Beschermde wonen (WMO)	-126		-126	-36	79	44
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	19		19			
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-2		-2	-14		-14
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding						
6.73b	Gezinsgericht						
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-57		-57	-3		-3
6.74c	Gesloten plaatsing	-8		-8			
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-86		-86	-80		-80
6.82a	Jeugdbescherming	-2.179		-2.179	-1.853		-1.853
Totaal PGR06 Beheer openbare ruimte		-37.886	12.954	-24.932	-33.803	12.879	-20.924
0.1	Bestuur	-50		-50	-47		-47
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.788	2.167	-621	-2.602	2.186	-416
3.1	Economische ontwikkeling	-184	89	-95	-197	84	-114
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-8.637	8.237	-400	-6.279	7.653	1.374
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-755	438	-317	-716	439	-277
5.4	Musea	-218		-218	-166		-166
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.599	1.030	-569	-1.427	967	-460
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.111	69	-1.042	-1.271	108	-1.163
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-37.493	31.982	-5.511	-14.495	7.443	-7.052
8.3	Wonen en bouwen	-4.371	1.720	-2.651	-5.048	2.438	-2.610
Totaal PGR07 Ruimtelijke ordening		-57.204	45.730	-11.474	-32.250	21.319	-10.931
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-7.758		-7.758	-7.748		-7.748
1.2	Openbare orde en veiligheid	-2.887	1	-2.886	-2.982	47	-2.935
Totaal PGR08 Veiligheid		-10.645	1	-10.644	-10.730	47	-10.684

Bedragen x € 1.000		Begroting 2023 bijgesteld			Realisatie 2023		
3.1	Economische ontwikkeling	-1.995	335	-1.660	-1.660	327	-1.334
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-573	363	-210	-426	314	-112
3.4	Economische promotie	-264	211	-53	-403	258	-145
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-155		-155	-143		-143
Totaal PGR09 Economie		-2.987	909	-2.078	-2.633	898	-1.734
0.1	Bestuur	-3.992	42	-3.950	-3.993	443	-3.550
0.4	Overhead	-590		-590	-576		-576
5.4	Musea	-757		-757	-734		-734
Totaal PGR10 Bestuur & concern		-5.339	42	-5.297	-5.303	443	-4.860
0.5	Treasury	171	2.544	2.715	283	2.575	2.857
0.61	OZB woningen	-37	12.499	12.462	-29	12.309	12.280
0.62	OZB niet-woningen	-18	6.117	6.099	-14	6.029	6.015
0.64	Belastingen overig	-3	820	817	-1	947	946
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		195.073	195.073		199.793	199.793
0.8	Overige baten en lasten	-5.558	50	-5.508	-5.607		-5.607
3.4	Economische promotie		67	67		169	169
Totaal PGR11 Algemene dekkingsmiddelen		-5.446	217.171	211.725	-5.369	221.821	216.452
0.4	Overhead	-29.514	299	-29.215	-30.147	617	-29.530
Totaal PGR12 Overhead		-29.514	299	-29.215	-30.147	617	-29.530
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	145		145	149		149
Totaal PGR13 Vennootschapsbelasting		145		145	149		149
0.8 Overige baten en lasten							
Totaal PGR14 Onvoorzien							
0.10	Mutaties reserves	-14.723	31.009	16.286	-24.319	33.130	8.811
Totaal PGR15 Resultaat bestemming		-14.723	31.009	16.286	-24.319	33.130	8.811
Eindtotaal		-390.962	390.962		-369.693	385.751	16.058

Toelichting taakveld 0.4 Overhead

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Globaal betreft het de kosten van bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig) en directie, maar ook de kosten van het management en het opleidingsbudget. Specifieke kosten binnen Bedrijfsvoering die direct toe te rekenen zijn aan een product/programma vallen niet onder de overheadkosten en worden rechtstreeks toegerekend aan het desbetreffende product of de gebruiker. Tevens is het toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan grondexploitaties, investeringen en projecten.

Om de overheadopslag te bepalen voor de tariefberekening van de rechten en heffingen, investeringen, grondexploitaties, doelsubsidies en particuliere initiatieven (faciliterend grondbeleid) wordt verwezen naar de financiële verordening Purmerend 2023 (artikel 11 kostprijsberekening). Aan producten waar de buitendienst voornamelijk aan werkt (riool, afval) is de overheadopslag 53%. Voor de overige leges is de overheadopslag 66% (voor inhuur geldt 33%). Deze percentages worden jaarlijks herijkt bij het opstellen van de begroting.

Overzicht incidentele baten en lasten

De gemeente moet volgens de Gemeentewet een overzicht van van structureel en reëel evenwicht opnemen in de jaarrekening. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hier nadere regels over vastgelegd.

Zowel het BBV zelf, als in de notitie incidentele baten en lasten van de commissie BBV wordt duidelijk aangegeven dat ook in de jaarstukken een overzicht van incidentele baten en lasten (met bijbehorende toelichting) opgenomen moet zijn. Het betreft zowel de realisatie van posten die in de bijbehorende begroting (of via begrotingswijziging) als incidenteel aangemerkt zijn, als alle andere incidentele posten die niet geraamd waren in de begroting of via begrotingswijziging. Voor de duidelijkheid, we bedoelen hier niet de 'eenmalige' afwijkingen. Eenmalige afwijkingen kunnen namelijk zowel incidentele als structurele baten en lasten betreffen. Hieronder treft u een overzicht aan de van de incidentele baten en lasten vanuit de programma's en vanuit de reserves. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Purmerend voert structurele taken uit en raamt daarvoor structurele baten en lasten in de begroting/jaarrekening. Omdat Purmerend structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering.
- In principe zijn alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard.
- Het bestempelen van incidentele baten en lasten gebeurt door middel van een consequente gedragslijn.
- Baten en lasten zijn structureel als deze voor onbepaalde tijd geraamd worden, er is geen einddatum bekend. Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden, er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend.
- Bedragen onder de materiële grens van € 100.000 zijn structureel
- Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel begrotingssaldo/rekeningresultaat.

Overzicht incidentele baten en lasten programma's en reserves

STAAT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 2023 (bedragen x € 1.000)

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Programma (last is -/- en bate is +/+)	Lasten	Baten
A. Incidentele lasten en baten exploitatie (bedragen x € 1.000)			
Realisatie bouw havenkantoor	02. Samenleving	177	95
Transitie lokale jeugdzorg	02. Samenleving	615	
Achterstandenbeleid (NPO)	02. Samenleving	315	316
Noodopvang ontheemden	02. Samenleving	14.483	25.641
GALA gelden	02. Samenleving	1.341	1.341
Volksgesondheid (IZA)	02. Samenleving	896	980
Armoedebeleid m.b.t energietoeslag	02. Samenleving	5.433	
Bijzondere bijstand inzake energie	02. Samenleving	170	
Bijzondere bijstand	02. Samenleving	600	
Brede aanpak dan- en thuislozen hulp	02. Samenleving	400	

STAAT VAN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 2023 (bedragen x € 1.000)

Gezond in de stad	02. Samenleving	135	
Bestedingen tijdelijk woningen	03. Wonen	147	
CDOKE gelden	04. Milieu		1.549
Duurzaamheidsinitiatieven	04. Milieu	291	
Proeftuin aardgasvrij	04. Milieu	240	
Regionaal energiebesparingsprogramma	04. Milieu	181	156
Bushaltes	05. Bereikbaarheid		168
Mobiliteitsplan Vervoersregio Amsterdam	05. Bereikbaarheid		275
Beheerbudget Wheermolen Oost/ Overwhere Zuid	06. Beheer openbare ruimte	200	
Faciliterend grondbeleid / bijstelling budgetten + resultaten	07. Ruimtelijke ordening	565	
Gebieds- en ontwikkelvisie De Koog	07. Ruimtelijke ordening	568	
Visie Waterlandkwartier	07. Ruimtelijke ordening	100	
Gebieds- en ontwikkelvisies Oostflank	07. Ruimtelijke ordening	144	
Aankoop Jaagweg 16 + Nieuwstraat 107 + Geulenstraat 64-70 + Landsmeerstraat 3	07. Ruimtelijke ordening	105	
Visie's Noord- en Westbeemster, Nekkerzoon en Purmerend 2040	07. Ruimtelijke ordening	370	
GreX BaNo / (tussentijdse) winst 2023	07. Ruimtelijke ordening		1.621
GreX Kop West / (tussentijdse) winst 2023	07. Ruimtelijke ordening		1.246
GreX Klein Where / (tussentijdse) winst 2023	07. Ruimtelijke ordening		156
GreX Verzetslaan / (tussentijdse) winst 2022/2023	07. Ruimtelijke ordening		120
GreX Waterlandkwartier / dotatie verliesvoorziening	07. Ruimtelijke ordening	5.534	
GreX BOL-locaties / actualisatie verliesvoorziening 2023	07. Ruimtelijke ordening	203	
GreX Wheermolen-Oost / actualisatie verliesvoorziening 2023	07. Ruimtelijke ordening	2.615	
Erfpacht	07. Ruimtelijke ordening	357	795
Sloop en bijdrage Zuiderweg 20	07. Ruimtelijke ordening	178	184
Parkenplan	07. Ruimtelijke ordening	110	
Plankosten Kom A7	07. Ruimtelijke ordening	398	
Hogere lasten bezwaar- en beroepsschriften	10. Bestuur en Concern	150	
Dotatie voorziening planmatig onderhoud	Algemene dekkingsmiddelen	5.558	
Gemeentefonds energietoeslag	Algemene dekkingsmiddelen		3.839
Herindelingsbijdrage Rijk	Algemene dekkingsmiddelen		942
Saldo aan incidentele baten en lasten van alle programma's		42.579	39.422

B. Incidentele lasten en baten reserves (bedragen x € 1.000)	Reserve (toevoeging is -/ en onttrekking = +/+)	Toevoeging	Onttrekking
Woonvormen (tijdelijke woningen)	Bestemmingsreserve Woonvisie (onttrekking)		147
Proeftuin aardgasvrij	Bestemmingsreserve Duurzaamheid (onttrekking)		240
Duurzaamheidsinitiatieven	Bestemmingsreserve Duurzaamheid (onttrekking)		291
CDOKE gelden	Bestemmingsreserve Duurzaamheid (toevoeging)	1.549	
Bijdrage saldo product parkeren voor aanloopverliezen parkeergarages	Bestemmingsreserve Parkeren (toevoeging)	1.505	
Faciliterend grondbeleid / bijstelling budgetten + resultaten	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		565
Gebieds- en ontwikkelvisie De Koog	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		568
Visie Waterlandkwartier	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		100
Gebieds- en ontwikkelvisies Oostflank	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		144
Aankoop Jaagweg 16 + Nieuwstraat 107 + Geulenstraat 64-70 + Landsmeerstraat 3	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		105

B. Incidentele lasten en baten reserves (bedragen x € 1.000)	Reserve (toevoeging is -/- en onttrekking = +/+)	Toevoeging	Onttrekking
Visie's Noord- en Westbeemster, Nekkerzoon en Purmerend 2040	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		370
GreX BaNo / 50% (tussentijdse) winst 2022/2023	Bestemmingsreserve gronden (toevoeging)	3.935	
GreX Kop West / 50% (tussentijdse) winst 2022/2023	Bestemmingsreserve gronden (toevoeging)	701	
GreX Brantjesstraat / 50% (tussentijdse) winst 2022	Bestemmingsreserve gronden (toevoeging)	268	
GreX Klein Where / 50% (tussentijdse) winst 2023	Bestemmingsreserve gronden (toevoeging)	78	
GreX Verzetslaan / 50% (tussentijdse) winst 2023	Bestemmingsreserve gronden (toevoeging)	60	
GreX Waterlandkwartier / dotatie verliesvoorziening	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		5.499
GreX Waterlandkwartier / actualisatie verliesvoorziening	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		34
GreX BOL-locaties / actualisatie verliesvoorziening 2023	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		203
GreX Wheermolen-Oost / actualisatie verliesvoorziening 2023	Bestemmingsreserve gronden (onttrekking)		2.615
Middelen planmatig onderhoud (opheffen naar voorziening)	Bestemmingsreserve onderhoud vastgoed (onttrekking)		5.558
Steunpunt Covid-19 maatschappelijk veld	Algemene reserve (onttrekking)		146
Beheerbudget Wheermolen Oost/ Overwhere Zuid	Algemene reserve (onttrekking)		200
Plan van aanpak IKC 2e school Midden Beemster	Algemene reserve (onttrekking)		132
Inwerkingtrekking WKB	Algemene reserve (onttrekking)		106
Bijzondere bijstand	Algemene reserve (onttrekking)		600
Brede aanpak dan- en thuislozen hulp	Algemene reserve (onttrekking)		400
Gezond in de stad	Algemene reserve (onttrekking)		135
Parkenplan	Algemene reserve (onttrekking)		110
Plankosten Kom A7	Algemene reserve (onttrekking)		398
Verbouwing P3	Algemene reserve (onttrekking)	340	173
GreX Brantjesstraat / 50% (tussentijdse) winst 2022	Algemene reserve (onttrekking)		268
GreX Kop West / 50% (tussentijdse) winst 2022	Algemene reserve (onttrekking)		78
Herindelingsbijdrage Rijk	Algemene reserve (toevoeging)	942	
Omgevingsvisie	Algemene reserve (toevoeging)	181	
Visie Noord en Westbeemster	Algemene reserve (toevoeging)	125	
Verkeer (veiligheid en mobiliteit)	Algemene reserve (toevoeging)	540	
Versterking algemene reserve	Algemene reserve (toevoeging)	714	
GreX BaNo / GreX Kop West / GreX Verzetslaan/ GreX Klein Where 50% (tussentijdse) winst 2023	Algemene reserve (toevoeging)	1.572	
Saldo incidentele baten en lasten vanuit de reserves		12.510	19.185

Structureel resultaat/evenwicht

Als in het betreffende begrotings/rekeningsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Incidentele lasten mogen gedekt worden door zowel structurele als door incidentele baten. Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar moeten zijn.

De mutaties in 2023 zijn beoordeeld op bovenstaande uitgangspunten. Voor 2023 is het structureel resultaat € 16,1 miljoen positief aangezien de structurele lasten (€ 312,2 miljoen) worden gedekt door (hogere) structurele baten (€ 328,3 miljoen).

Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Rekening 2023
a. Saldo baten en lasten:		
Baten programma's, overzichten (inclusief onttrekking reserves)	313.549	328.302
Lasten programma's, overzichten en reserves (inclusief toevoeging reserves)	300.380	312.244
Financieel resultaat, inclusief incidentele baten en lasten	13.169	16.058
b. Incidentele baten en lasten		
Totaal incidentele lasten	5.423	42.579
Totaal incidentele baten	1.109	39.422
Incidenteel saldo lasten en baten van alle programma's (b)	-4.314	-3.156
c. Incidentele baten en lasten reserves:		
Totaal incidentele toevoegingen	2.165	12.510
Totaal incidentele onttrekkingen	2.863	19.185
Incidenteel saldo lasten en baten van alle reserves (c)	698	6.676
Structureel begrotingsaldo/resultaat:		
Financieel resultaat inclusief incidentele baten en lasten (a)	13.169	16.058
Incidenteel resultaat (d = saldo c +b)	-3.616	3.519
Structureel begrotingsaldo/rekeningresultaat, exclusief incidentele baten en lasten	16.785	12.539

Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves

Naam reserve (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31 december 2022	Resultaat uit jaarrekening	van/naar reserve	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2023
ALGEMENE RESERVE						
Overzicht algemene dekkingsmiddelen						
Resultaat jaarrekening 2022	20.075	-20.075	-	-	-	-
Algemene reserve	51.195	20.075	-	8.202	14.762	64.710
Totaal algemene reserve	71.271			8.202	14.762	64.710
BESTEMMINGSRESERVES						
Programma 3: Wonen						
Woonvisie	1.252	-	-		147	1.105
Woningbouwprogrammering	1.867	-	-		-	1.867
	3.118				147	2.971
Programma 4: Milieu						
Reserve duurzaamheid	5.327	-	-	1.549	531	6.344
	5.327			1.549	531	6.344
Programma 5: Bereikbaarheid						
Reserve parkeren	1.062	-	-	1.505	-	2.567
	1.062			1.505		2.567

Naam reserve (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31 december 2022	Resultaat uit jaarrekening	van/naar reserve	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2023
Programma 6: Beheer openbare ruimte						
Reserve instandhouding openbare ruimte (IBOR)	2.359	-	-	8.022	1.877	8.504
	2.359	-	-	8.022	1.877	8.504
Programma 7: Ruimtelijke ordening						
Reserve gronden	5.165	-	-	5.041	10.206	
Reserve onderhoud vastgoed	5.558	-	-		5.558	
	10.723	-		5.041	15.764	
Programma 9: Economie						
Reserve regionale samenwerking Zaanstreek-Waterland	239	-	-	-	49	189
	239	-	-	-	49	189
Totaal bestemmingsreserves	22.827			16.117	18.368	20.576
Totaal RESERVES	94.098			24.319	33.130	85.287

Overzicht voorzieningen

Naam voorziening (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 31 december 2022	Resultaat uit jaarrekening	van/naar reserve	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2023
VOORZIENINGEN						
Programma 4: Milieu						
Voorziening afvalstoffenheffing	2.074	-	-	894	140	2.828
Totaal programma Milieu	2.074	-	-	894	140	2.828
Programma 6: Beheer openbare ruimte						
Voorziening gemeentelijke watertaken	2.559	-	-	482	648	2.393
Voorziening onderhoud begraafrechten	1.328	-	-	213	234	1.307
Totaal programma beheer openbare ruimte	3.887	-	-	695	883	3.700
Programma 7: Ruimtelijke ordening						
Voorziening groot onderhoud gebouwen	-	-	-	7.326	1.648	5.678
Voorziening bijdragen nota Prof	-	-	-	708	708	-
Voorziening kostenverhaal sociale woningbouw	-	-	-	158		158
Voorziening kostenverhaal parkeervoorzieningen centrumgebied	-	-	-	800	800	-
Voorziening kostenverhaal mobiliteit & groen	-	-	-	259	259	-
Voorziening kostenverhaal infrastructuur Wagenweggebied	-	-	-	-	-	-
Totaal programma ruimtelijke ordening		-	-	9.252	3.415	5.837
Programma 10: Bestuur en concern						
Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders	1.073	-	-	-	549	524
Voorziening pensioen ex-bestuurders	4.179	-	-	46	214	4.012
Totaal programma bestuur en concern	5.253	-	-	46	763	4.536
Voorziening spaarverlof	789	-	-	25	-	814
Totaal overzicht Overhead	789	-	-	25		814
Totaal voorzieningen	12.003			10.912	5.201	17.714

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemeen

Ter toelichting op het totaaloverzicht geven we per reserve aan: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan we de reserve besteden. De specifieke mutaties (aanwendungen/ bestedingen en toevoegingen) in 2023 zijn toegelicht in het onderdeel 'wat heeft het gekost' per programma. In het voorstel bij het besluit van de jaarrekening 2023 wordt u gevraagd de bestemmingsreserve woningbouwprogrammering op te heffen en het saldo te storten in de reserve gronden. Ook wordt gevraagd een tweetal bestemmingsreserves in te stellen voor de uitvoering van de omgevingsplan die per 1 januari 2024 in werking treedt en het overschot op de ontvangen middelen van het Rijk voor de Oekraïne te reserveren voor toekomstige ontwikkelingen. Verder is de reserve onderhoud vastgoed omgezet in een voorziening groot onderhoud en kan daarmee worden opgeheven.

Algemene reserve

Doel en voeding: doel van de algemene reserve is het opvangen van risico's in algemene zin en risico's waarvoor geen bestemmingsreserve of voorziening is gevormd. Het voor- en/of nadelig resultaat van de jaarrekening verrekenen we met de algemene reserve. Voor deze reserve is geen specifieke bestemming, anders dan dat een deel van de algemene reserve is aangemerkt als weerstandsvermogen. Voor de algemene reserve wordt een ondergrens van € 15 miljoen aangehouden. In de paragraaf weerstandsvermogen is aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen bijna € 61,8 miljoen is. De algemene reserve bedraagt ultimo 2023 € 64.710.382. Dit is exclusief het rekeningresultaat 2023 van € 16.058.372 waarvan voorgesteld wordt om na resultaatbestemming een bedrag van € 722.329 toe te voegen aan de algemene reserve en een bedrag van € 1.571.332 aan de reserve gronden.

Egalisatiereserves

Deze reserves gebruiken we om schommelingen in de tijd en in de uitvoering voor specifieke onderdelen te egaliseren. Egalisatiereserves worden expliciet door de raad ingesteld en de onttrekkingen en dotaties worden vanuit de resultaten voorgesteld. De egalisatiereserves zijn niet aan een termijn gekoppeld. Er zijn geen egalisatiereserves in Purmerend.

Bestemmingsreserves

Het deel van het eigen vermogen waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. Bestemmingsreserves zijn niet zo vrij besteedbaar als de algemene reserve, maar in principe kan de bestemming altijd worden aangepast.

Programma 3 Wonen

Reserve Woonvisie

Doel en voeding: de reserve Woonvisie is bedoeld voor investeringen in de volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat in 2012 door de raad is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nummer 1361700) om de geactualiseerde Woonvisie 2017 als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie (o.a. tijdelijke woningen). Op dit moment wordt de reserve alleen gebruikt voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen en als dekking van de kosten voor het opstellen van de woonvisie (voorjaarsnota 2023: €75.000). Ultimo 2023 bevat de reserve € 1.104.894.

Reserve Woningbouwprogrammering

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om uitvoering te geven aan de nota kaders en instrumenten woningbouwprogrammering (spelregels 30-30-40). Van de nieuw te bouwen woningen diende minimaal 30% sociale huur te zijn, 30% doorstroomwoningen (middeldure huur en betaalbare koop) en maximaal 40% vrije keuze. Inmiddels is dit 30-40-30. Op basis van deze norm wordt sturing gegeven aan het bouwprogramma binnen het totale programma Purmerend 2040. In de begroting 2020 (besluitnummer 1487865) is besloten deze bestemmingsreserve in te stellen en te voeden met € 2 miljoen vanuit de algemene reserve. Daarnaast is het restant budget van € 500.000 uit 2019 middels resultaatbestemming (besluit 1514611) ook toegevoegd. Hierdoor was een bedrag van € 2,5 miljoen beschikbaar om aan te wenden. In de p&c cyclus wordt gemonitord dat deze toevoeging van extra baten ruimtelijke ontwikkeling ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. In 2023 zijn er geen mutaties geweest. De reserve bedraagt ultimo 2023 € 1.866.517. De reserve mag alleen aangewend worden voor dekking van de gemeentelijke kosten zoals plankosten en aanleg openbare ruimte. Met dit in het achterhoofd en het feit dat veel van de plannen met een tekort zich bevinden in de gemeentelijke grondexploitaties is het voorstel de reserve op te heffen en toe te voegen aan de reserve gronden. Dat is ook nodig want er is onvoldoende saldo in de reserve gronden aangezien die reserve om dit moment niet wordt gevoed met winsten uit Baansteer Noord doordat er geen stroom wordt geleverd. Het voorstel is om het saldo per ultimo 2023 op te heffen en het saldo over te hevelen naar de reserve gronden.

Programma 4 Milieu

Reserve Duurzaamheid

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken vanuit het Rijk (gemeentefonds) hieruit op te nemen. De gemeente heeft daarmee bijna € 7 miljoen gekregen voor de uitvoer van de proeftuin aardgasvrije wijken: € 5.091.994 in 2018 en € 1.896.417 in 2019 (decembercirculaire 2018 en meicirculaire 2019). Bij de 2e 2019 (besluit 1491534) is een bedrag van € 6.988.411 gestort in deze reserve en is bij resultaatbestemming 2019 (besluit 1514611) de extra klimaatmiddelen Wijkaanpak van € 400.000 uit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019) aan deze reserve toegevoegd. Hierdoor was een bedrag beschikbaar van € 7,3 miljoen voor de proeftuin aardgasvrije wijken. Over de aanwending van de reserve heeft de gemeenteraad in 2021 bij het raadsvoorstel (1542424) over de uitvoeringsstrategie een besluit genomen. Naast de proeftuin zijn middelen inzake de Duurzaamheidsagenda en CDOKE-gelden opgenomen in deze reserve. Ultimo 2023 is er voor de proeftuin aardgasvrije wijken nog een budget beschikbaar van € 4.161.821. Over de aanwending van de reserve heeft de gemeenteraad in 2021 bij het raadsvoorstel (1542424) over de uitvoeringsstrategie een besluit genomen. De bestedingen hiervan zullen naar verwachting plaatsvinden in de periode 2022-2025. Daarnaast zijn voor de CDOKE gelden en de duurzaamheidsagenda respectievelijk nog € 1.548.626 en € 633.716 beschikbaar. Ultimo 2023 bevat de reserve € 6.344.163.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve Parkeren

Doel en voeding: bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad.

Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer. Ultimo 2023 bevat de reserve € 2.567.337.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Reserve instandhouding openbare ruimte (IBOR)

Doel en voeding: In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is de beheervisie verwerkt, waarin is ingegaan op de wensen voor het beheer. Hierbij zijn het verhogen van de beeldkwaliteit, duurzaamheid, toegankelijkheid, vernieuwen van de parken, uitbreiding van de gemeente en leefbaarheid naar een CROW-beeldkwaliteitsniveau B gebracht. Ter egalisatie van de benodigde middelen is een bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld (besluit 1574029). De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering. Ultimo 2023 bevat de reserve € 8.503.807.

Programma 7 Ruimtelijke Ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: De bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. De jaarlijkse voeding vindt plaats door winstnemingen op grondexploitaties. De raad heeft in 2020 ingestemd (besluit 1529189) om de jaarlijkse winstneming op grondexploitaties te verdelen over de reserve gronden en de algemene reserve, waarbij een 50/50 verdeling als uitgangspunt geldt en op basis van de analyse van jaarlijkse actualisatie van de MPG en de jaarrekening een andere keuze kan worden gemaakt. De bestedingen worden separaat aan de raad voorgelegd. Ultimo 2023 bedraagt de reserve nihil. Om de toekomstige bestedingen in stand te houden wordt voorgesteld om het saldo van de reserve woningprogrammering en 100% van de winstneming van de grondexploitaties toe te voegen aan deze reserve.

Reserve groot onderhoud vastgoed

Doel en voeding: Deze reserve is bij de voorjaarsnota 2023 (besluit 1583417) omgezet tot een voorziening. Het saldo ultimo 2022 € 5.557.830 is gedoteerd aan de voorziening groot onderhoud vastgoed, hiermee is de stand van de reserve ultimo 2023 € 0 en is deze opgeheven.

Programma 9 Economie

Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland

Doel en voeding: in 2017 zijn in verband met de opheffing van de SRA middelen terugontvangen. Deze zijn in 2018 toegevoegd aan de reserve omdat in regionaal verband is afgesproken dat deze middelen zullen worden besteed aan diverse initiatieven in Zaanstreek-Waterland. De stand van de besteding wordt in regionaal verband bij gehouden. De reserve bedraagt ultimo 2023 € 189.400.

Toelichting voorzieningen

Programma 4 Milieu

Voorzieningen afvalstoffenheffing

Doel en voeding: het tarief voor afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend worden vastgesteld. Bij een overschot is het een verplichting om deze gelden uit te geven aan de taken voor afvalstoffenheffing. Daarom moet een voorziening worden gevormd als gevolg van middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 2.828.269.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Voorziening gemeentelijke watertaken

Doel en voeding: het egaliseren van de tarieven rioolheffing die bij de burgers in rekening gebracht worden. Uitgangspunt bij de vaststelling van tarieven rioolheffing is dat de door de tarieven gedekte lasten moeten worden gerealiseerd. Deze voorziening is ingesteld om de effecten van de noodzakelijke investeringen ten behoeve van het onderhoud aan de riolering op te vangen om grote schommelingen in de rioolheffing te voorkomen. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 2.392.953.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Doel en voeding: doel van deze voorziening is het egaliseren van inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten om jaarlijks een evenredig deel van de afkooptermijn te laten vrijvallen voor het beheer van, en onderhoud aan, de begraafplaatsen. Het saldo van de voorziening komt overeen met alle op dit moment geregistreerde afkooptermijnen, tegen actueel prijspeil. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening € 1.306.652.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Doel en voeding: voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van/aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. De geplande toevoeging aan de onderhoudsvoorziening is bepaald door uit te gaan van de gemiddelde kosten over een periode van 10 jaar. De voorziening is middels de voorjaarsnota 2023 (besluit 1583417) gevoed met het saldo vanuit de reserve groot onderhoud €5.557.830. Het saldo ultimo 2023 bedraagt €5.678.381.

Voorziening bijdragen o.b.v. nota Prof

Doel en voeding: in diverse anterieure overeenkomsten (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) op basis van het vastgestelde gemeentelijk beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten (nota Prof) een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen. De bijdragen worden gestort in de voorziening. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. De voorziening blijft nog wel van kracht omdat er nog meer ontvangsten komen. Er zijn geen toevoegingen aan de voorziening geraamd, omdat de ontvangsten afhankelijk zijn van dynamische momenten zoals de oplevering van woningen. Daarom worden ze meestal in de

voor- en/of najaarsnota bijgeraamd. In 2023 zijn de bijdragen uit de AO's Vijfhoek en Waterlandlaan 1-57 ten gunste gebracht van het krediet parkeergarage Stadhuis en de grondexploitatie Waterlandkwartier, waardoor de voorziening ultimo 2023 nihil bedraagt. De voorziening blijft nog wel van kracht omdat er nog meer ontvangsten komen.

Voorzieningen kostenverhaal

a. Voorziening Sociale Woningbouw

Doel en voeding: dit betreft de voorziening Sociale Woningbouw. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. De aanwending zal plaatsvinden zodra de geaccordeerde investeringen worden gepleegd conform de lijst voor compenserende sociale woningbouw. In 2023 zijn de bijdragen uit de AO's Tramplein en Waterlandlaan 1-57 ten gunste gebracht van deze voorziening. Het saldo ultimo 2023 bedraagt € 158.124.

b. Voorzieningen kostenverhaal parkeren Centrum

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd ter compensatie van het verloren gaan van een aantal openbare parkeerplaatsen. De ontvangen bijdragen zijn dus feitelijk geoormerkt. Het betreffen dus van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (BBV art.44.d). In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld voor aanwendingen inzake parkeervoorzieningen in het centrumgebied. Het volledige saldo uit de AO's Tramplein, Waterlandlaan 1-57 en de Peperstraat zijn in 2023 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. Het saldo ultimo 2023 is nihil.

c. Voorziening mobiliteit & groen

Doel en voeding: dit betreft de voorziening mobiliteit & groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld omdat de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. Het volledige saldo uit de AO's Tramplein en Kwadijkerpark zijn in 2023 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. Het saldo ultimo 2023 is nihil.

d. Voorziening infrastructuur Wagenweggebied

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd voor investeringen in de openbare ruimte waarbij een eventuele gemeentelijke voorinvestering terugverdiend kan worden. Het volledige saldo is in 2022 reeds ingezet ten behoeve van de gemaakte kosten in de openbare ruimte. Ultimo 2023 bedraagt deze voorziening nihil. De voorziening blijft nog wel van kracht, omdat er nog kosten en opbrengsten te verwachten zijn in het gebied.

Programma 10 Bestuur en concern

Voorziening wachtgeldverplichting wethouders

Doel en voeding: de voorziening is bestemd voor de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders. Indien op enig moment een huidige bestuurder vertrekt, zal bepaald moeten worden in hoeverre de persoon recht heeft op wachtgeld, de hoogte van het wachtgeld en de termijn van

het recht op wachtgeld. De som van dit geheel vormt de wachtgeldverplichting voor de gemeente. Financieel wordt deze verplichting verwerkt door het bedrag van de verplichting te storten in de voorziening wachtgeldverplichtingen ten laste van de algemene middelen. Op dit moment zijn er vier voormalig wethouders waarvoor de verplichtingen zijn opgenomen in de voorziening. Ultimo 2023 bedraagt het saldo van deze voorziening € 523.949.

Voorziening pensioenverplichtingen (ex-)bestuurders

Doel en voeding: deze voorziening is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen aan (ex-)bestuurders. Voor politieke ambtsdragers is er momenteel nog geen centraal pensioenfonds. Wethouders bouwen uit hoofde van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) pensioenrechten op bij de gemeente. Jaarlijks, als onderdeel van de jaarrekening worden actuariële waardeberekeningen uitgevoerd door het bedrijf PROambt om de hoogte van de voorziening te bepalen. Afhankelijk van die berekening zal gestort of onttrokken moeten worden aan de voorziening. De door PROambt gehanteerde rekenrente is afgestemd met het ministerie van Binnenlandse Zaken. De commissie BBV heeft aangegeven dat rekening gehouden moet worden met bekend gemaakte indexaties. In de berekening van het jaaroverzicht van PROambt is hiermee rekening gehouden en daarmee het saldo van de voorziening bepaald. Ultimo 2023 bedraagt het saldo van de voorziening € 4.011.557.

Overzicht Overhead

Voorziening spaarverlof medewerkers

Doel en voeding: Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Uitgangspunt voor het vormen van de voorziening is dat het saldo van de bovenwettelijke uren per medewerker, die de standaard rechten (van 5 jaar) overschrijden worden opgenomen. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier conform het BBV een voorziening voor gevormd te worden. Ultimo 2023 bedraagt de voorziening € 814.309.

WNT

WNT verantwoording

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Purmerend. Het voor gemeente Purmerend toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking (en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt; n.v.t)

Gegevens 2023

bedragen x € 1	A. Heiner	R.J.C. van der Laan
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.016	104.862
Beloningen betaalbaar op termijn	22.476	16.561
<i>Subtotaal</i>	<i>160.492</i>	<i>121.423</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	160.492	121.423

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t.

N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.

N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1	R.J.C. van der Laan
Functiegegevens	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	97.647
Beloningen betaalbaar op termijn	16.623
<i>Subtotaal</i>	<i>114.270</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	114.270

Foutherstel

De bezoldiging van topfunctionaris H.J.C. Welage in de WNT-verantwoording 2022 is € 5.258,- te laag verantwoord. De bezoldiging in 2022 bedroeg € 164.489,-. In de WNT-verantwoording 2022 is

echter een bezoldiging van € 159.231,- opgenomen. Daarnaast is de bezoldiging van topfunctionaris R.J.C. van der Laan in de WNT-verantwoording 2022 € 6.034,- te laag verantwoord. De bezoldiging in 2022 bedroeg € 114.270,-. In de WNT-verantwoording 2022 is echter een bezoldiging van € 108.236,- opgenomen. Deze fouten zijn veroorzaakt door een onjuiste berekening van de beloningen betaalbaar op termijn.

Door het opnemen van de juiste bezoldigingsgegevens over 2022 van topfunctionaris R.J.C. van der Laan in tabel 1a en het opnemen van de juiste bezoldigingsgegevens van topfunctionaris H.J.C. Welage in een separate tabel wordt fouterstel toegepast conform artikel 5d Uitvoeringsregeling WNT. De fout in de bezoldiging leidt niet tot (wijzigingen in) (een) onverschuldigde betaling(en).

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	H.J.C. Welage
Functiegegevens	Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur
Aanvangen einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.708
Beloningen betaalbaar op termijn	14.781
<i>Subtotaal</i>	<i>164.489</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	164.489

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12
Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900, inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900.

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Bovengenoemde categorie was in 2023 voor Gemeente Purmerend niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

SiSa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
									Specifieke uitkering
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)	
Gemeenten									
				<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
				<i>Indicator: A16/01</i>	<i>Indicator: A16/02</i>	<i>Indicator: A16/03</i>	<i>Indicator: A16/04</i>	<i>Indicator: A16/05</i>	<i>Indicator: A16/06</i>
				€ 15.953.845	€ 0	€ 0	€ 1.370.238	€ 11.280	€ 238.536

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
							Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: A16/07</i>	<i>Indicator: A16/08</i>	<i>Indicator: A16/09</i>	<i>Indicator: A16/10</i>		
			€ 0	€ 135.870	€ 17.709.769	€ 30.164.960		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblemen	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
							Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
Gemeenten								

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: B2/01</i>	<i>Indicator: B2/02</i>	<i>Indicator: B2/03</i>	<i>Indicator: B2/04</i>	<i>Indicator: B2/05</i>	<i>Indicator: B2/06</i>
	12	299	90	298	Ja	Ja
Wijziging keuze per (2023/2024)		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
			Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten		
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
	<i>Indicator: B2/07</i>	<i>Indicator: B2/08</i>	<i>Indicator: B2/09</i>	<i>Indicator: B2/10</i>		
	N.V.T.	Nee				
	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
						kindregeling (artikel 3)
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: B2/11</i>	<i>Indicator: B2/12</i>	<i>Indicator: B2/13</i>	<i>Indicator: B2/14</i>	<i>Indicator: B2/15</i>	<i>Indicator: B2/16</i>
	€ 1.304.584	€ 2.881.088			€ 4.816	€ 4.816
	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: B2/17</i>	<i>Indicator: B2/18</i>	<i>Indicator: B2/19</i>	<i>Indicator: B2/20</i>	<i>Indicator: B2/21</i>	<i>Indicator: B2/22</i>
	€ 4.180	€ 113.240	€ 312.120	€ 1.033.464	€ 161.550	€ 556.911
	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel))	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel))	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)		cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)				
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen				
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: B2/23</i>	<i>Indicator: B2/24</i>	<i>Indicator: B2/25</i>	<i>Indicator: B2/26</i>	<i>Indicator: B2/27</i>			
			€ 0	€ 120.000	€ 400	€ 400	€ 2.073.055			
BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/ nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/ Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)		
			Tranche 1 t/m 5							
			Gemeenten							
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: C9/01</i>	<i>Indicator: C9/02</i>	<i>Indicator: C9/03</i>	<i>Indicator: C9/04</i>	<i>Indicator: C9/05</i>	<i>Indicator: C9/06</i>		
	1	Wheermolen- Oost	Nee	Ja	12	12	12			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		<i>Indicator: C9/13</i>		<i>Indicator: C9/14</i>		<i>Indicator: C9/15</i>		<i>Indicator: C9/16</i>	
		1	Wheermolen-Oost	Ja		Start bouw van de Henry Dunantstraat was aangeven in 2023. Bij de aanvraag was uitgegaan van start sloop i.p.v. eerste paal. De eerste paal is nog niet in 2023 geslagen.	Nee		
		2	Waterlandkwartier	Ja		Start bouw van het eerste project is gestart in januari 2024 i.p.v. 2e half jaar 2023	Nee		
BZK	C31		Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
							Verplicht als bij indicator 03 een		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			bedrag is ingevuld					
Gemeenten			Aard controle R	Aard controles n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: C31/01	Indicator: C31/02	Indicator: C31/03	Indicator: C31/04	Indicator: C31/05	
			€ 350.123	€ 620.123	€ 0		Ja	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
Gemeenten			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle D2	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: C32/01	Indicator: C32/02	Indicator: C32/03	Indicator: C32/04	Indicator: C32/05	Indicator: C32/06
				€ 0	€ 0		Uitstel aangevraagd en toegekend tot 28 februari 2025.	Nee
			1 SUVIS21-01084035			Nee		
			Kopie Beschikkingnummer Naam	Zijn de toelichtingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			radiatorfolie en tochtstrips)	vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	koelkasten, wasmachines etc.)	energierekening tot gevolg.		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: C55/10	Indicator: C55/11	Indicator: C55/12	Indicator: C55/13	Indicator: C55/14	Indicator: C55/15
			2.793	6.776	0	0	0	534
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de Huisjagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen door de Huisjagenaffaire	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: C62/01	Indicator: C62/02				
			€ 504	Nee				
BZK	C68	Specifieke uitkering aan gemeenten ten	Projectnaam	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor	Besteding (jaar T) van het project –	Cumulatieve besteding (jaar T) per project –	Totale opbrengsten (jaar T) per

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	behoefte van de huisvesting van vergunninghouders	project (t/m jaar T) - betreft totalen	vergunninghouderszelfstandige per project (t/m jaar T) - betreft totalen	inclusief uitvoering door derden	project-zelfstandige uitvoering		
		Aard controle n.v.t	Aard controle n.v.t	Aard controle n.v.t	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
		Indicator: C68/01	Indicator: C68/02	Indicator: C68/03	Indicator: C68/04	Indicator: C68/05	Indicator: C68/06
1	Specifieke Uitkering Vergunninghouders/ 2021-0000094318	42	21	€ 4.948.250	€ 6.562.075	€ 0	
	Kopie projectnaam	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t	Aard controle n.v.t		
		Indicator: C68/07	Indicator: C68/08	Indicator: C68/09	Indicator: C68/10		
1	Specifieke Uitkering	€ 0	Ja	Ja			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		Vergunningshouders/ 2021-0000094318							
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: C92/01	Indicator: C92/02	Indicator: C92/03	Indicator: C92/04	Indicator: C92/05		
			€ 91.959	€ 0	1	863	527		
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer T	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>		
	<i>Indicator: C94/01</i>	<i>Indicator: C94/02</i>	<i>Indicator: C94/03</i>	<i>Indicator: C94/04</i>	<i>Indicator: C94/05</i>	<i>Indicator: C94/06</i>		
1	LA/23-03495595	€ 24.087	0	0	0	€ 0		
	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)				
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
	<i>Indicator: C94/07</i>	<i>Indicator: C94/08</i>	<i>Indicator: C94/09</i>	<i>Indicator: C94/10</i>				
1	€ 16.610	€ 7.477	€ 0	Nee				
BZK	C105	Regeling specifieke	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart	Afgesproken datum van start bouw gehaald?	Aantal woningen dat is gerealiseerd	Afgesproken datum van oplevering	Besteding (jaar T)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

uitkering startbouwimpuls		cumulatief (t/m jaar T)	(Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	cumulatief (t/m jaar T)	gehaald? (Ja/ Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: C105/01</i>	<i>Indicator: C105/02</i>	<i>Indicator: C105/03</i>	<i>Indicator: C105/04</i>	<i>Indicator: C105/05</i>	<i>Indicator: C105/06</i>
1	<i>Project 1 - Jacana</i>	0	Ja	0	Ja	€ 0
2	<i>Project 2 - Terrazza</i>	0	Ja	0	Ja	€ 0
3	<i>Project 3 - Kwadijkerpark</i>	0	Ja	0	Ja	€ 0
4	<i>Project 4 - Lisdoddestraat</i>	0	Ja	0	Ja	€ 0
	Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/ Nee)
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Indicator: C105/07	Indicator: C105/08	Indicator: C105/09	Indicator: C105/10	Indicator: C105/11	Indicator: C105/12
			1 Project 1 - Jacana	€ 0	Ja		0	Ja
			2 Project 2 - Terrazza	€ 0	Ja		0	Ja
			3 Project 3 - Kwadijkerpark	€ 0	Ja		0	Ja
			4 Project 4 - Lisdoddestraat	€ 0	Ja		0	Ja
			Kopie projectnummer		Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			
				Indicator: C105/13	Indicator: C105/14			
			1 Project 1 - Jacana	Nee				
			2 Project 2 - Terrazza	Nee				
			3 Project 3 - Kwadijkerpark	Nee				
			4 Project 4 - Lisdoddestraat	Nee				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	(naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)		
Gemeenten					
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: D8/01</i>	<i>Indicator: D8/02</i>	<i>Indicator: D8/03</i>	<i>Indicator: D8/04</i>	<i>Indicator: D8/05</i>
	€ 1.486.665	€ 765.430	€ 481.385	€ 247	€ 1.229.167
	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	
		Bedrag		Bedrag	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

								<i>Indicator: D8/o6</i>	<i>Indicator: D8/o7</i>	<i>Indicator: D8/o8</i>	<i>Indicator: D8/o9</i>	
								1				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)					
								<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
								<i>Indicator: D14/o1</i>	<i>Indicator: D14/o2</i>	<i>Indicator: D14/o3</i>	<i>Indicator: D14/o4</i>	<i>Indicator: D14/o5</i>
								€ 315.507	€ 0	€ 0	€ 0	€ 972.655
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R
			Indicator: D14/06	Indicator: D14/07	Indicator: D14/08	Indicator: D14/09
		1				
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting voor ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: D19/01	Indicator: D19/02	Indicator: D19/03	
			€ 375.607	€ 418.729	Ja	
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		ontheemde peuters							
				Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			
				Indicator: D22/01	Indicator: D22/02	Indicator: D22/03			
		1	€ 0	€ 0	Nee				
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummers	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
				Indicator: E44B/01	Indicator: E44B/02	Indicator: E44B/03	Indicator: E44B/04	Indicator: E44B/05	Indicator: E44B/06
		1	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	€ 80.192	€ 80.192	€ 558.628	€ 558.628	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

2	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	€ 0	-€ 4.029	€ 0	-€ 8.058
5	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	€ 0	€ 4.029	€ 0	€ 8.058
6	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
7	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
9	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
10	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	061980	5000006307	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
11	Gemeente Dijk en Waard					
	Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnumm	(da/Nee)	Eindverantwoording		
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
	<i>Indicator: E44B/07</i>	<i>Indicator: E44B/08</i>	<i>Indicator: E44B/09</i>			
1	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Nee			
2	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Nee			
3	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Nee			
4	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Nee			
5	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Nee			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

6	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
7	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
8	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
9	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
10	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
11	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Nee	
	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: E44B/10</i>	<i>Indicator: E44B/11</i>	<i>Indicator: E44B/12</i>	<i>Indicator: E44B/13</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

1	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Kooimanpark (#26)	Nee
2	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	IJsendijkstraat (#27)	Nee
3	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Stadhuisplein (#28)	Nee
4	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Overwhere-Zuid, deelplan A7 (#29)	Nee
5	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000005397	Integrale aanpak watersysteem Overwhere (#30)	Nee
6	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Parkenplan - Park de Nord (#10)	Nee
7	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	BOL - Torenmolen (#11)	Nee
8	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	BOL - Riek-/ Gaffelstraat (#12)	Nee
9	061980 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	BOL - Tarwestraat (#13)	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			061980 10 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Overwhere-Zuid, deelplan A6-2 (#14)	Nee		
			061980 11 Gemeente Dijk en Waard	5000006307	Wheermolen- Oost, deelplan 2 (#15)	Nee		
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikkingnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)
<i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>								
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: E104/01</i>	<i>Indicator: E104/02</i>	<i>Indicator: E104/03</i>	<i>Indicator: E104/04</i>	<i>Indicator: E104/05</i>	<i>Indicator: E104/06</i>
			1 5000006521	€ 0	€ 0	€ 0	850	575
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
	<i>Indicator: E104/07</i>	<i>Indicator: E104/08</i>	<i>Indicator: E104/09</i>	<i>Indicator: E104/10</i>	
1	5000006521	690	313	Nee	
	Naam infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/ Nee)
		<i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i>			
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: E104/11</i>	<i>Indicator: E104/12</i>	<i>Indicator: E104/13</i>	<i>Indicator: E104/14</i>	<i>Indicator: E104/15</i>
1	11 Aanpassen kruispunten Waterlandlaan- Gorslaan, Gorslaan- Jaagweg, Gorslaan- Weteringstraat en Verzetslaan- N235 t.b.v. doorstroming	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

HOV (R-net)								
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/ UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/ Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/ Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			2 12 Herinrihcten Waterlandlaan/ Purmersteenweg/ Gedempte Where naar stadsboulevard	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			3 13 Nieuwbouw mobiliteitshun Waterlandkwartier op Beatrixplein	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: F1/01</i>	<i>Indicator: F1/02</i>	<i>Indicator: F1/03</i>	<i>Indicator: F1/04</i>	<i>Indicator: F1/05</i>	
			1 UWHS170213	€ 183.889	Ja	Nee	€ 975.916	
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
			Indicator: F28/01	Indicator: F28/02	Indicator: F28/03	Indicator: F28/04	Indicator: F28/05	Indicator: F28/06
			€ 1.803.297	€ 585.824	€ 0	€ 2.389.121	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t.					
			Indicator: F28/07					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	(jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	werknemers (IOAW)		zelfstandigen (IOAZ)			
		Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
		Indicator: G2/01	Indicator: G2/02	Indicator: G2/03	Indicator: G2/04	Indicator: G2/05	Indicator: G2/06
		€ 24.125.352	€ 475.107	€ 809.090	€ 5.780	€ 237.121	€ 1.329
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G2/07</i>	<i>Indicator: G2/08</i>	<i>Indicator: G2/09</i>	<i>Indicator: G2/10</i>	<i>Indicator: G2/11</i>	<i>Indicator: G2/12</i>
			€ 134.788	€ 10.030	€ 0	€ 1.186.286	€ 72.971	€ 18.089
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/ Nee)				
			Gemeente					
			Participatiewet (PW)					
			<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: G2/13</i>	<i>Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf januari 2020 verstrekt	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

(uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	kapitaal (exclusief Rijk)		kapitaal (exclusief Rijk)		lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.						
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
	€ 26.212	€ 8.415	€ 45.480	€ 0	€ 0	€ 0
	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/ Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen achterstallige BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen gem. de BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling brengt het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
		<i>Indicator: G4/01</i>	<i>Indicator: G4/02</i>	<i>Indicator: G4/03</i>	<i>Indicator: G4/04</i>	<i>Indicator: G4/05</i>	<i>Indicator: G4/06</i>
	T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 8.352	€ 0	€ 185.456	€ 87.622	€ 6.547	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 3.131	€ 0	€ 20.962	€ 49.409	€ 4.189	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 767	€ 0	€ 44.260	€ 62.818	€ 5.239	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 3.466	€ 0	€ 1.732	€ 6.110	€ 899	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 1.345	€ 0	€ 3.579	€ 6.019	€ 282	
6	Totaal	€ 17.061	€ 0	€ 255.989	€ 211.978	€ 17.156	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
	<i>Indicator: G4/07</i>	<i>Indicator: G4/08</i>	<i>Indicator: G4/09</i>	<i>Indicator: G4/10</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente)	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	(gemeente Maastricht)	Maastricht), aflossing	Maastricht), overig	(gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
	Indicator: G4/11	Indicator: G4/12	Indicator: G4/13	Indicator: G4/14
1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de	Levensonderhoud Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	kwijt te schelden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle D2	
		Indicator: G4/16	Indicator: G4/17	Indicator: G4/18	
				Aard controle R	
				Indicator: G4/19	
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.850	€ 0	€ 0
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 4.033	€ 0	€ 0
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 2.766	€ 0	€ 0
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0
	6	Totaal	8.649	0	0
SZW	G10	Wet inburgering 2021_	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		gemeentedeel 2023			uitvoering (Ja/ Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: G10/01</i>	<i>Indicator: G10/02</i>	<i>Indicator: G10/03</i>
			€ 644.001	€ 0	Ja
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW- domein hersteloperatie	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/ Nee)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2023	hersteloperatie i.v.m. de kinderopvangtoeslagaffaire	hersteloperatie i.v.m. de kinderopvangtoeslagaffaire	hersteloperatie i.v.m. de kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
			<i>Indicator: G12/01</i>	<i>Indicator: G12/02</i>	<i>Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/ Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: G13/01</i>	<i>Indicator: G13/02</i>	<i>Indicator: G13/03</i>	<i>Indicator: G13/04</i>	<i>Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten						
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: H4/01</i>	<i>Indicator: H4/02</i>				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			€ 754.808	€ 887.205				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T)	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
					Onroerende zaken	roerende zaken	overige kosten	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: H4/03</i>	<i>Indicator: H4/04</i>	<i>Indicator: H4/05</i>	<i>Indicator: H4/06</i>	<i>Indicator: H4/07</i>	<i>Indicator: H4/08</i>
			1 Verbonden lichaam exploitatie	€ 677.907	€ 0	€ 0	€ 677.907	
			2 Verbonden lichaam investeringen	€ 205.732	€ 0	€ 0	€ 205.732	
			3 Overige kosten	€ 3.566	€ 0	€ 0	€ 3.566	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: H8/01	Indicator: H8/02	Indicator: H8/03	Indicator: H8/04	Indicator: H8/05	Indicator: H8/06
			1 1042264	€ 113.150	€ 0	€ 34.465	€ 0	€ 113.150
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: H8/07	Indicator: H8/08				
			1 1042264	Ja				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/ Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: H12/01	Indicator: H12/02	Indicator: H12/03	Indicator: H12/04		
			€ 54.010	€ 162.405	Ja	Ja		
VWS	H27	Regeling specifieke uitkering	Gerealiseerd aantal cliënten in (jaar T) -	Cumulatief aantal cliënten (t/m jaar T) -	Volledige zelfstandige	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

		domein- overstijgend samenwerken 2023_met centraal persoon	Zelfstandige uitvoering	Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024	uitvoering (Ja/ Nee)					
					Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.				
					Indicator: H27/01	Indicator: H27/02	Indicator: H27/03	Indicator: H27/04		
					21	21	Nee	Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?		
					Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
					Indicator: H30/01	Indicator: H30/02	Indicator: H30/03	Indicator: H30/04	Indicator: H30/05	Indicator: H30/06
	1	Lokaal Sportakkoord	€ 71.915	€ 60.334	€ 11.581	€ 60.334		Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 495.106	€ 418.441	€ 76.665	€ 418.441	Ja
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 110.638	€ 71.915	€ 22.128	€ 71.915	Ja
4	Kansrijke Start	€ 82.979	€ 97.957	€ 1.617	€ 97.957	Ja
5	Mentale Gezondheid	€ 38.723	€ 49.556	€ 0	€ 49.556	Ja
6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 96.808	€ 83.009	€ 13.799	€ 83.009	Ja
7	Valpreventie	€ 284.893	€ 214.900	€ 43.961	€ 214.900	Ja
8	Leefomgeving	€ 55.319	€ 55.319	€ 0	€ 55.319	Ja
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 13.830	€ 13.830	€ 0	€ 13.830	Ja
10	Versterken sociale basis	€ 201.915	€ 161.532	€ 40.383	€ 161.532	Ja
11	Mantelzorg	€ 55.319	€ 55.319	€ 0	€ 55.319	Ja
12	Eén tegen eenzaamheid	€ 55.319	€ 70.518	€ 0	€ 70.518	Ja
13	Welzijn op recept	€ 30.426	€ 30.426	€ 0	€ 30.426	Ja
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 13.830	€ 13.830	€ 0	€ 13.830	Ja
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 49.234	€ 49.234	€ 0	€ 49.234	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: H30/o7</i>	<i>Indicator: H30/o8</i>
1	Lokaal Sportakkoord	N.v.t.
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja
3	Terugdringen Gezondheidsachterstand	N.v.t.
4	Kansrijke Start	Ja
5	Mentale Gezondheid	N.v.t.
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja
7	Valpreventie	N.v.t.
8	Leefomgeving	N.v.t.
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja
10	Versterken sociale basis	N.v.t.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			11	Mantelzorg	N.v.t.		
			12	Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.		
			13	Welzijn op recept	N.v.t.		
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.		
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.		
				Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				<i>Aard controle</i> <i>n.v.t.</i>			
				<i>Indicator: H30/09</i>			
				Nee			
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikkingnummer kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
			Indicator: H31/01	Indicator: H31/02	Indicator: H31/03	Indicator: H31/04	Indicator: H31/05
			SPUKNEAS230077	€ 103.814	€ 103.814	Ja	
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen		
				<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: H32/01	Indicator: H32/02	Indicator: H32/03		
			MEOZ23144	€ 631.159	€ 319.381		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/ Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle D1	Aard controle n.v.t.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

			Indicator: H32/04	Indicator: H32/05	Indicator: H32/06	Indicator: H32/07	Indicator: H32/08		
			1	Spurd- Leegwaterbad	€ 631.159	€ 319.381	Ja		
VWS	H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Beschikkingnummer	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee)	
<i>vanaf SiSa 2024</i>									
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: H35/01	Indicator: H35/02	Indicator: H35/03	Indicator: H35/04	Indicator: H35/05	Indicator: H35/06	
			1	IZA2023nr038	Ja	Ja	€ 980.082	€ 0	Nee
LNV	L21	Eenmalige bijdrage voor het doorontwikkelen en in de praktijk testen van een KPI-systematiek voor kringlooplandbouw in de Beemster, m.n. voor de akkerbouw	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024

<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
<i>Indicator: L21/01</i>	<i>Indicator: L21/02</i>	<i>Indicator: L21/03</i>
€ 34.546	€ 34.546	Nee

Rechtmatigheidsverantwoording college van B&W

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3,7 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023. Daarnaast is een grensbedrag vastgesteld voor individuele onrechtmatigheden als rapportagegrens, deze is vastgesteld op 20% van de verantwoordingsgrens (€ 600.000).

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€ 5.355.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 5.355.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en vermeld en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 4.562.000
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€ 793.000
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 4.132.680
M&O criterium: geen bevindingen	

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Bijlagen

1 Beleidsindicatoren

Zie bijgevoegde hyperlink van 'Waar staat mijn gemeente'.

Waar staat Purmerend

In deze bijlage staat een vaste set aan beleidsindicatoren. De lijst is ook te raadplegen op www.waarstaatjegemeente.nl, onder producten onderdeel Besluit Begroting en Verantwoording. Op de website is het mogelijk om de indicatoren te vergelijken met een willekeurige andere gemeente, de provincie Noord-Holland, de gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners of heel Nederland. De getoonde beleidsindicatoren, in onderstaande overzicht, zijn dynamisch.

Indicator	Omschrijving	Eenheid	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2 SAMENLEVING					
Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.	per 1.000 leerlingen	0,6	0,9	n.n.b.
Relatief verzuim	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.	per 1.000 leerlingen	22	23	n.n.b.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.	%	2,1%	2,9%	2,8%
Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	%		51,7%	n.n.b.
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	540	562,9	n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	%	5%	5%	n.n.b.
Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker	%	1%	1%	n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).	%	70,5%	72,2%	73,6%
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.	per 10.000 inwoners	368,4	280,5	275
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	153	131,2	117,8
Jongeren met jeugdhulp (aandeel)	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen,	% van alle jongeren tot 18 jaar	11,7%	11,6%	9,2%

jongeren tot 18 jaar)	een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.				
Jongeren met jeugd bescherming (aandeel tot 18 jaar)	in percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.	%	1,1%	1%	0,8%
Jongeren met jeugd reclassering (aandeel jongeren 12 tot 23 jaar)	in percentage van alle jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, per 1 januari Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.	%		0,3%	0,2%
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkvoorziening is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het percentage gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen	per 10.000 inwoners	867	870	n.n.b.
PROGRAMMA 3 WONEN					
Nieuwbouw	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.	per 1.000 woningen	20	18,9	n.n.b.
PROGRAMMA 4 MILIEU					
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	kg per inwoner	239	223	n.n.b.
Percentage hernieuwbare elektriciteit	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	11,4%	n.n.b.	n.n.b.
PROGRAMMA 8 VEILIGHEID					
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.	per 1.000 jongeren	4	10	n.n.b.
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	per 1.000 inwoners	3,9	3,8	3,8
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.	per 1.000 inwoners	550,0%	580,0%	610,0%
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1000 inwoners	per 1.000 inwoners	80%	80,0%	1
Winkel diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	per 1.000 inwoners	1	1,7	3,1
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	%	1%	1%	n.n.b.
PROGRAMMA 9 ECONOMIE					
Functie menging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	%	0,438	0,443	n.n.b.
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	132,5	145	n.n.b.
PROGRAMMA 10 BESTUUR EN CONCERN					

Fte per 1.000 inwoners (formatie)	Fte per 1.000 inwoners (formatie)	per 1.000 inwoners	8,54	8,91	9,84
Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	Fte per 1.000 inwoners (bezetting)	per 1.000 inwoners	8,47	8,85	9,81
Apparaatskosten per inwoner	Apparaatskosten per inwoner	per inwoner	750,27	753,85	825,23
Externe inhuur	% Externe inhuur van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	18%	19,8%	19,6%

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

WOZ-waarde-woningen totaal	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt	x €1.000	296	329	383
Demografische druk	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.	%	69,60%	70%	70,3%
Gemeentelijke woonlasten één persoons huishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.	€	816	800	834
Gemeentelijke woonlasten meer persoons huishouden	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde woz-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.	€	826	874	909

OVERZICHT OVERHEAD

Overhead	% van de lasten	% van totale lasten	8,84%	8,73%	8,14%
----------	-----------------	---------------------	-------	-------	-------

2 Overzicht kredieten

Overzicht afgesloten kredieten

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tem2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
7011020001 Paspomaat, vulbuffer en buizen	135.000	-	144.910	-	144.910	-9.910
PGR01 Publiekdiensten	135.000	-	144.910	-	144.910	-9.910
7080221002 7080221001 Verb. Purmaryn-Kerkstraat 18	125.136	-	-	-	-	125.136
7080223002 Purmaryn verv. onderdelen trekkenwand	350.000	-	278.226	-	278.226	71.774
7080723002 Outdoor sport en recreatie jeugd 2023	91.747	-	91.747	-	91.747	-0
7080723003 Verv.beleid speelvoorzieningen 2023	554.870	-	554.869	-	554.869	1
7080715006 Verv. vloer hal horeca LWB	82.520	82.700	-	-	82.700	-180
7080820002 Gymlok.De Gors,buitenkoz.deur,betimm.	85.386	70.733	-	-	70.733	14.653
7080823004 Gymzaal Tarwestraat bu-koz/deur/betimm.	114.281	-	94.447	-	94.447	19.834
7080823005 Gymzaal Zuivelpad bu-koz/deur/betimm.	110.140	-	91.025	-	91.025	19.115
7080823014 Arboaanpassingen Leegwaterbad	73.030	-	73.030	-	73.030	-
7080803020 Velden en terrein nr. rugby	1.360.429	1.249.742	118.706	-	1.368.448	-8.019
7080819008 Savannestraat 51-53 renovatie veld 4	60.018	49.719	-49.719	-	-	60.018
7080820011 Purmersteijn,ren.toplaag trainingsveld	80.856	60.166	-	-	60.166	20.690
7080820014 Westerweg, Wherevogels Renovatie B veld	80.856	-	-	-	-	80.856
7080821005 Kantpl. SP Flevostraat Rugbyclub	20.000	20.047	-	-	20.047	-47
7080821006 Kantpl. SP V.ljsend.str.vpv Purmersteijn	30.000	30.070	-	-	30.070	-70
7080821007 Kantpl. SP Westerweg	30.000	30.070	-	-	30.070	-70
7080821008 Kantpl. SP Savannestraat FC Purmerend	30.000	30.070	-	-	30.070	-70
7531200100 Aanleg 2 O2 velden sportcomplex VV ZOB	430.893	430.368	3.683	-	434.050	-3.157
7531210100 Toplaag kunstgras WBSV	244.100	200.097	50.470	-	250.567	-6.467
7531210200 Kantpl. SP Purmerenderweg ZOB	30.000	-	30.000	-	30.000	-
7531210300 Kantpl. SP Insulindeweg SV Beemster	15.000	-	15.000	-	15.000	-
7531210400 Kantpl. Sportpark Jisperweg WBSV	15.000	-	15.000	-	15.000	-
7180120004 Uitbreiding De Vlieger, Persijnlaan 47	4.230.050	1.747.101	2.482.950	-	4.230.050	-0
7421210200 Buitenonderwijs Lourdesschool	55.150	-	55.150	-	55.150	-
70903231 WMO hulpmiddelen 2023	1.400.000	-	842.854	-	842.854	557.146
7090522001 52 units Waterlandlaan 252	4.944.285	143.780	4.774.874	1.211.715	3.706.938	1.237.347
PGR02 Samenleving	14.643.747	4.144.663	9.522.311	1.211.715	12.455.259	2.188.488
7512220001 Scania P 380 B 8X4*4 euro 5	305.519	-	284.104	-	284.104	21.415
7513222001 1 Middelgrote kraankipper	300.000	-	252.150	-	252.150	47.850
7516218090 Fiat Doblo work up 21808 + 21809	66.000	-	64.609	-	64.609	1.391
7513228331 Mercedes Atego 1218 L euro 5	299.903	-	252.150	-	252.150	47.753
7100623001 Led-verlichting (armaturen) 2023	236.372	-	243.245	-	243.245	-6.873

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tem2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
PGRo4 Milieu	1.207.794	-	1.096.257	-	1.096.257	111.537
7050725002 Bussluis Linneauslaan	-	-	25.726	-	25.726	-25.726
7050201002 Parkeergarage stadhuis (Bouwkst Casco)	13.624.227	8.296.870	4.070.001	1.142.208	11.224.662	2.399.565
7050201003 Parkeergarage stadhuis (Installaties)	2.168.390	-	1.723.340	-	1.723.340	445.050
7050201005 ParkeerRouteInformatieSysteem (PRIS)	95.029	358	98.036	-	98.394	-3.365
7050521003 Oversteekpl.met middeneil.Overlanderstr	322.000	49.280	286.911	-	336.191	-14.191
PGRo5 Bereikbaarheid	16.209.646	8.346.507	6.204.013	1.142.208	13.408.313	2.801.333
7050103201 Beschoeiingen 2021	444.545	409.981	-	-	409.981	34.564
7050421101 Linnaeuslaan (asfalt)	398.538	153.317	251.243	-	404.559	-6.021
7050421105 Westerweg (asfalt)	781.416	105.767	722.381	122.278	705.870	75.546
7050422301 Overwhere-Zuid straatmeubilair 2022	33.142	-	33.142	-	33.142	-
7050423001 Uitvoeringsprogramma asfalt 2023	111.252	-	111.252	-	111.252	0
7050423002 Uitvoeringsprogramma elementen 2023	145.449	-	145.449	-	145.449	0
7050423003 Kolkpad (Midden deel)	60.000	-	48.323	-	48.323	11.677
7050423013 Fietsoversteek Middenweg Noord	134.000	-	189.807	49.132	140.675	-6.675
7050423105 Laagveenstraat fietspad (Asfalt)	20.000	-	18.752	-	18.752	1.248
7050423107 Laan der Continenten (Asfalt)	70.000	-	70.744	-	70.744	-744
7050423202 Wegen 2023 Kerkhoflaan (vn elementen)	53.500	-	35.325	-	35.325	18.175
7050423301 Overwhere-Zuid straatmeubilair 2023	33.142	-	35.803	-	35.803	-2.661
7210201000 Reconstructie kruising Middenwg-Rijperwg	513.310	486.326	51.300	-	537.625	-24.315
7210201100 Reconstructie Zuiderweg	912.163	116.278	808.664	12.779	912.163	-0
7210210800 Middenweg (Noordzijde)(Asfalt)	250.000	254.595	-	-	254.595	-4.595
7050420003 Openbare toiletten op koemarkt	195.000	143.144	155	-	143.299	51.701
7100221002 Renovatie Aula begraafplaats	350.000	-	-	-	-	350.000
7524228310 Opzetstrooier groot Nido+nav (22831)	55.000	-	55.372	-	55.372	-372
7524228380 Opzetstrooier groot Nido+nav (22838)	55.000	-	56.583	-	56.583	-1.583
7100522001 Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2022	1.158.998	-	1.158.998	-	1.158.998	-
7100522003 Riolering Wheermolen Oost 2022	500.000	-	1.298.151	-	1.298.151	-798.151
7100523002 Riolering Wheermolen Oost 2023	2.000.000	-	5.186.578	-	5.186.578	-3.186.578
7100523008 Persleiding Rivierenlaan	400.000	-	306.433	-	306.433	93.567
7100523010 Verv. Pompen en kasten 2023	157.500	-	157.246	-	157.246	254
PGRo6 Beheer openbare ruimte	8.831.955	1.669.407	10.741.699	184.189	12.226.918	-3.394.963
7111123002 Aank.Van IJsendijkstraat 144D (De Koog)	152.000	-	134.005	-	134.005	17.995
7111123003 Aank.Van IJsendijkstraat 144B	175.000	-	172.904	-	172.904	2.096
7081022008 De vlieger Kinderopvang	1.565.868	706.698	859.171	-	1.565.868	-0
PGRo7 Ruimtelijke ordening	1.892.868	706.698	1.166.080	-	1.872.778	20.090
7030923001 ICT hard- en software 2023	1.075.364	-	799.692	-	799.692	275.672
7020921001 Div. (waterpartij, beschoeiing) 2021	173.030	-	124.426	-	124.426	48.604
PGR12 Overhead	1.248.394	-	924.118	-	924.118	324.276
Totaal	44.169.404	14.867.275	29.799.389	2.538.112	42.128.553	2.040.851

Overzicht niet afgesloten kredieten

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tot huidig tem 2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
7080423001 Jaarlijkse verv.marktkasten Binnenstad	50.000	-	26.600	-	26.600	23.400
7080723004 Kooimanpark Sport, Spelen en inrichting	680.920	-	285.880	-	285.880	395.040
7080723005 park de Noord Sport,Spelen en inrichting	597.861	-	89.746	-	89.746	508.115
7580190100 Speeltoestellen beheerplan spelen	56.623	38.887	-	-	38.887	17.736
7580210100 speelvoorzieningen 2021 BMS	27.000	15.729	1.817	-	17.545	9.455
7080802015 Sportzaal De Karekiet, verv. buitenkoz.	84.151	84.151	-	-	84.151	-
7080820001 Leeghwaterbad, diverse onderdelen	1.230.889	1.048.543	148.994	-	1.197.537	33.352
7080820005 Gymz.SportIn buitenkozi.,deuren,ramen	123.654	102.433	-	-	102.433	21.221
7080821001 Leegwaterbad diverse onderdelen	86.042	71.276	14.766	-	86.042	-0
7080822004 Vervanging luchtbehandeling De Vaart	188.110	-	155.463	-	155.463	32.647
7080822007 Nieuwbouw sporthal Karekiet	8.250.000	-	11.796	-	11.796	8.238.204
7080823001 MFSA de Beuk, diverse installaties	64.187	-	-	-	-	64.187
7080820008 De Dop, Flying Petrels honkbalveld sen	82.472	-	-	-	-	82.472
7080820009 Heemstee Beachvelden	57.423	-	-	-	-	57.423
7080820010 Heemstee toplaag kunstgrasveld	199.120	164.949	-	-	164.949	34.171
7080820015 Westerweg, Waterlandsch Parkeerterrein	56.906	-	886	-	886	56.020
7080822001 IJsendijkstraat renovatie veld 3 toplg	60.613	-	-	-	-	60.613
7080822002 IJsendijkstraat renovatie veld 4 toplg	81.664	-	-	-	-	81.664
7080823006 Sportcompl.Flevostr.toplg kunstgraskorb	175.707	-	-	-	-	175.707
7080823007 Sportcompl.Flevostr.onderlg kunstgrkorb	245.232	-	-	-	-	245.232
7080823008 Sportcomplex De Dop toplg handbalvelden	163.350	-	-	-	-	163.350
7080823009 Sportcomplex De Dop onderlg handbalv.	181.500	-	-	-	-	181.500
7080823010 Sportcompl.De Munnik toplg sandwv.atle	520.599	-	521.000	-	521.000	-401
7080823011 Sportcompl.Trimpad toplg skeelerp.en bn	788.851	-	-	-	-	788.851
7080823012 Sportcompl.Trimpad onderlaag skeelerbaan	1.320.703	-	-	-	-	1.320.703
7080823015 Skills Garden (Rugby)	238.979	-	127.420	105.319	22.101	216.878
7180120005 Uitbreiding Montessorischool, Salland 38	1.772.619	1.968	36.989	-	38.957	1.733.662
7180122001 Mercuriusweg 2, Het Plankier/ARS	9.904.713	-	114.386	-	114.386	9.790.327
7180123002 Middenbeemster Blauwe Morgenster, Grond	820.000	-	-	-	-	820.000
7180190002 Nieuwbouw Waterlandschool Reigersbek 2	5.364.617	87.418	44.651	-	132.069	5.232.548
7180200067 Nieuwb.Basisschool Klim-op, Karekietpark	10.658.997	118.497	32.331	-	150.828	10.508.169
7180210001 Uitbr. Willem Eggert, J.v.Egmondstr.14	1.130.623	3.101	110.428	-	113.529	1.017.094
7180220001 Nieuwbouw OBS De Delta	4.453.680	-	3.386	-	3.386	4.450.294
7180230001 Nieuwbouw Trifolium	5.527.625	-	-	-	-	5.527.625
7421111000 Vernieuwen gevel MFC De Boomgaard	1.327.000	323.648	605.900	-	929.548	397.452
7421125000 De Bloeiende Perelaar (Schoolplein)	263.000	40.562	89.390	86.667	43.285	219.715
7421140000 1e inr.OLP Nieuwe school CPOW	228.773	139.860	-	-	139.860	88.913
7421210100 Nieuwbouw De Blauwe Morgenster	6.481.259	-	100.887	-	100.887	6.380.372
7180120003 Uitbr.ML.Kingschl,Den Uyln 10(semi per)	1.000.000	889.362	-	-	889.362	110.638
7180210002 Nieuwbouw Da Vinci College, Koogmolen	39.187.924	48.924	2.033.030	-	2.081.954	37.105.970
7090522002 Terreininr. 52 units Waterlandlaan 252	1.017.000	117.378	173.377	-	290.755	726.245

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tot huidig tem 2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
PGR02 Samenleving	104.750.386	3.296.686	4.729.124	191.986	7.833.824	96.916.562
7139999900 Kraankipper 22851 BMS	145.000	-	-	-	-	145.000
7521228240 Liebherr AA316 Litronic sorteerknijper	240.000	-	-	-	-	240.000
7525001100 Opzetcont.Schenk met kleppen glas+div	46.422	-	-	-	-	46.422
7100100174 10x Ondergrondse perscontainers PMD	300.000	-	248.704	-	248.704	51.296
7100621002 Led-verlichting (lampen) 2021	100.000	43.030	-	-	43.030	56.970
PGR04 Milieu	831.422	43.030	248.704	-	291.734	539.688
7050503501 Bussluis Beatrixplein	51.005	15.941	37	-	15.978	35.027
7050723001 Bussluis Nijlstraat	30.000	-	-	-	-	30.000
7050723002 Bussluis Donaulaan	30.000	-	-	-	-	30.000
7050223001 Parkeerautomaten	665.000	-	-	-	-	665.000
7050201004 Parkeergarage stadhuis (Terrein)	1.516.100	143.397	528.023	-	671.420	844.680
7050521001 VRI Gorsln/Veenweidestr/Weteringstr	106.625	-	-	-	-	106.625
7050521002 VRI IJsselmeerln/Van Osweg	102.167	-	-	-	-	102.167
7050523001 VRI Churchillaan-Wheredijk	66.540	-	-	-	-	66.540
7050523004 VRI Looiersplein	138.625	-	-	-	-	138.625
7050120003 Statisch-, dynamisch Verkeersmodel	100.000	16.150	47.213	-	63.363	36.637
7050521004 Brug tot brug Herinr. Zijk de Looiers	130.000	-	1.547	-	1.547	128.453
7050521005 Brug tot brug aansluiting Brantjesoever	30.000	1.739	1	-	1.740	28.260
7050522002 Brug tot brug aansluiting Parkeergarage	250.000	10.475	131.672	-	142.147	107.853
7050523009 Aansluiting openbaar gebied Post NL	100.000	-	-	-	-	100.000
7211110500 Herprofilering Purmerenderwg ZOB (voorb)	1.500.000	26.600	8.315	-	34.915	1.465.085
PGR05 Bereikbaarheid	4.816.062	214.302	716.808	-	931.110	3.884.952
7050121003 Brug uitrenvelden HOP	95.000	9.500	52.622	-	62.122	32.878
7050122002 Verv. houten bruggen in composiet 2022	1.833.105	726.573	713.385	-	1.439.959	393.146
7050122008 Installaties Beemsterbrug	1.796.442	-	11.550	-	11.550	1.784.892
7050122009 Installaties Wheermolenbrug	1.674.853	-	11.550	-	11.550	1.663.303
7050123002 Verv. houten bruggen 2023	2.975.539	-	997.278	-	997.278	1.978.261
7050123003 Beschoeiingen 2023	571.444	-	435.633	-	435.633	135.811
7050123007 Verv. Brug Schoolstraat	974.841	-	90.422	-	90.422	884.419
7050124005 Kademuren Purmer Zuid	1.281.111	-	174.781	-	174.781	1.106.330
7050522004 Vervanging Damwand Post NL	330.000	257.221	7.460	-	264.681	65.319
7210111700 Vervangen brug Beemsterlust MB	30.000	12.169	-	-	12.169	17.831
7210210400 Ren. kunstwerken 2021 (bruggen etc.)	100.336	-	-	-	-	100.336
7050123005 Kooimanpark Waterkundig	1.023.601	-	576.705	-	576.705	446.896
7050123006 park de Noord Waterkundig	1.760.123	-	230.453	-	230.453	1.529.670
7050419002 Herinr. van IJsendijkstraat (wegen)	546.814	257.546	-62.633	-	194.913	351.901
7050421103 Verzettslaan (asfalt)	2.481.657	166.748	2.220.427	-	2.387.175	94.482
7050421107 Grotenhuysweg (asfalt)	1.968.013	10.357	10.320	-	20.676	1.947.337
7050421108 Grevelingenmeer (asfalt)	933.235	45.244	71.608	-	116.852	816.383
7050421109 Van Osweg (asfalt)	868.832	10.888	9.730	-	20.617	848.215
7050422003 Rijperweg westzijde fietspad	69.917	19.519	10.896	-	30.415	39.502

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tot huidig tem 2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
7050422004 Herinrichting omgeving MFC,middenpad ZOB	785.000	121.973	505.144	-	627.117	157.883
7050422101 V.Ijsendijkstr F2(Cantekwg-Flevostr)(asf	475.000	-	-	-	-	475.000
7050422102 Flevostraat F1 (asfalt)	170.000	-	-	-	-	170.000
7050422201 Overwhere Zuid 2022 (Elementen)	560.041	-	-	-	-	560.041
7050422202 Onderhoud Wouter Sluislaan wegen	84.826	-	-	-	-	84.826
7050422203 Wegen 2023-H.de Grootstr(vn elementen)	37.148	-	761	-	761	36.387
7050423004 Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2023	361.920	-	34.044	-	34.044	327.876
7050423005 Verbeteren fietsnetwerk 2023	255.000	-	-	-	-	255.000
7050423006 Kooimanpark Verharding en kunstwerken	887.635	-	440.322	-	440.322	447.313
7050423007 park de Noord Verharding en kunstwerken	1.521.017	-	165.614	-	165.614	1.355.403
7050423008 Ronde Rijperweg / Bamestraweg	700.000	-	3.854	-	3.854	696.146
7050423009 Oversteekpltsn Grevelingenmeer/Meerland	534.000	-	-	-	-	534.000
7050423010 Oversteekplaatsen Middenweg-zuid	57.500	-	-	-	-	57.500
7050423011 Verkeersmaatr.Van Osweg Purmer Noord	1.500.000	-	5.821	-	5.821	1.494.179
7050423012 Verkeersmaatr.Grotenhuysweg Purmer Noord	1.000.000	-	-	-	-	1.000.000
7050423101 Verzetlaan F2(brug-Ijselmeerln)(asfalt)	800.000	-	7.280	-	7.280	792.720
7050423102 Burg. D. Kooimanweg (rijbaan)(asfalt)	450.000	-	11.651	-	11.651	438.349
7050423103 Zuiderpad fase 1 (asfalt)	30.000	-	-	-	-	30.000
7050423104 Middenweg (zuidzijde) (Asfalt)	140.000	-	-	-	-	140.000
7050423106 Aziëlaan (asfalt)	410.000	-	239.446	-	239.446	170.554
7050423201 Overwhere-Zuid krediet wegen 2023	304.379	-	384.810	-	384.810	-80.431
7050423203 Wegen2023Burg.de Geusstr/Ninaberst(elem)	107.000	-	761	-	761	106.239
7050423205 Sneekermeer/Lauwersmeer (Elementen)	60.000	-	-	-	-	60.000
7050423206 Zuiderpad trottoirs (Elementen)	45.000	-	-	-	-	45.000
7050423207 Gebr. Konijnstraat (Elementen)	170.000	-	-	-	-	170.000
7050423208 v. Garderenstr (Elementen)	27.000	-	5.983	-	5.983	21.017
7050423209 Wouter Sluislaan F2 (Elementen)	115.000	-	-	-	-	115.000
7210210500 Element2021 Hoogstrln/Doetsstr/Ruijterst	123.927	1.928	-	-	1.928	121.999
7210210600 Noorderpad (Oostzijde)(Asfalt)	336.870	22.467	17.583	-	40.049	296.821
7210210700 Middenweg fietspad (Zuidzijde)(Asfalt)	67.890	27.792	1.829	-	29.621	38.269
7050421003 Hekwerk uitrenvelden HOP	122.000	10.912	19.088	-	30.000	92.000
7520248010 DAF FA 45 LF euro 3	148.390	-	-	-	-	148.390
7050621001 KB22-Hoornse Buurt (OVL)	75.000	22.456	14.354	-	36.810	38.190
7050622001 Overwhere-Zuid krediet OVL 2022	93.890	11.262	55.735	-	66.997	26.893
7050623001 Overwhere-Zuid krediet OVL 2023	93.890	-	15.968	-	15.968	77.922
7519210001 Schmidt Swingo 240	230.000	-	-	-	-	230.000
7519228420 Bucher-Guyer City Cat 5000 euro 5	162.681	-	-	-	-	162.681
7519228450 Mercedes Atego 1218 L euro 4	300.000	-	-	-	-	300.000
7240010400 Strooier middel BMS	35.000	-	-	-	-	35.000
7240010500 Strooier klein BMS	30.000	-	-	-	-	30.000
7524220001 Aanhangstrooier Nido	40.619	-	-	-	-	40.619
7524238011 Sneeuwpluog Nido (2x) - pickup 23801	12.500	-	-	-	-	12.500

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tot huidig tem 2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
7524238021 Sneeuwploeg Nido (2x) - pickup 23802	12.500	-	-	-	-	12.500
7110322001 Klimaatadaptatie Kooimanpark	153.000	170.388	79.408	80.192	169.605	-16.605
7050419001 Herinr. van IJsendijkstraat (riool)	315.000	27.796	135.566	-	163.362	151.638
7100504701 Verv. rioolgem.(Walakker-Nieuwstr-Uylln)	530.000	59.500	-49.340	-	10.160	519.840
7100506005 GRP-RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)23	516.560	-	195.525	-	195.525	321.035
7100506012 GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 22	619.438	147.544	64.631	-	212.175	407.263
7100506013 GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 23	337.500	-	126.476	-	126.476	211.024
7100506023 GRP-Verv.persleidingen AC 2023	200.000	-	-	-	-	200.000
7100506033 GRP-Overwhere Zuid 2022	2.500.000	1.493.695	495.720	-	1.989.415	510.585
7100506034 GRP-Overwhere Zuid 2023	4.100.395	-	1.238.989	4.029	1.234.960	2.865.435
7100506041 GRP-Wheermolen Oost 2025	3.500.000	-	-	-	-	3.500.000
7100506050 GRP-IJsendijkstraat A4/A7 2020	400.000	-	-	-	-	400.000
7100506051 GRP-IJsendijkstraat Industrie 2021	300.000	-	90.115	-	90.115	209.885
7100506061 GRP-Hazenpolder - optim.riolering 2021	200.000	-	-	-	-	200.000
7100522002 Onderhoud Wouter Sluislaan riolering	180.000	-	52.500	-	52.500	127.500
7100522004 Riolering Wheerm.Oost 2023 aansl.Gemaal	875.000	-	-	-	-	875.000
7100522005 GRP-rioolverv. De Geusstr/Ninaberstr	265.000	-	-	-	-	265.000
7100522006 GRP-rioolverv. H.de Grootstr	170.000	-	3.583	-	3.583	166.417
7100522008 GRP-Gem.BoumanIn. Aanp.besturingskast	75.000	-	-	-	-	75.000
7100522009 GRP-KerkhofIn Riolver	100.000	-	72.665	-	72.665	27.335
7100523001 Revitalisering Overwhere Zuid:Riool 2023	5.367.532	-	-	-	-	5.367.532
7100523003 GRP-Hfdrioolgem,riool-,tunnel-,druk 2023	129.284	-	85.484	-	85.484	43.800
7100523004 Ombouw Telemetry RTC 2023	150.000	-	-	-	-	150.000
7100523005 Verv. Afsluiters/ontluchters 2023	100.000	-	-	-	-	100.000
7100523006 Renovatie gemalen 2023	199.000	-	-	-	-	199.000
7100523007 Div. relinings projecten 2023	300.000	-	-	-	-	300.000
7100523009 Persleiding Binnenstad	550.000	-	-	-	-	550.000
7100523011 Verv. Duikers (riool) 2023	100.000	-	-	-	-	100.000
7722210200 GRP-G.HoostaatenIn Riolver	215.000	-	12.280	-	12.280	202.720
7722210300 GRP-Hfdrioolgem,riool-,tunn-,drukriol.21	594.961	339.101	153.309	-	492.410	102.552
PGRo6 Beheer openbare ruimte	57.830.156	3.972.578	10.249.146	84.221	14.137.504	43.692.652
7111120004 Herinrichting slotplein	430.000	55.848	49.029	-	104.877	325.123
7081021001 Herinrichting P3 (gebouw)	2.473.650	119.062	207.982	-	327.044	2.146.606
7081021002 Herinrichting P3 (inrichting)	363.000	-	-	-	-	363.000
7081021003 Herinrichting P3 (installaties)	42.350	-	-	-	-	42.350
7081021004 Herinrichting P3 (terreinrichting)	121.000	-	-	-	-	121.000
7081022005 Kinderopvang, Reigersbek ?	1.352.166	-	-	-	-	1.352.166
7081023001 Kinderopvang, Salland ?	1.613.118	-	-	-	-	1.613.118
7081023002 Verduurzamen Violenstraat 6/6a	576.794	-	-	-	-	576.794
7810210200 Onderzoek Dorpsontwikkelingsvisie ZOB	500.000	189.184	120.925	-	310.109	189.891
7810210100 Onderzoek Dorpsontwikkelingsvisie MB	400.000	237.084	263.190	-	500.274	-100.274
7014023001 Voorbereidingskosten Schapenmarkt	364.000	-	182.601	-	182.601	181.399

Activumcode en omschrijving	Geraamd bedrag	Totaal besteed tot huidig tem 2022	Uitgaven 2023	Inkomsten 2023	Totaal besteed tem 2023	Over (-) of onderschrijding (+)
PGR07 Ruimtelijke ordening	8.236.078	601.178	823.728	-	1.424.906	6.811.172
7040323001 Dienstvoertuig handhaving	55.000	-	-	-	-	55.000
PGR08 Veiligheid	55.000	-	-	-	-	55.000
7020920010 Optimalisering werkomg.stadhuis(inr)	71.640	18.944	-	-	18.944	52.696
7020920011 Optimalisering werkomg.stadhuis (verb)	235.350	-	-	-	-	235.350
PGR12 Overhead	306.990	18.944	-	-	18.944	288.046
Diverse tractiemiddelen	1.913.008	-	-	-	-	1.913.008
7560210001 Complex milieustr Baansteer Nrd (Gebouw)	16.412.000	162.562	312.526	-	475.089	15.936.911
Kostenplaatsen	18.325.008	162.562	312.526	-	475.089	17.849.919
Totaal	195.151.102	8.309.281	17.080.036	276.206	25.113.111	170.037.991

3 Verslag Auditcommissie

Advies auditcommissie

Registratienummer	1596758
Onderwerp	Advies auditcommissie aan gemeenteraad over Jaarstukken 2023
Datum	10 juni 2024
Status	Ter advisering
Agendapunt	Volgt

Datum voorstel	14 mei 2024
Portefeuillehouder	Wethouder A.O.C. Boer
Afdeling/Team	B&D/Financiën
Bijlage	geen
Voorstel aan raad:	Instemmen met het voorstel (positief advies auditcommissie voor wat betreft de financieel-technische aspecten).
Eventuele opmerkingen van de raadsgriffie:	<p>De auditcommissie heeft op 27 mei 2024 in het bijzijn van financieel deskundigen van de gemeente de Jaarstukken 2023 besproken. De accountant heeft hierbij een nadere toelichting gegeven op zijn onafhankelijke controle van de jaarstukken.</p> <p>Er zijn in de jaarstukken geen grote omissies of fouten ontdekt. Wel heeft de auditcommissie een aantal vragen gesteld. De portefeuillehouder heeft hierop gereageerd in het memo van 3 juni 2024 met registratienummer 1599257.</p> <p>Het vorenstaande staat een positief advies van de auditcommissie aan de raad over de Jaarstukken 2023 niet in de weg.</p>
Advies commissie	<p>Op basis van de financieel-technische aspecten waar de auditcommissie aandacht voor heeft, adviseert de auditcommissie de gemeenteraad positief voor wat betreft de financieel-technische aspecten, met inachtneming van de volgende aandachtspunten.</p> <p>Met betrekking tot de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne heeft de gemeente over 2023 een overschot van € 10,2 miljoen van de rijksoverheid ontvangen aan vergoedingen. In de jaarstukken wordt dit overschot gekenmerkt als niet geoormerkt vrij besteedbaar geld. Als auditcommissie delen we dit standpunt. Wel hechten we er aan om expliciet aan de gemeenteraad kenbaar te maken dat er altijd een kleine kans is dat deze gelden op een manier worden teruggehaald door de</p>

rijksoverheid. Hoewel dit risico klein is, kan de impact groot zijn. Dit risico is nu slechts impliciet verwerkt in de risicoparagraaf.

De auditcommissie is van mening dat het college gekozen heeft voor doelmatigheid boven rechtmatigheid ten aanzien van de onrechtmatige Oekraïne uitgaven. Dit had met de raad besproken kunnen worden in het dossier van de opvang Oekraïense ontheemden. Het is goed dat het alsnog boven water komt, maar het college had de raad eerder kunnen en moeten informeren.

Hamerpunt

Niet van toepassing. De jaarstukken worden inhoudelijk besproken in de commissie Algemeen van 13 juni 2024.

Raadsadviseur,
I.N. Leenstra

Voorzitter,
T.J.F.I.M. Neep

4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Purmerend

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Purmerend te Purmerend gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeente Purmerend op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ Het overzicht van baten en lasten over 2023.
- ▶ De balans per 31 december 2023.
- ▶ De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.
- ▶ De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- ▶ De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 7 maart 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Purmerend zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 269. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van EUR 9.488.000, ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 3.696.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 184.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<p><i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i></p> <p>Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat.</p> <p>Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. 	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen.</p> <p>Wij hebben specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken</p> <p>Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening;</p> <p>Daarnaast hebben wij op basis van risicocriteria specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ De waardering van de grondexploitaties. ▶ De waardering van vaste activa. ▶ De waardering van debiteuren en andere vorderingen. ▶ Het toereikend zijn van voorzieningen.

<ul style="list-style-type: none"> ▶ De betrouwbaarheid van schattingen en schattingsprocessen. ▶ Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. 	<p>Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze posten en daarbij tevens aandacht besteed aan de risico's die voortkomen uit nevenfuncties</p> <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders.</p>
<p>Binnen het inkoopproces is sprake van onvoldoende controle-technische functiescheiding, waardoor medewerkers zelfstandig crediteurenstamgegevens kunnen wijzigen. Hierdoor zien we het risico op het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie.</p>	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen rondom het inkoopproces en specifiek de betalingen. Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de inkoopprocedures, konden wij niet op de interne beheersing steunen. Wij hebben kennisgenomen van de rapportage en werkzaamheden van de verbijzonder interne controle rondom de wijziging en controle van crediteurenstamgegevens alsmede van de controle op de juistheid van betalingen. Onze bevindingen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing hebben wij schriftelijk aan het management gerapporteerd.</p> <p>Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd.</p> <p>Wij hebben;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ aan de hand van een overzicht van betalingsrechten van de bank vastgesteld dat altijd sprake dient te zijn van dubbele autorisatie; ▶ aan de hand van een overzicht van betalingsrechten van de bank hebben vastgesteld dat alleen functionaris een (gezamenlijke) betalingsbevoegdheid hebben waar dit vanuit hun functie passend is; ▶ een download ontvangen van de banktransacties (CAMT053-bestand). Dit bestand hebben wij geanalyseerd op betalingen die kunnen worden gerelateerd aan de kernfunctionaris alsmede op betalingen naar meerdere bankrekeningnummers van dezelfde leverancier, betaling aan dezelfde bankrekeningnummers bij verschillende leverancier(snamen) of betalingen met fraude-indicatoren (o.a. betalingen in het weekend, ronde bedragen, betalingen met een gelijke omvang);

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ middels een deelwaarneming vastgesteld of aan de betalingen een intern geautoriseerde factuur of opdracht ten grondslag ligt; ▶ aan de hand van de logging van het administratief pakket geïdentificeerd voor welke crediteuren één of meerdere stamgegevens zijn gewijzigd; ▶ de verbijzonderde interne controle op de betalingen, wijziging van crediteurenstamgegevens en inkoopprocessen gerepermeerd door middel van deelwaarneming om vast te stellen of wij het eens zijn met de conclusies van deze verbijzonderde interne controle. <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze onttrekkingen of vermoedens daarvan.</p>
--	---

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengststromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengststromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennismaken van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennismaken van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.

- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- ▶ Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

E. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader d.d. 29 februari 2024. en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 7 maart 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 7 juni 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
J.F.A. van Schaik MSc RA

5 Portefeuilleverdeling

Zie onderstaande link voor portefeuilleverdeling:

College van burgemeester en wethouders

Afkortingenlijst

ABP: Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
 ADV: Antidiscriminatievoorzieningen
 AEF: Andersson Elffers Felix
 AO: Anterieure Overeenkomst
 AP/AVG: Autoriteit Persoonsgegevens/Algemene Verordening Gegevensbescherming
 BBV: Besluit Begroting en Verantwoording
 BGT: Basisregistratie Grootchalige Topografie
 BIE: Bouwgrond in exploitatie. Het betreft hier een (door de Raad vastgestelde) grondexploitatie in uitvoering.
 BIZ: BedrijvenInvesteringsZones Purmerend
 BNG: Bank Nederlandse Gemeenten
 BOL locatie: Binnenwijkse Ontwikkellocatie
 BPD: Beemster Bouwfonds Property Development, samenwerkingsverband met Beemster in de Beemster Compagnie
 BTLH: Bureau Toerisme Laag Holland
 BUIG: Gebundelde uitkering vanuit het Rijk in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.
 BVO/DVO: BedrijfsVoeringsOrganisatie/DienstVerleningsOvereenkomst
 BZK: Ministerie van Binnenlandse Zaken
 CAH: Corridor Amsterdam-Hoorn
 CBS: Centraal Bureau voor de Statistiek
 CEP: Centraal Economisch Plan
 CIZ: Centrum Indicatiestelling Zorg
 CJG: Centrum Jeugd en Gezin
 CLT: Crossed Laminated Timber
 CPB: Centraal Planbureau
 CPI: Consumentenprijzenindex
 CROW: Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
 DPIA: Data Protection Impact Assessment
 DPRA: Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
 DRIS: Dynamisch Reizigers en Informatie Systeem
 DSO: Digitaal Stelsel Omgevingswet
 EMU-saldo: Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid
 ENSIA: Eenduidige Normatiek Single Information Audit wordt door gemeenten, provincies, waterschappen en enkele onderdelen binnen de rijksoverheid gebruikt om zich te verantwoorden over de staat van informatiebeveiliging op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en het gebruik van de Geo-basisregistraties
 EU: Europese Unie
 FG/PF: Functionaris Gegevensbescherming/Privacy Functionaris
 GBO/PvA: Gebruiksoppervlakte/ Plan van Aanpak
 GGD: Gemeentelijke GezondheidsDienst
 GGZ: Geesterlijke gezondheidszorg
 GI's: Gecertificeerde Instellingen
 GKP: Nota Gebiedsoverstijgende Kosten Purmerend
 GPR score: Gemeentelijke Praktijk Richtlijn voor duurzaam bouwen

GR: Gemeenschappelijke Regeling
 GRP: Gemeentelijk Rioleringsplan
 GVVP: Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
 HHNK: HoogHeemraadschap NoorderKwartier
 HIRB: Herstructurering Intelligent Ruimtegebruik op Bedrijventerreinen
 HOV: Hoogwaardig Openbaar Vervoer studie
 HVC: HuisVuilCentrale Alkmaar
 IBOR: Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
 IHP: Integrale HuisvestingsPlan onderwijs
 IPO: InterPovinciaal Overleg
 ISZW: Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
 JG-keten: Jeugdbeschermingsketen
 JOGG: Jongeren Op Gezond Gewicht
 KCC: Klantencontactcentrum
 KPI: Kritieke Prestatie Indicatoren
 Lpo: Loonprijsontwikkeling
 MEV: Macro Economische Verkenningen
 MJOP: MeerjarenOnderhoudsPlan
 MPG: Meerjarenprognose Grondexploitaties
 MGK: Maatschappelijk Gebonden Koop
 MRA/ROM/NHN: MetropoolRegio Amsterdam/Regionale OntwikkelingsMaatschappij/Noord Holland Noord
 MQ-scan: meten van motorische ontwikkeling bij kinderen
 NCW: Netto Contante Waarde
 Nen, EN en ISO: Hierbij staat NEN voor NEDerlandse Norm, EN voor Europese Norm, ISO verwijst naar de Internationale Organisatie voor Standaardisatie
 NME: Natuur en Milieu Educatie
 NPO: Nationaal Programma Onderwijs
 NSR: Nederlandse Schuldhulp Route
 NVWA: Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
 NWB: Nederlandse Waterschaps Bank
 O₃: Onderwijs, Ondernemers en Overheid
 OMG: Outlaw Motorcycle Gangs
 OZB/RZB/OEM: Onroerende zaakbelasting/Roerende zaakbelasting/Overige Eigen Middelen
 POH: Praktijkondersteuner huisartsenzorg
 PPS: Publiek-Private Samenwerking
 PW: ParticipatieWet
 PWN: N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
 RES: Regionale Energie Strategie
 RIEC: Regionaal Informatie en Expertise Centrum
 RIF: Regionaal Investeringsfonds
 RMC: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
 ROB: Raad voor het Openbaar Bestuur
 RRE: Regeling Reductie Energiegebruik
 SMW: School Maatschappelijk Werk
 SPUK: Specifieke uitkering

SVP: Stadsverwarming Purmerend
TONK/TOZO: Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten/Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TOP: Toeristisch Overstap Punt
Turap: Tussenrapportage
UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
V(S)O: Voorgezet (Speciaal) Onderwijs
VNG: Vereniging Nederlandse Gemeenten
VON: Vrij op Naam
VPB: Vennootschapsbelasting
VRS: Vernieuwing van het Reisdocumenten Stelsel
Vrzw: Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland
VTH: Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VRA: Vervoerregio Amsterdam
VSV'er: Vroegtijdig schoolverlater
VVE regisseur: voor- en vroegschoolse educatie
WA: Waterlands Archief
Wet Fido: Wet Financiering decentrale overheden
Wlz: Wet langdurige zorg
WNSP: Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WOB: Wet Openbaarheid Bestuur
WOO: Wet Open Overheid
WOZ: Waardering onroerende zaken
ZvW: Zorgverzekeringswet